

ANEXA NR. 1
la HCL nr. 19/25.02.2021
Președinte de Sediință
Prof. Roșu Mariau

Proiect „Eficiența instituțională și buna guvernare la nivelul
Municipiului Moreni”

COD SIPOCA 671 / COD SMIS 129704

„STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A
MUNICIPIULUI MORENI 2021 - 2028”

Decembrie 2020

Proiect finanțat în cadrul *Programului Operațional Capacitate Administrativă (POCA) 2014 - 2020*, Componenta 1 - CP12/2018 (pentru regiunile mai puțin dezvoltate) - Fundamentarea deciziilor, planificare strategică și măsuri de simplificare pentru cetățeni la nivelul administrației publice locale din regiunile mai puțin dezvoltate
Axa Prioritară - Administrația publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Cuvânt înainte

UAT Municipiul Moreni este preocupat de îmbunătățirea calității vieții cetățenilor, a mediului de afaceri și a celui neguvernamental din municipiul nostru.

Strategia de Dezvoltare Locală a Municipiului Moreni pentru perioada 2021 - 2028 reprezintă un document strategic pe termen mediu, ce asigură continuitatea într-un proces de planificare strategică pe termen lung pentru dezvoltarea comunității, cu implicarea directă a Consiliului Local, a Primarului, a aparatului de specialitate al primarului.

Strategia de Dezvoltare Locală a Municipiului Moreni are o abordare flexibilă, în concordanță cu prioritățile de dezvoltare identificate într-un proces participativ și cu sursele de finanțare estimate și care să răspundă schimbărilor din mediul de desfășurare a activității. Presupunerea de la care s-a plecat în procesul de planificare strategică este aceea că mediul este în continuă schimbare, de cele mai multe ori fiind imprevizibil. Astfel, în mod practic, planificarea strategică este un proces de luare a deciziilor care să asigure succesul în condițiile unui mediu dinamic.

Strategia de Dezvoltare Locală a Municipiului Moreni pentru perioada 2021-2028 este elaborată în cadrul proiectului „Eficiența instituțională și buna guvernare la nivelul Municipiului Moreni”, implementat de UAT Municipiul Moreni și finanțat în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă (POCA) 2014 - 2020.

Mulțumesc pentru suport, implicare și cooperare atât personalului din primărie, contractantului Public Research, cât și părților interesate: cetățeni din Moreni, reprezentanți din alte instituții publice, din mediul de afaceri, societatea civilă, etc.

Sper ca împreună cu întreaga comunitate să trăim mai bine în municipiul nostru, odată cu implementarea cu succes a strategiei.

PRIMAR MUNICIPIUL MORENI

Ing. Constantin DINU

CUPRINS

SECȚIUNEA I - Context general	12
1. Cadrul conceptual.....	12
2. Cadrul metodologic	13
3. Cadrul strategic ce stă la baza strategiei de dezvoltare locală	18
3.1. Context global și european privind dezvoltarea durabilă.....	18
3.2. Context național pentru dezvoltare durabilă.....	23
3.3. Context regional de dezvoltare durabilă	32
3.4. Context județean de dezvoltare durabilă.....	33
4. Surse de finanțare disponibile.....	36
SECȚIUNEA II - Municipiul Moreni	44
5. Prezentarea generală.....	44
5.1. Localizare.....	44
5.2. Istoric.....	45
5.3. Populație.....	46
5.4. Resurse locale.....	48
5.5. Percepția cetățenilor asupra municipiului.....	50
6. Viziunea și obiectivele strategiei de dezvoltare locală a municipiului	53
6.1. Viziunea de dezvoltare a municipiului Moreni.....	53
6.2. Misiunea UAT Municipiul Moreni	53
6.3. Obiectivul general (OG), obiectivele strategice (OST) și obiectivele specifice (OS) de dezvoltare locală a municipiului	53
7. Planul de acțiune de dezvoltare locală a municipiului Moreni 2021- 2028	56
8. Cadrul de implementare, monitorizare, evaluare și revizuire a strategiei	114
9. Portofoliul de proiecte prioritare	117
SECȚIUNEA III - Analiza situației actuale la nivelul Municipiului Moreni	139
10. Amenajarea teritoriului și urbanism	139
10.1. Structura administrativ-teritorială, rolul în sistemul de localități și planificarea teritoriului 139	
10.2. Locuire și aspecte urbanistice.....	143
10.4. Percepția cetățenilor asupra amenajării teritoriului și urbanism.....	149

11. Infrastructură generală	153
11.1. Infrastructură de transport	153
11.2. Infrastructură tehnico-edilitară	155
11.3. Telecomunicații și internet, mass-media, servicii poștale	158
11.4. Energie.....	158
11.5. Percepția cetățenilor asupra infrastructurii generale	163
11.6. Analiza SWOT infrastructură generală	167
12. Economia locală.....	169
12.1. Mediul economic	169
12.2. Fond funciar, agricultură, silvicultură și dezvoltare rurală	187
12.3. Percepția cetățenilor asupra mediului economic	189
12.4. Analiza SWOT economie locală.....	191
13. Dezvoltarea socială.....	192
13.1. Piața muncii - ocupare, șomaj	192
13.2. Sărăcie, excluziune și asistență socială	197
13.3. Sănătatea.....	201
13.4. Percepția cetățenilor asupra dezvoltării sociale	209
14. Educație și formare.....	213
14.1. Populația școlară și unitățile școlare.....	213
14.3. Învățământ primar și gimnazial	221
14.4. Învățământ secundar - liceal și profesional	223
14.5. Participarea la educație și rata abandonului școlar.....	225
14.6. Percepția cetățenilor asupra educației și formării.....	225
14.7. Analiza SWOT educație și formare.....	226
15. Mediu	228
15.1. Păduri.....	228
15.2. Natură și biodiversitate	231
15.3. Calitatea mediului	233
15.4. Deșeuri.....	238
15.5. Percepția cetățenilor asupra mediului.....	241
15.6. Analiza SWOT mediu.....	243

16. Cultură, culte, sport și agrement	244
16.1. Instituții de cultură, culte	244
16.2. Patrimoniul cultural	247
16.3. Sport și agrement	249
16.4. Percepția cetățenilor asupra culturii, cultelor, sport și agrement	250
16.5. Analiza SWOT cultură, culte, sport și agrement.....	253
17. Instituții locale	254
17.1. Planificare strategică.....	254
17.2. Bună guvernare locală.....	256
17.3. Egalitatea de șanse	258
17.4. Percepția cetățenilor asupra instituțiilor publice	259
17.5. Analiza SWOT instituții locale	263
Referințe bibliografice	265
ANEXA 1 Analiză ex-post a strategiei de dezvoltare durabilă a	267
Municipiului Moreni 2016 - 2020	267
ANEXA 2 Chestionar	302
ANEXA 3. Grup de lucru Economie și infrastructură edilitară și de transport	310
ANEXA 4. Grup de lucru Dezvoltare socială	312
ANEXA 5. Grup de lucru Educație și formare	313
ANEXA 6. Grup de lucru Mediu și cultură	314

Lista figurilor

Figura 1 Împărțirea respondenților în funcție de ocupație - statut profesional

Figura 2 Obiectivele de Dezvoltare Durabilă - Agenda 2030

Figura 3 Obiectivele Pactului Ecologic European

Figura 4 Alocarea financiară pentru România 2021 - 2027

Figura 5 Populația municipiului Moreni 1992-2020

Figura 6 Rata natalității Municipiul Moreni și jud. Dâmbovița 2012-2019

Figura 7 Percepția cetățenilor cu privire la nivelul general de trai din Moreni

Figura 8 Percepția cetățenilor cu privire la nivelul personal de trai din Moreni

Figura 9 Încadrarea Municipiului Moreni în rețeaua de localități a județului Dâmbovița și județului vecin Prahova -

Figura 10 Arondarea UAT la Judecătoria Moreni

Figura 11 Percepția cetățenilor asupra dezvoltării urbane

Figura 12 Percepția cetățenilor asupra infrastructurii urbane

Figura 13 Percepția cetățenilor asupra accesibilității de transport

Figura 14 Percepția cetățenilor asupra infrastructurii utilitare

Figura 15 Percepția cetățenilor asupra infrastructurii informaționale

Figura 16 Percepția cetățenilor asupra eficienței consumului de energie și promovării utilizării resurselor regenerabile în municipiu

Figura 17 Număr întreprinderi active în Moreni pe intervale ani înființare

Figura 18 Număr întreprinderi active în Municipiul Moreni în 2020 pe ani de înființare

Figura 19 Număr angajați în întreprinderile societăți comerciale din municipiul Moreni 2014 - 2018

Figura 20 Domeniile de activitate economică principale în municipiul Moreni - Cifre de afaceri agregate 2014-2018

Figura 21 Ponderea principalelor activități economice ale întreprinderilor societăți comerciale din municipiul Moreni Cifre de afaceri 2014-2018

Figura 22 Evoluția cifrelor de afaceri ale societăților comerciale din comerț din municipiul Moreni 2014-2018

Figura 23 Ponderea volumului cifrei de afaceri a societăților comerciale din comerț din municipiul Moreni pe tipuri de activități comerciale 2014-2018

Figura 24 Ponderea volumului cifrei de afaceri a societăților comerciale din industrie din municipiul Moreni pe domenii 2014-2018

Figura 25 Evoluția cifrelor de afaceri ale societăților comerciale cu activitate în domenii industriale din municipiul Moreni 2014-2018

Figura 26 Dinamica întreprinderilor din sectorul confecției textile din Municipiul Moreni - Cifre de afaceri în perioada 2014-2018 RON

Figura 27 Evoluția cifrelor de afaceri ale societăților comerciale cu activitate în servicii din municipiul Moreni 2014-2018 pe domenii

Figura 28 Ponderea cifrei de afaceri a societăților comerciale din servicii din municipiul Moreni pe domenii 2014-2018

Figura 29 Evoluția cifrei de afaceri a unităților de alimentație publică din municipiul Moreni 2014-2018

Figura 30 Evoluția cifrei de afaceri a unităților de alimentație publică din municipiul Moreni 2014 - 2018

Figura 31 Percepția cetățenilor asupra sprijinirii dezvoltării sectorului economic

Figura 32 Percepția cetățenilor asupra diversificarea și dezvoltarea sectorului agro-alimentar

Figura 33 Număr angajați în societăți comerciale cu sediul în municipiul Moreni 2014 -2018

Figura 34 Evoluția numărului de salariați în municipiul Moreni pe tipuri de angajatori 2014-2018

Figura 35 Evoluția numărului de salariați în mun. Moreni pe tipuri de angajatori 2014 - 2018

Figura 36 Rata mortalității județul Dâmbovița pe medii și municipiul Moreni 2014-2018

Figura 37 Activitate indicatori statistici Spital Municipal Moreni 2015-2018

Figura 38 Personalul medico-sanitar din municipiul Moreni pe categorii și forme de proprietate 2014-2018

Figura 39 Personalul medico-sanitar din mun. Moreni pe categorii și forme de proprietate 2014-2018

Figura 40 Percepția cetățenilor asupra serviciilor sociale

Figura 41 Percepția cetățenilor asupra locului de muncă

Figura 42 Percepția cetățenilor asupra incluziunii sociale și combaterea sărăciei

Figura 43 Percepția cetățenilor asupra serviciilor publice de sănătate

Figura 44 Populația școlară Municipiul Moreni pe niveluri de educație 2012-2019 Nr. copii / elevi înscriși

Figura 45 Personalul didactic pe niveluri de educație Mun. Moreni 2012-2019

Figura 46 Percepția cetățenilor asupra educației

Figura 47 Harta râurilor din municipiul Moreni

Figura 48 Harta solurilor din municipiul Moreni

Figura 49 Percepția cetățenilor asupra stării mediului

Figura 50 Percepția cetățenilor asupra protejării și conservării mediului

Figura 51 Percepția cetățenilor asupra punerii în valoare a resurselor naturale

Figura 52 Percepția cetățenilor asupra reducerii vulnerabilității la riscuri și adaptării la schimbări climatice

Figura 53 Evoluția numărului de cititori în ultimii 5 ani

Figura 54 Evoluția numărului de volume împrumutate în ultimii 5 ani

Figura 55 Percepția cetățenilor asupra culturii

Figura 56 Percepția cetățenilor asupra patrimoniului cultural

Figura 57. Percepția cetățenilor asupra acțiunilor și infrastructurii dedicate tineretului

Figura 58 Percepția cetățenilor asupra sportului

Figura 59 Percepția cetățenilor asupra implementării Strategiei 2016 - 2020

Figura 60 Percepția cetățenilor asupra situațiilor de urgență

Figura 61 Percepția cetățenilor asupra activității primăriei municipiului Moreni în general

Lista tabelelor

Tabel 1 Mișcarea naturală a populației - născuți vii Jud. Dâmbovița și Municipiul Moreni 2012-2019

Tabel 2 Rata natalității Jud. Dâmbovița și Municipiul Moreni 2012-2019

Tabel 3 Analiza SWOT - Municipiul Moreni

Tabel 4 Plasa Valea Cricovului - localități în sfera de influență a municipiului Moreni

Tabel 5 Locuințe existente la sfârșitul anului pe forme de proprietate, județul Dâmbovița și Municipiul Moreni 2014-2019

Tabel 6 Suprafața locuibilă existentă la sfârșitul anului județul Dâmbovița și Municipiul Moreni 2014-2019

Tabel 7 Autorizații de construire eliberate pentru clădiri pe tipuri de construcții pe ani 2014-2019 - număr și suprafețe aferente

Tabel 8 Analiza SWOT - amenajarea teritoriului și urbanism

Tabel 9 Lungimea străzilor orășenești din municipiul Moreni

Tabel 10 Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile (km)

Tabel 11 Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor -

Tabel 12 Principalii indicatori economici agregați ai agenților economici societăți comerciale din municipiul Moreni 2014-2018

Tabel 13 Sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistică din Municipiul Moreni 2014-2018

Tabel 14 Înoptări în structuri de primire turistică în municipiul Moreni 2014-2019

Tabel 15 Suprafața fondului funciar după modul de folosință municipiul Moreni 1990-2014

Tabel 16 Numărul mediu al salariaților din Municipiul Moreni 2000-2018

Tabel 17 Salariați pe tipuri de angajatori municipiul Moreni 2014-2018

Tabel 18 Șomeri înregistrați la sfârșitul lunii 2014-2020

Tabel 19 Grad de marginalizare % în zone urbane Jud. Dâmbovița și Municipiul Moreni

Tabel 20 Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități licențiate din Județul Dâmbovița 2020

Tabel 21 Rata mortalității pe medii de rezidență județul Dâmbovița

Tabel 22 Indicatori mortalitate municipiul Moreni 2014-2018

Tabel 23 Indicatori demografici de natalitate și mortalitate infantilă în municipiul Moreni 2014-2019

Tabel 24 Rata mortalității infantile jud. Dâmbovița pe medii de rezidență 2014-2019

- Tabel 25 Unități sanitare din Municipiul Moreni pe categorii, forme de proprietate 2014-2018
- Tabel 26 Personalul medico-sanitar din municipiul Moreni pe categorii, forme de proprietate 2014-2018
- Tabel 27 Laboratoare școlare pe niveluri de educație orașe jud. Dâmbovița 2019
- Tabel 28 Unități Școlare Municipiul Moreni 2019 - 220
- Tabel 29 Numărul de elevi înscriși la evaluarea națională sesiunea 2020 municipiul Moreni
- Tabel 30 Cifre de școlarizare învățământ secundar liceal Municipiul Moreni
- Tabel 31 Planul de școlarizare pentru clasa a IX-a, învățământ profesional de zi, de masă, pentru anul școlar 2019 - 2020 Municipiul Moreni Liceul Tehnologic Petrol
- Tabel 32 Rezultate bacalaureat 2020 prima sesiune - licee Moreni
- Tabel 33 Populația de vârstă preșcolară din Municipiul Moreni cu vârste între 3-5 ani 2019-2020

Abrevieri

UAT	Unitate Administrativ Teritorială
CJ	Consiliul Județean
SCAP	Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice
PSI	Plan Strategic Instituțional
GL	Grup de lucru
UE	Uniunea Europeană
NGEU	Next Generation EU
IMM	Întreprinderi mici și mijlocii
ONG	Organizații neguvernamentale
ODD	Obiectiv de dezvoltare durabilă
FEDR	Fondul european de dezvoltare regională
FSE	Fondul social european
PODD	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă
POT	Programul Operațional Transport
POCID	Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare
POS	Programul Operațional Sănătate
POCU	Programul Operațional Capital Uman
POCS	Programul Operațional Combaterea Sărăciei
POR	Programele Operaționale Regionale
POAT	Programul Operațional Asistență Tehnică
PNRR	Planul Național de Relansare și Reziliență
PNDR	Programul Național de Dezvoltare Rurală
DSP	Direcția de sănătate publică
IS	Inspectoratul școlar
AJOFM	Agencia Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă
ADR	Agencia pentru Dezvoltare Regională
APM	Agencia de Protecție a Mediului
APIA	Agencia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură
DSV	Direcția Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor
DJS	Direcția Județeană de Statistică
ANAR	Administrația Națională Apele Române
ANM	Administrația Națională de Meteorologie
ANIF	Agencia Națională de Îmbunătățiri Funciare
ISU	Inspectoratul pentru situații de urgență
ADI	Asociația de Dezvoltare Intercomunitară
ROMSILVA	Regia Națională a Pădurilor
IFN	Instituții financiare non-bancare
CJAS	Casa Județeană de Asigurări de Sănătate
GAL	Grup de Acțiune Locală

SECȚIUNEA I - Context general

1. Cadrul conceptual

Strategia de Dezvoltare Locală a Municipiului Moreni pentru perioada 2021 - 2028 este realizată în cadrul proiectului “Eficiență instituțională și bună guvernare la nivelul Municipiului Moreni”, implementat de UAT Municipiul Moreni și finanțat în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă (POCA) 2014 - 2020.

Prin elaborarea unei noi Strategii de Dezvoltare Locală a Municipiului Moreni, prin implementarea instrumentului de auto-evaluare CAF (Cadrul comun de Autoevaluare a modului de Funcționare a instituțiilor publice) și prin completarea și simplificarea unor proceduri unitare, proiectul răspunde obiectivului Specific POCA 2.1: Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală, ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu SCAP (Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice). Pe termen lung, implementarea și utilizarea sistemelor de management al calității, a unor proceduri standard specifice și simplificate pentru reducerea birocrăției contribuie la dezvoltarea unei culturi a calității în administrația publică, la crearea unei administrații locale performante, capabile să ofere servicii eficiente și să genereze dezvoltare socio-economică la nivelul comunității.

Mult timp s-a considerat că îndeplinirea sarcinilor administrative era posibilă fără a deține o perspectivă pe termen lung, iar acest lucru a constituit una din principalele critici aduse modelului tradițional al administrației publice. În prezent, filozofia managerială plasează în centrul atenției instituțiilor publice obținerea de rezultate pentru îmbunătățirea calității vieții cetățenilor, iar preocuparea pentru stabilirea direcțiilor strategice pe termen mediu și lung este inevitabilă pentru comunitate.

Planificarea strategică este utilă numai dacă sprijină gândirea strategică și conduce la un management strategic. *“În cadrul administrației publice, planificarea strategică se folosește pentru a reuni într-un singur cadru de management aspecte cum ar fi planificarea politicilor publice, elaborarea bugetului, stabilirea priorităților și planificarea organizațională.”*¹

Strategia de Dezvoltare Locală a Municipiului Moreni 2021 - 2028 constituie o parte componentă a procesului de planificare strategică și reprezintă:

- un document strategic elaborat de către părțile interesate ce exprimă o viziune comprehensivă cu privire la dezvoltarea municipiului Moreni;
- un proces pentru dezvoltarea unei viziuni pe termen mediu și lung la nivelul comunității.

Totodată, strategia reprezintă un document de politică publică pe termen mediu și lung, care definește politica autorității locale cu privire la dezvoltarea locală a municipiului Moreni în

---

¹ HOTĂRÂRE nr. 1.807 / 2006 pentru aprobarea Componentei de management din cadrul Metodologiei privind sistemul de planificare strategică pe termen mediu al instituțiilor administrației publice de la nivel central

care se impune luarea unor decizii la nivel local, în concordanță cu politicile de dezvoltare la nivel județean, regional, național și european.

Strategia ca document strategic cuprinde în mod uzual elemente generale ale planificării strategice aplicate la nivelul unei comunități locale:

- analiză diagnostic;
- viziune;
- valori;
- obiective strategice;
- obiective specifice;
- plan de măsuri / acțiuni.

Strategia de dezvoltare locală include astfel analiza potențialului local, stabilirea obiectivelor de dezvoltare, a căilor de acțiune și identificarea surselor de finanțare.

Oportunitatea accesării fondurilor europene nerambursabile (în contextul planului pentru bugetul multianual 2021-2027) și a fondurilor externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de Redresare și Reziliență facilitează consolidarea capacității UAT Municipiul Moreni pentru a susține relansarea economică la nivelul municipiului prin derularea de investiții cu impact major asupra dezvoltării durabile a municipiului.

Promovarea și co-finanțarea producerii energiei verzi la nivelul Uniunii Europene și la nivel național generează posibilitatea atragerii de fonduri nerambursabile și implicit creșterea capacității instituționale de derulare de investiții de eficientizare energetică și de reducere a emisiilor de CO₂.

Creșterea șomajului și sărăciei, precum și securitatea socială scăzută în România (implicit în municipiul Moreni) în actualul context generat de pandemia de SARS-CoV-2 reclamă din partea autorității locale identificarea de soluții locale (surse bugetare, creare de locuri de muncă, investiții, dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale etc.), acțiune îngreunată de constrângerile bugetare ce afectează bugetul local.

O strategie de succes presupune o gândire strategică creatoare, o autoritate publică locală pliată pe managementul schimbării și o evaluare corectă, pentru a pune în balanță eficiența și eficacitatea acesteia în implementare.

2. Cadrul metodologic

Pentru elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Municipiului Moreni pentru perioada 2021 - 2028 au fost respectate instrucțiunile din Anexa IV la Ghidul CP 10/2018 - „Ghid pentru planificarea și fundamentarea procesului decizional din administrația publică locală” și secțiunile aferente acestui ghid.

Strategia de Dezvoltare Locală a Municipiului Moreni pentru perioada 2021-2028 este elaborată de S.C. PUBLIC RESEARCH S.R.L. cu sprijinul UAT Municipiul Moreni.

Echipa PUBLIC RESEARCH a fost formată din:

- Dragoș Dincă - coordonator proiect
- Adrian Bădilă - expert elaborare strategii, administrație publică
- Lavinia Andrei - expert dezvoltare durabilă, mediu, energie, schimbări climatice
- Anuța Vameșu - expert planificare strategică, antreprenoriat, social, educație
- Florina Voicu - expert management financiar
- Vlad Andrei - expert politici publice.

Strategia s-a elaborat într-un proces participativ și din punct de vedere metodologic; pentru elaborarea strategiei s-au parcurs următoarele etape principale:

Etapa 1 - Pregătirea elaborării strategiei; a fost etapa pregătitoare în care au avut loc două întâlniri (una online și una la sediul autorității locale) între echipa de experți și reprezentanții managementului de proiect și factori de decizie din primărie, prin care s-au definitivat instrumentele de lucru și etapele de parcurs; în această etapă s-au realizat:

- definirea problemelor supuse analizei și a obiectivelor de urmărit prin strategie;
- stabilirea exactă a rolurilor echipei de experți și a reprezentanților UAT Municipiului Moreni;
- stabilirea metodelor de abordare, a necesarului de materiale auxiliare (chestionare, ghiduri de interviu etc.);
- efectuarea unor investigații preliminare pentru stabilirea necesarului de date;
- stabilirea planului concret de acțiune;
- stabilirea indicatorilor de pornire;
- colectarea de date primare.

Această primă etapă s-a încheiat cu elaborarea unui grafic al acțiunilor și cu obținerea acordului din partea Beneficiarului privind modul de lucru, termenele, persoanele implicate etc.

Etapa 2 de analiză - evaluare a conținut o serie de investigații analitice finalizate printr-o Analiză ex-post a Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Moreni 2016 - 2020 (ANEXA 1 la prezenta strategie) și subcapitolele strategiei de dezvoltare locală ce conțin analiza situației pentru fiecare domeniu în parte.

Realizarea acestei etape a presupus culegerea datelor, verificarea, sistematizarea și gruparea datelor prin diferite tehnici statistice, inclusiv prin reprezentări grafice, interpretarea datelor, analiza critică a rezultatelor, discutarea punctelor critice cu beneficiarul în vederea punerii de acord cu rezultatele obținute din analiza datelor, valorificarea analizelor pentru elaborarea strategiei.

Din punct de vedere metodologic, consultantul a utilizat o abordare mixtă, folosind diverse metode pentru a colecta și / sau verifica informațiile corespunzătoare.

Strategia de colectare a datelor a combinat instrumente de cercetare diferite astfel încât să existe cât mai multe date pentru fundamentarea concluziilor finale. Date relevante conținând informații cantitative și calitative au fost colectate pe baza unei combinații de metode.

În cadrul analizelor, pentru culegerea datelor necesare, echipa de experți a utilizat următoarele metode și tehnici de investigare:

- cercetare pe documente publice și documente puse la dispoziție de UAT Municipiul Moreni;
- interviuri;
- aplicarea de chestionare (secțiunile aferente analizelor);
- grupuri de lucru.

Metodele de culegere calitativă a datelor utilizate în realizarea analizelor, respectiv organizarea de interviuri, s-a realizat față în față, iar pentru aplicarea de chestionare a fost utilizat atât mediul digital (online), cât și completarea pe hârtie a chestionarelor.

Etapă 3 de identificare / elaborare a viziunii, obiectivelor strategice, obiectivelor specifice și elaborarea Planului de acțiuni a conținut o serie de investigații analitice finalizate prin elaborarea draftului de strategie.

Realizarea acestei etape a presupus culegerea și interpretarea datelor, discutarea punctelor critice cu beneficiarul în vederea punerii de acord cu rezultatele obținute în urma procesului participativ de elaborare a strategiei.

Din punct de vedere metodologic, consultantul a utilizat și în această etapă o abordare mixtă, folosind diverse metode pentru a colecta și / sau verifica informațiile corespunzătoare.

Strategia de colectare a datelor a combinat instrumente de cercetare diferite astfel încât să existe cât mai multe date pentru fundamentarea concluziilor finale. Date relevante, conținând informații cantitative și calitative au fost colectate pe baza unei combinații de metode.

În cadrul elaborării strategiei, incluzând și planul de acțiuni, pentru culegerea datelor necesare, echipa de experți a utilizat următoarele metode și tehnici de investigare:

- cercetare pe documente publice și documente puse la dispoziție de UAT Municipiul Moreni;
- interviuri;
- aplicarea de chestionare (secțiunile aferente direcțiilor strategice);
- grupuri de lucru.

Metodele de culegere calitativă a datelor utilizate în realizarea analizelor, respectiv organizarea de interviuri, s-a realizat față în față, iar pentru aplicarea de chestionare a fost utilizat atât mediul digital (online), cât și completarea pe hârtie a chestionarelor.

În ansamblu, pentru elaborarea strategiei s-a urmat o serie de pași specifici cercetării:

1. Documentarea / cercetarea de birou - identificarea și analizarea documentelor relevante.

Prin cercetarea de birou, s-au identificat documentele relevante (documente strategice și surse de finanțare la nivel local / județean / regional / național / european, rapoarte de monitorizare / progres, proiecte în implementare, analize, etc.). Au fost de asemenea identificate dependențele dintre măsuri, care au urmărit asigurarea unei abordări integrate, coerente și realiste.

2. Elaborarea instrumentelor metodologice - care au drept scop sprijinirea echipei de proiect în colectarea informațiilor (chestionare, ghid de interviu, documente centralizatoare ale informațiilor analizate sau colectate în urma interviurilor, alte documente, după caz).

Au fost elaborate trei tipuri de instrumente metodologice:

- chestionar pentru cetățeni / reprezentanți mediu de afaceri / angajați în instituții publice (ANEXA 2 la prezenta strategie);
- fișă de analiză;
- ghid de interviuri semi-structurate.

3. Cercetarea de teren a cuprins, în principal:

- derularea de interviuri cu factori implicați
- diseminarea și colectarea chestionarelor
- participarea la întâlniri ale grupurilor de lucru dedicate
- interviuri
- vizite de informare și clarificare pentru activitatea de planificare strategică, la sediul beneficiarului.

Pentru colectarea și prelucrarea inițială a chestionarelor s-a utilizat platforma <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/STRATEGIAMORENI2028>, iar perioada de completare și colectare a chestionarelor a fost 10 - 28 august 2020.

Consultantul și-a asumat transmiterea în mod direct a chestionarelor în mediul online, anunțul a fost postat pe site-ul primăriei și pe Facebook, iar reprezentanții beneficiarului au pus la dispoziție chestionare în format de hârtie la sediul instituțiilor publice și au distribuit chestionare cetățenilor, partidelor politice, mediului de afaceri, sectorului neguvernamental, etc.

Chestionarul a fost transmis online către aproximativ 300 părți interesate - entități publice, consilieri locali, ONG-uri, parteneri sociali, reprezentanți mediul de afaceri, etc. și prin rețele sociale (grupuri dedicate din municipiul Moreni) de aproximativ 40.000 cetățeni.

Au răspuns 269 cetățeni ai municipiului Moreni, 91 direct în platforma online și 178 pe format de hârtie; respondenții prezintă următoarele caracteristici:

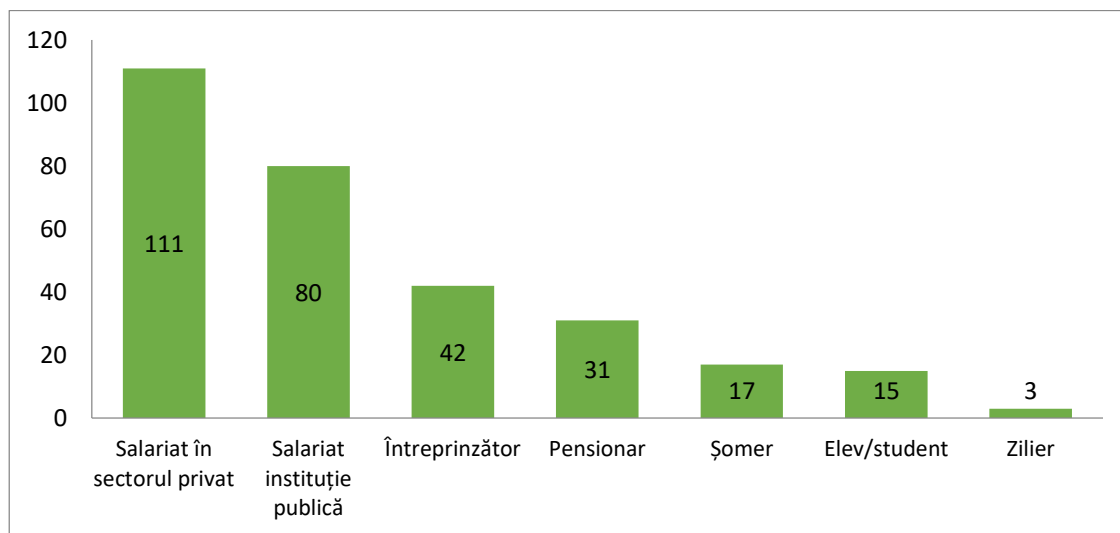
- 47,96% femei, 38,66% bărbați, restul de 13,38% nu au răspuns

- 86,24% locuiesc în Moreni Centru
- 72,86% lucrează în Moreni
- 41,26% salariați în mediul privat, 29,74% salariați în sectorul public, 15,61% întreprinzători, 11,52% pensionari, 6,32% șomeri, 5,58% elevi/studenți și 1,11% zilieri.

Figura 1 Împărțirea respondenților în funcție de ocupație - statut profesional

Sursa: prelucrarea consultantului a datelor din chestionare

Au fost înființate următoarele patru Grupuri de lucru - suport pentru elaborarea în principal a Planului de acțiune a municipiului Moreni 2021 - 2028 și identificarea portofoliului de proiecte:

- Grupul economie și infrastructură edilitară și transport (componenta în Anexa 3)
- Grupul mediu și cultură (componenta în Anexa 4)
- Grupul dezvoltare socială (componenta în Anexa 5)
- Grupul educație și formare (componenta în Anexa 6)

A avut loc câte o întâlnire cu fie care grup de lucru, propunerile rezultate în urma dezbaterilor fiind cuprinse în cuprinsul planului de acțiune.

4. Analizarea și prelucrarea tuturor informațiilor în vederea elaborării strategiei

Pe parcursul cercetării au fost corelate toate informațiile obținute ca urmare a analizei de birou și a celor colectate pe teren de la factorii cheie.

5. Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Municipiului Moreni pentru perioada 2021 - 2028.

În perioada 11 - 23 noiembrie 2020 a avut loc procesul de consultare publică, draftul de strategie fiind pus pe site-ul primăriei Moreni.

Subliniem faptul că pe toată durata procesului de elaborare a strategiei au fost organizate întâlniri permanente (fizic și online) cu reprezentanți ai beneficiarului și consultarea acestora cu privire la validarea instrumentelor metodologice, lista entităților și persoanelor propuse a fi invitate, chestionate și / sau intervievate precum și cu privire la calendarul recomandat.

3. Cadrul strategic ce stă la baza strategiei de dezvoltare locală

3.1. Context global și european privind dezvoltarea durabilă

Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a Națiunilor Unite

Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a fost adoptată de Adunarea Generală ONU în septembrie 2015. Esența Agendei 2030 o reprezintă 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD)². Scopul celor 17 ODD este de a asigura o viață sustenabilă, pașnică, prosperă și echitabilă pe pământ pentru toată lumea, în prezent și în viitor. Obiectivele acoperă provocările globale care sunt cruciale pentru supraviețuirea umanității. Ele stabilesc limite de mediu și praguri critice pentru utilizarea resurselor naturale. Obiectivele recunosc că eradicarea sărăciei trebuie să meargă mână în mână cu strategiile care clădesc dezvoltarea economică. Ele abordează o gamă de nevoi sociale incluzând educația, sănătatea, protecția socială și oportunitățile de locuri de muncă, tratând în același timp schimbările climatice și protecția mediului.

Figura 2 Obiectivele de Dezvoltare Durabilă - Agenda 2030

Pactul Ecologic European (European Green Deal)

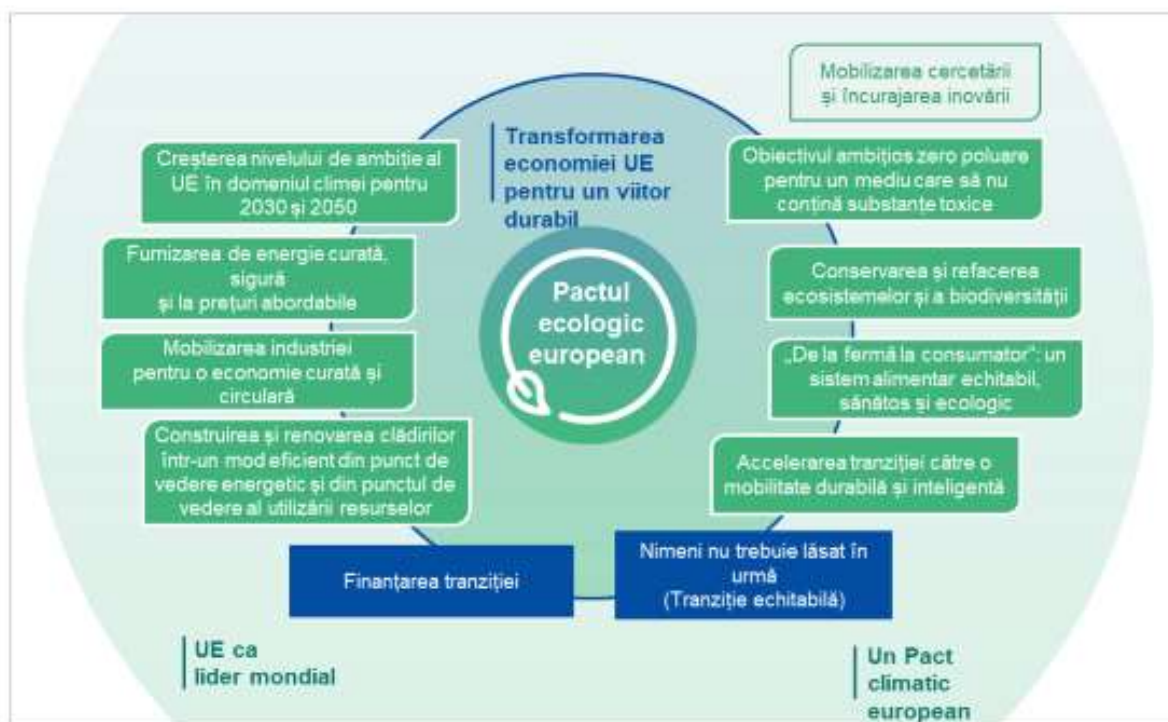
² <http://dezvoltaredurabila.gov.ro/web/obiective/>

Pactul ecologic european propune o nouă strategie de creștere care are drept scop transformarea UE într-o societate echitabilă și prosperă, cu o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, în care să nu existe emisii nete de gaze cu efect de seră în 2050 și în care creșterea economică să fie decuplată de utilizarea resurselor.

Pactul urmărește, de asemenea, să protejeze, să conserve și să consolideze capitalul natural al UE, precum și să protejeze sănătatea și bunăstarea cetățenilor împotriva riscurilor legate de mediu și a impacturilor aferente. În același timp, tranziția trebuie să fie echitabilă și favorabilă incluziunii, trebuie să pună oamenii pe primul plan și să acorde atenție regiunilor, industriilor și lucrătorilor care se vor confrunta cu cele mai mari dificultăți.

Pactul ecologic european este o parte integrantă a strategiei Comisiei Europene de punere în aplicare a Agendei 2030 a Organizației Națiunilor Unite și a obiectivelor de dezvoltare durabilă³.

Figura 3 Obiectivele Pactului Ecologic European

³ <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

Obiectivele Pactului Ecologic European:

1.	Sporirea nivelului de ambiție al UE în materie de climă pentru 2030 și 2050	Asumarea unui obiectiv mai ambițios de a reduce, în mod responsabil, emisiile de gaze cu efect de seră, respectiv o reducere care să fie, în 2030, în comparație cu nivelurile din 1990, de cel puțin 50% și care să tindă spre 55%.
2.	Furnizarea de energie curată, sigură și la prețuri accesibile	Decarbonizarea susținută a sistemului energetic este crucială pentru atingerea obiectivelor climatice în 2030 și 2050. Producția și utilizarea energiei în diversele sectoare economice reprezintă peste 75% din emisiile de gaze cu efect de seră din UE. Eficiența energetică trebuie să constituie o prioritate. Trebuie dezvoltat un sector al energiei electrice care să se bazeze în mare măsură pe surse regenerabile, urmând ca acest demers să fie completat de eliminarea rapidă a cărbunelui și de decarbonizarea gazelor. Trebuie să fie abordat riscul de sărăcie energetică la care sunt expuse gospodăriile care nu își pot permite să plătească pentru serviciile energetice esențiale menite să le asigure un nivel de trai de bază. Implementarea unor programe eficace, cum ar fi mecanismele de finanțare a gospodăriilor pentru renovarea locuințelor, poate reduce facturile la energie și poate contribui la protecția mediului.
3.	Mobilizarea sectorului industrial pentru o economie curată și circulară	Realizarea unei economii circulare și neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei necesită mobilizarea deplină a industriei. Europa trebuie să valorifice potențialul transformării digitale, care este un factor esențial în atingerea obiectivelor Pactului ecologic. Alături de strategia industrială, un nou plan de acțiune privind economia circulară va contribui la modernizarea economiei UE și va valorifica oportunitățile oferite de economia circulară la nivel național și la nivel mondial.
4.	Construirea și renovarea clădirilor într-un mod eficient din punct de vedere energetic și din	Construirea, utilizarea și renovarea clădirilor necesită cantități semnificative de energie și de resurse minerale (de exemplu nisip, pietriș, ciment). Clădirile reprezintă, de asemenea, 40% din consumul de

	punctul de vedere al utilizării resurselor	energie. În prezent, rata anuală de renovare a parcului imobiliar variază între 0,4 și 1,2% în statele membre. Această rată va trebui cel puțin să se dubleze pentru ca obiectivele UE în materie de eficiență energetică și climă să fie atinse.
5.	Accelerarea tranziției către o mobilitate durabilă și inteligentă	<p>Sectorul transporturilor este responsabil pentru un sfert din emisiile de gaze cu efect de seră din Uniune și acest procent este în continuă creștere. Pentru a se asigura neutralitatea climatică, este necesară o reducere cu 90% a emisiilor generate de transporturi până în 2050.</p> <p>Transportul multimodal trebuie stimulat puternic în vederea asigurării unei eficiențe sporite a sistemului de transport. În mod prioritar, o parte substanțială din transportul intern de mărfuri efectuat în prezent în proporție de 75% pe cale rutieră ar trebui să se efectueze în viitor pe calea ferată și pe căile navigabile interioare.</p> <p>UE va trebui să intensifice producția și utilizarea combustibililor alternativi durabili în domeniul transporturilor. Până în 2025, vor fi necesare aproximativ 1 milion de stații publice de reîncărcare și de realimentare pentru cele 13 milioane de vehicule cu emisii zero și cu emisii scăzute care se preconizează că vor circula pe drumurile europene.</p> <p>Transporturile ar trebui să devină mult mai puțin poluante, în special în orașe.</p>
6.	„De la fermă la consumator”: conceperea unui sistem alimentar echitabil, sănătos și ecologic	<p>Fermierii și pescarii europeni au un rol esențial în gestionarea tranziției. Strategia „De la fermă la consumator” va consolida eforturile depuse de aceștia în vederea combaterii schimbărilor climatice, a protejării mediului și a conservării biodiversității.</p> <p>Planurile strategice vor trebui să reflecte un nivel ridicat de ambiție pentru a reduce în mod semnificativ utilizarea pesticidelor chimice și riscul reprezentat de acestea, precum și utilizarea îngrășămintelor și a antibioticilor.</p>

		<p>Strategia „De la fermă la consumator” va contribui, de asemenea, la realizarea unei economii circulare. Aceasta va avea drept scop reducerea impactului asupra mediului al sectoarelor prelucrării alimentelor și comerțului cu amănuntul prin adoptarea de măsuri referitoare la transportul, depozitarea, ambalarea alimentelor și la risipa alimentară.</p> <p>În sfârșit, strategia „De la fermă la consumator” va viza stimularea consumului de alimente durabile și promovarea unor alimente sănătoase și accesibile ca preț pentru toți.</p>
7.	Conservarea și refacerea ecosistemelor și a biodiversității	<p>Ecosistemele oferă servicii esențiale, cum ar fi hrană, apă dulce și aer curat, precum și adăpost. Ele atenuează efectele dezastrelor naturale, ale dăunătorilor și ale bolilor și contribuie la reglarea condițiilor climatice.</p> <p>Ecosistemele forestiere sunt supuse unei presiuni din ce în ce mai mari ca urmare a schimbărilor climatice. Suprafața împădurită a UE trebuie ameliorată, atât din punct de vedere calitativ, cât și cantitativ, pentru ca UE să atingă obiectivul neutralității climatice și al unui mediu înconjurător sănătos. Reîmpădurirea și împădurirea durabile, precum și refacerea pădurilor degradate pot crește absorbția de CO₂, îmbunătățind, în același timp, reziliența pădurilor și promovând bioeconomia circulară.</p>
8.	Reducerea poluării la zero pentru un mediu fără substanțe toxice	<p>Pentru a avea un mediu înconjurător fără substanțe toxice este nevoie de mai multe acțiuni de prevenire a poluării, precum și de măsuri de curățare a mediului și de remediere a poluării.</p> <p>Pentru a proteja cetățenii și ecosistemele Europei, UE trebuie să monitorizeze, să notifice, să prevină și să remedieze mai bine poluarea aerului, a apei, a solului și cea cauzată de produsele de consum. Pentru a realiza acest obiectiv, UE și statele membre vor trebui să examineze într-un mod mai sistematic toate politicile și reglementările.</p>

3.2. Context național pentru dezvoltare durabilă

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României a fost adoptată în 2018 și are la bază cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă ale Agendei 2030. Ea se bazează pe cei trei piloni ai dezvoltării durabile:

1. **ECHITATEA SOCIALĂ** - prin care națiunile în curs de dezvoltare trebuie să aibă posibilitatea de a-și satisface nevoile de bază în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, alimentația, asigurarea energiei, apei și canalizării;
2. **CREȘTEREA ECONOMICĂ** - la nivelul națiunilor în curs de dezvoltare pentru a se apropia de calitatea vieții din țările dezvoltate;
3. **MEDIUL** - cu nevoia de a conserva și îmbunătăți baza de resurse disponibile prin schimbarea treptată a modului în care trebuie să se dezvolte și să fie folosite tehnologiile.

Obiectivele și țintele asumate de România pentru 2030

ODD Agenda 2030	Țintele Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României orizont 2030
 <p>Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățenii. 2. Reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă. 3. Consolidarea sistemului național unitar a serviciilor de intervenție de urgență, rehabilitare ulterioară și compensare a pierderilor în caz de calamități naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme.

Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile

1. Eradicarea malnutriției și menținerea ratei obezității sub 10%, similar cu nivelul înregistrat în anul 2014.
2. Finalizarea cadastrului agricol. Dublarea ponderii agriculturii în PIB-ul României, față de anul 2018.
3. Menținerea și extinderea diversității genetice a semințelor, a plantelor cultivate și a animalelor de fermă și domestice și a speciilor sălbatice înrudite.
4. Creșterea gradului de valorificare a producției agricole autohtone. Creșterea ponderii agriculturii ecologice în totalul producției agricole.
5. Menținerea și rentabilizarea unor ocupații și metode tradiționale de valorificare a plantelor medicinale și fructelor de pădure în zona montană. Menținerea tradițiilor locale prin creșterea numărului de produse cu caracteristici specifice în ceea ce privește originea geografică.

Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă

1. Asigurarea accesului universal la servicii de informare, educare și consiliere pentru promovarea prevenției și adoptarea unui stil de viață fără riscuri.
2. Digitalizarea completă a sistemului de sănătate și, implicit, eliminarea documentelor și registrelor tipărite pe suport de hârtie, pentru a eficientiza și a facilita intervențiile medicale, pentru a asigura populației accesul rapid la servicii medicale de calitate, la tratamente și medicamente și pentru monitorizarea eficientă a nevoilor. Reducerea prevalenței mortalității materne și infantile, a incidenței cancerului la sân sau de col uterin și a sarcinilor la adolescente, având ca obiectiv prioritar grupurile vulnerabile și defavorizate. Reducerea mortalității materne și mortalității neonatale, astfel încât să se situeze sub media UE.
3. Creșterea acoperirii vaccinale până la nivelul minim recomandat de OMS pentru fiecare vaccin, prin dezvoltarea unei platforme comune de colaborare între autorități, medici, pacienți, organizații internaționale cu experiență în acest domeniu, reprezentanți ai companiilor în domeniu, precum și alți factori interesați.
4. Promovarea conștientizării bolilor psihice, reducerea stigmatului și crearea unui mediu în care cetățenii afectați se simt acceptați și unde pot cere ajutor.
5. Stoparea îmbolnăvirii de tuberculoză și combaterea hepatitei și a altor boli transmisibile. Reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile prin prevenire și tratament și prin promovarea sănătății și bunăstării mintale. Reducerea mortalității cauzate de boli cronice.
6. Reducerea consumului de substanțe nocive.

Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți

1. Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional. Învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu, prin măsuri precum creșterea ponderii de materii opționale.
2. Asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă.
3. Accentuarea rolului, în procesul educațional, al educației civice, a principiilor și noțiunilor despre o societate durabilă pașnică și incluzivă, egalitate de gen, despre valorile democrației și pluralismului, despre valorile multiculturalismului, prevenția discriminării și înțelegerea percepției „celuilalt”, despre importanța eradicării violenței cu accent pe fenomenul de violență în școli.
4. Modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodologiilor de predare-învățare la folosirea tehnologiilor informaționale și creșterea calității actului educațional.
5. Organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate; pregătirea personalului didactic bine calificat; elaborarea de curriculum potrivit cerințelor de pe piața muncii prin dezvoltarea de parteneriate, inclusiv cu mediul de afaceri.
6. Extinderea generalizată a facilităților pentru formarea și perfecționarea continuă pe tot parcursul vieții, sporirea considerabilă a participării la sistemele formale și nonformale de cunoaștere în vederea apropierii României de media performanțelor din statele membre ale UE. Extinderea rețelei de centre comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; continuarea cointeresării companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe. Creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe profesionale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul.
7. Creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor.
8. Extinderea în educația formală universitară a dezvoltării durabile ca principii și specializare și accentuarea rolului cercetării interdisciplinare în dezvoltarea unei societăți durabile.

1. Continuarea reducerii disparității salariale dintre sexe.
2. Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, în sferile publice și private, inclusiv a traficului, exploatării sexuale și a altor tipuri de exploatare.

<p>Realizarea egalității de gen</p>	<p>3. Asigurarea participării depline și eficiente a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică.</p>
 <p>Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei și sanitație pentru toți</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Creșterea substanțială a eficienței folosirii apei în activitățile industriale, comerciale și agricole; extinderea reutilizării raționale a apelor tratate și reciclate în perspectiva atingerii obiectivelor economiei circulare. 2. Creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile, pentru a face față deficitului de apă. 3. Conectarea gospodăriilor populației din orașe, comune și sate compacte la rețeaua de apă potabilă și canalizare în proporție de cel puțin 90%. 4. Creșterea accesului la apă potabilă pentru grupurile vulnerabile și marginalizate. 5. Îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea depozitării deșeurilor și reducerea la minimum a produselor chimice și materialelor periculoase, reducând proporția apelor uzate netratate și sporind substanțial reciclarea și reutilizarea sigură. 6. Realizarea accesului la condiții sanitare și de igienă adecvate și echitabile pentru toți, acordând o atenție specială celor în situații vulnerabile.
 <p>Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Extinderea rețelelor de transport și distribuție pentru energie electrică și gaze naturale în vederea asigurării accesului consumatorilor casnici, industriali și comerciali la surse sigure de energie la prețuri acceptabile. 2. Asigurarea securității cibernetice a platformelor de monitorizare a rețelelor de producție, transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale. 3. Decuplarea creșterii economice de procesul de epuizare a resurselor și de degradare a mediului prin sporirea considerabilă a eficienței energetice (cu minimum 27% comparativ cu scenariul de status-quo) și folosirea extinsă a schemei EU ETS în condiții de piață previzibile și stabile. 4. Creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor (autovehicule electrice), inclusiv combustibili alternativi. 5. Asigurarea unui cadru de reglementare stabil și transparent în domeniul eficienței energetice în vederea atragerii investițiilor. 6. Susținerea strategică a ponderii energiei electrice în totalul consumului casnic, industrial și în transporturi prin stabilirea unor norme de performanță pentru instalații și aparatură.

Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți

1. Păstrarea în continuare a unui ritm al creșterii PIB superior față de media UE pentru a susține efortul de reducere a decalajelor în comparație cu țările europene avansate, paralel cu aplicarea principiilor dezvoltării durabile și îmbunătățirea constantă a nivelului de trai al populației.
2. Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul prin startup, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare.
3. Atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație, inclusiv prin accent pe sectoarele cu valoare adăugată sporită și utilizarea intensivă a forței de muncă.
4. Realizarea unui turism competitiv pe termen lung, dezvoltarea agroturismului, ecoturismului, turismului rural, balnear și cultural și îmbunătățirea imaginii României ca destinație turistică.
5. Consolidarea capacității instituțiilor financiare interne pentru a încuraja și a extinde accesul la servicii bancare, de asigurări și servicii financiare pentru toți.

Construirea unor infrastructuri rezistente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației

1. Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea oamenilor, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți. Îmbunătățirea siguranței rutiere.
2. Reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptarea sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, toate țările luând măsuri în conformitate cu capacitățile respective ale acestora.
3. Stimularea cu precădere a economiei digitale și investițiilor industriale care se situează în zona mai profitabilă a lanțului valoric, care fructifică și rezultatele eforturilor naționale de cercetare-dezvoltare-inovare și care se adresează unor piețe stabile și în creștere.
4. Întărirea cercetării științifice, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale; încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare și sporirea cheltuielilor publice și private pentru cercetare și dezvoltare. Promovarea industrializării incluzive și durabile și sporirea ratei de ocupare.
5. Creșterea accesului întreprinderilor mici industriale și de altă natură la servicii financiare, inclusiv la credite accesibile, și integrarea acestora în lanțuri valorice și piețe externe.

 <p>Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Adoptarea politicilor, în special fiscale, salariale și de protecție socială, în scopul reducerii progresive a inegalităților, respectiv a proporției grupurilor dezavantajate. 2. Aproprierea României de nivelul mediei UE, corespunzător anului 2030, din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile. Reducerea discriminării prin acordarea de sprijin organizațiilor neguvernamentale care activează în domeniul drepturilor omului.
 <p>Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asigurarea accesului la condiții de locuire adecvate pentru toți cetățenii. 2. Reducerea semnificativă a pierderilor economice provocate de inundații și alunecările de teren, îmbunătățirea răspunsului colectiv și întărirea capacității de adaptare și revenire la nivel funcțional în cel mai scurt timp după producerea evenimentului, reducerea impactului inundațiilor sau a poluărilor generate de inundații și ale alunecărilor de teren asupra ecosistemelor, inclusiv prin îmbunătățirea constantă a cadrului legislativ. 3. Asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, în special prin extinderea rețelelor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate. 4. Elaborarea și punerea în aplicare a unui program general de planificare spațială și amenajare a teritoriului în corelare cu strategiile sectoriale la nivel național prin aplicarea conceptului de dezvoltare spațială policentrică și echilibrată, care să susțină coeziunea teritorială. Educarea și responsabilizarea populației pentru situații de risc seismic. 5. Reducerea efectelor pe care poluarea atmosferică le are asupra sănătății umane și a mediului prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului. 6. Reducerea substanțială a numărului deceselor și bolilor provocate de produsele chimice periculoase de poluare și de contaminarea aerului, apei și a solului. 7. Consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural și natural, a elementelor de peisaj din mediul urban și rural. 8. Implementarea prevederilor legale referitoare la producția, transportul, depozitarea, utilizarea și eliminarea produselor chimice, inclusiv a celor farmaceutice, care pot prezenta pericole pentru sănătatea oamenilor și animalelor și pentru integritatea mediului.

Asigurarea unor tipare de consum și producție durabile

1. Trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare bazat pe utilizarea rațională și responsabilă a resurselor cu introducerea unor elemente ale economiei circulare, elaborarea unei foi de parcurs.
2. Înjumătățirea pe cap de locuitor a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare.
3. Reciclarea în proporție de 55% a deșeurilor municipale până în 2025 și 60% până în 2030.
4. Reciclarea în proporție de 65% a deșeurilor de ambalaje până în 2025 (materiale plastice 50%; lemn 25%; metale feroase 70%, aluminiu 50%, sticlă 70%, hârtie și carton 75%) și 70% până în 2030 (materiale plastice 55%; lemn 30%; metale feroase 80%, aluminiu 60%, sticlă 75%, hârtie și carton 85%).
5. Colectarea separată a deșeurilor menajere periculoase până în 2022, a deșeurilor biologice până în 2023 și a materialelor textile până în 2025.
6. Stabilirea de scheme obligatorii de răspundere extinsă a producătorilor pentru toate ambalajele până în 2024. Implementarea practicilor durabile de achiziții publice verzi, în conformitate cu prioritățile naționale și politicile europene.

Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor

1. Consolidarea rezilienței și capacității de adaptare a României la riscurile legate de climă și dezastre naturale.
2. Îmbunătățirea capacității de reacție rapidă la fenomene meteorologice extreme intempestive de mare intensitate.
3. Îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacității umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie.
4. Intensificarea eforturilor României pentru a realiza tranziția la o economie „verde”, cu emisii reduse de dioxid de carbon, reziliență la schimbările climatice și pentru integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în sectoarele vulnerabile economice, sociale și de mediu, în conformitate cu politicile UE.

Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor

1. Prevenirea și reducerea semnificativă a poluării marine de toate tipurile, în special de la activitățile terestre, inclusiv poluarea cu deșeuri marine și poluarea cu nutrienți.
2. Minimizarea și gestionarea impactului acidificării mediului apelor marine, inclusiv prin cooperare științifică sporită la toate nivelurile. Dezvoltarea responsabilă și sustenabilă a activităților de pescuit la speciile sălbatice și de acvacultură cu respectarea cotelor și metodelor stabilite prin lege și menținerea, în limite rezonabile, a viabilității îndeletnicirilor tradiționale în acest domeniu, inclusiv a pescuitului sportiv și de agrement.

<p>marine pentru o dezvoltare durabilă</p>	<p>3. Atragerea celorlalte state riverane Mării Negre în actul de management durabil al resurselor acvatice vii.</p>
 <p>Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dezvoltarea infrastructurii verzi și folosirea serviciilor oferite de ecosistemele naturale (în special în luncile Dunării, afluenților acesteia și în Deltă) prin gestionarea integrată a bazinelor hidrografice și zonelor umede. 2. Conservarea și protejarea zonelor umede, între care se află și Rezervația Biosferei Delta Dunării, zonă umedă unicat în Europa, ca parte a patrimoniului natural european și mondial. 3. Asigurarea conservării ecosistemelor montane, inclusiv a biodiversității acestora, în scopul de a spori capacitatea acestora de a oferi beneficii esențiale pentru dezvoltare durabilă. 4. Susținerea instituțiilor și infrastructurilor de cercetare - dezvoltare de interes național și european pentru studierea, gestionarea, protejarea și conservarea diversității patrimoniului natural. 5. Gestionarea durabilă a pădurilor, eliminarea tăierilor ilegale de arbori, dezvoltarea sistemului informatic integrat pentru monitorizarea exploatării și transportului masei lemnoase, inclusiv la punctele de frontieră, asigurarea împăduririi și reîmpăduririi terenurilor din fondul forestier și a celor degradate sau supuse deșertificării, desfășurarea plantării programate a perdelelor forestiere pentru protecția culturilor agricole și a elementelor de infrastructură în scopul limitării impactului schimbărilor climatice. 6. Tranziția către o economie circulară prin abordări complementare ce implică metode tradiționale și tehnologii de ultimă generație pentru restabilirea / refacerea capitalului natural și reducerea dependenței de fertilizatorii sintetici și de pesticide, pentru combaterea degradării solului. 7. Combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații.

Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile

1. Administrarea justiției în condiții de imparțialitate și celeritate, în conformitate cu legile și procedurile stabilite, cu respectarea principiului prezumției de nevinovăție. Asigurarea și susținerea dialogului cu minoritățile naționale în vederea îmbunătățirii actului decizional, prin acces egal pentru toți cetățenii de a-și respecta și valorifica cultura, tradițiile, limba maternă și de a participa la viața economică, socială și politică și pentru combaterea preconcepțiilor, a prejudecăților și a discriminărilor în toate formele sale și promovarea dialogului interetnic, valorilor comune, diversității culturale și lingvistice.
2. Reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe.
3. Stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor.
4. Reducerea semnificativă a fluxurilor ilicite financiare și de armament, consolidarea recuperării și returnării bunurilor furate și combaterea tuturor formelor de crimă organizată.
5. Asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile.
6. Dezvoltarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile.
7. Profesionalizarea și perfecționarea activității tuturor instituțiilor administrației publice centrale și locale, mai ales a compartimentelor care intră în contact direct cu cetățenii, pentru prestarea unor servicii prompte și civilizate; extinderea și generalizarea serviciilor pe internet (on-line).

Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă

1. Majorarea progresivă a cuantumului asistenței oficiale de dezvoltare acordate de România în cadrul programelor ODA, în funcție de capacitatea de susținere a economiei naționale, având ca obiectiv țintă atingerea cifrei de 0,33% din venitul național brut la nivelul anului 2030.
2. Sporirea și diversificarea ajutorului oficial pentru dezvoltare pe măsura creșterii potențialului economic al României și încurajarea agenților economici români să investească, pe baze competitive, în economia țărilor mai puțin dezvoltate.
3. Aderarea României la Zona Euro, la spațiul Schengen și la Organizația pentru Dezvoltare și Cooperare Economică.
4. Susținerea angajamentelor internaționale și implicarea proactivă pe plan european și internațional.

3.3. Context regional de dezvoltare durabilă

Planul de Dezvoltare Regională 2021 - 2027⁴ pentru Regiunea Sud-Muntenia este în faza de elaborare, la momentul actual fiind prezentat numai profilul socio-economic al regiunii, care se află în consultare publică.

Strategia pentru Specializare Inteligentă a Regiunii Sud-Muntenia pentru perioada 2021 - 2027

Elaborată sub coordonarea Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia în strânsă colaborare cu partenerii locali și regionali, Strategia pentru Specializare Inteligentă 2021 - 2027⁵ furnizează un cadru coerent pentru dezvoltarea viitoare a regiunii, bazată pe conceptul de specializare inteligentă. În acest sens, documentul reprezintă o bază strategică pentru elaborarea proiectelor de finanțare din fonduri externe / comunitare, naționale și locale ce au drept scop dezvoltarea durabilă a regiunii Sud Muntenia. Documentul urmărește ghidarea într-o manieră pragmatică a actorilor relevanți din regiune, astfel încât intervențiile și activitățile necesare creării unei regiuni dinamice și competitive, bazate pe inovare și digitalizare, să se concentreze asupra priorităților cheie aplicate sectoarelor de specializare inteligentă. Totodată, acest document strategic își propune ca, respectând principiul concentrării tematice, să continue și să actualizeze direcțiile de dezvoltare formulate atât de documentele strategice de la nivel național (Strategia Națională de Dezvoltare 2014 - 2020, Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014 - 2020), cât și de cele de la nivel regional (Planul de Dezvoltare Regională 2014 - 2020 și Strategia de Specializare Inteligentă 2014 - 2020 a regiunii Sud Muntenia).

Strategia este totodată armonizată cu principalul document strategic de la nivel regional - Planul de Dezvoltare Regională 2021 - 2027 și ține seama de lecțiile învățate în perioada de implementare trecută. Specializarea inteligentă presupune măsuri specifice la nivelul anumitor sectoare și domenii de activitate cheie, care să conducă la creșterea valorii adăugate generată de regiune, valorificarea resurselor și a avantajelor competitive ale regiunii, înglobarea unui nivel crescând al inovării în procesele economice și implicit creșterea nivelului indicatorilor socio-economici și a calității vieții în regiune. Bazată pe concluziile analizei socio-economice, pe avantajele comparative ale regiunii, pe punctele tari și oportunitățile acesteia, strategia, prin structură și conținut, urmărește formularea unui răspuns coerent și articulat la problemele și punctele slabe ale regiunii, prin propunerea unei viziuni strategice ce susține dezvoltarea economică inteligentă a regiunii, concomitent cu dezvoltarea capacității acesteia de a se adapta și de a putea răspunde la principalele provocări societale actuale în vederea realizării tranziției la o economie bazată pe cunoaștere.

---

⁴ <https://www.adrmuntenia.ro/planul-de-dezvoltare-regionala-20212027/static/1352>

⁵ <https://www.adrmuntenia.ro/strategia-de-specializare-inteligenta-a-regiunii-sud--muntenia-post-2020/static/1351>

Viziunea strategiei: “Regiunea Sud-Muntenia inovează și își dezvoltă competitivitatea economică pe plan intern și internațional, prin dezvoltarea ecosistemului regional de inovare, dezvoltarea competențelor pentru tranziția la economia bazată pe cunoaștere și îmbunătățirea condițiilor cadru pentru specializare inteligentă”. Prin implementarea măsurilor și direcțiilor de acțiune prevăzute, regiunea Sud Muntenia va genera pe termen mediu un vector de dezvoltare durabilă și competitivă. Astfel, sectoarele și domeniile cheie identificate la nivel regional ca nucleu al specializării inteligente, prin implementarea acțiunilor specifice din strategie, vor influența economia regională astfel:

- Creșterea nivelului de cercetare, dezvoltare și inovare tehnologică și generarea de produse și servicii competitive și cu valoare adăugată ridicată;
- Generarea de produse și servicii competitive atât pe plan intern cât și extern, precum și de activități conexe ce favorizează incluziunea;
- Stimularea activităților de cercetare, dezvoltare și inovare, transfer tehnologic și în celelalte ramuri ale economiei regionale;
- Creșterea atractivității regiunii pentru piețele externe, atât de producție cât și de desfacere;
- Crearea unui context favorabil pentru o dezvoltare durabilă la nivel regional și național.

3.4. Context județean de dezvoltare durabilă

Strategia de Dezvoltare Durabilă a județului Dâmbovița 2021 - 2027

Județul Dâmbovița urmărește ca până în 2027 să devină un județ cu zone urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive care să îl repoziționeze în plan regional și național, în care nivelul crescut de trai al cetățenilor să fie resimțit, în mod direct, de către aceștia. Dâmbovița va deveni un județ care va susține și încuraja inovația, cooperarea / parteneriatul și inițiativele antreprenoriale de către autoritățile și instituțiile publice, prin oferirea de servicii publice de calitate, informatizate și infrastructura corespunzătoare. Pe lângă aceste deziderate, se mai adaugă și acela de a fi recunoscut ca destinație turistică pe plan regional, național și european, având în vedere poziționarea și potențialul natural și antropoc, cu eforturile concentrate ale unei administrații eficiente și eficace și a implicării tuturor actorilor cheie.

Viziune 2021 - 2027

Județul Dâmbovița - un județ competitiv și conectat, cu o dezvoltare sustenabilă și integrată, o destinație atractivă în peisajul național

Obiectivele generale, cele specifice și măsurile de acțiune vizate de strategia de dezvoltare a județului sunt:

Obiectiv strategic 1 - Creșterea competitivității economice la nivelul județului, atât în industrie cât și în agricultură

Obiectiv specific 1.1 Sprijin pentru dezvoltarea durabilă a mediului de afaceri

Măsurile propuse pentru realizarea Obiectivului specific OS 1.1 sunt:

- M1.1.1 Susținerea inovării, cercetării, modernizării tehnologice și digitalizării pentru mediul de afaceri de la nivelul județului;
- M1.1.2 Sprijin pentru creșterea competențelor antreprenoriale.

Obiectiv specific 1.2 Susținerea dezvoltării domeniului agricol pe întreg lanțul valoric

Măsurile propuse pentru realizarea Obiectivului specific OS 1.2 sunt:

- M1.2.1 Eficientizarea activităților agricole prin dezvoltarea infrastructurii;
- M1.2.2 Sprijinirea parteneriatelor / colaborărilor în vederea dezvoltării sectorului agricol;
- M1.2.3 Susținerea activităților de valorificare a produselor și producției agricole (în special pomicole);
- M1.2.4 Dezvoltare Registru peisaj agricol;
- M1.2.5 Reconsiderare potențial piscicol.

Obiectiv strategic 2 - Dezvoltarea infrastructurii publice din județ

Obiectiv specific 2.1 - Dezvoltarea și creșterea accesului la infrastructura de utilități publice

În acest context, principala măsură vizată pentru atingerea obiectivului de dezvoltare și creștere a accesului la infrastructura de utilități publice vizează:

- M2.1.1 Înființarea / extinderea / modernizarea rețelelor de infrastructură de bază
  - rețea gaze naturale,
  - alimentare cu apă potabilă,
  - canalizare,
  - iluminat public.

Obiectiv specific 2.2 - Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate în educație, la toate nivelurile

- M2.2.1 Construire / reabilitare / modernizare / extindere / dotare infrastructură educațională la toate nivelurile, inclusiv învățământ special;
- M2.2.2 Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și cadrelor didactice pentru fiecare nivel educațional, inclusiv prin digitalizare.

Obiectiv specific 2.3 - Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în sănătate și asistență socială

Intervențiile în cadrul acestui obiectiv vor fi sprijinite sub cupola a două măsuri prioritare, respectiv:

- M2.3.1 Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii sociale (ex. centre de zi, centre rezidențiale, centre multifuncționale);
- M2.3.2 Extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea infrastructurii de sănătate de la nivel județean și local (inclusiv asigurarea infrastructurii minimale pentru servicii de sănătate în mediul rural).

Obiectiv specific 2.4 Dezvoltarea mobilității județene durabile, inteligente și intermodale pentru creșterea accesibilității și conectivității la nivel de județ

- M2.4.1 Accesibilitate și accesibilizare - dezvoltarea mobilității, a transportului alternativ și creșterea siguranței populației;
- M2.4.2 Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport pentru creșterea accesibilității în localitățile din județul Dâmbovița, inclusiv achiziția de material rulant.

Obiectiv strategic 3 - Dezvoltarea și valorificarea potențialului turistic și cultural al județului

Obiectiv specific 3.1 Diversificarea ofertei turistice a județului

- M3.1.1 Îmbunătățirea infrastructurii de turism, inclusiv a accesului către resursele și obiectivele turistice și sprijinirea turismului alternativ-integrat, inclusiv agroturismul.

Obiectiv specific 3.2 Prezervarea și valorificarea durabilă a obiectivelor culturale și de patrimoniu

- M3.2.1 Restaurarea, conservarea, protecția și punerea în valoare a patrimoniului cultural - istoric;
- M3.2.2 Reabilitare / modernizare / extindere / dotare obiective culturale;
- M3.2.3 Creșterea eficienței serviciilor culturale prin dezvoltarea activităților de management și marketing cultural.

Obiectiv strategic 4 - Îmbunătățirea protecției mediului în județul Dâmbovița, a reducerii poluării și atenuarea efectelor schimbărilor climatice

Obiectiv specific 4.1 - Ecologizarea și regenerarea spațiilor reziduale, refacerea terenurilor degradate, creșterea suprafeței spațiilor verzi

Ca și măsuri prioritare:

- M4.1.1 Promovarea și implementarea măsurilor de regenerare a spațiilor urbane și rurale degradate, inclusiv conversia funcțională a terenurilor virane degradate / neutilizate / abandonate;
- M4.1.2 Sprijin pentru consolidarea măsurilor de reducere a poluării și de atenuare a efectelor schimbărilor climatice.

Obiectiv specific 4.2 - Promovarea și implementarea soluțiilor de creștere a eficienței energetice și a proceselor de producție în vederea reducerii emisiilor de carbon

- M4.2.1 Creșterea eficienței energetice, inclusiv consolidarea clădirilor publice și rezidențiale, precum și a clădirilor de patrimoniu de la nivelul județului;
- M4.2.2 Susținerea și promovarea surselor alternative, regenerabile pentru producerea energiei electrice.

Obiectiv strategic 5 - Creșterea eficienței serviciilor publice din județul Dâmbovița prin digitalizare și interoperabilitate

Obiectiv specific 5.1 - Eficientizarea activității autorităților publice locale din județ și creșterea calității serviciilor publice furnizate

- M5.1.1 Dezvoltarea infrastructurii TIC și îmbunătățirea conectivității digitale în mediul urban și cel rural;
- M5.1.2 Extinderea digitalizării serviciilor administrației publice locale;
- M5.1.3 Implementarea de soluții SMART City.

Obiectiv strategic 6 - Management criză - risc -hazard

Obiectiv specific 6.1 - Consolidarea capacității la nivel județean de a reacționa în situații de criză

Ca și măsuri prioritare care să contribuie la atingerea obiectivului strategic definit, au fost identificate următoarele:

- M6.1.1 Echiparea și dotarea unităților din sistemul de intervenție operativă;
- M6.1.2 Asigurarea instrumentelor necesare pentru gestionarea de către actorii locali a situațiilor de criză.

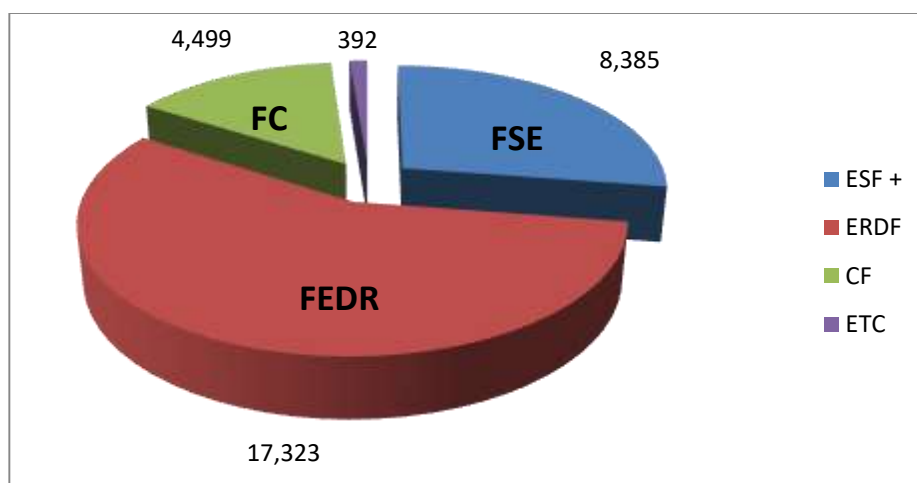
4. Surse de finanțare disponibile

Pentru perioada 2021 - 2027 România ar putea beneficia de la Uniunea Europeană de un buget total de aproximativ 80 miliarde euro, care se compune din Cadrul Financiar Multianual și mecanismul de finanțare - Next Generation EU aferent Planului de Redresare Economică.

Cadrul financiar Multianual 2021 - 2027

Propunerea de alocare financiară pentru România, conform Cadrului Financiar Multianual 2021 - 2027, este de 30,60 miliarde euro, distribuită astfel:

Figura 4 Alocarea financiară pentru România 2021 - 2027

Principalele caracteristici ale noului cadru pentru politica de coeziune pentru perioada 2021 - 2027

1. Concentrarea tematică este distribuită astfel:

- 35% din FEDR pentru Obiectivul Prioritar 1 - O Europă mai inteligentă
- 30% din FEDR pentru Obiectivul Prioritar 2 - O Europă mai verde
- FEDR să contribuie cu 30% la obiectivele de schimbări climatice
- FC să contribuie cu 37% la obiectivele de schimbări climatice
- Min. 6% din FEDR pentru dezvoltare urbană
- 2% din FSE+ pentru susținerea materială a persoanelor cele mai defavorizate
- 25% din FSE+ pentru incluziune socială
- 10% din FSE+ pentru sprijinul pentru tinerii care nu au un loc de muncă.

2. Condițiile de finanțare sunt următoarele:

- Cofinanțarea la nivel național
  - 70% pentru regiunile mai puțin dezvoltate și pentru Fondul de Coeziune
  - 40% pentru regiunile mai dezvoltate
  - Prefinanțare anuală - 0,5% din valoarea totală a sprijinului din partea fondurilor.
- TVA-ul - nu este cheltuielă eligibilă pentru o contribuție din partea fondurilor mai mare de 5 000 000 EUR.
- Dezangajarea - regula „N + 2”.

Programele operaționale

Programele operaționale aferente implementării politicii de coeziune la nivel național și prioritățile acestora:

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)

1. Tranziție energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele și soluții de stocare (intervenții adresate mediului privat).

Instrumente financiare

2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară
3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminarea siturilor poluate
4. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

2. Programul Operațional Transport (POT)

1. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier
2. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială
3. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată
4. Îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
5. Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov
6. Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
7. Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal
8. Creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor
9. Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport
10. Asistență tehnică

3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)

1. Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare
2. Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI
3. Creșterea competitivității economice prin digitalizare
4. Dezvoltarea infrastructurii broadband
5. Instrumente financiare pentru întreprinderi
6. Creșterea capacității administrative

4. Programul Operațional Sănătate (*multifond*) (POS)

1. Continuarea investițiilor în spitale regionale: Craiova, Cluj, Iași - faza a II-a

2. Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu
3. Servicii de recuperare, paliativ și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității
4. Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii
5. Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical
6. Informatizarea sistemului medical
7. Măsuri FSE care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizarea metodelor moderne de investigare, intervenție, tratament

5. Programul Operațional Capital Uman (POCU)

1. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii
2. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională
3. Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională
4. Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic
5. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic
6. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți
7. Antreprenariat și economie socială
8. Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii
9. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității

6. Programul Operațional Combaterea Sărăciei (POCS)

1. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (intervenții adresate grupurilor de acțiune locală)

2. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității
3. Comunități marginalizate
4. Reducerea disparităților între copiii în risc de sărăcie și / sau excluziune socială și ceilalți copii
5. Servicii pentru persoane vârstnice
6. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități
7. Sprijin pentru grupuri vulnerabile
8. Ajutorarea persoanelor defavorizate

7. Programele Operaționale Regionale - implementate la nivel de regiune (8 POR)

1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice (intervenții OP1 adresate mediului privat, organizațiilor CDI, parteneriate)
2. O regiune cu orașe Smart
3. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul
4. Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate
5. O regiune accesibilă
6. O regiune educată
7. O regiune atractivă
8. Asistență tehnică

Planul de redresare economică

Planul de redresare economică reprezintă documentul strategic care cuprinde măsurile de recuperare economică pentru înlăturarea efectelor negative produse de criza COVID-19 la nivelul Uniunii Europene. Pentru o implementare cu succes a măsurilor de refacere a economiilor europene, planul are la bază crearea unui nou mecanism de finanțare - **Next Generation EU** - și consolidarea viitorului cadru financiar multianual.

Prin Next generation EU (NGEU)⁶ vor fi mobilizate la nivel european aproximativ 750 miliarde de euro astfel:

- Facilitatea de finanțare pentru recuperare economică, în valoare de 672,5 miliarde euro care va viza investițiile necesare pentru tranziția ecologică și digitală și va susține creșterea rezilienței economiilor naționale;
- Alocare suplimentară de 47,5 miliarde euro pentru programele desfășurate în cadrul Politicii de coeziune prin crearea noii facilități REACT-EU, care va fi disponibilă până în 2022. Aceste fonduri se adaugă volumului total al Politicii de coeziune pentru 2021-2027 în valoare de aproximativ 373 miliarde euro;
- Finanțare suplimentară de până la 10 miliarde euro pentru Fondul pentru tranziție justă pentru sprijinirea statelor membre în procesul de tranziție către un sistem economic fără emisii de carbon;
- Finanțare suplimentară de 7,5 miliarde euro pentru Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală.

Instrumentul Next Generation EU va contribui la o redresare sustenabilă și prosperă, care să accelereze tranziția către o Europă digitală și verde. Acesta va fi investit în statele membre prin intermediul a trei piloni - 500 miliarde de euro sub formă de granturi și 250 miliarde de euro sub formă de împrumuturi.

Primul pilon - Sprijinirea statelor membre prin investiții și reforme prin:

- Mecanismul pentru redresare și reziliență, în valoare de 560 de miliarde de euro, va sprijini statele membre în planurile naționale de investiții și reforme ce vor viza, în special, tranziția către o societate digitală, verde și reziliența economiilor naționale. Aceste investiții și reforme vor fi corelate cu obiectivele incluse în semestrul european. Mecanismul va fi pus la dispoziția tuturor statelor membre, dar va fi concentrat în zonele cele mai afectate și acolo unde nevoile în materie de reziliență sunt cele mai mari.
- REACT-UE va alocă 55 de miliarde de euro în plus pentru politica de coeziune, în perioada 2020-2022, care vor fi utilizați sub formă de subvenții flexibile pentru municipalități, spitale și întreprinderi.
- Propunerea de consolidare cu până la 40 de miliarde de euro a Fondului pentru o tranziție justă, pentru a sprijini statele membre în accelerarea tranziției către neutralitatea climatică, facilitând reprofilarea profesională a lucrătorilor, crearea a noi oportunități pentru IMM-uri, investiții în tranziția către o energie curată și o economie circulară.
- Consolidarea cu 15 miliarde de euro a Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală, pentru a ajuta zonele rurale să facă modificările structurale necesare în

---

⁶ <https://www.consilium.europa.eu/media/45109/210720-euco-final-conclusions-en.pdf>

conformitate cu Pactul verde european și să realizeze obiectivele ambițioase ale strategiei în materie de biodiversitate și ale strategiei „de la fermă la consumator”.

Al doilea pilon - Relansarea economiei prin stimularea investițiilor private urmărește sprijinirea companiilor private prin:

- Noul Instrument de sprijin pentru solvabilitate care va mobiliza resurse private pentru a sprijini urgent întreprinderile europene viabile din sectoarele, regiunile și țările cele mai afectate. Acesta poate deveni operațional începând cu 2020 și va avea un buget de 31 de miliarde de euro, cu scopul de a debloca 300 de miliarde de euro sub formă de sprijin pentru solvabilitatea întreprinderilor din toate sectoarele economice, cu scopul de a le pregăti pentru un viitor digital, rezilient și mai curat.
- Dublarea bugetului dedicat InvestEU în vederea mobilizării de investiții private în proiecte din întreaga Uniune.
- Noul Mecanism de investiții strategice, cu un buget de 15 miliarde de euro, gândit în cadrul InvestEU pentru a genera investiții de până la 150 de miliarde de euro care să sporească reziliența sectoarelor strategice, în special a celor legate de lanțurile valorice esențiale pentru piața internă.

Al treilea pilon - Valorificarea învățămintelor desprinse din criză se referă la:

- Noul program în domeniul sănătății, EU4Health, care să ajute Europa să facă față viitoarelor amenințări sanitare, în valoare de 9,4 miliarde de euro.
- Consolidarea rescEU și a mecanismului de protecție civilă al UE, pentru a răspunde la situații de urgență la scară largă, cu un buget total de 3,1 miliarde de euro.
- Suplimentarea cu 94,4 miliarde EUR a programului Orizont Europa, care va fi consolidat pentru a finanța cercetarea vitală în domeniul sănătății.
- Sprijinirea partenerilor globali ai Europei printr-o sumă suplimentară de 16,5 miliarde EUR pentru acțiuni externe, inclusiv ajutor umanitar.

Conform Planului de redresare economică și socială a UE, din suma totală de 750 miliarde de euro, România va beneficia de 33 miliarde euro - dintre care 19,62 miliarde de euro sunt fonduri nerambursabile - bani pe care va trebui să îi absorbim până în 2023. Astfel, circa 26 de miliarde de euro vor putea fi accesați sub formă de granturi și credite, prin intermediul Mecanismului pentru redresare și reziliență, bani care vor fi dedicați investițiilor și reformelor în domeniile verzi și digital. Aproximativ 1,5 miliarde de euro reprezintă granturi suplimentare pentru implementarea Politicii de Coziune în anii 2020-2022, care vor fi distribuiți prin intermediul REACT-EU și 1,3 miliarde de euro (granturi) - fonduri suplimentare pentru dezvoltare rurală. În plus, prin intermediul Fondului pentru Tranziție Justă vor fi alocați în plus României circa 4,4 mld. Euro, bani dedicați reprofilării profesionale a lucrătorilor din industriile bazate pe combustibili fosili, creării a noi oportunități pentru IMM-uri, precum și investițiilor în tranziția către o energie curată și o economie circulară.

Obiectivele UE

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020*

Toate fondurile colectate prin intermediul instrumentului Next Generation EU și al noului buget al UE vor fi canalizate cu ajutorul programelor UE către mai multe obiective care, în cele din urmă, vor stimula tranziția ecologică și digitală - necesară pentru relansarea economică a UE:

1. Pactul verde european - noua strategie de creștere

În vederea realizării obiectivelor propuse în Pactul verde european, se va urmări renovarea și modernizarea clădirilor și a infrastructurilor critice din Europa; crearea a 1 milion de locuri de muncă verzi prin realizarea tranziției către o economie circulară; implementarea strategiei „De la fermă la consumator” și recalificarea lucrătorilor, sprijinirea IMM-urilor din regiunile care se bazează pe lanțul valoric al combustibililor fosili, utilizând fondurile prevăzute în mecanismul pentru o tranziție justă.

2. O piață unică mai aprofundată și mai digitală

Europa va investi mai mult pentru a-și îmbunătăți conectivitatea și pentru a-și consolida prezența industrială și tehnologică, cu scopul de a-și spori capacitatea strategică. O economie digitală este esențială în parcursul inovării și al creării de locuri de muncă asumat de UE.

3. O redresare echitabilă și favorabilă incluziunii

Urmare a crizei provocată de pandemia de COVID-19, UE a dezvoltat instrumentul SURE, în valoare de 100 de miliarde de euro, prin intermediul căruia se oferă sprijin temporar lucrătorilor și întreprinderilor în vederea atenuării riscurilor de șomaj într-o situație de urgență. De asemenea, pentru a ajuta statele membre să genereze venituri fiscale, Comisia va intensifica lupta împotriva evaziunii fiscale.

4. Construirea unei Uniuni mai reziliente

Criza sanitară a determinat Uniunea Europeană să adopte o serie de măsuri care să contribuie la consolidarea blocului comunitar. Astfel, s-a propus întărirea rezervei rescEU pentru a spori capacitatea permanentă a UE de a gestiona toate tipurile de crize; dezvoltarea unei strategii farmaceutice pentru a spori capacitățile de producție și pentru a asigura astfel autonomia strategică a Europei. Se va crea, de asemenea, un plan de acțiune privind materiile prime critice care să consolideze piața internă. În plus, UE va revizui politica comercială pentru a asigura fluxul continuu de bunuri și servicii la nivel mondial și va consolida examinarea investițiilor străine directe.

SECȚIUNEA II - Municipiul Moreni

5. Prezentarea generală

5.1. Localizare⁷

Din punct de vedere administrativ, municipiul Moreni se situează la limita central estică a județului Dâmbovița, la o distanță de cca. 20 km de reședința de județ (municipiul Târgoviște), la 6 km de comuna Iedera de Jos și 12 km de comuna I.L.Caragiale.

Teritoriul administrativ al Municipiului Moreni cuprinde zona centrală a localității și cartierele periferice „Schela Mare”, „Țuicani”, „Bana”, „Pleașa” și „Tisa” și din 2003 a fost declarat municipiu. A fost atestat comună în 1864 și în 1947 a fost declarat oraș.

Din punct de vedere geografic municipiul Moreni se situează în partea sudică (terminală) a depresiunii Valea Lungă, pe terasele Cricovului Dulce, la contactul Subcarpaților Ialomiței cu Câmpia înaltă a Cricovului.

Vecinii municipiului Moreni sunt:

- la nord, comuna Iedera, de care este legat Moreniul prin mai multe șosele, drumul județean 710A despărțind satul Iedera de Jos de Moreni pe o distanță de 6 km. Pe partea dreapta a râului, cartierul Stavropoleos - Tisa al localității Moreni este legat de satul Cricovul Dulce (Ciocoiești) printr-un drum forestier care urmează vechiul drum “al sării și petrolului”;
- la sud, satul Ghirdoveni (Cricoveni), parte a comunei I.L.Caragiale, apare ca vecin al Moreniului la o distanță de 6 km pe șosea;
- spre est, satul Dițești din comuna Filipeștii de Pădure (județul Prahova) este legat de Moreni prin drumul județean DJ 720 Târgoviște - Băicoi;
- la vest, la o depărtare de 6 km, pe drumul județean DJ 720, ce merge spre Târgoviște, reședința județului, se află localitatea Gura-Ocniței, vechi sat de pe moșia Drăgăneștilor, care în anumite etape istorice se întindea până la valea Pâscov, azi pe raza localității Moreni.

Municipiul Moreni se încadrează în zona de contact a Subcarpaților Ialomiței (subunitate a Subcarpaților de Curbură, respectiv Subcarpații Prahovei) cu câmpia înaltă a Cricovului, în depresiunea Valea Lungă, fiind caracterizat de o altitudine medie de 240 - 472 metri deasupra nivelului mării (Marea Neagră).

---

⁷ Sursa: Reactualizarea Planului Urbanistic General al Municipiului Moreni – Revizia 1/2018 , pg. 21

5.2. Istoric

Localitatea apare menționată documentar ca sat prima oară, cu numele Moarile (datorită numeroaselor mori de pe valea Cricovului Dulce) sau Moara Rateșului, Moara Nouă, Moara Sasului. Prima atestare documentară a Moreniului datează din timpul lui Petru Cercel, Voievodul care pe 18 iunie 1584 întărește “Jupânesei Caplea și nepoților ei, Badea și Calotă postelnici, satele Drăgănești și Moarile în urma unor judecăți”. Din 1661 este cunoscută cu numele actual, care cel mai probabil vine de la morile puse în mișcare de apele Cricovului, care au existat aici încă de la începuturile sale, fiind menționate în documente din secolul al XVI-lea. Tot din acea perioadă a început extragerea păcurii.⁸

Începând din secolul al XVI-lea se întâlnesc mențiuni privitoare la exploatările de păcură din județul Prahova, cea dintâi - din 22 noiembrie 1517 - atestă, printre punctele de hotar ale satului Secăreani (azi Țintea), locul numit 'la Păcuri'.⁹

Există de asemenea legenda unei femei destoinice și curajoase, numită Moreanca (desigur, soția unui oarecare Moreanu). Curajoasa femeie stăpâna cu mare greutate pământul, căci se începuse coborârea pe vale a locuitorilor stabiliți pe plaiuri, "veniți din Țara Ungurească". Moreanca îi alunga cu parul de pe moșie. Pentru curajul cu care apăra pământul și destoinicia ei, boierul proprietar (care nu locuia în zonă) și avea întinderi foarte mari de pământ, a dăruit Morencei locul care se va numi "Moreni".

În 1839 începe extragerea petrolului, la început în mod rudimentar, apoi tot mai organizat.¹⁰ Administrativ, comuna Moreni apare în 1864. În 1868, în Moreni existau cătunele, ca în 1876 să existe și satele Neagra, Piscuri, Pleașa, Râpa, Țuicani. La sfârșitul secolului al XIX-lea, comuna rurală Moreni făcea parte din plasa Filipești a județului Prahova și era compusă din satele Moreni, Tisa, Stavropoleos, Țuicani și Pleașa, cu 1350 de locuitori. În comuna Moreni funcționau două biserici – una la Moreni, înființată în 1868 și alta la Tisa, reconstruită în 1893 – o școală cu 61 de elevi (dintre care trei fete), înființată în 1864 și două mori.

Pe seama petrolului Moreniul a devenit mai apoi unul din cele mai importante centre ale industriei extractive. În 1904 a început extracția petrolului la scară industrială. În 1925, comuna Moreni este consemnată de Anuarul Socec în aceeași plasă, cu aceeași compoziție și o populație de 4016 locuitori. În anul 1931, comuna Stavropoleos este o unitate administrativă de sine stătătoare, formată din satele Tisa, Stavropoleos, Țuicani și Pleașa. La 17 septembrie 1947, prin unirea comunei Moreni cu Stavropoleos, apare orașul Moreni. În 1950, regăsim Moreni ca oraș raional în raionul Târgoviște al regiunii Prahova și apoi, după 1952, al regiunii Ploiești.

---

⁸ <https://ro.wikipedia.org/wiki/Moreni>

⁹ https://www.economica.net/160-de-ani-de-rafinare-romania-prima-rafinarie-din-lume-in-1857-capitala-primul-oras-iluminat-in-intregime-cu-titei_129064.html

¹⁰ <http://enciclopediaromaniei.ro/wiki/Moreni>

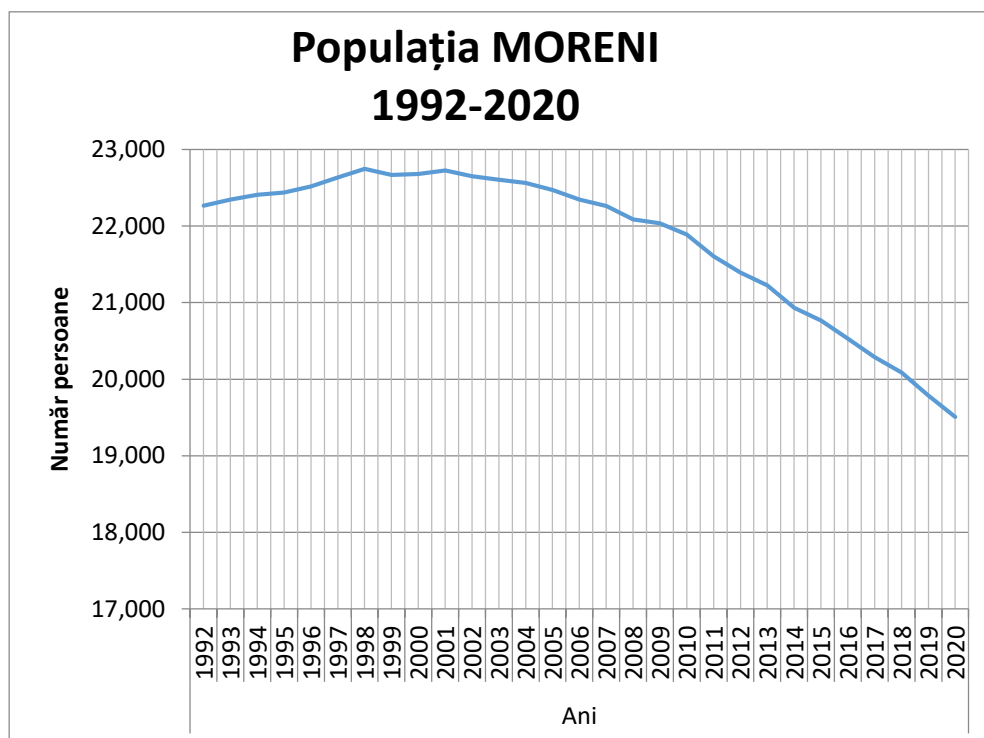
În 1968, Moreni a fost transferat județului Dâmbovița și până în 1989 a avut în jurisdicție și comuna Iedera, drept comună suburbană. Din 2003, prin Legea nr. 259/2003, orașul a fost ridicat la rangul de municipiu.

5.3. Populație

În perioada 1992-2020 populația cu domiciliul în Moreni a scăzut cu 12,4%, mult peste media de 6,75% la nivelul județului Dâmbovița.

Dacă în prima decadă a intervalului 1992-2000 s-a înregistrat chiar o ușoară creștere a populației de 1,87% per total interval, în condițiile în care la nivelul județului în ansamblu se înregistrau deja scăderi, cu începere din anul 2002 populația municipiului se află în declin constant.

Figura 5 Populația municipiului Moreni 1992-2020

Sursa Institutul Național de Statistică - baza de date Tempo

Tabel 1 Mișcarea naturală a populației - născuți vii Jud. Dâmbovița și Municipiul Moreni 2012-2019

Născuți vii cu reședința obișnuită în România i								
Număr persoane	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dâmbovița	4,262	4,249	4,320	4,402	4,474	4,332	4,308 4,594 ¹¹	4,153
MUNICIPIUL MORENI	105	123	157	124	123	103	143	106

Numărul născuților a avut o evoluție fluctuantă în intervalul pentru care au fost disponibile date și anume 2012-2019, situație care se regăsește și la nivelul județului. Numărul născuților vii a variat între 105, valoarea minimă înregistrată la începutul intervalului și maximă de 157 în anul 2014.

Tabel 2 Rata natalității Jud. Dâmbovița și Municipiul Moreni 2012-2019

Rata natalității	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dâmbovița	7.95	7.96	8.12	8.31	8.47	8.25	8,8 ¹²	8.00
MUNICIPIUL MORENI	4.93	5.83	7.54	6.00	6.03	5.10	7,8	5.40

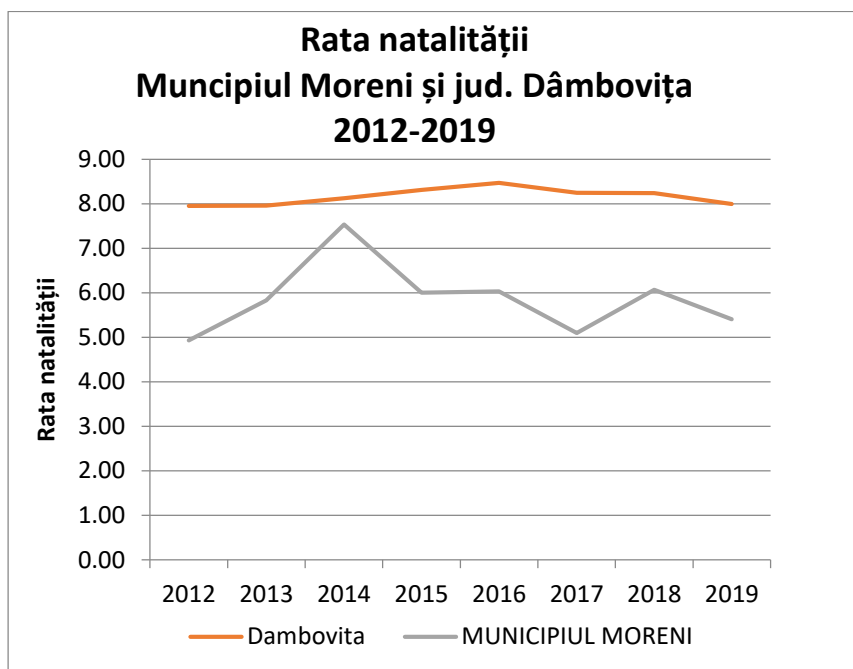
Natalitatea la nivelul municipiului a fost în mod constant mai mică decât media la nivelul județului.

¹¹ Anuarul statistic al județului Dâmbovița 2020 – Direcția Județeană de Statistică Dâmbovița

¹² Anuarul statistic al județului Dâmbovița 2020 – Direcția Județeană de Statistică Dâmbovița

Figura 6 Rata natalității Municipiul Moreni și jud. Dâmbovița 2012-2019

Se constată că municipiul Moreni se situează mult sub mediile naționale care erau de 9,3 la nivel național respectiv 9,1 la nivel urban și 9,6 la nivel rural în anul 2018.¹³

5.4. Resurse locale

5.4.1. Relief

Datorită așezării sale în zona Subcarpaților externi dintre Prahova și Ialomița, într-o mică depresiune, zonă de contact dintre dealuri mai înalte în nord și coborâte spre sud și câmpia piemontană înaltă a Cricovului Dulce - au existat condiții care au constituit un adăpost sigur pentru locuitorii veniți în aceste meleaguri, contribuind la dezvoltarea unei așezări statornice. Câmpia înaltă pe alocuri, împădurită, dealurile acoperite, accesul ușor și legăturile permanente cu zonele învecinate au permis dezvoltarea așezării.

Din punct de vedere morfologic, municipiul Moreni se dezvoltă în zona subcolinară, la limita sudică a dealurilor subcarpatice, către zona de câmpie înaltă, piemontană - Pintenul Măgurii.

Relieful teritoriului administrativ este rezultatul eroziunii fluviale în structura cutată și este reprezentat prin următoarele zone:

- zona de câmpie - Câmpia înaltă a Cricovului (Pintenul Măgurii)

¹³ Evenimentele demografice ale anului 2019 – Institutul Național de Statistică

- zona de luncă și terasa inferioară a Cricovului Dulce
- zona de terase
- zona de deal.

Relieful este caracterizat în mare parte printr-un relief de dealuri și coline domoale și de culoarul de vale a râului Cricovul Dulce, ce străbate teritoriul administrativ al municipiului de la nord la sud. Culoarul de vale este încadrat în nord de subunitățile dealurilor Sultanu-Teiș în est și Ocniței în vest iar în sud de câmpia Cricovului.

5.4.2. Clima

Prin poziția sa geografică, la contactul dintre câmpia înaltă și Subcarpați, având culoarul larg al Cricovului spre zona muntoasă, Morenii sunt situați într-un climat temperat continental. Climatul este considerat plăcut, cu ierni blânde și veri moderate, determinat de așezarea geografică și de relief.

Temperatura medie multianuală la Moreni, calculată pe 30 de ani (1976-2006), este de 9.8°C, dar suportă variații însemnate de la un an la altul. În funcție de abaterea pe care o are în plus sau în minus pot fi numiți ani reci sau ani calzi. Dacă considerăm aproape normală o abatere de până la 0.5°C în plus sau în minus, atunci se pot distinge ca ani reci 1978, 1980, 1985, cel mai rece fiind 1978, cu o medie anuală de numai 8,6°C.

În ceea ce privește temperatura medie lunară multianuală se pot distinge următoarele: temperatura maximă absolută a fost de 39.1°C la data de 5 iulie 2000, iar minima absolută s-a înregistrat la 13 ianuarie 2004 și a fost de -25.8°C. Numărul total al zilelor senine este în medie de 110-130, aproximativ egal cu al zilelor cu nori, în ultima vreme înregistrându-se o creștere a numărului zilelor cu cer variabil.

Precipitațiile atmosferice sunt cel mai puternic influențate de relief și de structura vegetației. Masivele împădurite din apropiere permit, în mod normal, valori de 700 mm la Moreni, comparabil cu Valea Ialomiței, unde aceeași valoare este mult mai spre nord datorită lipsei pădurilor. Luna cea mai ploioasă pentru această zonă este Iunie, când se atinge maximum (155 mm) după care valorile scad până în Noiembrie, în continuare urmând o curbă ascendentă.

În condițiile unor manifestări climatice specifice și a unor dereglări naturale precum excesul de precipitații în aria locală și în părțile din amonte de localitate, zăpezile abundente neciclate din timpul iernii, dezghețurile timpurii de aici, superficialitatea vegetației la sol, dezechilibre în exploatarea pădurilor, pășunatul irațional, saturarea atmosferei cu noxe, invazia fronturilor foehnale de advecție, sunt cauze majore care pot produce inundații.

5.4.3. Rețea hidrografică

Regimul hidrografic a fost influențat de fragmentarea reliefului, de climă, de geologie. Are o alimentare pluvio-nivală, cu ape mari de primăvară rezultate din ploi și din topirea zăpezilor și cu viituri de vară provocate de ploile cu caracter torențial.

Această zonă face parte din bazinul hidrografic al Ialomiței, în localitate principalul colector fiind râul Cricov. Afluenții râului Cricovul Dulce sunt:

- pârâul Pâscov, care adună apele din dealurile Pleașa și Țuicani;
- pârâul Sângeriș, care colectează apele de pe dealurile Sângeriș și Bana;
- pârâul Tisa, tributar zonei colinare Tisa-Ocnița.

Râul Cricovul Dulce drenează zona traversând teritoriul administrativ al municipiului, în zona centrală, cu direcția de curgere de la nord spre sud și colectând apele din zonă. Cricovul Dulce are un bazin hidrografic de 544 km² și un debit multianual de 2,60 m³/s. Albia majoră a râului Cricov are o extindere de 30-100 m, lățimea maximă producându-se în aval. Albia majoră înregistrează față de zona terasei medii diferențe de nivel de 0,5 - 4 m, marcând maximul pe malul drept, acolo unde versantul se dezvoltă până în zona albiei majore. Albia minoră a râului are lățimi cuprinse între 6-15 m. Râul Cricovul Dulce are lungimea de 69 km, din care 7,2 km pe teritoriul Moreni. Ca volum pluviometric se caracterizează prin ape mari primăvara, datorate topirii zăpezilor și din ploi cu viituri de vară, provocate de ploile cu caracter torențial, nivelul record fiind atins în anul 1991, respectiv 550 cm.

5.5. Percepția cetățenilor asupra municipiului

La nivelul celor 269 cetățeni respondenți, 56,5% sunt nemulțumiți sau foarte nemulțumiți de nivelul general de trai în municipiul Moreni, 40,9% sunt mulțumiți sau foarte mulțumiți, iar 2,6% nu au răspuns.

Figura 7 Percepția cetățenilor cu privire la nivelul general de trai din Moreni

Satisfacția generală cu privire la nivelul de trai din localitate:	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
Municipiul în care trăiți			
1 Total nemulțumit		85	31,599%
2 Parțial nemulțumit		67	24,907%
3 Parțial mulțumit		65	24,164%
4 Mulțumit		45	16,729%
Nu știu / nu răspund		7	2,602%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

În ceea ce privește nivelul personal de trai în municipiul Moreni, la nivelul celor 269 cetățeni respondenți, 37,9% sunt nemulțumiți sau foarte nemulțumiți de nivelul general de trai în municipiul Moreni, 59,9% sunt mulțumiți sau foarte mulțumiți iar 2,2% nu au răspuns.

Figura 8 Percepția cetățenilor cu privire la nivelul personal de trai din Moreni

Satisfacția generală cu privire la nivelul de trai din localitate: Nivelul dvs. de trai	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		42	15,613%
2 Parțial nemulțumit		60	22,305%
3 Parțial mulțumit		93	34,572%
4 Mulțumit		68	25,279%
Nu știu / nu răspund		6	2,230%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

5.6. Analiza SWOT a municipiului

Analiza SWOT ca instrument de diagnoză din perspectiva potențialului de dezvoltare a municipiului Moreni este folosit pentru definirea priorităților și a obiectivelor; vizează o diagnoză internă (puncte tari și puncte slabe) și o analiză a contextului din perspectiva factorilor externi (oportunități și amenințări).

Tabel 3 Analiza SWOT - Municipiul Moreni

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Adaptarea la realități a reglementărilor urbanistice din noul PUG (inclusiv în ceea ce privește zonificarea funcțională și restructurarea funcțională);</p> <p>Rezerve de teren neutilizat sau destructurat care poate fi reconvertit pentru dezvoltări (rezidențial și de afaceri);</p> <p>Accesibilitatea generală bună poate menține zona atractivă ca punct de localizare a rezidenței, inclusiv fenomenele de „desprindere” din zona orașelor mari;</p> <p>Centru polarizator - valorificând potențialul economic și acordând atenție calității factorilor de mediu;</p> <p>Poziția geografică în zona subcarpatică face ca localitatea să dețină resurse importante de petrol, sare, lemn, material de construcții.</p>	<p>Grad relativ mic de satisfacție privind nivelul de trai în municipiu;</p> <p>Înregistrarea unui proces lent de dezurbanizare, ca urmare a scăderii populației urbane a municipiului;</p> <p>Discrepanțe de dezvoltare între centru și cartierele istorice periferice;</p> <p>Infrastructură nemodernizată;</p> <p>Nu aparține nici unui Grup de Acțiune Locală (GAL), ca potențial de colaborare a părților interesate;</p> <p>Accesibilitate medie spre scăzută la principalele obiective economice din municipiu și împrejurimi;</p> <p>Discrepanța dintre evoluția accelerată a tehnologiei și ritmul lent al implementării strategiilor și reformelor în acest domeniu la nivel de municipiu;</p> <p>Capacitatea relativ redusă de implementare a proiectelor de dezvoltare;</p> <p>Riscurile de alunecări de teren specifice zonei subcarpatice.</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Legislație și mecanisme de implementare favorabile dezvoltării;</p> <p>Conturarea unor culoare de dezvoltare către centrele urbane Târgoviște și Ploiești;</p> <p>Distanța redusă până la DN 1;</p> <p>Tehnologii noi pentru modernizarea infrastructurii serviciilor;</p> <p>Acces la resurse externe prin programe de finanțare.</p>	<p>Legislație complexă, incoerentă, într-o permanentă modificare;</p> <p>Reducerea potențialului economic al municipiului;</p> <p>Creșterea frecvenței și a duratei fenomenelor meteo-extreme, ca urmare a schimbărilor climatice.</p>

6. Viziunea și obiectivele strategiei de dezvoltare locală a municipiului

6.1. Viziunea de dezvoltare a municipiului Moreni

Viziunea de dezvoltare a municipiului: *Municipiul Moreni, o comunitate prosperă într-un mediu curat, cu dezvoltare economică interconectată și inovativă oferind oportunități de ocupare și servicii publice de calitate.*

Municipiul Moreni aderă la următoarele valori:

- Responsabilitate
- Solidaritate
- Integritate
- Profesionalism
- Excelență în management urban.

6.2. Misiunea UAT Municipiul Moreni

Consiliul Local Moreni are atribuții privind dezvoltarea economico-socială și de mediu a municipiului și aprobă strategiile privind dezvoltarea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale.

Primarul municipiului Moreni elaborează, în urma consultărilor publice, proiectele de strategii privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale și le supune aprobării consiliului local și prezintă consiliului local, în primul trimestru al anului, un raport anual privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale.

6.3. Obiectivul general (OG), obiectivele strategice (OST) și obiectivele specifice (OS) de dezvoltare locală a municipiului

OG: Obiectivul general de dezvoltare locală a municipiului Moreni pentru perioada 2021 - 2028 este îmbunătățirea calității vieții cetățenilor printr-o dezvoltare economică durabilă, cu impact redus asupra mediului și administrație performantă.

Nr. crt.	Obiectiv strategic OSTR / obiectiv specific OS
OSTR 1	Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivelul municipiului
	OS 1.1: Dezvoltarea și creșterea accesului la infrastructura de utilități publice edilitare
	OS 1.2: Dezvoltarea și creșterea accesului la infrastructura de transport urban

OSTR 2	Dezvoltarea economică durabilă a municipiului, prin creșterea competitivității sectoriale prin modernizare tehnologică, inovare și digitalizare și colaborare între întreprinderile din zonă
	OS 2.1: Stimularea dezvoltării inteligente și durabile a întreprinderilor din localitate prin creșterea competitivității tehnologice și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial local
	OS 2.2: Dezvoltarea turismului
OSTR 3	Consolidarea rolului teritorial al municipiului de pol de dezvoltare pentru zona rurală adiacentă
	OS 3.1: Dezvoltarea mobilității inter-comunale durabile și conectivității rurale deservite pentru Moreni ca pol de dezvoltare
	OS 3.2: Sprijinirea parteneriatelor / colaborării cu zonele rurale adiacente în vederea asigurării aprovizionării populației urbane cu produse locale proaspete și valorificării produselor agricole locale - piețe de producători locali
	OS 3.3: Consolidarea asocierilor actuale cu localitățile din zona adiacentă și crearea de asocieri noi pentru servicii sociale, de îngrijiri la domiciliu, servicii medicale, învățământ profesional, programe pentru tineri, susținere IMM-uri
OSTR 4	Dezvoltarea incluzivă a capitalului uman, creșterea oportunităților de ocupare de calitate și îmbunătățirea calității vieții pentru locuitorii municipiului Moreni
	OS 4.1: Creșterea ratei de ocupare și oportunităților de ocupare de calitate pentru toți locuitorii municipiului Moreni
	OS 4.2: Îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin servicii de sănătate accesibile și performante, capabile să facă față mai bine provocărilor actuale
	OS 4.3: Creșterea gradului de bunăstare generală, inclusiv pentru grupurile sociale vulnerabile, printr-o rețea de servicii sociale bazate pe comunitate și pe parteneriate cu furnizorii de servicii sociale privați, organizații neguvernamentale

	OS 4.4: Creșterea nivelului de educație și formare profesională a populației județului odată cu creșterea ratei de participare la toate nivelele de învățământ și îmbunătățirea ofertei de formare
	OS 4.5: Îmbunătățirea promovării culturii și dezvoltării patrimoniului cultural
	OS 4.6: Dezvoltarea infrastructurii și oportunităților de agrement și petrecere a timpului liber
OSTR 5	Atenuarea și adaptarea la efectele schimbărilor climatice și îmbunătățirea calității mediului în municipiu
	OS 5.1: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
	OS 5.2: Adaptarea la schimbările climatice și situații de risc
	OS 5.3: Îmbunătățirea calității mediului în municipiul Moreni
OSTR 6	Dezvoltarea capacității instituționale a UAT Moreni
	OS 6.1: Dezvoltare infrastructură necesară funcționării instituțiilor publice
	OS 6.2: Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice
	OS 6.3: Dezvoltarea parteneriatelor cu alte entități publice și private
	OS 6.4: Implementare, monitorizare, revizuire și comunicare rezultate implementare strategie

7. Planul de acțiune de dezvoltare locală a municipiului Moreni 2021- 2028

Obiectiv general OG: Îmbunătățirea calității vieții cetățenilor (administrație publică performantă, competitivitate economică ridicată, investiții durabile, nivel scăzut de sărăcie, nivel scăzut de gaze cu efect de seră, mediu curat și patrimoniu cultural pus în valoare)

Obiectiv strategic OSTR 1: Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivel de municipiu

Context OSTR 1:

Municipiul Moreni beneficiază de o infrastructură publică utilitară destul de dezvoltată încă din perioada sa industrială, care însă necesită ample măsuri de modernizare și extindere, datorită dezvoltării continue a orașului și noilor norme de aprovizionare și siguranță.

Astfel rețeaua de apă și canalizare, deși în ultimii ani a suferit îmbunătățiri substanțiale, necesită încă numeroase lucrări de extindere și modernizare în scopul eliminării pierderilor și creșterii gradului de satisfacție a locuitorilor.

Aceeași situație o întâlnim și la rețeaua de distribuție a gazelor naturale, care în proporție de 25% prezintă uzură fizică și morală și care produce multe dificultăți în asigurarea presiunii și debitului necesar la consumatori. Rețeaua de distribuție a gazelor naturale este foarte importantă pentru locuitorii municipiului deoarece nu beneficiază de sistem de încălzire centralizat.

O situație mai bună o întâlnim la rețeaua de distribuție a energiei electrice, atât pentru consumatorii casnici cât și cei industriali. Cu toate acestea, iluminatul public stradal prezintă mari deficiențe atât din punct de vedere al gradului de acoperire al străzilor cât și al nivelului de luminozitate.

În ceea ce privește transportul, se observă că transportul rutier joacă un rol foarte important în economia locală, având un aport însemnat printre celelalte ramuri ale serviciilor de transport la nivelul municipiului având, totodată, și cele mai mari cifre de afaceri. Infrastructura rutieră necesită și ea importante investiții, cu atât mai mult cu cât municipiul Moreni nu beneficiază decât în foarte mică măsură de aportul transportului feroviar.

Transportul public în municipiul Moreni a dispărut din anul 2002, legătura orașului cu teritoriul realizându-se prin intermediul transportului în comun interurban și a companiilor de taximetrie, care contribuie la creșterea emisiilor poluante.

Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport reprezintă principalul deziderat al municipiului Moreni pentru perioada 2021 - 2028, conducând astfel și la atragerea de noi investiții și la ocuparea forței de muncă locală.

Obiectiv specific 1.1: Dezvoltarea și creșterea accesului la infrastructura de utilități publice edilitare

Nr. crt.	Măsură	Tip intervenție	Surse posibile de finanțare	Indicatori de realizare	Surse de verificare	Termen	Responsabil
M1.1.1.	Extindere și modernizare rețea de gaze naturale, alimentare cu apă potabilă, canalizare și iluminat	1.1.1.1. (1) Modernizare iluminat public zona centrală și extindere sistem de iluminat public în zonele periferice cu sistem de telegestiune și corpuri de iluminat eficiente energetic (de tip led)	Buget local AFM PNRR POR Alte surse	Nr km rețea Nr consumatori deserviți	Raportări proiecte implementate Rapoarte anuale (raportul primarului) Site primărie Rețele sociale	2021 - 2028	UAT Moreni Operatori servicii
		1.1.1.2. (2) Reabilitare și modernizare rețea de transport și distribuție energie electrică	Buget local Fonduri europene Buget companii private Buget național Alte surse	Nr km rețea Nr consumatori deserviți	Raportări proiecte Site-uri autorități/instituții și operatori Institutul Național de Statistică	2021 - 2028	Transelectrica Electrica UAT Moreni CJ Dâmbovița Operatori servicii

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

					Mass media		
		1.1.1.3. (3) Extindere rețea gaz enaturale pentru toate străzile și noile zone introduse în intravilan (ex - reabilitare rețea de gaze naturale zona Țuicani, Schela Mare)	Buget local PODD PNRR Fonduri europene Buget companii private Buget național Alte surse	Nr km rețea Nr consumatori deserviți	Raportări proiecte Site-uri autorități și operatori Institutul Național de Statistică Mass media	2021 - 2028	Operatori de distribuție gaze naturale UAT Moreni CJ Dâmbovița Operatori servicii
		1.1.1.4. (4) Extindere și reabilitare rețea de apă potabilă	Buget local POIM PODD PNRR Fonduri europene Buget companii private Buget național	Nr km rețea Nr consumatori deserviți	Raportări proiecte Site-uri autorități și operatori Institutul Național de Statistică Mass media	2021 - 2028	Operator distribuție apă potabilă UAT Moreni CJ Dâmbovița Operatori servicii

			Alte surse				
		1.1.1.5. (5) Extindere și reabilitare rețea de canalizare	Buget local POIM PODD PNRR Fonduri europene Buget companii private Buget național Alte surse	Nr km rețea Nr consumatori deserviți	Raportări proiecte Site-uri autorități și operatori Institutul Național de Statistică Mass media	2021 - 2028	Operator distribuție apă potabilă Compania de Apă Dâmbovița UAT Moreni CJ Dâmbovița Operatori servicii
Obiectiv specific 1.2: Dezvoltarea și creșterea accesului la infrastructura de transport							
Nr. crt.	Măsură	Tip intervenție	Surse posibile de finanțare	Indicatori de realizare	Surse de verificare	Termen	Responsabil
M1.2.1.	Dezvoltarea infrastructurii de transport public urban	1.2.1.1. (6) Înființarea companiei de transport public urban	Buget local PODD Mobilitate Alte surse	Companie locală de transport funcțională	Raportări proiect Site primărie Raporte anuale	2021 - 2025	UAT Moreni

		1.2.1.2. (7) Dotarea companiei cu mijloace de transport cât mai ecologice	Buget local PODD Mobilitate Alte surse	Nr. de autobuze Caracteristici tehnice (consum de combustibil la 100 km)	Inventar Fișe tehnice Site primărie Mass media	2021 - 2025	UAT Moreni
		1.2.1.3. (8) Construirea infrastructurii necesare (stații, garaj, atelier reparații etc.)	Buget local PODD Mobilitate Alte surse	Nr. de stații Capacitate de reparare și întreținere	Raportări proiect Site primărie Raporte anuale Mass media	2021 - 2025	UAT Moreni Operatori servicii
M1.2.2	Dezvoltarea infrastructurii de transport rutier urban	1.2.2.1. (9) Reabilitare / asfaltare străzi și alei	Buget local POR PO Transport Alte surse	Nr. km reabilitați / asfaltați	Raportări proiect Site primărie Raporte anuale Mass media	2021 - 2028	UAT Moreni Operatori servicii
		1.2.2.2. (10) Construire spații de parcare în zona centrală	Buget local POR Alte surse	Nr. de locuri de parcare	Raportări proiect Site primărie	2021 - 2026	UAT Moreni Operatori servicii

				date în folosință	Raporte anuale Mass media		
		1.2.2.3. (11) Construire zonă pietonală zona centrală	Buget local POR Alte surse	Suprafață pietonală (mp)	Raportări proiect Site primărie Raporte anuale Mass media	2021 - 2022	UAT Moreni
		1.2.2.4. (12) Amenajare alee pietonală în lungul râului Cricov	Buget local POR Alte surse	Suprafață pietonală (mp)	Raportări proiect Site primărie Raporte anuale Mass media	2021 - 2024	UAT Moreni
		1.2.2.4. (13) Construire stație de încărcare pentru automobile electice în zona centrală	Buget local PODD Mobilitate Alte surse	Nr. de posturi de încărcare Capacitate de încărcare	Raportări proiect Site primărie Raporte anuale Mass media	2021 - 2028	UAT Moreni Mediul privat Operatori servicii

M1.2.3	Dezvoltare infrastructură de ciclism	1.2.3.1. (14) Dezvoltare trasee pentru biciclete	Buget Local PODD Mobilitate Alte surse	Nr. km traseu	Raportări proiect Site primărie Raporte anuale Mass media	2021 - 2027	UAT Moreni Operatori servicii
		1.2.3.2. (15) Dezvoltare infrastructură pentru biciclete (parcări securizate, rasteluri etc.)	Buget Local PODD Mobilitate POR Alte surse	Nr. de parcări Nr. de locuri	Raportări proiect Site primărie Raporte anuale Mass media	2021 - 2027	UAT Moreni Operatori servicii

Obiectiv strategic OSTR 2: Dezvoltarea economică durabilă a municipiului, prin creșterea competitivității sectoriale prin modernizare tehnologică, inovare și digitalizare și colaborare între întreprinderile din zonă

Context OSTR 2:

Municipiul Moreni are un sector al întreprinderilor locale puternic - cu evoluție pozitivă în perioada de referință 2014-2018. Numărul angajaților în societățile comerciale din municipiul Moreni a crescut constant cu 36,4% în doar 5 ani, 2014-2018. Cifra de afaceri agregată a societăților cu

sediul în Moreni a crescut în aceeași perioadă cu 72,5% iar profitul declarat cu peste 112%, rezultate economice remarcabile; existența unor agenți economici cu experiență și competitivi pe plan național și internațional în principalele sectoare.

Comerțul are cea mai mare pondere, de 42% în cifra de afaceri - acest fapt se datorează cel mai probabil rolului de oraș târg pe care Moreni îl joacă pentru zona rurală învecinată. Din păcate, însă, orașul nu și-a asumat încă un rol activ în implementarea politicii de dezvoltare rurală - comunele din sfera de influență a localității sunt parte din Grupuri de Acțiune Locală Leader (Moreni nefiind, din păcate, parte din niciunul dintre ele) cu alte centre urbane.

Municipiul este bine situat față de centre economice puternice - distanța redusă până la două centre urbane importante: Târgoviște și Ploiești, până la DN 1.

Existența unor capacități / spații de producție, experiența și tradiția industrială, existența și experiența pozitivă a Parcului Industrial.

Ca și punct slab se remarcă o concentrare a economiei locale în sectoare puternic afectate de criza economică - comerț 42% și textile 10% și care nu se regăsesc în domeniile de specializare strategică ale regiunii. De asemenea, orașul are instituții de învățământ profesional, însă acestea sunt insuficient pregătite pentru a răspunde nevoilor de forță de muncă specifice ale întreprinderilor din zonă.

Obiectiv specific 2.1: Stimularea dezvoltării inteligente și durabile a întreprinderilor din localitate prin creșterea competitivității tehnologice și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial local

Nr. crt.	Măsură	Tip intervenție	Surse posibile de finanțare	Indicatori de realizare	Surse de verificare	Termen	Responsabil
----------	--------	-----------------	-----------------------------	-------------------------	---------------------	--------	-------------

M2.1.1.	Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor din zonă - a capacităților tehnice, industriale și organizaționale pentru dezvoltarea de produse și servicii inclusiv economie circulară și internaționalizare	2.1.1.1. (1) Investiții pentru creșterea nivelului tehnologic, inovare și digitalizarea în IMM-urile performante	Programe guvernamentale POR Ministerul Economiei&IMM Instrumente financiare - credite / garanții bancare Alte surse	Număr de întreprinderi active Indicatori economici ai întreprinderilor - cifră de afaceri, rată de profit, număr de angajați Valoarea serviciilor, produselor și aplicațiilor digitale dezvoltate pentru întreprinderi	INS DJS ONRC Registrul Comerțului Rapoarte ADR	2021 - 2028	Mediul de afaceri UAT Moreni Parc Industrial Bănci comerciale și cooperatiste
		2.1.1.2. (2) Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de start-up-uri și spin-off-uri în domeniile de specializare inteligentă	Programe guvernamentale POR Alte surse	Număr de întreprinderi active Indicatori economici ai întreprinderilor	INS DJS ONRC Registrul Comerțului	2021 - 2028	Mediul de afaceri UAT Moreni Parc Industrial

				- cifră de afaceri, rată de profit, număr de angajați	Rapoarte ADR		
		2.1.1.3. (3) Certificarea și omologarea produselor și serviciilor întreprinderilor din zonă	Programe guvernamentale POR Ministerul Economiei&IMM Instrumente financiare - credite / garanții bancare Alte surse	Număr de produse/servicii Valoarea serviciilor, produselor aplicațiilor digitale dezvoltate pentru întreprinderi și	INS DJS ONRC Registrul Comerțului Rapoarte ADR	2021 - 2028	Mediul de afaceri UAT Moreni Parc Industrial
M2.1.2.	Dezvoltarea Ecosistemului antreprenorial de inovare din municipiu prin clustere și rețelele de afaceri în domeniile de	2.1.2.1. (4) Înființarea / dezvoltarea unui incubator / accelerator de afaceri	Programe guvernamentale POR Ministerul Economiei&IMM Alte surse	IMM-uri care utilizează servicii incubator / parc	Rapoarte ADR	2021 - 2028	UAT Moreni CJ Dâmbovița ADR Sud Muntenia Asociații locale de întreprinderi

specializare inteligentă ale regiunii, inclusiv pentru dezvoltarea colaborării interregionale, internaționale și intersectoriale	2.1.2.2. (5) Dezvoltarea parcului industrial cu posibilitatea de a acorda granturi companiilor localizate în cadrul acestei structuri de afaceri	Programe guvernamentale POR Ministerul Economiei&IMM Alte surse	Număr beneficiari Valoare grant-uri Număr firme	Rapoarte ADR	2021 - 2028	UAT Moreni CJ Dâmbovița ADR Sud Muntenia Asociații locale de întreprinderi
	2.1.2.3. (6) Înscrierea întreprinderilor din zonă în clusterelor existente în regiune în domeniile de interes / specializare a localității (ex. Textile - cluster) sau inițierea unui cluster local pe unul din sectoarele cheie din zonă	Programe guvernamentale POR Ministerul Economiei&IMM Alte surse	Număr de cluster la care participă întreprinderile din zonă Număr de întreprinderi care participă la cluster	Rapoarte ADR	2021 - 2028	UAT Moreni CJ Dâmbovița ADR Sud Muntenia Asociații locale de întreprinderi

		2.1.2.4. (7) Dezvoltarea cercetării-dezvoltării în întreprinderile din zonă prin colaborare cu universități - centre de cercetare din țară și din străinătate	Programe guvernamentale POR Ministerul Economiei&IMM Alte surse	Număr întreprinderi care cooperează cu instituții de cercetare Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi pentru cercetare - inovare	Rapoarte ADR	2021 - 2028	UAT Moreni CJ Dâmbovița ADR Sud Muntenia Asociații locale de întreprinderi
Obiectiv specific 2.2: Dezvoltarea turismului							
Nr. crt.	Măsură	Tip intervenție	Surse posibile de finanțare	Indicatori de realizare	Surse de verificare	Termen	Responsabil
M2.2.1.	Creșterea capacității de cazare și organizare de evenimente de afaceri pentru a	2.2.1.1. (8) Stimularea investițiilor în dezvoltarea capacităților de cazare la nivel de 3 stele	Programe guvernamentale POR Alte surse	Număr de locuri de cazare în regim de 3 stele	INS Ministerul Turismului	2025	Mediul de afaceri UAT Moreni CJ Dâmbovița

	răspunde nevoilor întreprinderilor din zonă	<i>2.1.1.2. (9) Stimularea investițiilor în dezvoltarea capacităților de organizare evenimente de afaceri - târguri, expoziții, conferințe</i>	Programe guvernamentale POR Alte surse	Număr capacități Număr evenimente de afaceri - târguri, expoziții, conferințe	INS Ministerul Turismului	2025	Mediul de afaceri UAT Moreni CJ Dâmbovița
M2.2.2.	Reabilitare și modernizare complex balnear Moreni	<i>2.2.2.1. (10) Extinderea și modernizarea capacității inclusiv cu spații de cazare pentru beneficiarii veniți la tratament</i>	Programe guvernamentale POR Alte surse	Capacitate beneficiari tratament Număr de locuri de cazare	Rapoarte proiect Site primărie Ministerul Turismului	2022 - 2027	UAT Moreni
		<i>2.2.2.2. (11) Dotare cu echipamente moderne</i>	Programe guvernamentale POR Alte surse	Număr de echipamente Valoare echipamente	Rapoarte proiect Site primărie Ministerul Turismului	2022 - 2027	
M2.2.3.	Conceperea și punerea în valoare a unor	<i>2.2.3.1. (12) Dezvoltare și promovare traseu de cicloturism prin pădure</i>	Programe guvernamentale POR	Km traseu realizat	Rapoarte proiect Site primărie	2023 - 2028	UAT Moreni Asociații de profil

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

circuite tematice cu amenajarea și marcarea corespunzătoare a traseelor		Alte surse	Număr beneficiari Evenimente desfășurate	Ministerul Turismului Mass media Social media		
	2.2.3.2. (13) Dezvoltare infrastructură pentru competiții de motocros	Programe guvernamentale POR Alte surse	Km traseu realizat Număr beneficiari Evenimente desfășurate	Rapoarte proiect Site primărie Ministerul Turismului Mass media Social media	2023 - 2028	UAT Moreni Asociații de profil
	2.2.3.3. (14) Dezvoltare și promovare traseu cazemate	Programe guvernamentale POR Alte surse	Km traseu realizat Număr beneficiari Evenimente desfășurate	Rapoarte proiect Site primărie Ministerul Turismului Mass media Social media	2023 - 2028	UAT Moreni Asociații de profil

Obiectiv strategic OSTR 3: Consolidarea rolului teritorial al municipiului de pol de dezvoltare pentru zona rurală adiacentă

Context OSTR 3:

Municipiul Moreni joacă un rol important pentru zona rurală învecinată atât din punct de vedere comercial cât și pentru oferirea de locuri de muncă. Moreni se găsește la confluența unor drumuri comerciale vechi și care s-au menținut până astăzi, care leagă Moreni de Ploiești (spre SE), Câmpina (spre NE) și Târgoviște (spre SV), Moreni fiind situat aproximativ în mijlocul triunghiului format de cele trei orașe importante ale zonei. Principalele artere de circulație, la nivelul municipiului Moreni, sunt reprezentate de cele două drumuri județene DJ720 (Târgoviște-Florești) ce traversează localitatea de la V la E și DJ710A (I. L. Caragiale-Pucioasa), ce se desfășoară pe direcția N-S. Cele două artere de circulație au rolul principal în preluarea traficului de călători și mărfuri în mod special, fiind de importanță economică majoră. De altfel, cele două artere de circulație preiau cea mai mare parte a traficului la nivelul municipiului Moreni. DJ 720 joacă rolul de arteră de legătură între drumurile naționale DN 72 și DN 1A, asigurând tranzitul între cele două artere naționale. Municipiul Moreni era deservit, până în urmă cu câțiva ani, de o linie de cale ferată ce făcea legătura, prin intermediul rețelei feroviare naționale, cu municipiile Târgoviște și Ploiești. La momentul în care această linie era funcțională, erau transportați atât călători, cât și volume importante de mărfuri, provenite de la unitățile economice ce-și desfășurau activitatea pe raza municipiului. Treptat, traficul de călători a fost preluat de infrastructura rutieră, cel de mărfuri reducându-se progresiv, pe măsura restructurării activităților economice.

Conform PATJ Dâmbovița, municipiul Moreni este prezentat ca reședința Plasei Valea Cricovului (20 km), una din cele 9 plase configurate în județ și una dintre cele 5 aflate la distanțe de aprox. ½ oră de Târgoviște.

Moreni figurează, de asemenea, ca localitate urbană cu rol polarizator în Planul de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a - Rețeaua de localități, fiind municipiu cu o populație în raza de influență de 58.000 locuitori - localitate urbană de rangul II/b, după mărimea populației aflată în raza de influență, fiind depășit în județul Dâmbovița doar de reședința de județ și de orașul Pucioasa.

Comunele din sfera sa de influență sunt parte din Grupuri de Acțiune Locală Leader (Moreni nefiind, din păcate, parte din niciunul dintre ele). Conform Planului Urbanistic General asocierea localităților în vederea înființării sistemului urban se justifică prin faptul că municipiul Moreni are rolul de centru polarizator al regiunii având legături multiple (sociale, culturale, economice) cu localitățile limitrofe. Astfel, o parte importantă din populația activă a localităților învecinate își are locul de muncă în municipiul Moreni, în timp ce transportul în comun pentru unele din aceste

localități este asigurat de către societatea care prestează acest serviciu pentru municipiul Moreni. În PUG se identifică și un fenomen migratoriu al populației municipiului Moreni către localitățile limitrofe, precum și unul în sens invers, dinspre aceste localități către Moreni.

Constituirea zonei periurbane ca sistem urban ar avea efecte benefice în special asupra dezvoltării economice a localităților componente, deoarece majoritatea investițiilor majore din zonă au fost atrase de către municipiul Moreni, iar prin înființarea sistemului s-ar putea echilibra repartizarea investitorilor, prin crearea unui mediu investițional prielnic pe tot cuprinsul acestuia. Un alt impact benefic asupra localităților componente l-ar constitui posibilitatea racordării acestora la rețeaua de apă care alimentează municipiul, precum și accesul la serviciile de utilități (canalizare, gaze, energie electrică, salubritate) prestate de către aceași societate care acționează și în municipiul Moreni.

Obiectiv specific 3.1: Dezvoltarea mobilității inter-comunale durabile și conectivității cu zonele rurale deservite pentru Moreni ca pol de dezvoltare pentru zona rurală adiacentă

Nr. crt.	Măsură	Tip intervenție	Surse posibile de finanțare	Indicatori de realizare	Surse de verificare	Termen	Responsabil
M3.1.1.	Dezvoltarea mobilității inter-comunale	<i>3.1.1.1. (1) Centura ocolitoare a municipiului Moreni - studiu de trafic, studii de fezabilitate propuneri trasee</i>	Buget local POR PODD Mobilitate Alte surse	Număr studii Număr km.	Raportări proiect Site primărie Raporte anuale Mass media	2021 - 2028	UAT Moreni Operatori servicii
		<i>3.1.1.2. (2) Construire / achiziție autogară</i>	Buget local PODD Mobilitate Alte surse	Autogară funcțională	Raportări proiect Site primărie	2021 - 2024	UAT Moreni Operatori servicii

					Raport anuale Mass media		
		<i>3.1.1.3 (3) Studiu de mobilitate între municipiul Moreni și zonele adiacente (deplasare elevi, angajați, în scop de afaceri)</i>	Buget local PODD Mobilitate Alte surse	Cartografierea mobilității zonale	Raportări proiect Site primărie Raport anuale Mass media	2021 - 2024	UAT Moreni
		<i>3.1.1.3. (4) Servicii de transport public auto accesibile între Municipiu și zonele rurale adiacente, inclusiv transport școlar</i>	Buget local Surse private PODD Mobilitate Alte surse publice	Timp și cost de călătorie din Moreni în toate comunele deservite	Site primărie Raport anuale Mass media	Permanent	Operatori privați de transport UAT Moreni CJ Dâmbovița
Obiectiv specific 3.2: Sprijinirea parteneriatelor / colaborării cu zonele rurale adiacente în vederea asigurării aprovizionării populației urbane cu produse locale proaspete și valorificării produselor agricole locale - piețe de producători locali							
Nr. crt.	Măsură	Tip intervenție	Surse posibile de finanțare	Indicatori de realizare	Surse de verificare	Termen	Responsabil

M3.2.1.	Asigurarea aprovizionării populației urbane cu produse locale proaspete prin valorificarea produselor agricole ale zonelor rurale adiacente - creșterea ponderii produselor locale în oferta / volumul vânzărilor de produse agro-alimentare	3.2.1.1. (5) Modernizarea dotării cu echipamente și managementului circuitelor agro-alimentare - piețe, depozite - promovând circuite scurte de produse locale proaspete și implicarea fermierilor din zonele rurale adiacente (de la fermă la furculiță)	Buget local PNDR POR Alte surse	Număr de fermieri care aprovizionează regulat populația municipiului Volumul de produse agro-alimentare locale vândute pe piață / în magazinele locale Ponderea produselor locale în oferta / volumul vânzărilor de produse agro-alimentare	Rapoarte / situații ale pieței agro-alimentare, ale comercianților de produse agro-alimentare proaspete	2021-2024	UAT Moreni UAT-uri Mediu afaceri Operatori servicii
		3.2.1.2. (6) Campanii de promovare a consumului de produse agricole	Buget local PNDR Alte surse	Număr de evenimente	Rapoarte Site UAT-uri	Permanent	UAT Moreni UAT-uri

		<i>autohtone / locale în colaborare cu producătorii din zonă</i>		Număr de prezențe social media	Media		CJ Dâmbovița Operatori servicii ONG-uri
Obiectiv specific 3.3: Consolidarea asocierilor actuale cu localitățile din zona adiacentă și crearea de asocieri noi - învățământ profesional, programe pentru tineri, susținere IMM-uri							
Nr. crt.	Măsură	Tip intervenție	Surse posibile de finanțare	Indicatori de realizare	Surse de verificare	Termen	Responsabil
M3.3.1.	Dezvoltarea serviciilor sociale, de îngrijiri la domiciliu la nivelul zonei	<i>3.3.1.1. (7) Dezvoltarea unor servicii sociale specializate în răspuns la nevoile din comunitate / în concordanță / pe baza rezultatelor evaluării periodice a nevoilor în parteneriat cu furnizori de servicii sociale acreditați - ex. servicii de îngrijire / reabilitare de zi destinate copiilor cu dizabilități (fie în centre, fie mobile) pe tip de dizabilitate, servicii de îmbătrânire activă pentru vârstnici</i>	Buget local POCU POR POS Surse private - furnizori de servicii sociale privați, sponsori Alte surse	Număr de persoane - beneficiari care beneficiază de servicii Gradul de acoperire cu servicii a diferitelor grupe de beneficiari cf. Legii	INS Rapoarte ale serviciilor sociale, AJPIS Evaluări periodice ale nevoilor din comunitate și a satisfacției beneficiarilor serviciului public social	2022 - 2027	UAT Moreni - SPAS DGASPC Furnizori de servicii sociale publici și privați APL parteneri din zonă

				asistenței sociale			
		3.3.1.2. (8) Dezvoltarea unui serviciu îngrijire vârstnici la domiciliu	Buget local POCU POR POS Surse private - furnizori de servicii sociale privați, sponsori Alte surse	Număr de persoane - beneficiari care beneficiază de servicii Gradul de acoperire cu servicii a diferitelor grupe de beneficiari cf. Legii asistenței sociale	INS Rapoarte ale serviciilor sociale, AJPIS Evaluări periodice ale nevoilor din comunitate și a satisfacției beneficiarilor serviciului public social	2022 - 2027	UAT-uri din zonă Furnizori de servicii sociale acreditați Casa de Ajutor Reciproc pentru Pensionari DGASPC
M3.3.2.	Participarea la / susținerea în zonă a programelor de dezvoltare rurală, a creșterii capacității	3.3.2.1. (9) Participarea / sprijinirea Grupurilor de acțiune Leader din zona de influență	PNDR Surse proprii - bugete locale	Număr de acțiuni GAL/Leader la care participă	Rapoarte GAL-uri	2021-2026	UAT-uri din zonă GAL-uri din zonă

	administrațiilor locale de a colabora - a dezvolta proiecte în parteneriat						
--	--	--	--	--	--	--	--

Obiectiv strategic OSTR 4: Dezvoltarea incluzivă a capitalului uman și a oportunităților de ocupare de calitate pentru locuitori și îmbunătățirea calității vieții pentru locuitorii municipiului Moreni

Context OSTR 4:

Municipiul Moreni cunoaște o scădere semnificativă a numărului de locuri de muncă, acesta reducându-se la peste jumătate în ultimii 20 de ani. Și în intervalul de analiză 2014-2018 locurile de muncă au continuat să dispară - reducerea corespunzătoare perioadei fiind de 9,4% în doar 4 ani, cu un reviriment semnificativ în anul 2017. Se constată o creștere constantă a numărului salariaților - a locurilor de muncă generate de societăți comerciale cu sediul în Municipiul Moreni - cea mai bună ilustrare a importanței dezvoltării endogene bazate pe capital uman local. Fluctuațiile cele mai semnificative se înregistrează la ocuparea în alte sectoare decât cel privat local. Toate întreprinderile cu sediul în municipiul Moreni sunt întreprinderi mici, mijlocii și micro-întreprinderi. Un top al principalilor angajatori ne arată că 22 dintre aceștia oferă peste 70% din totalul locurilor de muncă al societăților comerciale cu sediul în municipiu - cu un număr de angajați între 18 și 417 în anul 2018. Dintre firmele considerate active 121 nu aveau nici un angajat.

Rata mortalității a fost în creștere în municipiul Moreni în perioada 2014-2016 posibil și pe fondul îmbătrânirii accentuate a populației, începând cu anul 2017 având o evoluție fluctuantă, înregistrând scăderi în 2017 și 2019. Municipiul Moreni are constant o rată a mortalității generale peste media înregistrată în județ în mediul urban, posibil și din cauza unui grad superior de îmbătrânire a populației, dar starea de sănătate poate avea și aici un rol.

Spitalul municipal Moreni este cea mai mare și mai importantă instituție publică ce asigură starea de sănătate a populației din municipiu. Conform datelor INS numărul de paturi în unitatea sanitară spitalicească din Municipiul Moreni s-a redus la 180 în anul 2019. La o analiză a numărului de paturi rezultă că numărul de paturi la 1000 de locuitori la nivelul Municipiului este de 9,16, mult peste media națională de 6,4 paturi la 1000 locuitori, respectiv 4,8 în regiunea Muntenia-Sud și aproape de cea mai mare medie județeană, de 9,3 în regiunea București-Ilfov, dar dacă avem în vedere că spitalul deservește o populație de aproximativ 58.000 de locuitori rezidentă în sfera de influență a municipiului atunci numărul de paturi la 1000 de locuitori scade la 3,1, mult sub media națională și chiar sub media regională. Legat de numărul de medici ce revin la 10,000 locuitori, municipiul Moreni înregistrează o scădere constantă în intervalul de referință cu valori cuprinse între 15,4 în anul 2014 până la 12,5, mult sub media pe țară de 31,1 la 10,000 locuitori în anul 2018 dar ușor peste media totală la nivelul județului Dâmbovița (11,6‰o loc.). Rata de asigurare a populației cu asistenți medicali în municipiul Moreni a înregistrat o creștere constantă în intervalul de referință, cu valori cuprinse între 68.2 în anul 2014 până la 75.3 în 2018, ușor peste valoarea medie pe țară de 74,9 asistenți medicali la ‰o locuitori. Se constată creșterea numărului mediu de consultații / medic în ambulatoriu de la 759 în 2015 la 990 în 2018 - supraîncărcarea medicilor posibil din cauza reducerii numărului acestora și creșterea procentului pacienților internați și transferați către alte spitale, de la 0.99 în 2015 la 1.66 în 2018 - o creștere de peste 150% - ceea ce arată o incapacitate în creștere a spitalului local de a răspunde cazurilor medicale curente cu necesitatea transferării pacienților către alte unități medicale.

În municipiul Moreni funcționează Centrul de recuperare și reabilitare a persoanelor cu handicap Țucani-Moreni încadrat în categoria Centrelor rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități, cu o capacitate de 122 de locuri, ca serviciu social al Primăriei Moreni. Acesta nu se regăsește pe lista serviciilor sociale licențiate - cu licență valabilă publicată de Ministerul Muncii iar primăria Moreni nu se regăsește pe lista furnizorilor de servicii sociale acreditați. Centrul, cunoscut ca și căminul Spital Țucani, dezinstituționalizarea centrelor rezidențiale pentru persoane cu dizabilități de capacitate mare este o prioritate națională asumată prin Strategia națională „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități” 2016 - 2020 aprobată prin HG 655/2016, prin care țara noastră își propune să asigure tranziția de la un sistem bazat pe îngrijiri de tip rezidențial la unul bazat pe servicii alternative comunitare care, în prezent, sunt insuficient dezvoltate. Astfel, centrele rezidențiale cu capacitate mai mare de 120 de beneficiari sunt eligibile pentru a beneficia de finanțare prin intermediul Programului Operațional Regional 2014-2020 în vederea transformării în centre de dimensiuni mult mai mici. În 2020 în județul Dâmbovița erau licențiate numai centre rezidențiale de capacitate mică. Mai mult, majoritatea centrelor rezidențiale aparțin de Direcția Județeană. În acest context primăria Moreni este singura Unitate Administrativ Teritorială care are un astfel de serviciu - fără să fie acreditată ca furnizor de servicii sociale.

La nivelul localității se constată o scădere semnificativă a populației școlare - cu 11,3% în intervalul de 7 ani analizat, sub media celei înregistrate la nivelul județului de 11,7%, urmată de scăderea numărului de cadre didactice pe toate nivelele, cu excepția celui gimnazial corespunzătoare scăderii populației școlare.

Dotarea școlilor cu laboratoare - nivelul de dotare materială a școlilor rămâne relativ redus deși municipiul Moreni are, după Târgoviște, cel mai mare număr de laboratoare școlare din învățământul primar și gimnazial. Numărul de calculatoare a rămas constant în ultimii 3 ani în învățământul preșcolar (16 calculatoare) și școlar (121 calculatoare). Rezultate școlare bune la majoritatea școlilor gimnaziale din localitate - rata de participare la evaluarea națională și rezultatele la proba de limba și literatura română din cadrul acestui examen peste media națională. Numărul de calculatoare a crescut ușor în învățământul liceal dar nivelul de dotare cu calculatoare al școlilor din Moreni este sub numărul de calculatoare din alte orașe din județ, cum ar fi Găești, Titu sau Pucioasa.

Rezultatele școlare ale școlilor gimnaziale sunt bune la proba de limba română și mai slabe la matematică din cadrul examenului de evaluare națională, sub media națională. Calitatea educației la nivel liceal în localitate este peste media națională la COLEGIUL NAȚIONAL "ION LUCA CARAGIALE" - rata de promovare înregistrată la sesiunea iunie-iulie 2020 a examenului național de Bacalaureat de 75,8% este peste media națională de 64.5%

Gradul de cuprindere în învățământul preșcolar în municipiul Moreni era în 2019 de 94,4% - dintr-un total de 425 copii cu vârste cuprinse între 3 și 5 ani cu domiciliul în Moreni, 401 erau înscriși la grădiniță. Media la nivel național era de 89,6% conform Education and Training Monitor 2019 - Country analysis September 2019 Romania al Comisiei Europene. Dotarea cu laboratoare este la un nivel redus în învățământului liceal.

Municipiul Moreni beneficiază de un patrimoniu cultural destul de consistent, dar foarte puțin exploatat și promovat, în mare parte și din cauza unei infrastructuri culturale precare. Eforturile ultimilor ani pentru reabilitarea și extinderea infrastructurii culturale au început să dea roade, prin accesarea de fonduri europene care să contribuie la reabilitarea Complexului Cultural Flacăra. Din peisajul urban mai lipsește însă un muzeu al petrolului, care să pună în valoare întreaga istorie și evoluție a orașului din perioada industrială.

În ceea ce privește posibilitățile de agrement și petrecere a timpului liber și aici localitatea înregistrează deficiențe considerabile. Situată într-un cadru natural foarte atractiv, localitatea este recunoscută de mult timp pentru concursurile de motocros, însă capacitatea limitată de cazare precum și infrastructura foarte scumpă, necesară unor astfel de competiții, face ca această tradiție să fie foarte limitată.

Ultimii ani au adus o dezvoltare a ciclaturismului în zonă, care ar putea deveni un punct forte pentru localitate și o bună metodă de petrecere a timpului liber.

Obiectiv specific 4.1: Creșterea ratei de ocupare și oportunităților de ocupare de calitate pentru toți locuitorii municipiului Moreni

Nr. crt.	Măsură	Tip intervenție	Surse posibile de finanțare	Indicatori de realizare	Surse de verificare	Termen	Responsabil
M4.1.1.	Creșterea gradului de ocupare a grupurilor vulnerabile ex. tineri NEETs, persoane cu dizabilități, șomeri / persoane inactive de lungă durată, lucrători vârstnici	<i>4.1.1.1. (1) Dezvoltarea unor întreprinderi sociale și întreprinderi sociale de inserție pentru a asigura inserția socio-profesională a grupurilor defavorizate într-un mod economic și financiar sustenabil - ex. Ferma socială, servicii de gospodărire comunală cu integrarea activă a beneficiarilor de VMG</i>	Buget local POCU POR POS Surse private - furnizori de servicii sociale privați, sponsori Alte surse	Număr întreprinderi sociale Număr de persoane - beneficiari care beneficiază de servicii	INS Rapoarte ale serviciilor sociale Site Media	permanent	UAT Moreni CJ Dâmbovița Furnizori de servicii sociale acreditați Furnizori servicii
		<i>4.1.1.2 (2) Promovarea achizițiilor sociale la toate instituțiile publice din localitate - clauze sociale, contracte</i>	Buget local POCU POR POS	Număr campanii Număr beneficiari Număr achiziții sociale Valoare achiziții sociale	INS Rapoarte ale serviciilor	permanent	Instituții publice UAT Moreni

		<i>rezervate care pot duce la integrarea în muncă și socială a grupurilor defavorizate din localitate - Primăria Moreni lider - inițiator al unei campanii locale / grup de lucru local al instituțiilor publice din localitate de achiziții publice sociale</i>	Alte surse		sociale Site Media		Furnizori servicii
		<i>4.1.1.3. (3) Accesibilizarea tuturor clădirilor publice / instituții publice</i>	Buget local Bugete proprii instituții publice Alte surse	Număr de imobile accesibilizate	Rapoarte instituții Rapoarte Inspekția de stat în Construcții	2024	UAT Moreni CJ Dâmbovița Instituții publice din localitate
Obiectiv specific 4.2: Îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin servicii de sănătate accesibile și performante, capabile să facă față mai bine provocărilor actuale							
M4.2.1	Îmbunătățirea accesului pe plan local la servicii	<i>4.2.1.1. (4) Creșterea numărului de medici specialiști - oferirea de condiții favorabile</i>	Bugetul local Fonduri europene	Nr. medici specialiști la mia de locuitori Număr mediu de consultații / medic în	INS / DJS Rapoarte de activitate	2027	Spitalul Municipal UAT Moreni

	medicale de calitate pentru locuitori și a capacității Spitalului Muicipal de a deservi populația din zona de influență a Municipiului	<i>instalării medicilor specialiști - locuințe, etc</i>	Program Operațional de Sănătate Alte surse	ambulatoriu pe an - maxim 800	Spital Municipal		
		<i>4.2.1.2. (5) Investiții publice în îmbunătățirea / aducerea la standardele naționale cele mai înalte ale clădirilor (construcție/ extindere/ modernizare spații ambulatoriu și extindere Spital Municipal) și dotări</i>	Bugetul local Fonduri europene Program Operațional de Sănătate Alte surse	Pondereea pacienților internati și transferati către alte spitale sub 1% Numărul zilelor de spitalizare în regim de zi	INS / DJS Rapoarte de activitate Spital Municipal	2027	Spitalul Municipal UAT Moreni
M4.2.2.	Îmbunătățirea calității și dotărilor serviciilor medicale publice și private din localitate laboratoare,	<i>4.2.2.1. (6) Dotări și echipamente diagnostic și tratament screening cancer -colon, san, modernizarea serviciului de radiologie, urgente, CPU, terapie intensivă,</i>	Bugetul local Fonduri europene Program Operațional de Sănătate Alte surse	Reducerea mortalității din boli tratabile - cardiace, cancer Gradul de satisfacție al cetățenilor din Municipiul Moreni și localități din zonă deservite cu serviciile medicale primite	INS / DJS Rapoarte de activitate Spital Municipal	2027	Spitalul Municipal UAT Moreni

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

	echipamente, etc. - ambulatorul medical al Spitalului Municipal	<i>laboratoare, baza recuperare,</i>		Îmbunătățirea stării de sănătate a locuitorilor - reducerea morbidității din cauze tratabile - cardio-vasculare, cancere tratabile, etc			
		<i>4.2.2.2. (7) Creșterea nivelului de pregătire profesională a personalului medical de toate gradele - participarea la programe de formare profesională</i>	Bugetul local Fonduri europene Program Operațional de Sănătate Alte surse	Număr de persoane - medici, asistente formate Număr de cursuri de formare absolvite de personalul medical al funcțiilor de servicii medicale din localitate	INS / DJS Rapoarte de activitate Spital Municipal	2027	Spitalul Municipal UAT Moreni
M4.2.3.	Dezvoltarea serviciilor pentru vârstnici și bolnavi cronici	<i>4.2.3.1. (8) Dezvoltarea unui serviciu de îngrijire paliativă/ de îngrijire pe termen lung- pentru varstnici sau bolnavi cronici, persoane cu dizabilitati imobilizate public, privat sau în parteneriat-public-privat (de. Ex in</i>	Bugetul local Fonduri europene Program Operațional de Sănătate Alte surse	Număr de vârstnici și bolnavi cronici deserviți	INS / DJS Rapoarte de activitate Spital Municipal	2027	Spitalul Municipal UAT Moreni Furnizori publici sau privati de servicii de îngrijiri la domiciliu

		<i>colaborare / co-finantare cu organizatii ale varstnicilor / case de ajutor reciproc ale pensionarilor CARP)</i>					
M4.2.4.	Dezvoltarea asistenței medicale primare și profilaxiei stomatologice pentru copii și tineri în sistemul de învățământ	<i>4.2.4.1. (9) Asigurarea permanenței / triajului în fiecare instituție de învățământ - grădiniță, școală, liceu asistentă medicală zilnic</i>	Bugetul local Fonduri europene Program Operațional de Sănătate Bugetul asigurărilor de sănătate Alte surse	Număr de copii a căror asistență medicală este asigurată în cadrul instituției de învățământ	Rapoarte instituții de învățământ	2021	UAT Moreni Instituțiile de învățământ Casa Județeană de Asigurări de Sănătate
		<i>4.2.4.2. (10) Cabinete stomatologice în școli și licee</i>	Bugetul local Fonduri europene Program Operațional de Sănătate Bugetul	Număr de copii care beneficiază de servicii stomatologice	Rapoarte instituții de învățământ	2027	UAT Moreni Instituțiile de învățământ Casa Județeană de Asigurări de Sănătate

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

			asigurărilor de sănătate Alte surse				Colegiul medicilor stomatologi
M4.2.5.	Promovarea unui stil de viață sănătos	4.2.5.1. (11) <i>Dezvoltarea facilitatilor necesare sportului de masa - terenuri de sport in aer liber</i>	Bugetul local Fonduri europene Program Operațional de Sănătate Alte surse	Numar de copii si tineri care beneficiaza de activitati de sport de masa - cluburi sportive	INS / DJS Rapoarte de activitate instituții publice/ cluburi	Permanent	Consiliul Local - Primaria Clubul Copiilor Institutiile de invatamant
Obiectiv specific 4.3: Creșterea gradului de bunăstare generală inclusiv pentru grupurile sociale vulnerabile printr-o rețea de servicii sociale bazate pe comunitate și pe parteneriate cu furnizorii de servicii sociale privați, organizații neguvernamentale							
Nr. crt.	Măsură	Tip intervenție	Surse posibile de finanțare	Indicatori de realizare	Surse de verificare	Termen	Responsabil
M4.3.1.	Dezvoltarea unei rețele de servicii sociale eficiente și	4.3.1.1.(12) <i>Evaluarea periodică a nevoilor de servicii sociale din comunitate și din zonele</i>	Buget local POCU POR	Număr de persoane - beneficiari care beneficiază de servicii	INS	Anual	UAT Moreni - SPAS DGASPC

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

	eficace, acreditate și licențiate, ca răspuns la nevoile din comunitate, în parteneriat cu furnizori de servicii sociale acreditați	<i>rurale adiacente deservite și realizarea unei strategii specifice de dezvoltare</i>	POS Surse private - furnizori de servicii sociale privați, sponsori Alte surse	Gradul de acoperire cu servicii a diferitelor grupe de beneficiari cf. Legii asistenței sociale	Rapoarte ale serviciilor sociale Evaluări periodice ale nevoilor din comunitate și a satisfacției beneficiarilor serviciului public social		Furnizori de servicii sociale publici și privați APL partenerere din zonă
		<i>4.3.1.2. (13) Reforma centrului rezidențial pentru persoane cu dizabilități - trecerea către servicii comunitare</i>	Buget local POCU POR POS Surse private - furnizori de servicii sociale privați, sponsori Alte surse	Număr de persoane - beneficiari care beneficiază de servicii Gradul de acoperire cu servicii a diferitelor grupe de beneficiari cf. Legii asistenței sociale	INS Rapoarte ale serviciilor sociale Evaluări periodice ale nevoilor din comunitate și a satisfacției beneficiarilor serviciului public social	2023	UAT Moreni - SPAS DGASPC Furnizori de servicii sociale publici și privați APL partenerere din zonă

		<p>4.3.1.3. (14) <i>Dezvoltarea serviciului public de asistență socială a localității și a colaborării acestuia cu serviciile sociale din localitățile din zona de influență</i></p>	<p>Buget local POCU POR POS Surse private - furnizori de servicii sociale privați, sponsori Alte surse</p>	<p>Număr de persoane - beneficiari care beneficiază de servicii Gradul de acoperire cu servicii a diferitelor grupe de beneficiari cf. Legii asistenței sociale</p>	<p>INS Rapoarte ale serviciilor sociale Evaluări periodice ale nevoilor din comunitate și a satisfacției beneficiarilor serviciului public social</p>	<p>2023</p>	<p>UAT Moreni - SPAS DGASPC Furnizori de servicii sociale publici și privați APL partenerere din zonă</p>
		<p>4.3.1.4. (15) <i>Dezvoltarea unor servicii sociale specializate pentru copiii și tinerii vulnerabili / defavorizati în parteneriat cu instituțiile de învățământ (ex- centru de zi / servicii suport material pentru copii prescolari si scolari</i></p>	<p>Buget local POCU POR POS Surse private - furnizori de servicii sociale privați, sponsori Alte surse</p>	<p>Numar de copii prescolari si scolari defavorizati Număr de copii cu parinti plecati in strainate Număr de mame adolescente ca Gradul de acoperire cu servicii a diferitelor grupe de beneficiari cf. Legii asistentei sociale</p>	<p>INS Rapoarte ale serviciilor sociale Evaluari periodice ale nevoilor din comunitate și a satisfacției beneficiarilor</p>	<p>2022-2027</p>	<p>UAT Moreni - SPAS DGASPC Furnizori de servicii sociale publici si privati APL partenerere din zona</p>

		<i>defavorizati, servicii suport pentru copii cu parinti plecati in strainatate, servicii suport pentru mame adolescente)</i>			serviciului public social		
		<i>4.3.1.5. (16) Dezvoltarea unor servicii sociale specializate în răspuns la nevoile din comunitate / în concordanță / pe baza rezultatelor evaluării periodice a nevoilor în parteneriat cu furnizori de servicii sociale acreditați - Ex. Centru de zi pentru copii defavorizati / comunitate roma în zonele Schela Mare si Mica Italie - strazile Jupiter / Saturn in parteneriat cu scoala 1 +2), servicii de îngrijire</i>	Buget local POCU POR POS Surse private - furnizori de servicii sociale privați, sponsori Alte surse	Număr de persoane - beneficiari care beneficiază de servicii Gradul de acoperire cu servicii a diferitelor grupe de beneficiari cf. Legii asistenței sociale	INS Rapoarte ale serviciilor sociale Evaluări periodice ale nevoilor din comunitate și a satisfacției beneficiarilor serviciului public social	2022-2027	UAT Moreni - SPAS DGASPC Furnizori de servicii sociale publici și privați APL partenerere din zonă

		<i>/ reabilitare de zi destinate copiilor cu dizabilități (fie în centre, fie mobile) pe tip de dizabilitate, servicii de îmbătrânire activă penru vârstnici</i>					
Obiectiv specific 4.4: Creșterea nivelului de educație și formare profesională a populației județului odată cu creșterea ratei de participare la toate nivelele de învățământ și îmbunătățirea ofertei de formare							
Nr. crt.	Măsură	Tip intervenție	Surse posibile de finanțare	Indicatori de realizare	Surse de verificare	Termen	Responsabil
M4.4.1.	Educație și formare profesională modernă, atractivă, adecvată erei digitale și tranziției verzi	<i>4.4.1.1. (17) Asigurarea logisticii instituțiilor din sistemul educațional / elevilor pentru asigurarea funcționării digitalizării / pentru aplicarea de metode digitale de învățare</i>	Buget local POR POCU Alte surse	Rata de cuprindere / participare a copiilor/elevilor în grădinițe/ școli / licee cu condiții de funcționare îmbunătățite	Rapoarte publice școli/IS Site-uri autorități /instituții	Permanent	Conducerile școlilor APL CJ IS
		<i>4.4.1.2. (18) Reabilitarea spațiilor de</i>	Buget local POR Alte surse	Număr spații Număr beneficiari	Rapoarte publice școli/IS	2024	Conducerile școlilor APL

		învățământ (Ex- școala 1)			Site-uri autorități /instituții		CJ IS
		4.4.1.3. (19) Amenajare spații verzi și de joacă la grădinițe	Buget local POR Alte surse	Număr spații verzi și de joacă Nr beneficiari	Rapoarte publice școli/IS Site-uri autorități /instituții	2022	Conducerile grădinițelor APL CJ IS
		4.4.1.4. (20) Adaptarea programelor de pregătire și dotărilor la cerințele pieței în competențe profesionale practice cheie - Dotarea liceelor tehnologice cu laboratoare, echipamente de calcul și ateliere școală	Buget local POR PNDR POCU Alte surse publice / private	Rata de cuprindere a elevilor în învățământul liceal și profesional Rata de angajare a absolvenților din învățământul liceal, profesional-tehnic	Rapoarte publice licee / IS Site-uri autorități / instituții Firme partenere	Permanent	Conducerile liceelor tehnologice CJ Inspectorat Școlar Firme partenere
M4.4.2.	Creșterea capacității de școlarizare în	4.4.2.1. (21) Creșterea capacității de școlarizare în	Bugete proprii UAT/CJ POR	Număr de copii în creșe	Rapoarte publice creșe / IS	Permanent	Conducerile creșelor CJ

	învățământul antepreșcolar și profesional, cu precădere dual	învățământul antepreșcolar	PNDR POCU Alte surse publice / private	Număr de creșe în zonele urbane care suferă de deficit de forță de muncă	Site-uri autorități / instituții Portal date deschise		Consiliu local IS
		4.4.2.2. (22) Creșterea ponderii numărului de locuri din învățământul profesional / dual, cu dezvoltarea parteneriatului public privat între liceele tehnice și angajatori pentru învățământ dual	Bugete proprii UAT/CJ Alte surse publice / private Angajatori	Pondere % Număr de clase Număr de beneficiari	Rapoarte unități învățământ profesional / IS Site-uri autorități / instituții Portal date deschise	Permanent	Conducerile unităților de învățământ profesional CJ UAT Moreni IS Angajatori
M4.4.3.	Creșterea ratei de participare - scăderea absenteismului / abandonului școlar al copiilor din zonele /	4.4.3.1. (23) Programe de tip after-school școala după școală, centre de zi pentru copii cu prioritate în zonele urbane defavorizate	Bugete proprii UAT/CJ POR PNDR POEO- FSE	Număr de locuri generate de Programe de tip after-school școala după școală, centre de zi în zonele urbane defavorizate Numărul anual al copiilor care utilizează infrastructurile /	Rapoarte conduceri școli / IS Site-uri autorități / instituții	Permanent	Conducerile școlilor CJ UAT Moreni IS DGASPC

	mediile defavorizate		Alte surse publice / private	facilitățile pentru îngrijirea copiilor ce beneficiază de sprijin			SPAS ONG
		4.4.3.2. (24) <i>Îmbunătățirea posibilităților de transport pentru elevi - dotarea cu microbuze școlare, finanțarea / asigurarea gratuității transportului elevilor la toate nivelurile</i>	Bugete proprii UAT/CJ Alte surse publice / private	Timpul mediu de deplasare al elevilor în funcție de prezența mijloacelor de transport	Rapoarte conducere școli / IS Site-uri autorități / instituții	Permanent	Conducerile școlilor CJ Consiliu local IS DGASPC
		4.4.3.3. (25) <i>Asigurarea de sprijin pentru elevii din învățământul liceal și profesional defavorizați - posibilități de cazare, burse sociale, etc</i>	Bugete proprii UAT/CJ Alte surse publice / private	Număr de locuri în cămine Număr de burse sociale pentru elevii defavorizați	Rapoarte conducere școli / IS Site-uri autorități / instituții	Permanent	Conducerile școlilor CJ Consiliu local IS DGASPC

M4.4.4.	Asigurarea condițiilor materiale necesare copiilor extrem de marginalizati pentru frecventarea învățământului de masă	4.4.4.1. (26) Exemple: - Scutirea de taxa pentru copiii defavorizati la gradinita cu program prelungit / - - Asigurarea sandwich/pauza de pranz la gradinitele cu program scurt	Bugete proprii UAT/CJ Alte surse publice/private	Numărul anual al copiilor care beneficiaza de sprijin	Rapoarte conducere școli/IS Site-uri autorități / instituții	Permanent	Conducerile școlilor CJ UAT Moreni IS DGASPC SPAS ONG
		4.4.4.2. (27) Serviciu de consiliere si suport/ Centru de zi copii cu parintii plecati in strainatate - consiliere	Bugete proprii UAT/CJ Alte surse publice/private	Numărul anual al copiilor care beneficiaza de sprijin	Rapoarte conducere școli/ IS Site-uri autorități / instituții	Permanent	CJ / DGASPC Consiliu local IS Conducerile școlilor
		4.4.4.3. (28) Asigurarea de sprijin pentru copiii defavorizați din învățământul preșcolar și general - ajutoare materiale/ financiare pentru bunuri de strictă necesitate necesare	Bugete proprii UAT/CJ Alte surse publice/private	Numărul anual al copiilor care beneficiaza de sprijin	Rapoarte conducere școli/ IS Site-uri autorități / instituții	Permanent	CJ / DGASPC Consiliu local IS Conducerile școlilor

		<i>frecvențării școlii rechizite, îmbrăcăminte, etc.</i>					
M4.4.5	Dezvoltarea abilităților de viață cheie ale populației	<i>4.4.5.1. (28) Programe de educație / dezvoltare abilități adulți și copii tineri în domeniul cheie (Ex - digital, educație financiară și antreprenorială, educație sanitară și de mediu, , educație pentru stil de viață sănătos - hrană sănătoasă, sport, educație sexuală a adolescenților la risc)</i>	Surse proprii POEO	Număr programe Număr beneficiari	Rapoarte conducere școli / IS Site-uri autorități / instituții	Permanent	Instituții de cultură și educație județene Clubul Copiilor, Casa de cultura Școli, licee ONG-uri, organizații ale economiei sociale - Case de ajutor reciproc, bănci cooperatiste.
Obiectiv specific 4.5: Îmbunătățirea promovării culturii și dezvoltării patrimoniului cultural							

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020*

Nr. crt.	Măsură	Tip intervenție	Surse posibile de finanțare	Indicatori de realizare	Surse de verificare	Termen	Responsabil
M4.5.1	Îmbunătățirea infrastructurii culturale	4.5.1.1.(29) <i>Reabilitarea Complexului Cultural Flacăra</i>	Buget local PODD Energie POR Alte surse	Complex funcțional Nr beneficiari	Rapoarte ale proiectelor implementate Site primărie Mass media	2021 - 2028	UAT Moreni Operatori servicii
		4.5.1.2. (30) <i>Construire și dotare bibliotecă municipală cu sală de expoziții și evenimente</i>	Buget local PODD Energie POR Alte surse	Biblioteca funcțională Nr beneficiari	Rapoarte ale proiectelor implementate Site primărie Mass media	2021 - 2028	UAT Moreni Operatori servicii
M4.5.2	Promovarea culturii și patrimoniului cultural	4.5.2.1 (31) <i>Desfășurarea de evenimente culturale artistice (Ex - Festivalul Cununa Petrolului, Festivalul Chindia Domnească, Festivalul Dragobete - Morenete)</i>	Buget local Alte surse	Nr. evenimente Nr. beneficiari	Rapoarte ale proiectelor implementate Site primărie Mass media	2021 - 2028	UAT Moreni Operatori servicii

		4.5.2.2. (32) <i>Sprijinirea și promovarea meșteșugurilor locale</i>	Buget local Alte surse	Nr. meșteșuguri Nr. beneficiari	Rapoarte ale proiectelor implementate Site primărie Mass media	2021 - 2028	UAT Moreni Operatori servicii
Obiectiv specific 4.6: Dezvoltarea infrastructurii de agrement și petrecere a timpului liber							
Nr. crt.	Măsură	Tip intervenție	Surse posibile de finanțare	Indicatori de realizare	Surse de verificare	Termen	Responsabil
M4.6.1.	Construire infrastructură de petrecere a timpului liber	4.6.1.1. (33) <i>Construire Amfiteatru în aer liber</i>	Buget local POR Alte surse	Anfiteatru funcțional Nr beneficiari	Rapoarte ale proiectelor implementate Site primărie Mass media	2021 - 2028	UAT Moreni Operatori servicii
		4.6.1.2. (34) <i>Construire Muzeul Petrolului/ Muzeul focului</i>	Buget local POR Alte surse	Muzeu funcțional Nr beneficiari	Rapoarte ale proiectelor implementate Site primărie Mass media	2021 - 2028	UAT Moreni Operatori servicii

		4.6.1.3. (35) Amenajare zonă de picnic Nisipoasa	Buget local POR Alte surse	Zonă de picnic funcțională Nr beneficiari	Rapoarte ale proiectelor implementate Site primărie Mass media	2021 - 2028	UAT Moreni Operatori servicii
		4.6.1.4.(36) Construire scenă evenimente în parcul de la blocul Turn	Buget local POR Alte surse	Scenă funcțională Nr evenimente Nr beneficiari	Rapoarte ale proiectelor implementate Site primărie Mass media	2021 - 2028	UAT Moreni Operatori servicii

Obiectiv strategic OSTR 5: Atenuarea și adaptarea la efectele schimbărilor climatice și îmbunătățirea calității mediului în municipiu

Context OSTR 5:

Schimbările climatice reprezintă o provocare la nivel global și național cu consecințe importante asupra dezvoltării noastre viitoare și asupra vieții. De aceea, o importanță deosebită pentru perioada 2021 - 2028 va trebui acordată atenuării și adaptării la schimbările climatice, precum și îmbunătățirii calității mediului în strânsă legătură cu recomandările Pactului Ecologic European.

Eficiența energetică a clădirilor este o prioritate a politicilor UE privind energia și schimbările climatice, dar și securitatea aprovizionării cu energie și combaterea sărăciei energetice. În acest sens municipiul Moreni are posibilitatea de a contribui substanțial la acest deziderat prin reabilitarea termică a clădirilor, atât cele publice cât și cele rezidențiale, îmbunătățind astfel și peisajul urban.

Dezvoltarea de noi capacități de producție a energiei din surse regenerabile reprezintă o prioritate pentru municipiu, în vederea stimulării tranziției energetice de la combustibilii fosili.

Adaptarea la schimbările climatice și situațiile de risc reprezintă o altă prioritate importantă a localității alături de îmbunătățirea calității mediului. Din acest punct de vedere o gestionare durabilă a deșeurilor care să conducă la o rată cât mai scăzută de depozitare și o rată cât mai ridicată de reciclare este esențială atât pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cât și pentru sporirea calității vieții.

Obiectiv specific 5.1: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Nr. crt.	Măsură	Tip intervenție	Surse posibile de finanțare	Indicatori de realizare	Surse de verificare	Termen	Responsabil
M5.1.1	Reabilitarea termică a clădirilor	5.1.1.1. (1) Reabilitarea termică a locuințelor multietajate	Buget local PODD Energie POR Alte surse	Consum final de energie Emisii de gaze cu efect de seră reduce Număr beneficiari	Rapoarte ale proiectelor implementate Site primărie Mass media	2021 - 2028	UAT Moreni Asociații proprietari Operatori servicii

		5.1.1.2. (2) .Reabilitare termică a clădirilor aparținând instituțiilor publice	Buget local PODD Energie POR Alte surse	Consum final de energie Emisii de gaze cu efect de seră reduse Număr beneficiari	Rapoarte ale proiectelor implementate Site primărie Mass media	2021 - 2028	UAT Moreni Operatori servicii
		5.1.1.3. (3) Reabilitarea termică a locuințelor unifamiliale	Buget local PODD Energie POR Alte surse	Consum final de energie Emisii de gaze cu efect de seră reduse Număr beneficiari	Rapoarte ale proiectelor implementate Site primărie Mass media	2021 - 2028	UAT Moreni Proprietari Operatori servicii
M5.1.2	Construire parc fotovoltaic capacitate	5.1.2.1. (4) Realizare/actualizare studiu de fezabilitate parc fotovoltaic	Buget local PODD Energie POR Alte surse	Studiu realizat	Rapoarte ale proiectelor implementate Site primărie Mass media	2021 - 2023	UAT Moreni Operatori servicii

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

		5.1.2.2. (5) Construcție parc fotovoltaic	Buget local PODD Energie POR Alte surse	Cantitate de energie generată Emisii de gaze cu efect de seră reduse	Rapoarte ale proiectelor implementate Site primărie Mass media	2021 - 2027	UAT Moreni Operatori servicii
		5.1.2.3. (6) Racordare la rețeaua de energie electrică	Buget local PODD Energie POR Alte surse private în cazul în care se optează pentru un parteneriat public - privat Alte surse	Instalație funcțională Cantitate de energie electrică injectată în rețea	Rapoarte ale proiectelor implementate Site primărie Raportări INS Mass media	2027 - 2028	UAT Moreni Operatori servicii
M5.1.3	Creșterea suprafețelor de spațiu verde urban	5.1.3.1. (7) Remedierea siturilor industriale și a terenurilor contaminate	Buget local PODD Alte surse de finanțare	Suprafață de teren reabilitată	Rapoarte proiecte Site-ul primăriei	2021 - 2028	UAT Moreni Operatori servicii

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

			publice sau private		Mass media		
M5.1.4	Conștientizarea publicului cu privire la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	<i>5.1.4.1. (8) Campanii de conștientizare a populației cu privire la cauzele și efectele schimbărilor climatice</i>	Buget local PODD Alte surse de finanțare publice sau private	Număr de beneficiari Emisii de gaze cu efect de seră reduse	Raportări proiecte Site-uri Mass media	Permanent	Școli și licee UAT Moreni ONG-uri locale
Obiectiv specific 5.2: Adaptarea la schimbările climatice și situații de risc							
Nr. crt.	Măsură	Tip intervenție	Surse posibile de finanțare	Indicatori de realizare	Surse de verificare	Termen	Responsabil
M5.2.1	Consolidarea capacității de reacție în situații de urgență	<i>5.2.1.1. (9) Reabilitare și modernizare adăposturi protecție civilă</i>	Buget local PODD Buget național Alte surse	Număr de locații reabilitate Capacitate număr	Rapoarte proiecte Site-ul primăriei Mass media	2021 - 2027	UAT Moreni Operatori servicii

		5.2.1.2. (10) Achiziție tehnologie comunicații ISU	Buget local PODD Buget național Alte surse	Populația care beneficiază de măsuri de protecție împotriva dezastrelor naturale	Rapoarte proiecte Site ISGU Mass media	2021 - 2027	IGSU ISU local Operatori servicii
		5.2.1.3. (11) Achiziție echipament specific intervenție ISU	Buget local PODD Buget național Alte surse	Populația care beneficiază de măsuri de protecție împotriva dezastrelor naturale	Rapoarte proiecte Site ISGU Mass media	2021 - 2027	IGSU ISU local Operatori servicii
		5.2.1.4. (12) Achiziție echipament specific DSP	POS Buget local Buget național	Populația care beneficiază de măsuri de protecție	Rapoarte proiecte Site DGSP Mass media	2021 - 2027	DGSP DSP local Operatori servicii
Obiectiv specific 5.3: Îmbunătățirea calității mediului în municipiul Moreni							
Nr. crt.	Măsură	Tip intervenție	Surse posibile de finanțare	Indicatori de realizare	Surse de verificare	Termen	Responsabil

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

M5.3.1	Protecția și conservarea biodiversității	<i>5.3.1.1. (13) Construirea de observatoare ecologice și adăpători pentru animalele sălbatice</i>	Buget Romsilva Alte fonduri publice sau private	Număr de observatoare și adăpători construite	Rapoarte proiecte Site Romsilva Mass media	2021 - 2027	Romsilva Ocolul Silvic Moreni
M5.3.2	Protecția și conservarea zonelor forestiere	<i>5.3.2.1. (14) Combaterea tăierilor ilegale și necontrolate</i>	Buget Romsilva Alte fonduri publice sau private	Suprafețe protejate (ha)	Rapoarte proiecte Site Romsilva Mass media	2021 - 2027	Romsilva Ocolul Silvic Moreni
M5.3.3	Dezvoltarea sistemului de monitorizare a calității aerului	<i>5.3.3.1. (15) Înființarea de puncte de monitorizare a calității aerului în municipiul Moreni</i>	PODD Buget național	Număr de puncte de monitorizare în municipiul Moreni Calitatea aerului	Rapoarte proiecte Site APM Dâmbovița Site primărie Site Consiliul Județean Mass media	2021 - 2027	ANPM APM Dâmbovița CJ Dâmbovița UAT Moreni
M5.3.4	Monitorizare calitate apă potabilă	<i>5.3.4.1. (16) Capacități noi de monitorizare a calității apei potabile</i>	PODD Buget național	Număr de capacități noi	Site ADI Dâmbovița și DSP Dâmbovița	2021 - 2027	ADI Dâmbovița

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

				Calitatea apei potabile	Site primărie Site CJ Mass media		DSP Dâmbovița UAT Moreni
M5.3.5	Eliminarea depozitelor de deșeuri necontrolate	<i>5.3.5.1. (17) Monitorizarea și sanționarea depozitării necontrolate</i>	Buget local Alte surse	Număr de depozite necontrolate închise Număr de sanțiuni	Site primărie Mass media Rețele sociale	Permanent	Poliția locală UAT Moreni
M5.3.6	Îmbunătățirea sistemului de colectare separată a deșeurilor	<i>5.3.6.1. (18) Gestionarea deșeurilor municipale, măsuri de prevenire, minimizare, sortare și reciclare</i>	PODD Buget local Buget național	Cantitatea de deșeuri colectate (mii tone) Cantitatea de deșeuri reciclate (mii tone) Cantitatea de deșeuri ajunsă la depozitare (mii tone)	Rapoarte proiecte implementate Site-uri ADI, CJ, Primărie Mass media Rețele sociale	Permanent	ADI Dâmbovița CJ Dâmbovița UAT Moreni

		5.3.6.2. (19) <i>Înființare punct de colectare ulei uzat</i>	PODD Buget local Buget național	Cantitatea de ulei uzat colectat (l)	Rapoarte proiecte implementate Site ADI Site primărie Mass media Rețele sociale	2021 - 2023	ADI Dâmbovița CJ Dâmbovița UAT Moreni
		5.3.6.3. (20) <i>Înființare centru de colectare deșeuri inerte și voluminoase și stație de sortare și concasare</i>	PODD Buget local Buget național	Cantitatea de deșeuri colectate (mii tone) Cantitate deșeuri sortate și procesate (mii tone)	Rapoarte proiecte implementate Site ADI Site primărie Mass media Rețele sociale	2021 - 2025	ADI Dâmbovița CJ Dâmbovița UAT Moreni

		5.3.6.4. (21) <i>Înființare centru pentru colectare deșeuri textile</i>	PODD Buget local Buget național	Cantitatea de deșeuri colectate (mii tone)	Rapoarte proiecte implementate Site ADI Site primărie Mass media Rețele sociale	2021 - 2023	ADI Dâmbovița CJ Dâmbovița UAT Moreni
		5.3.6.5. (22) <i>Centru de colectare și procesare (compostare) deșeuri din material vegetal din piețe, parcuri și grădini</i>	PODD Buget local Buget național	Cantitatea de deșeuri colectate și procesate (mii tone)	Rapoarte proiecte implementate Site ADI Site primărie Mass media Rețele sociale	2021 - 2025	ADI Dâmbovița CJ Dâmbovița UAT Moreni
		5.3.6.6 (23) <i>Actualizare registru spații verzi</i>	Buget local Alte surse de finanțare publice sau private	Registru actualizat	Site primărie Mass media Rețele sociale	2021 - 2022	UAT Moreni

		5.3.6.7. (24) <i>Campanii de conștientizare la nivel local</i>	Buget local Alte surse de finanțare publice sau private	Număr de beneficiari	Rapoarte proiecte implementate Site primărie Mass media Rețele sociale	Permanent	Școli și licee UAT Moreni ONG-uri
		5.3.6.8 (25) <i>Parteneriate cu organizațiile responsabile cu colectarea deșeurilor electrice și electronice și campanii de colectare</i>	Buget local	Nr de parteneriate Nr de campanii desfășurate Cantități de deșuri colectate	Site primărie Mass media Rețele sociale	Permanent	UAT moreni

Obiectiv strategic OSTR 6: Dezvoltarea capacității instituționale a UAT Moreni

Context OSTR 6:

Dezvoltarea capacității instituționale a municipiului Moreni reprezintă o condiție în asigurarea unor servicii de calitate superioară. În vederea realizării acestui deziderat, UAT Moreni și-a propus să construiască și să doteze un nou sediu al primăriei Moreni utilizând cele mai recente și

moderne tehnologii care să asigure o eficiență energetică superioară și sisteme de producere a energiei din surse regenerabile. De asemenea, se are în vedere extinderea digitalizării serviciilor publice și înființarea Biroului Unic pentru Cetățeni. Perfecționarea personalului este o altă prioritate importantă alături de asigurarea accesului la surse de informare. Nu în ultimul rând, dezvoltarea parteneriatelor public - private reprezintă un instrument important de consolidare și implementare a strategiei de dezvoltare.

Implementarea, monitorizarea și revizuirea strategiei de dezvoltare durabilă și a planului de acțiune, în funcție de nevoile identificate și oportunitățile apărute ulterior elaborării acestora, reprezintă o prioritate permanentă.

Obiectiv specific 6.1: Dezvoltare infrastructură necesară funcționării instituțiilor publice

Nr. crt.	Măsură	Tip intervenție	Surse posibile de finanțare	Indicatori de realizare	Surse de verificare	Termen	Responsabil
M6.1.1	Construirea și dotarea unui nou sediu pentru Primăria Municipiului Moreni	6.1.1.1. (1) Construire sediu nou eficient din punct de vedere energetic și dotat cu sisteme de producerea energiei din surse regenerabile	PODD Energie Buget local Alte surse	Construcție eficientă energetic Consum de energie	Rapoarte proiect Site primărie Mass media	2021 - 2024	UAT Moreni Operatori servicii
		6.1.1.2. (2) Dotarea noului sediu cu mobilier și echipamente eficiente energetic	Buget local Alte surse	Cantități Performanțe energetice pentru echipamente	Site primărie Mass media	2024 - 2025	UAT Moreni Operatori servicii

		6.1.1.3. (3) Conectarea la rețelele necesare (iluminat, electricitate, gaze, apă, canalizare, internet etc.)	Buget local Alte surse	Cantități Performanțe	Site primărie Mass media	2024 - 2025	UAT Moreni Operatori servicii
M6.1.2	Digitalizarea instituțiilor publice	6.1.2.1. (4) Sisteme integrate de management al documentelor	POR Buget local Alte surse	Grad de digitalizare	Rapoarte proiect Site primărie Mass media	2021 - 2023	UAT Moreni Operatori servicii
		6.1.2.2. (5) Introducerea sistemului Intranet de comunicare internă	POR Buget local Alte surse	Număr de posturi conectate în rețea	Rapoarte proiect Site primărie Mass media	2021 - 2025	UAT Moreni Operatori servicii
		6.1.2.3. (6) Digitalizare evenimente de viață (naștere, căsătorie etc.)	POR Buget local Alte surse	Număr de evenimente de viață digitalizate Număr de beneficiari	Rapoarte proiect Site primărie Mass media	2021 - 2028	UAT Moreni Operatori servicii
		6.1.2.4. (7) Înființare Birou Unic pentru cetățeni	POR Buget local Alte surse	Număr persoane deservite	Rapoarte proiect Site primărie	2021 - 2028	UAT Moreni Operatori servicii

					Mass media		
Obiectiv specific 6.2: Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice							
Nr. crt.	Măsură	Tip intervenție	Surse posibile de finanțare	Indicatori de realizare	Surse de verificare	Termen	Responsabil
M6.2.1	Perfecționarea personalului din administrația publică locală	6.2.1.1. (8) <i>Cursuri de formare și perfecționare profesională</i>	Diverse fonduri europene Buget local Alte surse	Număr de cursanți Tipuri de cursuri	Rapoarte proiect Raportul anual al primarului Site primărie Mass media	Permanent	UAT Moreni Operatori servicii
		6.2.1.2. (9) <i>Schimburi de experiențe cu instituții similare din țară și din străinătate</i>	Diverse fonduri europene Buget local Alte surse	Număr de angajați care au beneficiat de schimburi de experiență	Rapoarte proiect Raportul anual al primarului Site primărie Mass media	Permanent	UAT Moreni Operatori servicii

		<i>6.2.1.3. (10) Simplificarea procedurilor și reducerea birocrăției</i>	Diverse fonduri europene Buget local Alte surse	Număr de proceduri simplificate	Rapoarte proiect Raportul anual al primarului Site primărie Mass media	Permanent	UAT Moreni Operatori servicii
M6.2.2	Asigurarea surselor de informare pentru funcționarii publici	<i>6.2.2.1. (11) Acces baze de date, legislație, studii și exemple de succes</i>	Diverse fonduri europene Buget local Alte surse	Nr. baze de date Nr. informații Nr. beneficiari	Rapoarte proiect Raportul anual al primarului Site primărie Mass media	Permanent	UAT Moreni Operatori servicii
		<i>6.2.2.2. (12) Elaborare studii de specialitate necesare</i>	Diverse fonduri europene Buget local Alte surse	Număr de studii realizate	Rapoarte proiect Raportul anual al primarului Site primărie	Permanent	UAT Moreni Operatori servicii

					Mass media		
Obiectiv specific 6.3: Dezvoltarea parteneriatelor cu alte entități publice și private							
Nr. crt.	Măsură	Tip intervenție	Surse posibile de finanțare	Indicatori de realizare	Surse de verificare	Termen	Responsabil
M6.3.1	Dezvoltarea de parteneriate	6.3.1.1. (13) Dezvoltarea de parteneriate cu alte instituții publice (CJ, UAT-uri etc.)	Buget local Alte surse	Număr de parteneriate	Rapoarte proiect Raportul anual al primarului Site primărie Mass media	Permanent	UAT Moreni Autorități / instituții publice
		6.3.1.2. (14) Dezvoltarea de parteneriate cu mediul de afaceri	Buget local Alte surse	Număr de parteneriate	Rapoarte proiect Raportul anual al primarului Site primărie Mass media	Permanent	UAT Moreni Reprezentanți mediul de afaceri

		6.3.1.3. (15) Dezvoltarea de parteneriate cu ONG-uri, media, etc.	Buget local Alte surse	Număr de parteneriate	Rapoarte proiect Raportul anual al primarului Site primărie Mass media	Permanent	UAT Moreni Reprezentanți ONG
Obiectiv specific 6.4: Implementare, monitorizare, revizuire și comunicare rezultate implementare strategie							
Nr. crt.	Măsură	Tip intervenție	Surse posibile de finanțare	Indicatori de realizare	Surse de verificare	Termen	Responsabil
M6.4.1	Managementul implementării strategiei pentru dezvoltare locală	6.4.1.1. (16) Constituie comitet pentru implementarea strategiei și a planului de acțiune	Buget local Alte surse	Număr de întâlniri de analiză	Raportul anual al primarului Site primărie Mass media	15.01.2021	UAT Moreni
		6.4.1.2. (17) Monitorizarea implementării strategiei și planului de acțiune	Buget local Alte surse	Raport anual de evaluare a implementării	Raportul anual al primarului Site primărie	Permanent	UAT Moreni

					Mass media		
		6.4.1.3. (18) Evaluarea și revizuirea periodică a strategiei și planului de acțiune	Buget local Alte surse	Cel puțin 4 evaluări/revizuirii	Raportul anual al primarului Site primărie Mass media	La doi ani	UAT Moreni
		6.4.1.4. (19) Comunicarea rezultatelor intern și extern	Buget local Alte surse	Număr de comunicate de presă și informări	Raportul anual al primarului Site primărie Mass media	Permanent	UAT Moreni

8. Cadrul de implementare, monitorizare, evaluare și revizuire a strategiei

Etapile managementului strategic reprezintă sistemul complex de realizare a proiectelor, programelor și acțiunilor prevăzute în strategie și de colectare și raportare a informațiilor asupra desfășurării proiectelor și asupra succesului și impactului acestora asupra dezvoltării comunității.

Implementarea strategiei reprezintă etapa de acțiune și afectează deopotrivă managerii de la toate nivelurile, de la managementul de vârf, până la nivelul fiecărui departament operativ, precum și personalul, în sensul că fiecare dintre ei trebuie să-și execute partea ce le revine din planul strategic. Conducerea UAT Municipiul Moreni are responsabilități în coordonarea strategică a procesului de implementare a strategiei. Responsabilii nominalizați în Planul de măsuri de dezvoltare locală a municipiului Moreni 2021 - 2028 au responsabilități în coordonarea operațională a implementării planului.

Persoanele responsabile din cadrul UAT Municipiul Moreni și din partea celorlalte părți interesate nominalizate în planul de măsuri vor comunica în permanență angajaților, părților interesate și comunității municipiului Moreni stadiul implementării măsurilor prioritare din plan (prin mijloacele specifice utilizate - ședințe operative, sistem intranet, buletine informative, rețele sociale, comunicate de presă, afișe etc.).

Monitorizarea, evaluarea implementării strategiei și revizuirea strategiei sunt activități pe care managementul trebuie să le realizeze, deoarece nici formularea strategiei și nici implementarea acesteia nu sunt definitive.

Monitorizarea este procesul de colectare periodică și analiză a informațiilor, cu scopul de a fundamenta procesul de luare a deciziei de către UAT Municipiul Moreni și alte părți interesate, asigurând transparență în luarea deciziei și furnizând o bază pentru viitoarele acțiuni de evaluare, presupunând resurse considerabile alocate (sisteme de colectare, prelucrare și raportare) și o pregătire specifică (definirea indicatorilor cantitativi și calitativi, corelat cu potențialele surse de colectare / producere a acestora).

Monitorizarea implementării strategiei, ca întreg și a acțiunilor concrete, urmărește realizarea obiectivelor în contextul acțiunilor / activităților propuse, a resurselor umane, materiale și financiare alocate, respectarea planificărilor în timp, buna funcționare a parteneriatelor generale sau individuale pe proiecte și performanțele echipelor de implementare.

Scopul monitorizării și evaluării implementării strategiei constă în evaluarea atingerii obiectivelor în timp util și în bugetul alocat, precum și în constatarea durabilității proiectelor implementate.

Modalitatea de colectare și corectitudinea datelor sunt importante în condițiile în care monitorizarea activează ca un sistem de avertizare timpurie și adesea punctează probleme sau arii care au nevoie de evaluare. Construirea unui sistem de monitorizare al strategiei de dezvoltare este necesară, pentru a urmări în mod continuu implementarea și pentru a putea acționa rapid și eficient în cazul apariției unor eventuale probleme.

Este recomandabil să se desfășoare o monitorizare continuă pentru a susține procesul de fixare a obiectivelor și pentru a se da posibilitatea ajustării unor aspecte ale planului de măsuri.

Modalitatea de colectare și corectitudinea datelor sunt importante în condițiile în care monitorizarea activează ca un sistem de avertizare timpurie și adesea punctează probleme sau arii care au nevoie de evaluare. Construirea unui sistem de monitorizare al strategiei de dezvoltare este necesară, pentru a urmări în mod continuu implementarea și pentru a putea acționa rapid și eficient în cazul apariției unor eventuale probleme.

Monitorizarea va avea ca rezultate rapoarte de progres semestriale / anuale pe baza indicatorilor cantitativi / calitativi prevăzuți în planul de măsuri, ținându-se cont și de sursele de verificare ale acestora.

Evaluarea strategiei se bazează pe elemente structurale riguroase, ținând cont de caracteristicile comunității și va aprecia atât performanța în realizarea obiectivelor / măsurilor propuse, cât și procentul în care au fost atinse obiectivele generale / specifice.

Este recomandabil ca Planul de măsuri 2021 - 2028 să fie actualizat / revizuit la trei ani printr-un proces participativ care să asigure atât înțelegerea importanței unei abordări integrate bazate pe cooperare la nivelul Municipiului Moreni, cât și suportul și implicarea părților interesate pentru implementarea cu succes a strategiei.

**Structură cadru de monitorizare / evaluare a
Strategiei de dezvoltare locală a municipiului Moreni pentru perioada 2021-2028**

Obiectiv strategic OSTR - ...									
Obiectiv specific OSP - ...									
MĂSURĂ - ...									
Nr. crt	Intervenție	Indicatori de realizare	Valori de bază	Valoare indicatori sem 1...	Valoare indicatori an 1 ...	Valoare indicatori ... an 7	Propuneri corective	Responsabil	Termen

9. Portofoliul de proiecte prioritare

9.1. Exemple de proiecte

OSTR 1 - Dezvoltarea infrastructurii publice edilitare și de transport urban la nivelul municipiului			
OS 1.1: Dezvoltarea și creșterea accesului la infrastructura de utilități publice edilitare			
Nr. crt	Titlu orientativ proiect	Termen	Observații
1.	Extindere și reabilitare rețea de apă potabilă	2021 - 2028	(în implementare)
2.	Extindere și reabilitare rețea de canalizare	2021 - 2028	(în implementare)
3.	Extindere rețea gaze naturale pentru toate străzile și noile zone introduse în intravilan (ex - reabilitare rețea de gaze naturale zona Țuicani, Schela Mare)	2021 - 2028	
OS 1.2: Dezvoltarea și creșterea accesului la infrastructura de transport urban			
Nr. crt	Titlu orientativ proiect	Termen	Observații
4.	Asfaltarea și modernizarea infrastructurii rutiere urbane	2021 - 2028	
5.	Amenajarea spațiilor de parcare ce deservește piața centrală - modernizare, sisteme de alimentare a autoturismelor electrice	2021 - 2023	(parțial realizat)

6.	Amenajarea spațiilor de parcare din apropierea instituțiilor de interes public - modernizare, sisteme de alimentare a autoturismelor electrice	2021 - 2026	
7.	Construirea unui pod pietonal în zona centrală	2021 - 2023	(în implementare)
8.	Modernizare drum acces Islazurile Sângerii și Nisipoasa	2021 - 2023	(parțial realizat)
9.	Modernizare DJ710 Moreni - IL Caragiale	2021 - 2023	(în implementare)
10.	Înființarea companiei de transport public urban	2021 - 2023	
11.	Construire stație de încărcare pentru automobile electrice în zona centrală	2021 - 2028	
12.	Dezvoltare infrastructură pentru biciclete	2021 - 2027	
OSTR 2 - Dezvoltarea economică durabilă a municipiului, prin creșterea competitivității sectoriale prin modernizare tehnologică, inovare și digitalizare și colaborare între întreprinderile din zonă			
OS 2.1: Stimularea dezvoltării inteligente și durabile a întreprinderilor din localitate prin creșterea competitivității tehnologice și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial local			
Nr. crt	Titlu orientativ proiect	Termen	Observații
13.	Extinderea parcului industrial	2021 - 20284	în parteneriat cu CJ
14.	Înființarea / dezvoltarea unui incubator / accelerator de afaceri	2021 - 2028	
15.	Inovare și digitalizare în IMM-urile performante	2021 - 2028	

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020*

16.	Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de start-up-uri și spin-off-uri în domeniile de specializare inteligentă	2021 - 2028	
OS 2.2: Dezvoltarea turismului			
Nr. crt	Titlu orientativ proiect	Termen	Observații
17.	Stimularea investițiilor în dezvoltarea capacităților de cazare la nivel de 3 stele	2021 - 2025	
18.	Reabilitare și modernizare complex balnear Moreni	2021 - 2028	
19.	Amenajarea unui traseu de motocros la standard internațional	2021 - 2028	
OSTR 3 - Consolidarea rolului teritorial al municipiului de pol de dezvoltare pentru zona rurală adiacentă			
OS 3.1: Dezvoltarea mobilității inter-comunale durabile și conectivității rurale deservite pentru Moreni ca pol de dezvoltare			
Nr. crt	Titlu orientativ proiect	Termen	Observații
20.	Construirea centura ocolitoare a municipiului Moreni	2021 - 2028	în parteneriat cu CJ
21.	Achiziție și modernizare autogară	2021 - 2024	
22.	Servicii de transport public auto accesibile între Municipiu și zonele rurale adiacente, inclusiv transport școlar	Permanent	
OS 3.2: Sprijinirea parteneriatelor / colaborării cu zonele rurale adiacente în vederea asigurării aprovizionării populației urbane cu produse locale proaspete și valorificării produselor agricole locale - piețe de producători locali			

Nr. crt	Titlu orientativ proiect	Termen	Observații
23.	Modernizarea dotării cu echipamente și managementului circuitelor agro-alimentare - piețe, depozite	2021 - 2024	
24.	Campanii de promovare a consumului de produse agricole autohtone / locale în colaborare cu producătorii din zonă	Permanent	
OS 3.3: Consolidarea asocierilor actuale cu localitățile din zona adiacentă și crearea de asocieri noi pentru servicii sociale, de îngrijiri la domiciliu, servicii medicale, învățământ profesional, programe pentru tineri, susținere IMM-uri			
Nr. crt	Titlu orientativ proiect	Termen	Observații
25.	Dezvoltarea unui serviciu inter-comunitar îngrijire vârstnici la domiciliu	2022 - 2027	
26.	Participarea / sprijinirea Grupurilor de acțiune Leader din zona de influență	2021 - 2026	
OSTR 4 - Dezvoltarea incluzivă a capitalului uman, creșterea oportunităților de ocupare de calitate și îmbunătățirea calității vieții pentru locuitorii municipiului Moreni			
OS 4.1: Creșterea ratei de ocupare și oportunităților de ocupare de calitate pentru toți locuitorii municipiului Moreni			
Nr. crt	Titlu orientativ proiect	Termen	Observații
27.	Dezvoltarea unor întreprinderi sociale și întreprinderi sociale de inserție	Permanent	

28.	Promovarea achizițiilor sociale la toate instituțiile publice din localitate	Permanent, cu începere din 2021	
29.	Proiecte anuale de ocupare temporară a șomerilor - grupurilor vulnerabile pentru executarea de lucrări și activități de interes pentru comunitatea locală - servicii publice de refacere și întreținere a infrastructurii, ecologizare și realizare a unor lucrări edilitare organizate de autoritatea publică locală	Anual	Cu finanțare de la AJOFM în baza Legii 76/2002
OS 4.2: Îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin servicii de sănătate accesibile și performante, capabile să facă față mai bine provocărilor actuale			
Nr. crt	Titlu orientativ proiect	Termen	Observații
30.	Înființarea unui centru de primiri urgențe	2021 - 2027	
31.	Extindere Spital Municipal și modernizare spații ambulatoriu	2021 - 2027	
32.	Dezvoltarea unui serviciu de îngrijire paliativă/ de îngrijire pe termen lung- pentru varstnici sau bolnavi cronici, persoane cu dizabilitati imobilizate	2021 - 2027	
33.	Asigurarea permanenței / triajului în fiecare instituție de învățământ - grădiniță. școală, liceu asistentă medicală zilnic	2021	
34.	Cabinete stomatologice în școli și licee	2021 - 2027	
OS 4.3: Creșterea gradului de bunăstare generală, inclusiv pentru grupurile sociale vulnerabile, printr-o rețea de servicii sociale bazate pe comunitate și pe parteneriate cu furnizorii de servicii sociale privați, organizații neguvernamentale			

Nr. crt	Titlu orientativ proiect	Termen	Observații
35.	Moreni - orașul tuturor copiilor - servicii de suport socio-educational copii vulnerabili cu asigurarea materialelor educaționale, ajutoare materiale în funcție de nevoi pentru frecventarea școlii în cadrul/cu cooperarea unităților de învățământ unde sunt	2022 - 2025	
36.	Reforma centrului rezidențial pentru persoane cu dizabilități - trecerea către servicii comunitare	2021 - 2023	
OS 4.4: Creșterea nivelului de educație și formare profesională a populației județului odată cu creșterea ratei de participare la toate nivelele de învățământ și îmbunătățirea ofertei de formare			
Nr. crt	Titlu orientativ proiect	Termen	Observații
37.	Reconversie profesională multisectorială	Permanent	
38.	Școli digitale - școlile viitorului Moreni - asigurarea logisticii instituțiilor din sistemul educațional - accesului / elevilor pentru asigurarea funcționării digitalizării / pentru aplicarea eficientă de metode digitale de învățare, modernizarea spațiilor de învățământ și spații verzi	2022	
39.	Creșterea capacității de școlarizare în învățământul antepreșcolar-creșă	Permanent	
40.	Dezvoltarea învățământului profesional - dotare, laboratoare, cooperarea cu agenții economici Creșterea ponderii numărului de locuri din învățământul profesional / dual	Permanent	

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020*

OS 4.5: Îmbunătățirea promovării culturii și dezvoltării patrimoniului cultural			
Nr. crt	Titlu orientativ proiect	Termen	Observații
41.	Construirea unei biblioteci municipale	2021 - 2028	
42.	Înființarea Centrului Cultural Moreni	2021 - 2028	
43.	Reabilitarea Complexului Cultural Flacăra	2021 - 2028	În implementare
44.	Desfășurarea de evenimente cultural artistice	Permanent	
OS 4.6: Dezvoltarea infrastructurii și oportunităților de agrement și petrecere a timpului liber			
Nr. crt	Titlu orientativ proiect	Termen	Observații
45.	Muzeul petrolului	2021 - 2028	
46.	Amenajare parc cu echipamente de fitness în spațiu deschis	2021 - 2023	
47.	Modernizarea și extinderea bazei sportive Flacăra Moreni	2021 - 2028	
48.	Modernizarea spațiilor publice de agrement	Permanent	
49.	Amenajarea unui spațiu de agrement în lungul Cricovului Dulce	2021 - 2028	
50.	Construire Amfiteatru în aer liber	2021 - 2028	

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020*

51.	Construire scenă evenimente în parcul de la blocul Turn	2021 - 2028	
OSTR 5 - Atenuarea și adaptarea la efectele schimbărilor climatice și îmbunătățirea calității mediului în municipiu			
OS 5.1: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră			
Nr. crt	Titlu orientativ proiect	Termen	Observații
52.	Zonă promenadă Str. Cp. Pantea	2021 - 2023	(în implementare)
53.	Extinderea, modernizarea și reabilitarea energetică a Grădiniței nr.4 (sala de mese și spațiu activități recreative)	2021 - 2024	
54.	Modernizarea sistemului de iluminat public	Permanent	(parțial realizat)
55.	Reabilitarea termică a locuințelor multietajate	2021 - 2028	
56.	Reabilitare termică a clădirilor aparținând instituțiilor publice	2021 - 2028	
57.	Reabilitarea termică a locuințelor unifamiliale	2021 - 2028	
58.	Construcție parc fotovoltaic	2021 - 2027	
59.	Campanii de conștientizare a populației cu privire la cauzele și efectele schimbărilor climatice	Permanent	
OS 5.2: Adaptarea la schimbările climatice și situații de risc			

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

Nr. crt	Titlu orientativ proiect	Termen	Observații
60.	Reabilitare și modernizare adăposturi protecție civilă	2021 - 2027	
61.	Achiziție echipament specific intervenție ISU	2021 - 2027	
OS 5.3: Îmbunătățirea calității mediului în municipiul Moreni			
Nr. crt	Titlu orientativ proiect	Termen	Observații
62.	Creșterea suprafeței de spații verzi	Permanent	
63.	Combaterea tăierilor ilegale și necontrolate	2021 - 2027	
64.	Înființarea de puncte de monitorizare a calității aerului în municipiul Moreni	2021 - 2027	
65.	Capacități noi de monitorizare a calității apei potabile	2021 - 2027	
66.	Monitorizarea și sancționarea depozitării necontrolate	Permanent	
67.	Gestionarea deșeurilor municipale, măsuri de prevenire, minimizare, sortare și reciclare	Permanent	
68.	Actualizare registru spații verzi	2021 - 2022	
69.	Campanii de conștientizare la nivel local	Permanent	

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020*

70.	Parteneriate cu organizațiile responsabile cu colectarea deșeurilor electrice și electronice și campanii de colectare	Permanent	
OSTR 6 - Dezvoltarea capacității instituționale a UAT Moreni			
OS 6.1: Dezvoltare infrastructură necesară funcționării instituțiilor publice			
Nr. crt	Titlu orientativ proiect	Termen	Observații
71.	Construire sediu nou eficient din punct de vedere energetic și dotat cu sisteme de producerea energiei din surse regenerabile	2021 - 2025	(parțial realizat)
72.	Sisteme integrate de management al documentelor	2021 - 2023	
73.	Introducerea sistemului Intranet de comunicare internă	2021 - 2025	
74.	Digitalizare evenimente de viață (naștere, căsătorie etc.)	2021 - 2028	
75.	Înființare Birou Unic pentru cetățeni	2021 - 2028	
OS 6.2: Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice			
Nr. crt	Titlu orientativ proiect	Termen	Observații
76.	Cursuri de formare și perfecționare profesională	Permanent	
77.	Simplificarea procedurilor și reducerea birocrației	Permanent	

78.	Acces baze de date, legislație, studii și exemple de succes	Permanent	
OS 6.3: Dezvoltarea parteneriatelor cu alte entități publice și private			
Nr. crt	Titlu orientativ proiect	Termen	Observații
79.	Dezvoltarea de parteneriate cu alte instituții publice (CJ, UAT-uri etc.)	Permanent	
80.	Dezvoltarea de parteneriate cu mediul de afaceri	Permanent	
81.	Dezvoltarea de parteneriate cu ONG-uri, media, etc.	Permanent	
OS 6.4: Implementare, monitorizare, revizuire și comunicare rezultate implementare strategie			
Nr. crt	Titlu orientativ proiect	Termen	Observații
82.	Constituire comitet pentru implementarea strategiei și a planului de acțiune	15.01.2021	
83.	Monitorizarea implementării strategiei și planului de acțiune	Permanent	
84.	Evaluarea și revizuirea periodică a strategiei și planului de acțiune	La doi ani	
85.	Comunicarea rezultatelor intern și extern	Permanent	

9.2. Exemple de modele de Fișe de proiecte

FIȘĂ PROIECTE UAT MORENI 1 - Moreni, oraș al tuturor copiilor

Titlul proiectului (orientativ): Moreni, oraș al tuturor copiilor	
Scopul proiectului	Îmbunătățirea semnificativă a situației sociale și școlare a copiilor din municipiu cu precădere a celor din medii vulnerabile
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea participării copiilor la educația antepreșcolară, preșcolară și școlară • Reducerea disparităților dintre copiii • Promovarea participării femeilor la piața muncii, a unui echilibru mai bun între viața profesională și cea privată, prin acces la servicii de îngrijire de calitate a copiilor • Dezvoltarea unui serviciu de suport socio-educățional adaptat nevoilor copiilor școlari și familiilor vulnerabile • Dezvoltarea unui serviciu integrat pentru copiii din zonele marginalizate ale municipiului, inclusiv prescolari
Justificarea necesității	Se constată o creștere a ratei de abandon cu precădere la nivel preșcolar, dar și nivel primar cât și gimnazial și existența unui număr mare de copii care se confruntă cu dificultăți materiale care afectează capacitatea lor de a frecventa educația școlară obligatorie
Grup țintă	Copii în risc de sărăcie sau excluziune socială, între 6 și 14 ani
Măsuri principale	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dezvoltarea de servicii de suport socio-educățional în cadrul/cu cooperarea unităților de învățământ unde sunt copii vulnerabili cu asigurarea materialelor educăționale (jocuri educative, cărți de colorat, caiete de lucru, plastilină, acuarele etc.), ajutoare materiale în funcție de nevoile pentru frecventarea școlii (îmbrăcăminte, încălțăminte, rechizite, echipamente IT, masă și transport), adaptarea serviciilor la nevoile copiilor cu dizabilități/ CES, informare, consiliere și educație parentală pentru părinții/reprezentanții legali/ tutorii /persoanele care au în grijă copiii provenind din grupuri vulnerabile ✓ Construirea/reabilitarea infrastructurii necesare serviciilor de suport educățional în cadrul unităților școlare și preșcolare din localitate ✓ Centru de zi cu servicii de asistență și îngrijire a copiilor școlari (ciclu primar și gimnazial) - de tip școala după/înainte de școală care asigură o masă caldă, ajutor material necesar frecventării școlii, ajutor teme, activități recreative în vederea îmbunătățirii aptitudinilor sociale - tabere de creație/sport ✓ Programe pentru adolescenți liceeni tineri NEETs- educație pentru viață - educație privind viața sexuală, consiliere și suport social pentru adolescenții aflați în situații dificile ex mame minore, educație antreprenorială și consiliere vocățională ✓ Organizarea unor programe de dezvoltare profesională pentru personalul didactic, în vederea asigurării unui sistem de educație incluziv ✓ Creșterea capacității în creșe / învățământul antepreșcolar

Stadiul proiectului	NA
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Programul Operațional Educație și Ocupare Programul Combaterea Sărăciei 2021-2027 - Program Multifond FSE+ si FEDR
Perioada estimată de implementare	2022- 2025 permanent

FIȘĂ PROIECTE UAT MORENI 2 - Moreni, oraș al educației pentru viitor

Titlul proiectului (orientativ): 2 Moreni, oraș al educației pentru viitor	
Scopul proiectului	Îmbunătățirea semnificativă a pregătirii școlare, profesionale și pentru viață a copiilor și tinerilor din învățământul liceal, tehnic și profesional din localitate
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> Asigurarea unor spații corespunzătoare de învățământ și de joacă în școlile și grădinițele din localitate Aplicarea eficientă a metodelor digitale de învățare la toate nivelele de învățământ și pentru toate categoriile de elevi, inclusiv cei vulnerabili Adaptarea programelor de pregătire și dotărilor la cerințele pieței în competențe profesionale practice cheie
Justificarea necesității	<p>Numărul de elevi înscriși în învățământul liceal în Moreni a scăzut semnificativ în perioada analizată, de la 1,593 în 2012 la 1,231 în anul 2019, cu o creștere în paralel a numărului de elevi înscriși în învățământul profesional de la 33 la 191. Chiar și așa, numărul elevilor care frecventează o formă de învățământ secundar a scăzut cu peste 200 de elevi, adică cu 12,5% în doar 7 ani.</p> <p>Inițierea de către Ministerul Educației a programului cu o durată de 3 ani care permite elevilor să se înscrie în învățământul profesional după promovarea clasei a VIII-a și orientarea elevilor către acest tip de învățământ au constituit principalele motive ale scăderii numărului de elevi înscriși în învățământul liceal începând cu 2016. Mai mult, începând cu anul școlar 2019 - 2020, elevii care nu vor obține media 5 la Evaluarea Națională nu vor mai avea acces la liceu.</p> <p>Rata de promovare înregistrată la sesiunea iunie-iulie 2020 a examenului național de Bacalaureat la Colegiul Național "Ion Luca Caragiale" de 75,8% este peste media națională de 64,5%, în timp ce cea înregistrată la Liceul Tehnologic Petrol, de 32,3%, este mult sub. Peste 30% dintre elevii de la Colegiul Național provin din localitățile din zona de influență a municipiului și aceștia se confruntă cu dificultăți majore de frecvență a școlii în lipsa unor servicii de transport public adecvate și accesibile din punct de vedere financiar.</p>
Grup țintă	Copii și tineri din învățământul liceal, tehnic și profesional
Măsuri principale	✓ Asigurarea logisticii instituțiilor din sistemul educațional și accesului elevilor la dispozitive necesare pentru educație de calitate

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Reabilitarea spațiilor de învățământ școli și amenajare spații verzi și de joacă la grădinițe ✓ Program de sprijin pentru revenirea în sistemul de învățământ inclusiv programe remediale și măsuri de suport individual și de grup (inclusiv dezvoltare personală, dezvoltarea competențelor socio-emoționale, coaching, abilități digitale, educație pentru dezvoltare durabilă etc.), pentru dezvoltare competențe cheie, în vederea asigurării succesului școlar, a finalizării învățământului obligatoriu și sau continuarea studiilor la un nivel superior de educație, în special pentru elevii aparținând grupurilor vulnerabile, inclusiv romi. ✓ Programe de formare în educație digitală și educație incluzivă pentru cadrele didactice ✓ Dotarea liceelor tehnologice cu laboratoare, echipamente de calcul și ateliere școală și extinderea colaborărilor cu agenții economici ✓
Stadiul proiectului	NA
Valoare estimativă	
Posibile surse de finanțare	Programul Operațional Educație și Ocupare Programul Combaterea Sărăciei 2021-2027 - Program Multifond FSE+ și FEDR
Perioada estimată de implementare	2022- 2025 permanent

FIȘĂ PROIECTE UAT MORENI 3 - Moreni - servicii medicale performante pentru toți

Titlul proiectului (orientativ): Moreni - servicii medicale performante pentru toți	
Scopul proiectului	Creșterea calității și accesibilității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară și serviciilor oferite în regim ambulatoriu, a serviciilor de recuperare / reabilitare
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea calității și accesibilității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară - cabine medicale și stomatologice în unități școlare • Creșterea calității și accesibilității oferite a serviciilor medicale în regim ambulatoriu în cadrul Spitalului Municipal Moreni • Dezvoltarea serviciilor de recuperare / reabilitare în cadrul Spitalului Municipal, inclusive servicii socio-medicale și de îngrijiri și domiciliul pentru vârstnici în colaborare cu serviciile sociale
Justificarea necesității	Spitalului Municipal Moreni asigură servicii medicale pentru populația din municipiu și din localitățile rurale din zona influență. În Municipiu rata de asigurare a populației cu asistenți medicali a înregistrat o creștere constantă în intervalul de referință cu valori cuprinse ușor peste valoarea medie pe țară, dar mortalitatea infantile este mult peste media județului și numărului medicilor specialiști a înregistrat o scădere importantă de la 22 la 16, numărul de medici ce revin la 10,000 locuitori

	<p>înregistrând o scădere constantă în intervalul de referință, fiind sub media pe țară. De asemenea s-a înregistrat scăderea numărului de paturi în unitatea sanitară spitalicească din Municipiul Moreni, de la 190 în anul 2014 la 180 în anul 2019; un număr mare și în creștere de consultații / medic în ambulatoriu - supraîncărcarea medicilor posibil din cauza reducerii numărului acestora; o creștere a procentului pacienților internați și transferați către alte spitale, de la 0.99 în 2015 la 1.66 în 2018 - care demonstrează o incapacitate în creștere a spitalului local de a răspunde cazurilor medicale curente cu necesitatea transferării pacienților către alte unități medicale.</p>
Grup țintă	<p>Elevi Populația din municipiu și localități rurale aflate în zona de influență Varstnici și bolnavi cronici, persoane cu dizabilități</p>
Măsuri principale	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Investiții în infrastructura publică în care se furnizează servicii de asistență medicală școlară, inclusiv servicii de asistență stomatologică (ex: cabinete medicale, inclusiv cabinete medicale stomatologice organizate în unități de învățământ sau în centre comunitare integrate, dotarea cu unități mobile pentru asigurarea accesului copiilor, tinerilor și persoanelor neasigurate la servicii de calitate) și asigurarea personalului ✓ Investiții în infrastructura publică a ambulatoriului Spitalului Municipal inclusive pentru a implementa programe de screening / diagnosticare și tratament) ✓ Investiții în infrastructura publică a Spitalului Municipal pentru un serviciu de reabilitare/ recuperare medicală, recuperare neurologică și post-traumatică ✓ Îmbunătățirea accesibilității, a eficacității serviciilor medicale și de reabilitare/ recuperare inclusiv pentru persoane dezavantajate socio-economic, vulnerabile din punct de vedere medical (ex. persoane cu afecțiuni cronice care afectează capacitatea funcțională (ex. afecțiuni cardiace, neurologice, ortopedice, degenerative, politrauma etc.)
Stadiul proiectului	NA
Valoarea estimată	
Posibile surse de finanțare	Programul Operațional Sănătate Programul Combaterea Sărăciei 2021-2027 - Program Multifond FSE+ și FEDR
Perioada estimată de implementare	2022- 2025 permanent

FIȘĂ PROIECTE UAT MORENI 4 - Reabilitare termică a clădirilor de locuințe multietajate

Titlul proiectului (orientativ): Reabilitarea termică a clădirilor de locuit multietajate

Scopul proiectului	Reducerea emisiilor de dioxid de carbon (sau a emisiilor de gaze cu efect de seră) prin reabilitare termică a 6 clădiri rezidențiale multietajate din Municipiul Moreni
Obiective specifice	<p>OS1. Consolidarea clădirilor selectate</p> <p>OS2. Creșterea eficienței energetice a clădirilor prin reabilitare termică</p> <p>OS3. Creșterea eficienței energetice a clădirilor prin implementarea unui iluminat eficient energetic</p> <p>OS4. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin implementarea unui sistem de producere a energiei solare (fie fotovoltaice pentru producerea energiei electrice, fie panouri solare pentru producerea apei calde menajere)</p>
Justificarea necesității	<p>Municipiul Moreni este un oraș cu specific industrial, care dispune de spații rezidențiale multietajate construite în perioada anilor 1960 - 1970, cu performanțe energetice scăzute. Este de menționat și faptul că municipiul nu mai deține un sistem centralizat de termoficare, conducând astfel la un consum sporit de gaze naturale.</p> <p>Clădirile de locuințe multietajate ce fac obiectul prezentului proiect au nevoie atât de consolidare, cât și de reabilitare termică, dar și de modernizare prin dotarea de sisteme de producere a energiei din sursă solară.</p> <p>Proiectul propus contribuie la prevenirea schimbărilor climatice prin limitarea emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și a efectelor negative ale acestora asupra societății și mediului, precum și la alinierea la performanțele medii ale UE privind indicatorii energetici în clădirile de locuit.</p> <p>De asemenea el va contribui indirect la îmbunătățirea peisajului urban, dar și la creșterea calității vieții locuitorilor.</p>
Grup țintă	Locuitorii municipiului Moreni din cele 6 clădiri rezidențiale multietajate
Măsurile principale	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Consolidarea clădirilor din punct de vedere structural; ✓ Realizarea sistemului de termoizolare a fațadelor, exclusiv soclul; ✓ Realizarea tâmplăriei termorezistente pentru goluri în fațadă; ✓ Realizarea sistemului constructiv pentru termoizolarea terasei; ✓ Realizarea sistemului constructiv pentru termoizolarea soclului; ✓ Realizarea sistemului constructiv pentru termoizolarea plăcii peste subsol și peste parter;

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Realizarea lucrurilor de eficientizare a consumului de energie electrică pentru iluminat și lift; ✓ Izolarea conductelor de apă caldă și încălzire din subsol ✓ Înlocuirea robinetilor și conductelor de încălzire și apă caldă menajeră ✓ Realizarea și montarea sistemului de producție energie electrică/ termică din surse regenerabile
Stadiul proiectului/studii existente	Incipient
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă - Energie
Perioada estimată de implementare	2022 - 2028

FIȘĂ PROIECTE UAT MORENI 5 - Modernizare și extindere sistem de iluminat public

Titlul proiectului (orientativ): Modernizare și extindere sistem de iluminat public	
Scopul proiectului	Creșterea eficienței energetice a Sistemului de Iluminat Public (SIP)
Obiective specifice	<p>O.S.1 Scăderea consumului de energie al SIP</p> <p>O.S.2 Scăderea consumului energetic primar prin utilizarea resurselor de energie regenerabilă</p> <p>O.S.3 Asigurarea conformității SIP cu prevederile legale, în special prevederile SR EN 13201:2016</p> <p>O.S.4 Scăderea cheltuielilor publice cu operarea SIP</p>
Justificarea necesității	<p>In vederea elaborării prezentului proiect, a fost întocmit, anterior, un Audit energetic pe conturul sistemului de iluminat public urban al municipiului, în urma căruia au rezultat următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - SIP existent pe conturul analizat funcționează subdimensionat, necesitând completari; - Există zone periferice ale orașului care nu beneficiază de SIP, ceea ce necesită extinderea sistemului; - Corpurile de iluminat sunt cu descărcare în vapori de sodiu cu consum ridicat de energie comparativ cu corpurile de iluminat cu LED, conducând la costuri ridicate de la bugetul local.

	<ul style="list-style-type: none"> - Starea componentelor SIP este precară, acestea fiind învechite, bazate pe tehnologii depășite care nu corespund exigențelor actuale privind eficiența, calitatea luminii, conectivitatea și managementul modern. - SIP în Municipiul Moreni nu beneficiază de sistem de telegestiune. - Liniile electrice aeriene care deserveșc iluminatul public se află în stare acceptabilă, dar nu corespund cerințelor vizuale, de siguranță în funcțiune în condiții meteo dificile sau extreme, ori de securitate a cetățenilor și bunurilor.
Grup țintă	Locuitorii municipiului Moreni
Mășuri principale	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Realizarea unui audit energetic al sistemului de iluminat public al Municipiului - o măsură indispensabilă care da o evaluare a stării prezente a acestui sistem și a măsurilor de eficientizare energetică necesare; ✓ Reducerea puterii/punct luminos prin implementarea unor tehnologii de ultimă generație (tehnologie LED), cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață; ✓ Implementarea sistemului de telegestiune, în vederea realizării sistemului automat de comandă și monitorizarea stării rețelei de iluminat public. ✓ Extinderea rețelei SIP în zonele nedeservite.
Stadiul proiectului/studii existente	Incipient
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Programul Operațional Regional sau Programul Național de Reconstrucție și Relansare economică
Perioada estimată de implementare	2022 - 2025

FIȘĂ PROIECTE UAT MORENI 6 - Reabilitare, modernizare și dotare Colegiul Național Ion Luca Caragiale, Moreni

Titlul proiectului (orientativ): Reabilitare, modernizare și dotare Colegiul Național Ion Luca Caragiale, Moreni

Scopul proiectului	Creșterea calității infrastructurii educaționale, relevante pentru piața forței de muncă.
Obiective specifice	<p>OS1. Consolidarea clădirii</p> <p>OS2. Creșterea eficienței energetice a clădirii prin reabilitare termică</p> <p>OS3. Creșterea eficienței energetice prin implementarea unui iluminat eficient</p> <p>OS4. Dotarea colegiului cu echipamente performante și moderne, eficiente din punct de vedere energetic</p>
Justificarea necesității	<p>Colegiul Național Ion Luca Caragiale deservește anual un număr de yy mii elevi din municipiul Moreni, care aici se pregătesc pentru viitoarele lor cariere.</p> <p>Clădirea colegiului datează din anul xxx, nefiind reabilitată termic până în prezent și având un consum anual de zzz m.c. gaze naturale.</p> <p>Proiectul propus contribuie la îmbunătățirea calității infrastructurii educaționale din municipiu și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de clădirile nerezidențiale.</p> <p>De asemenea, implementarea proiectului va contribui și la reducerea cheltuielilor bugetare alocate încălzirii școlii.</p>
Grup țintă	Elevii, profesorii și părinții elevilor din Colegiul Național Ion Luca Caragiale
Măsurile principale	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Consolidarea clădirii din punct de vedere structural; ✓ Realizarea sistemului de termoizolare a fațadelor, exclusiv soclul; ✓ Realizarea tâmplăriei termorezistente pentru goluri în fațadă; ✓ Realizarea sistemului constructiv pentru termoizolarea terasei; ✓ Realizarea sistemului constructiv pentru termoizolarea soclului; ✓ Realizarea sistemului constructiv pentru termoizolarea plăcii peste subsol și peste parter; ✓ Realizarea lucrărilor de eficientizare a consumului de energie electrică pentru iluminat; ✓ Izolarea conductelor de apă caldă și încălzire din subsol

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Înlocuirea robinetilor și conductelor de încălzire și apă caldă menajeră ✓ Achiziționarea și punerea în funcțiune a echipamentelor moderne și performante (ex. table inteligente)
Stadiul proiectului/studii existente	Incipient
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Programul Operațional Regional
Perioada estimată de implementare	2022 - 2025

FIȘĂ PROIECTE UAT MORENI 7 - Soluții informatice integrate pentru optimizarea activității administrative, creșterea competențelor și a nivelului de calitate a serviciilor publice pentru cetățeni și mediul de afaceri la nivelul Municipiului Moreni

Titlul proiectului (orientativ): Soluții informatice integrate pentru optimizarea activității administrative, creșterea competențelor și a nivelului de calitate a serviciilor publice pentru cetățeni și mediul de afaceri la nivelul Municipiului Moreni	
Scopul proiectului	Consolidarea capacității instituționale a Primăriei Municipiului Moreni prin monitorizarea și evaluarea continuă a calității și performanței administrației locale în vederea optimizării proceselor administrative ale primăriei și adoptarea unor măsuri de creștere a implicării cetățenilor în procesul de dezvoltare urbană și a transparenței actului administrativ, îmbunătățirea mecanismelor de control, prin implementarea unui sistem informatic inovativ de tip portal.
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Optimizarea proceselor administrative ale primăriei prin implementarea unui sistem informatic integrat de management al calității și performanței care să asigure gestiunea, monitorizarea și evaluarea continuă a calității și performanței administrației Municipiului Moreni. ✓ Simplificarea furnizării serviciilor către cetățeni și mediul de afaceri, prin implementarea unei sistem informatic ✓ integrat de tip portal web centru de Inovare și Inițiativa Civica pentru creșterea implicării funcționarilor primăriei și a transparenței actului

	<p>administrativ și îmbunătățirea mecanismelor de control.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Îmbunătățirea abilităților și cunoștințelor personalului municipiului Moreni în domeniul utilizării sistemelor informatice dezvoltate prin proiect și îmbunătățirea competențelor profesionale a unui număr de xx persoane din diferite niveluri ierarhice (personal de conducere și de execuție) pe teme specifice (ex. planificare strategică, ✓ planificare bugetară, politici locale, fundamentare, elaborare, implementare, monitorizare și evaluare a deciziilor la nivelul administrației publice locale, etc).
Justificarea necesității	Proiectul contribuie la soluționarea nevoilor identificate prin implementarea unui instrument informatic ce va asigura utilizarea eficientă a sistemului de calitate și performanță în administrație și totodată monitorizarea și evaluarea continuă a calității și performanței administrației publice locale, lucru ce va avea impact în calitatea serviciilor prestate în folosul cetățenilor și mediului de afaceri.
Grup țintă	Angajați ai primăriei Moreni, cetățeni și mediului de afaceri din municipiul Moreni
Măsurile principale	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Proceduri simplificate pentru reducerea birocrăției pentru cetățeni la nivel local , ✓ Cunoștințe și abilități ale personalului din autoritățile și instituțiile publice locale îmbunătățite, în vederea sprijinirii acțiunilor, ✓ Platformă web de implicare a cetățenilor în procesul decizional.
Stadiul proiectului/studii existente	Incipient
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare
Perioada estimată de implementare	2024 - 2028

FIȘĂ PROIECTE UAT MORENI 8 - Dezvoltarea infrastructurii de ciclism în municipiul Moreni

Titlul proiectului (orientativ): Dezvoltarea infrastructurii de ciclism în municipiul Moreni	
Scopul proiectului	Dezvoltarea infrastructurii de ciclism în municipiul Moreni
Obiective specifice	OS1. Realizare piste de biciclete OS2. Realizare infrastructură adiacentă (parcări securizate) OS3. Creșterea conștientizării publice cu privire la transportul durabil
Justificarea necesității	<p>Municipiul Moreni nu dispune de o companie de transport public local. Deplasarea locuitorilor se face fie cu microbuzele ce asigură transportul județean, fie cu automobilele proprietate personal, fie cu taxiurile din localitate. Un mijloc traditional de deplasare pentru locuitorii orașului este de asemenea bicicleta.</p> <p>În vederea reducerii emisiilor poluante generate de sectorul transport și încurajării unei deplasări ecologice și sănătoase se propune înființarea unui traseu de ciclism și a infrastructurii adiacente, în municipiul Moreni.</p>
Grup țintă	Locuitorii municipiului Moreni
Măsurile principale	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Realizare studiu de trafic privind amplasarea pistei de biciclete. ✓ Construirea pistei de biciclete. ✓ Semaforizarea specifica ciclismului. ✓ Amenajare spații de parcare securizate pentru biciclete. ✓ Desfășurare campanie de conștientizare cetățeni privind mersul pe bicicletă cu avantajele ce decurg.
Stadiul proiectului/studii existente	Incipient
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă - Transport
Perioada estimată de implementare	2021 - 2024

SECȚIUNEA III - Analiza situației actuale la nivelul Municipiului Moreni

10. Amenajarea teritoriului și urbanism

10.1. Structura administrativ-teritorială, rolul în sistemul de localități și planificarea teritoriului

Județul Dâmbovița este alcătuit din orașe și comune - unități de bază ale organizării administrativ-teritoriale a țării - în funcție de condițiile geografice, economice, sociale, etnice și de legăturile culturale și tradiționale ale populației.

Orașele care au un număr mai mare de locuitori, o însemnătate deosebită economică, socială și culturală la nivel județean sau național pot fi declarate municipii. Județul Dâmbovița are două municipii - Târgoviște și Moreni.

Orașul Moreni - din categoria orașelor mici - a primit statutul de municipiu în 2004, având o populație în 1992 de 22.886, a scăzut cu populația stabilă sub limita de 20.000. Din păcate, falimentul industriilor de armament din zonă au afectat negativ dinamica populației din oraș. Municipiul Moreni are în componență cartierele Tisa, Pleașa, Schela Mare, Țucani și Bana; municipiul nu cuprinde localități sau comune componente.

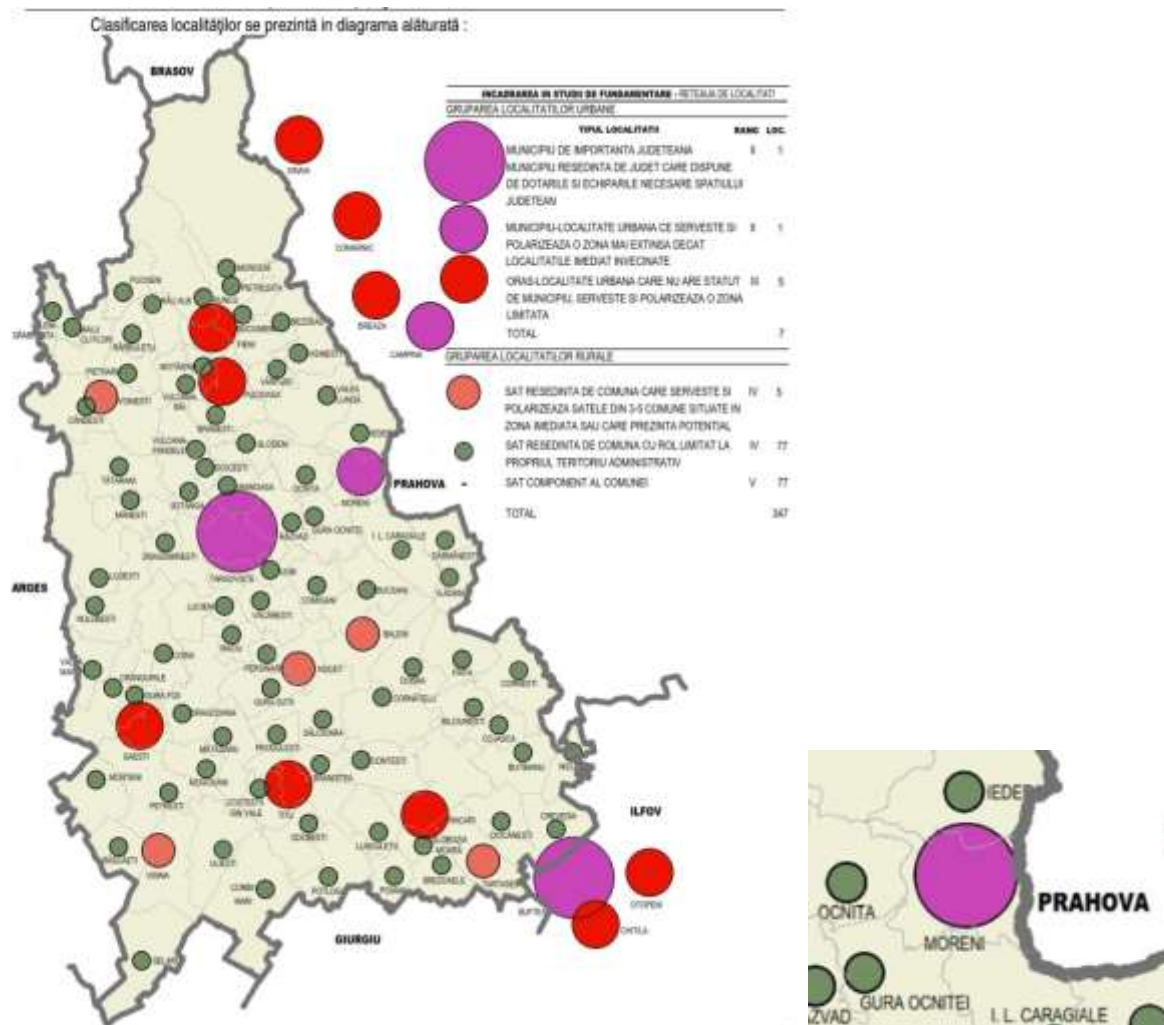
Moreni, situat pe granița cu un județ puternic (Prahova), a cărei zonă industrială din vestul Ploieștiului a primit numeroase investiții, este concurat și de Platforma industrială Vest a Ploieștiului. Vocația industrială a orașului, cultivată prin parcul industrial nou înființat, poate reînvia prin câteva proiecte de succes, cu implicarea specialiștilor încă existenți în oraș și atragerea altora mai tineri.

Conform documentelor oficiale, Moreni este încadrat în ultima clasă de orașe ca dotări și importanță zonală și anume în categoria Municipii și orașe centre urbane cu funcții specializate, municipii și orașe necuprinse în categoria precedentă și care sunt de regulă subordonate unui municipiu din categoriile I-V, caracterizate printr-un specific funcțional turistic, economic, de transport, energetic, rezidențial etc. care întrunesc condițiile din tabelul de mai jos, mărimea demografică a acestora nefiind determinantă și dotările necesare / administrativ - minime:

- Accesibilitate la sistemele de transport; cel puțin 2 dintre următoarele: - DN, DJ
- Acces la o magistrală feroviară în limita a 100 km
- Autogară în limita a 30 km
- Nivel de echipare Minim 1 liceu / grup școlar.

Figura 9. Încadrarea Municipiului Moreni în rețeaua de localități a județului Dâmbovița și județului vecin Prahova

Sursa hărții PATJ PLAN DE AMENAJARE A JUDEȚULUI DÂMBOVIȚA MEMORIU GENERAL Volumul IV - POPULAȚIA ȘI REȚEAUA DE LOCALITĂȚI¹⁴

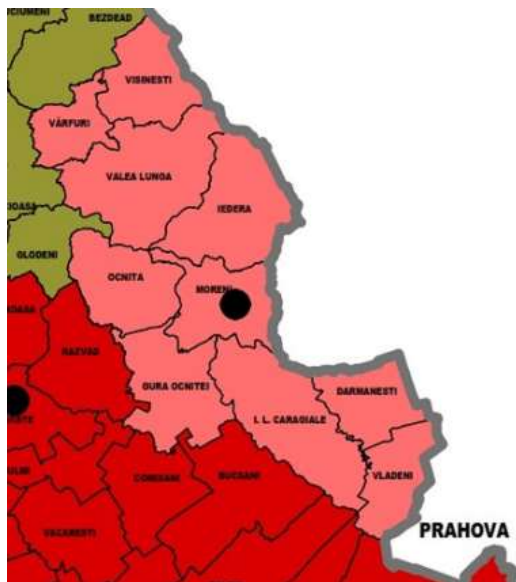
Moreni se găsește la confluența unor drumuri comerciale vechi și care s-au menținut până astăzi, care leagă Moreni de Ploiești (spre SE), Câmpina (spre NE) și Târgoviște (spre SV), Moreniul fiind

¹⁴ Plan de Amenajare a Județului Dâmbovița Memoriu General Volumul IV - Populația și rețeaua de localități

situat aproximativ în mijlocul triunghiului format de cele trei orașe importante ale zonei. Principalele artere de circulație, la nivelul municipiului Moreni, sunt reprezentate de cele două drumuri județene DJ720 (Târgoviște-Florești) ce traversează localitatea de la V la E și DJ710A (I. L. Caragiale-Pucioasa), ce se desfășoară pe direcția N-S. Cele două artere de circulație au rolul principal în preluarea traficului de călători și mărfuri în mod special, fiind de importanță economică majoră. De altfel, cele două artere de circulație preiau cea mai mare parte a traficului la nivelul municipiului Moreni. DJ 720 joacă rolul de arteră de legătură între drumurile naționale DN 72 și DN 1A, asigurând tranzitul între cele două artere naționale. Municipiul Moreni era deservit, până în urmă cu câțiva ani, de o linie de cale ferată ce făcea legătura, prin intermediul rețelei feroviare naționale, cu municipiile Târgoviște și Ploiești. La momentul în care această linie era funcțională, erau transportați atât călători, cât și volume importante de mărfuri provenite de la unitățile economice ce-și desfășurau activitatea pe raza municipiului. Treptat, traficul de călători a fost preluat de infrastructura rutieră, cel de mărfuri reducându-se progresiv, pe măsura restructurării activităților economice.

Conform PATJ Dâmbovița, municipiul Moreni este prezentat ca reședința Plasei Valea Cricovului (20 km), una din cele 9 plase configurate în județ și una dintre cele 5 aflate la distanțe de aprox. ½ oră de Târgoviște. Pentru validarea plaselor, un loc important îl ocupă judecătoriile teritoriale și arondarea la judecătoria a unităților administrativ-teritoriale. În cadrul instanțelor atât părțile, cât și martorii trebuie să se prezinte personal la procese. Judecătoria Moreni are cele mai puține dosare (219), față de Găești (266) sau Răcari (565). Judecătoria Moreni are arondate 8 comune și va rămâne în aceeași structură.

Figura 10 Arondarea UAT la Judecătoria Moreni

Analizând indicele de centralitate al reședinței de plasă exprimat în procente (populația reședinței / populația plasei x 100) constatăm că Valea Cricovului - Moreni are unul dintre cele mai bune din județ - 32% - Indicele de centralitate de minim 25% este condiție pentru finanțarea actuală a GAL-urilor.

Moreni figurează astfel ca localitate urbană cu rol polarizator în Planul de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a - Rețeaua de localități, fiind municipiu cu o populație în raza de influență de 58.000 locuitori - localitate urbană de rangul II/b, după mărimea populației aflate în raza de influență, fiind depășit doar de reședința de județ și de orașul Pucioasa.

Tabel 4 Plasa Valea Cricovului - localități în sfera de influență a municipiului Moreni

Plasa Valea Cricovului – reședința de plasă Moreni (municipiu) :			
Nr. crt.	Plasa Valea Cricovului	Recesământ 2002	Recensământ 2011
1.	Moreni	20.941	18.687
2.	Iedera	3.967	4.052
3.	Valea Lungă	5.174	4.770
4.	Vișinești	2.403	1.974
5.	Vârfuri	2.107	1.842
6.	Vișinești	2.403	1.974
7.	Gura Ocnitei	7.965	7.319
8.	Ocnita	4.412	4.325
9.	I.L.Caragiale	9.093	7.697
10.	Dărmănești	5.048	4.810
11.	Vlădeni	2.960	2.807
Total locuitori		64.070	-5.787 locuitori (-9,03%) = 58.283

Sursa PATJ Plan de Amenajare a Județului Dâmbovița

Conform Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3631/2015, modificat prin OPANAF nr. 1659/2016 / Asistență în domeniul fiscal, Serviciul Fiscal Municipal Moreni are în competența sa teritorială de administrare contribuabilii din Dărmănești, I.L. Caragiale, Iedera, Moreni, Valea Lungă, Vârfuri, Vișinești, Vlădeni.

Oraș relativ mic fiind, Moreni poate dispune de o calitate a vieții superioară orașelor mari și metropolelor, combinând avantajele mediului natural cu un mod de viață urban, care le fac atractive pentru populație, aceasta cu condiția să-și păstreze mărimea optimă, asigurând un echilibru între externalitățile negative (poluare, congestie etc.) și cele pozitive ale urbanizării (costuri de tranzacționare imobiliară mai scăzute, etc.) și din această cauză ele sunt preferate, îndeosebi, de către gospodăriile cu niveluri ridicate ale veniturilor. Situația în apropierea de Ploiești, pentru Moreni, poate duce la situația în care orașul devine o localitate-dormitor, în care este cazată populația care are un loc de muncă în orașul mai puternic dezvoltat economic.

Comunele din sfera sa de influență sunt parte din Grupuri de Acțiune Locală Leader (Moreni nefăcând, din păcate, parte din niciunul dintre ele).

Comunele Gura Ocniței (cu o populație de 7319 locuitori); I.L. Caragiale (cu o populație de 7697 locuitori); Dărmănești (cu o populație de 4810 locuitori); Vlădeni (cu o populație de 2807 locuitori) sunt afiliate Asociației Grupului de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA format din 10 unități administrativ-teritoriale (UAT) - celalalte 6 fiind din județul Prahova, exclusiv din mediul rural (comune).

Celelalte comune din nordul sferei de influență a municipiului Moreni - Iedera, Valea Lungă, Vârfuri, Vișinești - s-au afiliat Grupului de Acțiune Locală "Dealurile Sultanului", care grupează 13 UAT-uri din nord-estul județului Dâmbovița și nord-vestul județului Prahova, de-a lungul râurilor Cricovul Dulce, Provița, Prahova și Doftana cuprinzând și orașul Comarnic.

Conform Planului Urbanistic General asocierea localităților în vederea înființării sistemului urban se justifică prin faptul că municipiul Moreni are rolul de centru polarizator al regiunii având legături multiple (sociale, culturale, economice) cu localitățile limitrofe.

Astfel, o parte importantă din populația activă a localităților învecinate își are locul de muncă în municipiul Moreni, în timp ce transportul în comun pentru unele din aceste localități este asigurat de către societatea care prestează acest serviciu pentru municipiul Moreni.

În PUG se identifică și un fenomen migratoriu al populației municipiului Moreni către localitățile limitrofe, precum și unul în sens invers, dinspre aceste localități către Moreni.

Constituirea zonei periurbane ca sistem urban ar avea efecte benefice în special asupra dezvoltării economice a localităților componente, deoarece majoritatea investițiilor majore din zonă au fost atrase de către municipiul Moreni, iar prin înființarea sistemului s-ar putea echilibra repartizarea investitorilor, prin crearea unui mediu investițional prielnic pe tot cuprinsul acestuia. Un alt impact benefic asupra localităților componente l-ar constitui posibilitatea racordării acestora la rețeaua de apă care alimentează municipiul, precum și accesul la serviciile de utilități (canalizare, gaze, energie electrică, salubritate) prestate de către aceeași societate care acționează și în municipiul Moreni.

În vederea construcției teritoriale a unui sistem de coordonare este absolut necesară conceperea unei strategii de dezvoltare durabilă coordonată (eventual și înființarea unui Consorțiu Urban).

10.2. Locuire și aspecte urbanistice

Locuirea este caracterizată de două nivele de receptare:

- nivelul de stare, în care locuința, ca o componentă de bază a sectorului locuirii, este percepută ca bun economic: mobilizator de resurse și eforturi productive, dar și ca bun urban, adică element fizic esențial în conformarea și configurarea orașului;
- nivelul socio - comunitar de receptare, în ale cărei componente se disting: locuirea ca drept al fiecărui cetățean la o locuință demnă și adecvată precum și expresie a modului de viață, reflectând nivelul de trai și stilul de viață al oamenilor și al epocii.

Evoluția numărului de locuințe pentru perioada 2014-2019 indică o tendință generală de creștere pentru municipiul Moreni, care se înscrie în același trend pozitiv, înregistrat și la nivelul județului Dâmbovița, ritmul de creștere fiind însă mult mai mic la nivelul municipiului. Localitatea dispune încă de un fond semnificativ de locuințe publice rămas constant în perioada analizată.

Tabel 5 Locuințe existente la sfârșitul anului pe forme de proprietate, județul Dâmbovița și Municipiul Moreni 2014-2019

Proprietate	Județ / Localitate	Număr / An						Evoluție 2014-2019 %
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	
total	Dâmbovița	214348	215075	215942	216884	217855	218987	2.2
	Municipiul Moreni	8015	8037	8049	8059	8068	8079	0.8
publică	Dâmbovița	2377	2376	2387	2473	2485	2491	4.8
	Municipiul Moreni	247	247	247	247	247	247	0.0
privată	Dâmbovița	211971	212699	213555	214411	215370	216496	2.1
	Municipiul Moreni	7768	7790	7802	7812	7821	7832	0.8

Sursa INS Tempo

Evoluția suprafeței locuibile, existente la sfârșitul anului indică, la fel ca și în cazul evoluției numărului de locuințe, o tendință generală de creștere pentru perioada 2014 - 2018, municipiul Moreni înscriindu-se în același trend pozitiv înregistrat la nivelul județului Dâmbovița. Astfel, suprafața locuibilă existentă a crescut cu circa 1,85% în intervalul de referință, într-un ritm mai accelerat decât creșterea numărului de locuințe ceea ce ne arată că locuințele noi au în general suprafețe mai mari decât cele vechi, acest lucru fiind valabil chiar în mai mare măsură la nivelul municipiului Moreni.

Deși numărul de locuințe a crescut, o parte a fondului locativ prezintă elemente constructive aflate în diferite stadii de degradare, ceea ce ar necesita lucrări de refacere, în special în cazul locuințelor colective, construite înainte de 1990.

În privința măsurilor ce ar trebui întreprinse pentru îmbunătățirea din punctul de vedere al calității fondului locativ, cea mai importantă ar fi anveloparea imobilelor colective construite în

perioada comunistă, anvelopare care s-ar putea realiza prin demararea unor proiecte cu finanțare europeană, în anii următori. Această acțiune ar avea impactul cel mai mare la nivelul locuitorilor, prin avantaje atât de ordin economic (reducerea cheltuielilor la nivel de apartament) cât și social (creșterea standardului de viață). Ca dificultate, în realizarea și implementarea eventualelor proiecte, în această direcție menționăm că se estimează că unele amenajări realizate în cadrul acestor ansambluri de locuințe nu dețin autorizații de construcție, ceea ce face dificilă proiectarea și execuția lucrărilor (peste 90% din șarpantele realizate nu dețin autorizațiile aferente).¹⁵

Tabel 6 Suprafața locuibilă existentă la sfârșitul anului județul Dâmbovița și Municipiul Moreni 2014-2019

Județ / Municipiu Metri pătrați arie desfășurată	Ani						Evoluție 2014-2019 %
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Dâmbovița	9,841,886	9,918,134	10,003,953	10,087,228	10,177,481	10,282,056	4.47
MUNICIPIUL MORENI	353,306	355,093	356,434	357,529	358,792	359,834	1.85

Sursa INS Tempo

Analizând evoluția numărului de autorizații de construire eliberate pentru clădiri, pentru perioada 2014-2019, se constată creșterea numărului total de la 20 în 2014 la 23 în 2018, evoluția în intervalul de referință fiind în general favorabilă, doar în anii 2015 și 2017 înregistrându-se regres la 17, respectiv 19 autorizații emise pe an urmare a unui număr scăzut de autorizații pentru clădiri rezidențiale în anii respectivi.

¹⁵ Strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Moreni 2016-2020

Tabel 7 Autorizații de construire eliberate pentru clădiri pe tipuri de construcții pe ani 2014-2019 - număr și suprafețe aferente

Autorizații de construire eliberate pe tipuri de construcții	Număr / ani						Metri pătrați suprafață utilă / ani					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Clădiri rezidențiale	14	16	21	15	28	20	1770	2431	3036	2230	3656	2841
Clădiri administrative	2	0	0	0	0	0	1270	0	0	0	0	0
Hoteluri și clădiri similare	1	0	0	0	0	0	916	0	0	0	0	0
Clădiri pentru comerț	0	1	2	2	1	1	0	240	96	1253	1987	4879
Alte clădiri	3	0	1	2	3	2	3640	0	554	1694	1763	1449

Sursa INS tempo

Conform Reactualizării PUG din 2018, analizând, pe baza unor anchete sociale, modul de locuire în municipiul Moreni, s-a constatat că 80% dintre subiecți locuiesc la bloc și 20% locuiesc la casă.

¹⁶ În repertoriul de modele arhitectonice, cea mai mare parte o ocupă locuințele de tip urban:

- Cele mai vechi datează de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul sec. XX, locuințe individuale tipice târgurilor muntene, cu parter înalt, cu sau fără pivniță dedesubt, cu o arhitectură eclectică, cu influențe italiene, neo-românești sau romantice, situate în grădini relativ mari (cazul zonei delimitate de străzile Horia, Cloșca și Crișan, Eroilor, în partea de nord a orașului, pe malul estic al râului Cricov, la ieșirea spre ledera).
- Locuințele colective cu 2-3 nivele și cele înșiruite, pe parter, construite în general în perioada interbelică de către marile companii petroliere pentru cazarea specialiștilor și lucrătorilor. Coloniile muncitorești alcătuiesc dominantă arhitecturală în jumătatea sudică a orașului și în cartierul Schela Mare. Din punct de vedere urbanistic sunt zone de relativ mică întindere, dar bine sistematizate. În ansamblu, aceste colonii dau personalitate vechiului oraș muncitoresc.

¹⁶ REACTUALIZAREA PLANULUI URBANISTIC GENERAL AL MUNICIPIULUI MORENI – Revizia 1 2018

O altă categorie de clădiri sunt cele vernaculare, parte masate în mici nuclee mai depărtate geografic de zona centrală: vezi cartierul Pleașa, dar și unele integrate între clădirile de tip urban de pe străduțele liniștite ale cartierelor nordice ale Morenilor. Acestea sunt clădiri specifice satelor din zona sub-colinară a Munteniei, o arhitectură la linia de interferență dintre Prahova și Dâmbovița, cu case cu trei odăi, cu foișor în axul central și cerdac pe toată fațada sud, cu decor de lemn traforat la cerdac și frontonul foișorului.

În ce privește dotarea cu instalații și dependențe a locuințelor din Municipiul Moreni, la Recensământul din anul 2011:

- Alimentare cu apă în locuință - 90,7% puțin peste media județeană a mediului urban de 89,8 dar sub cea din municipiul Târgoviște. Moreni era cea de-a doua localitate urbană în privința asigurării alimentării cu apă a locuințelor;
- Instalație de canalizare în locuință - situația era similară cu cea a alimentării cu apă;
- Instalație electrică - 98,4% dintre gospodăriile peste media județeană la nivelul mediului urban;
- Încălzire centrală - în privința încălzirii 42,3% dintre gospodăriile erau conectate la sistemul de încălzire central, mult sub media județeană pentru mediul de rezidență urban de 61,6% și sub media din Municipiul Târgoviște de 76,5% și din alte câteva orașe din județ, posibil din cauza ponderii mai mici a locuințelor colective - la bloc;
- Baie în locuință - în anul 2011, doar 81,7% dintre locuințe dispuneau de baie în locuință, sub media județului pentru mediul urban de 86,1%.

Se constată și tendința de dezvoltare tentaculară a zonei de locuit de-a lungul drumurilor clasificate. Celelalte cartiere ale orașului sunt exemple tipice de evoluție a unor foste sate către cartiere de oraș, căci au condiții tehnico-edilitare bune și tendințe diferite de dezvoltare datorită distanței mari față de căile principale de comunicație și menținerii încă a unui stil de locuire și construire mai degrabă rural.

Situarea în apropierea de Ploiești, pentru Moreni, poate duce la situația în care orașul devine o localitate-dormitor, în care este cazată populația care are un loc de muncă în orașul mai puternic dezvoltat economic. Dinamica numărului de locuințe, corelată cu dinamica populației și a numărului mediu de salariați ne arată faptul că pentru anumite orașe mici din județ, pentru care creșterea numărului de locuințe se corelează cu dinamica pozitivă a populației, susținută în principal de migrație, în contextul scăderii numărului mediu de salariați, se transformă din ce în ce mai mult în localități-dormitor.

Este de menționat că spațiul public urban este degradat în special în zonele intrarezidențiale (în jurul blocurilor de locuințe) și se înregistrează un proces lent de dezurbanizare, ca urmare a scaderii populației urbane a municipiului.

Pentru păstrarea populației în actualul intravilan este nevoie de crearea unei diversități de tipuri de locuire și de spații atractive aferente zonelor de locuit, cu suficiente facilități care să răspundă cât mai multor nevoi ale diferitelor grupuri țintă ale populației, fără a altera natura de excepție.

10.3. Planificare teritoriu și urbanism¹⁷

Planul de amenajare a teritoriului județean (PATJ) Dâmbovița constituie instrumentul principal de coordonare și concertare a acțiunilor de amenajare în vederea dezvoltării armonioase a unităților administrative componente, documentația materializând politica generală de amenajare definită de Consiliul Județean printr-un act normativ care cuprinde obiectivele și măsurile principale pentru amenajarea teritoriului județean.

Regulamentul local de Urbanism și Planul Urbanistic General actualizate la nivelul anului 2020 preiau și promovează direcțiile și strategiile de dezvoltare prezente în documentațiile de urbanism și amenajarea teritoriului superioare, respectiv Secțiunile aprobate ale Planului de Amenajare a Teritoriului Național și Strategia de Dezvoltare a Județului Dâmbovița.

Obiectivele generale ale PUG Moreni¹⁸:

- maximizarea potențialului economic al zonei;
- coordonarea investițiilor publice și eliminarea necoordonărilor regionale, județene, locale și zonale;
- rezolvarea în comun a problemelor în zonele periurbane;
- dezvoltarea durabilă a teritoriului prin asigurarea echilibrului dintre creșterea economică și protecția patrimoniului natural și cultural;
- utilizarea rațională a terenului;
- coordonarea politicilor sectoriale în scopul unei dezvoltări echilibrate și durabile;
- o distribuție echilibrată a echipării și dotărilor în teritoriu și reducerea disparităților;
- semnalarea zonelor de conflict în dezvoltarea funcțiilor economice sau a celor sociale;
- reglementarea conversiei terenului;

---

¹⁷ Sursa: Regulament local de urbanism, Revizia 2, 2020, pg. 5

¹⁸ Sursa: Reactualizarea Planului Urbanistic General al Municipiului Moreni – Revizia 1/2018, pg. 6

- definirea rolului de centru polarizator și concretizarea elementelor de interrelaționalitate;
- previzionarea unei dezvoltări durabile fără alterarea mediului.

Direcțiile majore ale amenajării teritoriului în domeniul dezvoltării evolutive a activităților funcționale ale municipiului Moreni sunt:

- realizarea coeziunii economice și sociale la nivelul întregului teritoriu urban;
- asigurarea unei dezvoltări durabile;
- crearea condițiilor unei competiții echilibrate în teritoriu.

Regulamentul Local de Urbanism (RLU) aferent Planului Urbanistic General (PUG) este o documentație de urbanism cu caracter de reglementare care cuprinde prevederi referitoare la modul de utilizare a terenurilor, de realizare și utilizare a construcțiilor pe întreg teritoriul intravilan al municipiului Moreni și al cartierelor sale componente: Tisa, Pleașa, Schela Mare, Țuicani și Bana.

R.L.U.M.M. (Regulamentul Local de Urbanism al Municipiului Moreni) aferent P.U.G.M.M. (Planul Urbanistic General al Municipiului Moreni) cuprinde norme obligatorii pentru autorizarea executării construcțiilor pe orice categorie de terenuri, atât în intravilan (trupurile de bază ale municipiului Moreni și al cartierelor sale componente: Tisa, Pleașa, Schela Mare, Țuicani și Bana) cât și în trupurile cuprinse în intravilan, dar izolate, situate pe teritoriul administrativ al municipiului Moreni.

10.4. Percepția cetățenilor asupra amenajării teritoriului și urbanism

La nivelul celor 269 cetățeni respondenți există o stare de nemulțumire accentuată din perspectiva dezvoltării urbane în municipiul Moreni. 74,7% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți de nivelul general de trai în municipiul Moreni și doar 21,2% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți.

Figura 11 Percepția cetățenilor asupra dezvoltării urbane

Nivelul de satisfacție privind dezvoltarea urbană - habitatul și arhitectura urbană a municipiului (termoizolația clădirilor, aspectul clădirilor, rezistența clădirilor, etc.)	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		137	50,929%
2 Parțial nemulțumit		64	23,792%
3 Parțial mulțumit		34	12,639%
4 Mulțumit		23	8,550%
Nu știu / Nu răspund		11	4,089%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

În ceea ce privește starea de satisfacție a celor 269 respondenți cu privire la propria locuință, 75% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți.

10.5. Analiza SWOT amenajarea teritoriului și urbanism

Tabel 8 Analiza SWOT - amenajarea teritoriului și urbanism

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Adaptarea la realități a reglementărilor urbanistice din noul PUG (inclusiv în ceea ce privește zonificarea funcțională și restructurarea funcțională);</p> <p>Decizii strategice privind organizarea centrului orașului (scoaterea circulației grele pe artera ocolitoare, amenajare faleză pietonală, parc, etc.);</p>	<p>Stare de nemulțumire a cetățenilor din perspectiva dezvoltării urbane;</p> <p>Discrepanțe de dezvoltare între centru și cartierele istorice periferice;</p> <p>Mediu construit eterogen din punct de vedere al densității, tipologiei clădirilor, înălțimii și stilului;</p>

Experiențe avansate privind atragerea de fonduri europene (redactarea de proiecte, depunerea de cereri, implementare);

Municipiu atractiv (centru petrolier de tradiție, cu industrie încă funcțională, comerț și servicii bine articulate);

Există încă rezerve de teren neutilizat sau destructurat, care poate fi reconvertit pentru dezvoltări (rezidențial și de afaceri);

Grad mare de echipare cu instalații centrale de alimentare cu apă potabilă, racorduri la sistemul de canalizare și curent, sisteme termice individuale pe gaz;

Caracteristicile reliefului permit dezvoltarea turismului și a sporturilor extreme.

Respectarea deficitară de către proprietarii de clădiri monument a normelor și reglementărilor în construcții, posibilități reduse de influență din partea administrației, prea puține restricții și sancțiuni prevăzute;

Cerere mare și nesatisfăcută privind construcția de locuințe sociale (foarte multe cereri);

Posibilitățile reduse ale anumitor segmente de populație de a-și rezolva problemele locuirii prin mijloace proprii, care pot cauza o criză a locuințelor;

Datorită diferențelor dintre blocuri și case - un simț diferit al responsabilității pentru ordine și curățenie (legat de containerele pentru gunoi, locurile de joacă, spațiile verzi, chiar și strada și trotuarul);

Accesibilitate medie spre scăzută la principalele obiective economice din municipiu și împrejurimi;

Întârzierea conectării localității la culoarele naționale de dezvoltare;

Spațiul public urban este degradat în special în zonele intrarezidențiale (în jurul blocurilor de locuințe);

Nu există limite administrative pentru cartiere;

Suprafața medie de locuit pentru o persoană se află sub media UE;

Într-o locuință trăiesc până la trei generații;

Lipsuri ale planurilor anterioare de urbanism în cartierele cu blocuri și case datorită spațiului strâmt;

	<p>Parteneriate public - privat în construcția de locuințe ineficiente, încă în formare;</p> <p>Reducerea potențialului economic al orașului;</p> <p>Insuficienta implicare civică la nivelul comunității;</p> <p>Terenuri / clădiri achiziționate de firme private din patrimoniul fostelor unități economice de stat, neutilizate / abandonate / girate, care generează probleme în comunitățile în care sunt situate;</p> <p>Necesități neacoperite din buget privind crearea, reabilitarea, modernizarea spațiilor publice urbane.</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Legislație adecvată în domeniul locuinței și a locuințelor sociale și a celor pentru tineri;</p> <p>Existența strategiei de îmbunătățire a situației locative a romilor, elaborată la nivel național și local;</p> <p>Existența a numeroase programe cu finanțare autohtonă și comunitară cu focusare pe dezvoltare urbană, precum și pe valorile culturale imateriale;</p> <p>Programe publice speciale de reabilitare și linii de credit pentru municipalitate pentru străzi, drumuri adiacente, trotuare, iluminat, infrastructură tehnică și mărirea fondului de locuințe;</p> <p>Co-finanțarea reabilitării termice a unor blocuri de locuințe prin fonduri UE;</p> <p>Dezvoltarea zonei de locuit prin creșterea fondului locuibil în construcții realizate din</p>	<p>Criza economică / sanitară mondială;</p> <p>Legislație stufoasă, confuză și în permanentă modificare;</p> <p>Sprrijin redus din partea altor autorități publice centrale și județene în domeniul locuirii;</p> <p>Lipsa unui sistem eficient de asigurări a locuințelor împotriva dezastrelor și calamităților;</p> <p>Riscurile de alunecări de teren specific zonei subcarpatice;</p> <p>Riscul de inundații în zonele joase;</p> <p>Probleme ale infrastructurii turistice la nivel de județ.</p>

inițiativă privată, vizând creșterea confortului urban și de locuire, plastica arhitecturală variată, finisaje și echipare de calitate, reducerea regimului de înălțime a clădirilor de locuit, individualizarea locuinței;

Creșterea atractivității orașului pentru locuire;

Considerarea localităților periurbane ca viitoare componente ale unui sistem de localități de cazare și de odihnă pentru salariații din municipiu, așa-zise localități satelit într-o conurbație de perspectivă;

Posibilitatea transformării comunelor din arealul periurban în cartiere rezidențiale;

Accesibilitatea generală bună poate menține zona atractivă ca punct de localizare a rezidenței, inclusiv fenomenele de „desprindere” din zona orașelor mari;

Conturarea unor culoare de dezvoltare către centrele urbane Târgoviște și Ploiești;

Distanța redusă până la două centre urbane importante: Târgoviște și Ploiești;

Distanța redusă până la DN 1 și viitorul traseu al autostrăzii Ploiești - Brașov;

Patrimoniul natural deosebit, format din: arii naturale protejate de interes național, situri de interes comunitar, arii de protecție specială avifaunistică la nivel de județ.

11. Infrastructură generală

11.1. Infrastructură de transport

Infrastructură rutieră

Privind structura cifrei de afaceri a municipiului, dominante sunt transporturile rutiere de mărfuri, acestea având un aport însemnat printre celelalte ramuri ale serviciilor de transport, la nivelul municipiului, având totodată și cele mai mari cifre de afaceri.

Principalele artere de circulație rutieră din municipiu sunt drumurile județene DJ 720 (Târgoviște - Florești) și DJ 710 A (Valea Lungă - I.L.Caragiale). Ele constituie drumuri de mare interes economic și turistic, dar și pentru traficul de mărfuri și călători. Aceste drumuri preiau o bună parte din circulația majoră de pe teritoriul orașului Moreni. DJ 720 tranzitează teritoriul administrativ al orașului Moreni pe direcția V - E, tronson ce însumează cca. 6,3 km și reprezintă legătura rutieră cu municipiul Târgoviște. Totodată, drumul județean reprezintă o bretea rutieră ce face legătura între DN 72 (Răzvad) și DN 1A, având rol de arteră de tranzit.

DJ 710 A penetrează orașul Moreni pe direcția N-S pe un tronson în lungime de cca 5 km, arteră de circulație ce se constituie într-o bretea de legătură între DN 71 (Pucioasa) și DN 72 (I.L.Caragiale), arteră cu rol de tranzit și de distribuție, modernizată de curând.

Tabel 9 Lungimea străzilor orășenești din municipiul Moreni

Lungimea străzilor orășenești din municipiul Moreni (km)	2015	2016	2017	2018	2019
Total, din care	65	65	65	65	65
Străzi modernizate	58	58	58	58	58

- Sursa INS TEMPO 2020

Dezvoltarea industrială a municipiului Moreni este strâns corelată cu gradul de motorizare, fapt ce conduce la încărcări mari de trafic pe arterele din interiorul orașului, peste care se suprapune fluxul general din traficul de tranzit. Dirijarea circulației se realizează prin indicatoare rutiere de reglementare a drumurilor cu prioritate și marcaje la sol.

Parcărilor din zonele centrale, de interes economic pentru operatorii privați, precum și zone din jurul instituțiilor de interes public, ca și apariția unor zone de interes mixt (de exemplu prezența unei bănci și a unei instituții publice care lucrează cu un număr mare de cetățeni) generează ocuparea în proporție de 100% a parcarilor din zonă și, implicit, parcare a autovehiculelor pe zone interzise.

Infrastructura feroviară

Circulația pe calea ferată în municipiul Moreni este compusă din calea de rulare curentă și gară, care reprezintă de fapt și stația terminus a acesteia, având ca nod de legătură cu rețeaua

feroviară majoră stația de C.F. din comuna I. L.Caragiale. Volumul de mărfuri ce se înregistra pe acest tip de transport era important datorită unităților economice din zonă, dar valorile pentru transportul de călători erau scăzute, în special pentru faptul că un număr însemnat de călători a fost preluat de transportul rutier (auto), mult mai rapid și cu o ritmicitate crescută.

Transport public

Transportul public în municipiul Moreni a dispărut din anul 2002, legătura orașului cu teritoriul realizându-se prin intermediul transportului în comun interurban deservit de o societate privată, câștigătoare a concesiunii serviciului, predominând cursele spre I.L.Caragiale și Târgoviște.

O altă societate comercială asigură transportul de persoane în interiorul orașului, cât și pe relația cu comuna Iedera, rută mult solicitată.

Mijloacele de transport în comun sunt autobuze vechi, poluante atât fonic cât și cu noxe, motorizări depășite tip RABA, mari consumatoare de combustibili și piese de schimb (nerentabile), caroserii corodate, insalubre, tributare stilistic designului promovat de regimul dinaintea de 1989, lipsite de funcționalitate, greu accesibile pentru călători (scări înalte), fără facilități pentru handicapați (asa cum cer normele europene).

Microbuzele - deși mai moderne, păcătuiesc prin lipsa de spațiu, la ore de vârf circulând la capacitate maximă, cu consecințe asupra ventilației optime.

Sistemele de taximetrie au luat o amploare deosebită în municipiu. Stațiile de taximetre generează ocuparea benzii destinate taximetrelor pe o lungime considerabilă, pe perioade îndelungate de timp.

11.2. Infrastructură tehnico-edilitară

Rețeaua de apă

În prezent în municipiul Moreni apa și canalizarea este asigurată de Compania de Apă Dâmbovița, care administrează și exploatează sistemul de alimentare cu apă și sistemul de canalizare.

Principalele obiecte de activitate ale companiei sunt captare, transport, stocare și distribuție apă potabilă, precum și colectarea și epurarea apelor uzate orășenești.

Pentru alimentarea cu apă a municipiului Moreni există mai multe surse, principală fiind racordarea la conducta de alimentare cu apă a municipiului Ploiești, din sursa de suprafață Paltinu. Alte două surse sunt fronturile de captare Iedera și Podei, surse ce nu sunt însă exploatare la parametri maximi.

Zona cartierelor Schela Mare și Pleașa este alimentată cu apă prin rețelele de distribuție ce aparțineau PetromService, acestea neacoperind întreaga tramă stradală, ci numai străzile principale.

Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile în localitate este de 5049 metri cubi pe zi. Alimentarea cu apă se face în sistem centralizat pentru cca. 18.200 abonați. Sistemul de alimentare cu apă prezintă disfuncționalități, rețeaua de conducte fiind foarte veche și deteriorată aproape în totalitate, în această situație pierderile de apă din rețea fiind foarte mari, iar reparațiile total insuficiente.

Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile în Moreni a evoluat astfel pe parcursul ultimilor 5 ani:

Tabel 10 Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile (km)

	2015	2016	2017	2018	2019
Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile (km)	48,8	59,1	59,1	59,1	59,1

- Sursa INS TEMPO 2020

Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor din localitate, cu evidențierea consumului casnic a avut următoarea evoluție:

Tabel 11 Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor -

Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor mii metri cubi	2015	2016	2017	2018	2019
Total, din care	700	1082	1028	972	831
Uz casnic	526	488	503	514	518

Sursa INS TEMPO 2020

Apa livrată în municipiul Moreni acum este și din resurse subterane, dar și din surse de suprafață, fiind totuși de calitate superioară și în cantitate ce acoperă cerințele minime de confort urban. Regimul de funcționare a apei potabile este permanent. Calitatea apei distribuită consumatorilor este supravegheată de Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița, care conform datelor de supraveghere curentă, apreciază că apa distribuită populației se încadrează din punct de vedere calitativ și cantitativ în normele sanitare în vigoare.

Conform Planului Urbanistic General (PUG 2020) principalele disfuncționalități ale sistemului de alimentare cu apă a municipiului sunt:

- nefuncționarea la parametrii inițiali la sursele ledera și Podei;
- îmbătrânirea conductelor existente - marea majoritate a conductelor care alcătuiesc rețeaua de alimentare cu apă au perioadă de viață depășită;
- uzura fizică și morală a utilajelor folosite în exploatare;

- neetanșeiți la instalațiile de pompare.

Consecințele acestor probleme sunt:

- pierderi mari în rețeaua de distribuție a apei (peste 25%);
- livrarea apei cu program;
- consum mare de energie electrică la utilajele de pompare (pompe vechi cu randament scăzut) - sursele ledera și Podei;
- lipsa de presiune a apei în cartierele Schela Mare, Țuicani și Pleașa.

În cadrul programului “Sistem integrat de reabilitare a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare”, în prezent este în curs de realizare înlocuirea conductelor de distribuție a apei în tot orașul Moreni (inclusiv Țuicani și Schela Mare).

Rețeaua de apă potabilă are o lungime de 56 km (90% reabilitată după 2008) și este în curs de realizare rețea de apă potabilă în cartierul Țuicani cu o lungime de 4,7 Km și 160 branșamente (95% realizată). Sunt 4000 de branșamente la apă potabilă, dintre care 200 sunt aferente scărilor de blocuri.

Rețeaua de canalizare

Rețeaua de canalizare existentă a fost concepută și executată în sistem divizor, existând rețele de canalizare a apelor menajere și rețele de canalizare pluvială.

Municipiul Moreni este situat pe malurile râului Cricovul Dulce, care permite preluarea apelor meteorice.

Rețeaua de canalizare pluvială este realizată din colectoare cu secțiune circulară ce descarcă în râul Cricovul Dulce pe drumul cel mai scurt.

Rețeaua de canalizare menajeră este deservită de un colector principal amplasat pe str. 22 Decembrie 1989, la care sunt racordate conductele amplasate pe străzile adiacente.

Tabel 12 Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare (km) -

	2015	2016	2017	2018	2019
Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare (km)	19,5	40,8	40,8	53,7	53,7

Sursa INS TEMPO 2020

Rețeaua de canalizare menajeră este 50% reabilitată și este în curs de realizare rețeaua de canalizare cu o lungime de 3,4 Km în cartierul Țuicani și 160 branșamente (95% realizată). În prezent sunt 2000 de branșamente la canalizare.

Stația de epurare este amplasată în aval de oraș și zona industrială, pe malul stâng al râului Cricovul Dulce, aval de podul Ghirdoveni. Stația este dimensionată pentru un debit de 120l/s având treapta de epurare mecano - biologică cu filtru de mare încărcare și epurare biologică prin bazine de aerare.

11.3. Telecomunicații și internet, mass-media, servicii poștale

Telefonie

În municipiul Moreni sunt 2436 abonați telefonici Telekom, RDS, UPC și ai firmelor de telefonie mobilă.

În zonă există următoarele rețele telefonice:

- centrală telefonică urbană;
- rețea telefonică urbană în canalizație subterană - în zona centrală a localității;
- rețea telefonică urbană aeriană pe stâlpi de beton armat - în zonele periferice.

Televiziune prin cablu - CATV și internet

De asemenea, municipiul mai dispune de:

- stație de emisie - recepție pentru televiziune prin cablu amplasată în zona centrală;
- rețele de transmisie cu cablu în montaj aerian și aparent.

Sistemul poate oferi servicii de internet cu viteze de până la 100 Mbps (Clicknet Power), în funcție de tehnologia disponibilă, televiziune prin tehnologie IPTV (iDolce) care include până la 120 canale TV sau televiziune prin satelit (Dolce), care are până la 98 de canale TV, precum și abonamente de voce de bază.

Servicii poștale

Municipiul dispune de un oficiu poștal urban amplasat în zona centrală.

11.4. Energie

Energia electrică

Sistemul de transport al energiei electrice pe arealul intravilanului extins al municipiului Moreni se compune din următoarele elemente:

- a) rețele electrice de înaltă tensiune (LEA 110 KV-Târgoviște și LEA 110 KV-Câmpina);

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020*

b) stație de transformare inclusă 110/20 KV în sistemul energetic național (S.E.N.) pe vectorul Muntenia Nord (Doicești - Târgoviște - București);

Stația de transformare are arondat un anumit număr de posturi de transformare, în așa fel încât lungimea cablurilor și rețelelor de racord, pe partea de medie tensiune, să fie executate pe distanțele cele mai scurte.

c) posturi de transformare în cabină de zid și aeriene amplasate pe toată suprafața intravilană a municipiului Moreni;

Posturile de transformare existente sunt amplasate pe arealul intravilanului municipiului Moreni în funcție de densitatea și puterea instalată a consumatorilor din teritoriu, astfel încât branșamentele electrice între posturile de transformare și consumatori să fie executate pe distanțele cele mai scurte.

d) linii electrice aeriene și cabluri subterane de 20KV și 4KV, care realizează conexiunile între stațiile de transformare și posturile de transformare aflate în funcțiune;

Dacă în privința amplasării stațiilor de transformare se poate spune că sistemul electro-energetic aferent municipiului Moreni constituie unul din "punctele tari", în ceea ce privește amplasarea posturilor de transformare în intravilanul municipiului, mai ales în zona colinară, aceasta este dezechilibrată și constituie un "punct slab" al sistemului electro-energetic, deoarece există zone periferice în care rețelele sunt foarte lungi, iar pierderea de tensiune la cap de linie depășește limitele admise. Acest lucru se datorează apariției eterogene a investițiilor pe arealul municipiului Moreni în ultimii 40 ani.

În momentul de față, în municipiul Moreni coexistă posturi de transformare foarte vechi executate și implementate în sistemul energetic în anii 1965÷1990, cu posturi de transformare executate în perioada 1990÷2006.

Sistemul de alimentare cu energie electrică a consumatorilor electrici de pe raza municipiului Moreni se realizează prin următoarele elemente:

- rețele electrice de joasă tensiune subterane și aeriene racordate la posturi de transformare și
- rețele electrice de joasă tensiune aferente iluminatului public.

În municipiul Moreni coexistă rețelele electrice de joasă tensiune, în cabluri subterane (LES 0.4 KV) și rețelele electrice aeriene (LEA 0.4 KV).

Majoritatea obiectivelor existente în municipiul Moreni sunt alimentate prin sistemele de cabluri subterane, care sunt racordate la posturile de transformare existente alimentând firidele de branșament ale obiectivelor (clădiri de locuit, spații comerciale, spații pentru alimentație publică, prestări servicii, unități școlare, unități din rețeaua sanitară, clădiri pentru utilități, mică industrie, etc.).

Sistemul de alimentare cu energie electrică, alimentat din rețelele electrice aeriene (LEA 0.4 KV) este întâlnit în mod frecvent în zonele în care se află locuințele individuale.

În toate aceste zone ponderea rețelelor electrice stradale de joasă tensiune - 0,4 KV o deține sistemul aerian pe stâlpi de beton, iar racordurile (brășamentele electrice) sunt realizate aerian (90%) și subteran (10%).

Schema sistemului de alimentare cu energie electrică este următoarea:

- Consumatorii industriali care beneficiază de posturi de transformare proprii, rețele de medie tensiune de 20KV și 6KV aflate în proprietate și exploatare proprie, rețele subterane și aeriene de joasă tensiune 0,4KV între posturile de transformare și secțiile de producție, sau între posturile de transformare și clădirile anexe din incinte.
- Consumatorii industriali care nu dețin posturi de transformare proprii sunt racordați la sistemul S.C. Electrica Furnizare S.A. - SFEE Muntenia Nord Ploiești în regim de abonați. Pondera consumului de energie electrică aferentă consumatorilor industriali reprezintă 50% din capacitatea de putere a stației de transformare.
- Consumatorii casnici - Schema de alimentare constă în racordarea la posturile de transformare existente pe raza municipiului Moreni. Ponderea consumului de energie electrică la acest tip de consumatori este de c.c.a. 8 -10%.
- Consumatorii electrici de altă natură - Această categorie se referă la obiective din domeniul comerțului, alimentației publice, prestări servicii, mică industrie de toate genurile, obiective pentru utilități și gospodarie comunală, unități școlare, unități din domeniul sănătății, sport, etc. Schema de alimentare a acestor consumatori este similară cu schema aplicată la consumatorii casnici, în sensul că acești consumatori funcționează pe bază de racorduri electrice trifazate (380V), sau monofazate (220V) Muntenia Nord Ploiești. Ponderea consumului de energie electrică aferent acestor tipuri de consumatori este de c.c.a. 8% din consumul total de energie al municipiului Moreni.

Iluminatul public

Sistemul de iluminat public este întreținut și exploatat de UAT Municipiul Moreni.

Ponderea consumului de energie electrică pentru sistemul de iluminat public este apreciat ca fiind sub 0,8% din totalul de energie consumat la nivelul de municipiu. Această valoare foarte scăzută se datorează în principal următoarelor probleme constatate în cadrul Planului Urbanistic General:

- gradul de acoperire al străzilor principale este de c.c.a. 80%;
- gradul de acoperire al străzilor secundare este de c.c.a. 50%;
- gradul de acoperire al arterelor de legătură și a fundăturilor este de c.c.a. 20%;

- nivelul de iluminare al suprafeței rulante (la cota străzii și a trotuarului) este în proporție de 40% sub nivelul minim admis de legislația în vigoare, aceasta datorându-se faptului că nu toate corpurile de iluminat montate pe stâlpi sunt în funcțiune (corpuri de iluminat defecte, corpuri de iluminat cu lămpi arse, corpuri de iluminat cu lămpi de 125w în loc de 250w, corpuri de iluminat opace din cauza gradului mare de prăfuire și murdărie).

Rețeaua de iluminat public a fost realizată în perioada 2005 - 2008 cu o lungime de 55 km - 1340 becuri din care 1200 becuri cu sodiu și 140 becuri cu LED.

Energia termică

Până în 2002 municipiul a beneficiat de un sistem centralizat de producere a energiei termice destinată blocurilor de locuințe și consumatorilor industriali. Din cauza rețelelor termice foarte deteriorate și a pierderilor foarte mari, precum și din cauza necesarului tot mai scăzut de energie termică pentru consumatorii industriali sistemul centralizat a fost abandonat.

La momentul actual, pentru asigurarea energiei termice pentru încălzire și preparare apă caldă menajeră pentru populație, se folosesc sisteme individuale bazate pe racorduri individuale de gaze sau energie electrică și centrale murale sau sobe cu diverși combustibili. Locuințele individuale sunt dotate cu centrale termice murale funcționând pe gaz metan sau de sondă în proporție de 90%, centrale termice pe combustibil lichid 6% și centrale termice pe combustibil solid 4%.

Societățile industriale medii și mari dețin propriile centrale termice, amplasate în interiorul incintelor proprii, utilizează cu preponderență drept combustibil gazul metan sau de sondă (90%), combustibili lichizi (6%) și combustibili solizi (4%).

Aceste centrale termice asigură încălzirea spațiilor de producție și preparare de apă caldă menajeră la grupuri sociale, vestiare, cantine cu ajutorul cazanelor, boilerelor și schimbătoarelor de căldură de mare capacitate. Pentru clădiri de mică dimensiune situate la distanțe mari față de centrala termică principală a unității, se mai practică și sistemul de încălzire și preparare apă caldă menajeră cu microcentrale termice murale, funcționând cu gaz metan sau de sondă amplasate în interiorul acestor clădiri dispersate.

În cadrul obiectivelor cu volum mare (supermarket, hoteluri, magazine universale, clădiri pentru sedii de birouri, clădiri administrative și obiective din domeniul micii industrii) sunt montate centrale termice pe pardoseală, cu capacități cuprinse între 100.000 ÷ 600.000 Kcal/h.

Obiectivele cu volume mici sunt dotate cu centrale termice murale a căror capacitate cumulată este cuprinsă între 20.000 ÷ 100.000Kcal/h, funcționând pe gaz metan sau de sondă.

Rețele de gaze

În municipiul Moreni gazele naturale sunt folosite pentru preparat hrana, apa caldă menajeră și consumul tehnologic (industrial).

Municipiul Moreni dispune de o rețea de distribuție a gazelor naturale care asigură consumul unităților industriale, al blocurilor de locuințe și gospodariilor, precum și al tuturor clădirilor ce adăpostesc funcțiuni complementare.

Numărul de abonați total în municipiul Moreni este de 9146, din care:

- 8796 - consumatori casnici
- 350 - consumatori non-casnici (industrie, tehnologie).

Localitatea este deservită de o stație de reglare măsurare amplasată în zona gării CF, în estul orașului, stație racordată printr-o conductă Dn. = 300 mm la conducta de transport Nedelea.

Această stație de reglare reduce presiunea gazelor de medie presiune în presiune redusă.

Capacitatea acestei stații a fost dimensionată pentru a asigura necesarul de gaze pentru consumurile casnice, tehnologice și industriale.

Unii din marii consumatori (industrie) și-au modificat consumul de gaze datorită schimbării fluxului tehnologic, reducerii procesului tehnologic sau a faptului că întreprinderile respective au intrat în conservare, în insolvență sau chiar în faliment.

La consumul casnic au intervenit modificări datorate montărilor de centrale termice proprii (de apartament).

Evoluția cantităților de gaze naturale distribuite, după destinație, pe total localitate în ultimii 5 ani se prezintă astfel:

Tabel 13 Cantitatea de gaze naturale distribuită consumatorilor -

Cantitatea de gaze naturale distribuită consumatorilor (mii metri cubi)	2015	2016	2017	2018	2019
Total, din care	6700	6826	7538	7446	7364
Uz casnic	5196	5281	5804	5591	5776

Sursa INS TEMPO 2020

Municipiul Moreni este deservit de rețele de gaze naturale ce acoperă aproape toată trama stradală pe care sunt amplasate locuințe, agenți economici și instituții publice, având o lungime de aproximativ 68 de Km.

În general, aproximativ 25% din rețeaua de distribuție și branșamente are o vechime ce depășește 25 de ani, fapt care duce la remedieri și revizii, iar dimensionarea inițială a rețelelor de distribuție a fost făcută fără a se ține seama de ritmul de dezvoltare al municipiului.

Rețelele de distribuție uzate fizic și moral (25% din total) sunt dezechilibrate din punct de vedere hidraulic, ceea ce produce multe dificultăți în asigurarea presiunii și debitului necesar la consumatori, chiar și în condiții normale de livrare a gazelor naturale din sistemul național.

În cartierele de locuințe existente, alimentate cândva cu energie termică din centrale termice sau punctele termice de zonă, rețelele de distribuție gaze sunt în prezent dezechilibrate. Efectele acestor dezechilibrări devin acute în perioada de iarnă, când apar și probleme de livrare gaze naturale în sistemul național, neținând cont de necesitățile localităților respective.

11.5. Percepția cetățenilor asupra infrastructurii generale

În ceea ce privește gradul de satisfacție al respondenților privind infrastructura rutieră din municipiul Moreni, 66,9% sunt total sau parțial nemulțumiți și 39% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți.

Figura 12 Percepția cetățenilor asupra infrastructurii urbane

Nivelul de satisfacție privind infrastructura rutieră din municipiu - rețeaua de drumuri, poduri, străzi, trotuare, zone pietonale, piste pentru bicicliști, etc.	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		120	44,610%
2 Parțial nemulțumit		60	22,305%
3 Parțial mulțumit		55	20,446%
4 Mulțumit		28	10,409%
Nu știu / Nu răspund		6	2,230%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

Din perspectiva accesibilității de transport, 78% dintre cei 269 respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și doar 16,4% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți.

Figura 13 Percepția cetățenilor asupra accesibilității de transport

Nivelul de satisfacție privind accesibilitate de transport - transport public, CFR, transport școlar, etc.	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		150	55,762%
2 Parțial nemulțumit		60	22,305%
3 Parțial mulțumit		29	10,781%
4 Mulțumit		15	5,576%
Nu știu / Nu răspund		15	5,576%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

În ceea ce privește infrastructura edilitară, 56,9% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 41,3% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți.

Figura 14 Percepția cetățenilor asupra infrastructurii utilitare

Nivelul de satisfacție privind infrastructura utilitară și serviciile aferente din municipiu (apă, canalizare, iluminat public, salubritate, etc.)	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		90	33,457%
2 Parțial nemulțumit		63	23,420%
3 Parțial mulțumit		73	27,138%
4 Mulțumit		38	14,126%
Nu știu / Nu răspund		5	1,858%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

În ceea ce privește infrastructura informațională, 37,6% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți, 55% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți și 7,4% nu știu / nu răspund.

Figura 15 Percepția cetățenilor asupra infrastructurii informaționale

Nivelul de satisfacție privind infrastructura informațională - internet și de telecomunicații la nivel de municipiu	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		47	17,472%
2 Parțial nemulțumit		54	20,074%
3 Parțial mulțumit		75	27,881%
4 Mulțumit		73	27,138%
Nu știu / Nu răspund		20	7,435%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

În ceea ce privește eficiența consumului de energie și promovarea utilizării resurselor regenerabile în municipiu, 53,9% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 30,9% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți; un număr destul de mare de respondenți - 15,2% nu știu / nu răspund.

Figura 16 Percepția cetățenilor asupra eficienței consumului de energie și promovării utilizării resurselor regenerabile în municipiu

Nivelul de satisfacție privind eficiența consumului de energie și promovarea utilizării resurselor regenerabile în municipiu	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		91	33,829%
2 Parțial nemulțumit		54	20,074%
3 Parțial mulțumit		60	22,305%
4 Mulțumit		23	8,550%

Nu știu / Nu răspund		41	15,242%
----------------------	---	----	---------

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

11.6. Analiza SWOT infrastructură generală

Tabel 14 Analiza SWOT - infrastructură generală

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Conexiuni rutiere bune cu județele învecinate; Transport public inter-urban; Rețea de alimentare cu apă pe întreg teritoriul municipiului; Surse multiple de alimentare cu apă ale orașului; Calitate bună a apei potabile; Rețea de canalizare extinsă în ultimii ani; Acoperire bună cu telefonie fixă și mobilă; Posibilitatea de conectare la internet și televiziune prin cablu în tot orașul; Rețea de transport și distribuție a energiei electrice bine dezvoltată; Consum redus de energie pentru iluminatul public stradal; Potențial crescut de utilizare a surselor de energie regenerabilă (în special radiația solară și biomasa); Existența rețelelor de alimentare cu gaze naturale.</p>	<p>Stare scăzută de satisfacție a comunității privind infrastructura generală; Stare precară a drumurilor orășenești și a trotuarelor; Drumuri încă neasfaltate în unele zone periferice; Trafic sporit în localitate din cauza lipsei unei centuri ocolitoare; Insuficiența locurilor de parcare, în special în zona centrală; Conexiunea pe calea ferată foarte deficitară; Linie de cale ferată ne-electrificată; Lipsa transportului public orășenesc; Rețeaua de alimentare cu apă a orașului deteriorată; Pierderi mari de apă în rețea; Zone în care rețeaua de canalizare nu a fost reabilitată; Rețeaua de transport energie electrică ocupă foarte mult teren în intravilanul localității; Iluminat public stradal deficitar; Lipsa unui sistem centralizat de producere a energiei termice;</p>

	<p>Lipsa unei culturi a eficienței energetice;</p> <p>Nivel scăzut de conștientizare a factorilor de decizie, a părților interesate și a cetățenilor privind utilizarea energilor regenerabile;</p> <p>Un sfert din rețeaua de gaze este uzată fizic și moral;</p> <p>Două dintre cartierele orașului prezintă cele mai mari probleme de infrastructură - Schela Mare și Țuicani.</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Dezvoltarea infrastructurii ocolitoare a municipiului;</p> <p>Dezvoltarea și echiparea infrastructurii feroviare pentru facilitarea transportului intermodal;</p> <p>Construirea unei noi autogări;</p> <p>Extinderea și reabilitarea rețelelor de alimentare cu apă;</p> <p>Extinderea și reabilitarea rețelelor de canalizare și a sistemelor de tratare a apelor uzate;</p> <p>Modernizarea rețelelor de transport și distribuție a energiei electrice;</p> <p>Dezvoltarea capacităților de producere a energiei din surse regenerabile;</p> <p>Îmbunătățirea și extinderea iluminatului stradal;</p> <p>Existența unui potențial ridicat pentru îmbunătățirea eficienței energetice (industrie, clădiri, sector terțiar);</p> <p>Extinderea și reabilitarea rețelei de gaze naturale;</p>	<p>Marginalizarea unor cartiere prin limitarea investițiilor va conduce la scăderea calității vieții în localitate și migrația populației;</p> <p>Proximitatea capitalei, care atrage forța de muncă cu competențe în domeniul IT (datorită nivelului superior al salarizării);</p> <p>Amânarea realizării lucrărilor de infrastructură grea poate conduce la creșterea considerabilă a costurilor, în special în noul context al politicilor de mediu globale și europene;</p> <p>Costul emisiilor de gaze cu efect de seră se va adăuga costurilor materialelor utilizate;</p> <p>Dezvoltarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale pentru a fi utilizate pe o perioadă relativ scurtă de timp (orizont 2050).</p>

<p>Dezvoltarea infrastructurii IT;</p> <p>Grad relativ crescut al comunității privind infrastructura informațională;</p> <p>Fonduri europene destinate relansării economice și tranziției juste alături de programele operaționale 2021 - 2027;</p> <p>Politica europeană în domeniu - Pactul Ecologic European.</p>	
--	--

12. Economia locală

12.1. Mediul economic

12.1.1. Prezentare generală

Moreniul a fost până la sfârșitul secolului al XIX-lea o așezare eminentă agricolă. Începutul secolului al XX-lea aduce o schimbare profundă în economia localității, în această perioadă luând naștere la nivelul tehnicii de epocă, exploatarea petroliere. Încă de la apariția primelor exploatare în domeniul petrolier, profilul localității a fost determinat de prezența schelei de extracție a țigăii modernizată continuu.

La începutul secolului al XX-lea s-au ridicat în Moreni ateliere de reparații ale utilajului petrolier care, în special după 1970, se reprofilează și se dezvoltă, transformându-se în întreprinderi de interes republican. Aceste ramuri au cunoscut creșteri mari ale producției, schimbând profilul industrial petrolifer în profil industrial complex, care în 1972 reprezenta 53% din producția industrială în ramura construcțiilor de mașini față de numai 26% cât reprezenta industria combustibililor.

Dacă până în 1965 petrolul reprezenta 53% din valoarea producției industriale, în 1990 ponderea petrolului scăzuse deja la 15%. Petrolul a fost simbolul localității pentru aproximativ 100 de ani. Istoria sa, împărțită în două etape, a marcat profund viața oamenilor și evoluția societății în Moreni. Cu toate că după 1965 ponderea petrolului în economia Moreniului a fost tot mai redusă, Moreniul a rămas cunoscut țării mai ales prin industria petrolieră.¹⁹

¹⁹ <https://ro.wikipedia.org/wiki/Moreni>

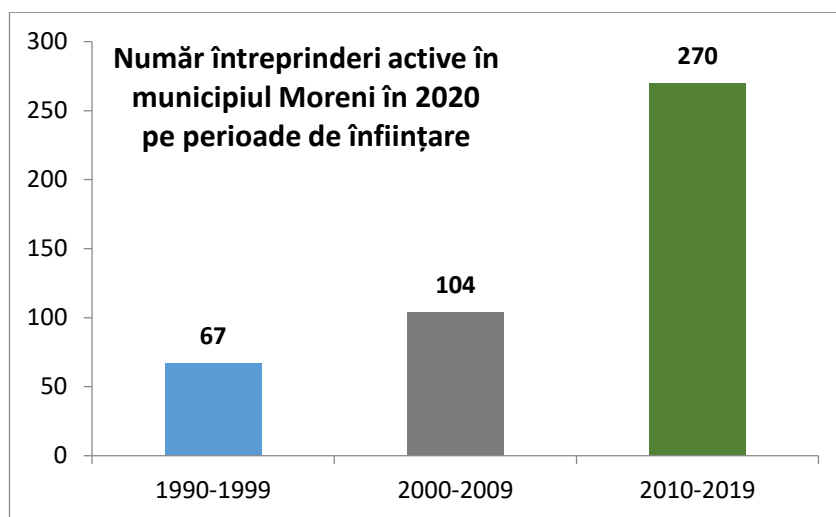

Demografia întreprinderilor presupune studiul evenimentelor de creare și de desființare a întreprinderilor, evoluția în timp a întreprinderilor nou create și a forței de muncă implicate în aceste evenimente.²⁰

Conform RISCO în Moreni sunt înregistrate 552 firme, dintre care 469 firme cu forma de organizare SRL, 4 firme cu forma de organizare SA, 1 firmă cu forma de organizare SNC.

În municipiul Moreni sunt active 463 de întreprinderi societăți comerciale. Acestea sunt în cea mai mare parte (58%) înregistrate în ultimii 10 ani.

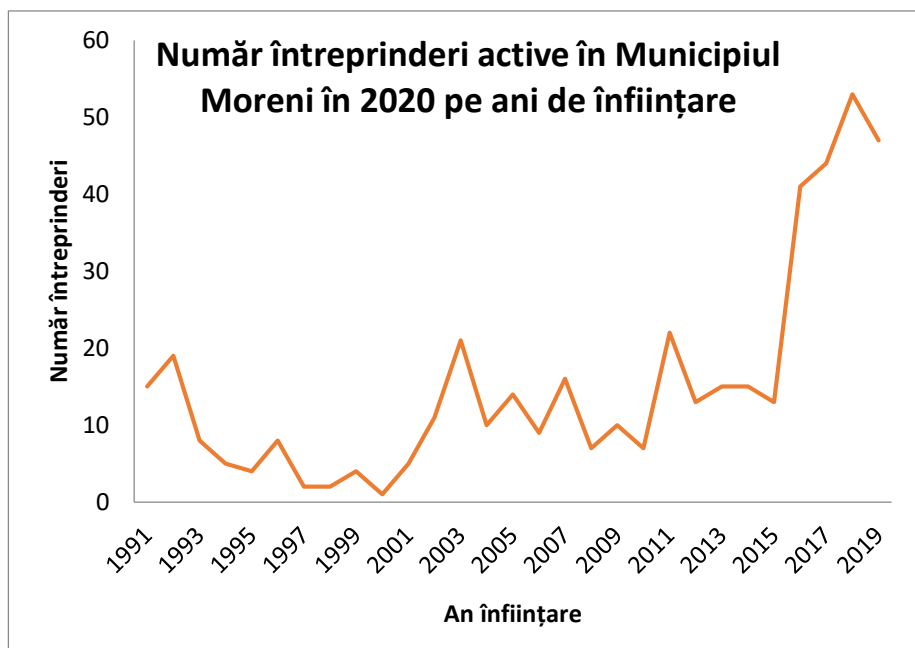
Figura 17 Număr întreprinderi active în Moreni pe intervale ani înființare

Sursa www.listafirme.ro - prelucrarea autorilor

²⁰ Demografia întreprinderilor din România în perioada 2012 – 2016 Institutul Național de Statistică

Figura 18 Număr întreprinderi active în Municipiul Moreni în 2020 pe ani de înființare

Sursa www.listaafirme.ro - prelucrarea autorilor

Se poate constata că cele mai viabile întreprinderi - care au rezistat cel mai mult - sunt cele înregistrate în anii 1992, 2003, 2012 și cele înregistrate în ultimii ani 2016-2019, semn al unei maturizări în creștere a antreprenorilor locali. Acesta poate fi și un indicator al îmbunătățirii condițiilor de mediu antreprenorial atât la nivel național cât și local în ultimii ani.

Din analiza datelor economico-financiare ale întreprinderilor din Moreni disponibile pentru perioada 2014-2018 și anume 397 agenți economici înregistrați anterior, au rezultat următoarele:

- Numai 337 dintre agenții economici înregistrați cu sediul în municipiul Moreni anterior anului 2018 au depus situații financiar contabile în anul 2018 și pot fi considerați activi.

Tabel 15 Principalii indicatori economici agregați ai agenților economici societăți comerciale din municipiul Moreni 2014-2018

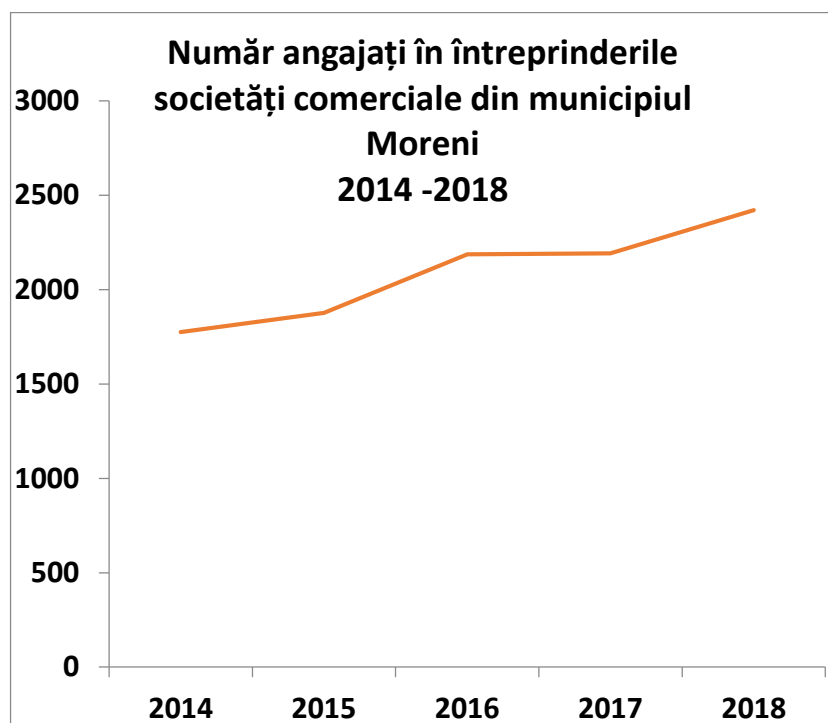
An	Angajați	Cifră de afaceri	de Profit	Rata medie a profitabilității / profitului brut %
2014	1,775	158,859,124	4,057,623	2.6
2015	1,877	170,887,152	2,621,391	1.5
2016	2,187	191,689,700	24,606,160	12.8
2017	2,192	236,766,940	11,043,012	4.7

2018	2,421	274,086,385	8,610,446	3.1
------	-------	-------------	-----------	-----

Sursa Listafirme. Ro - prelucrarea autorilor

- Numărul angajaților în societățile comerciale din municipiul Moreni a crescut constant de la 1,775 în 2014 la 2,421 în anul 2018, cu 36,4% în doar 5 ani.

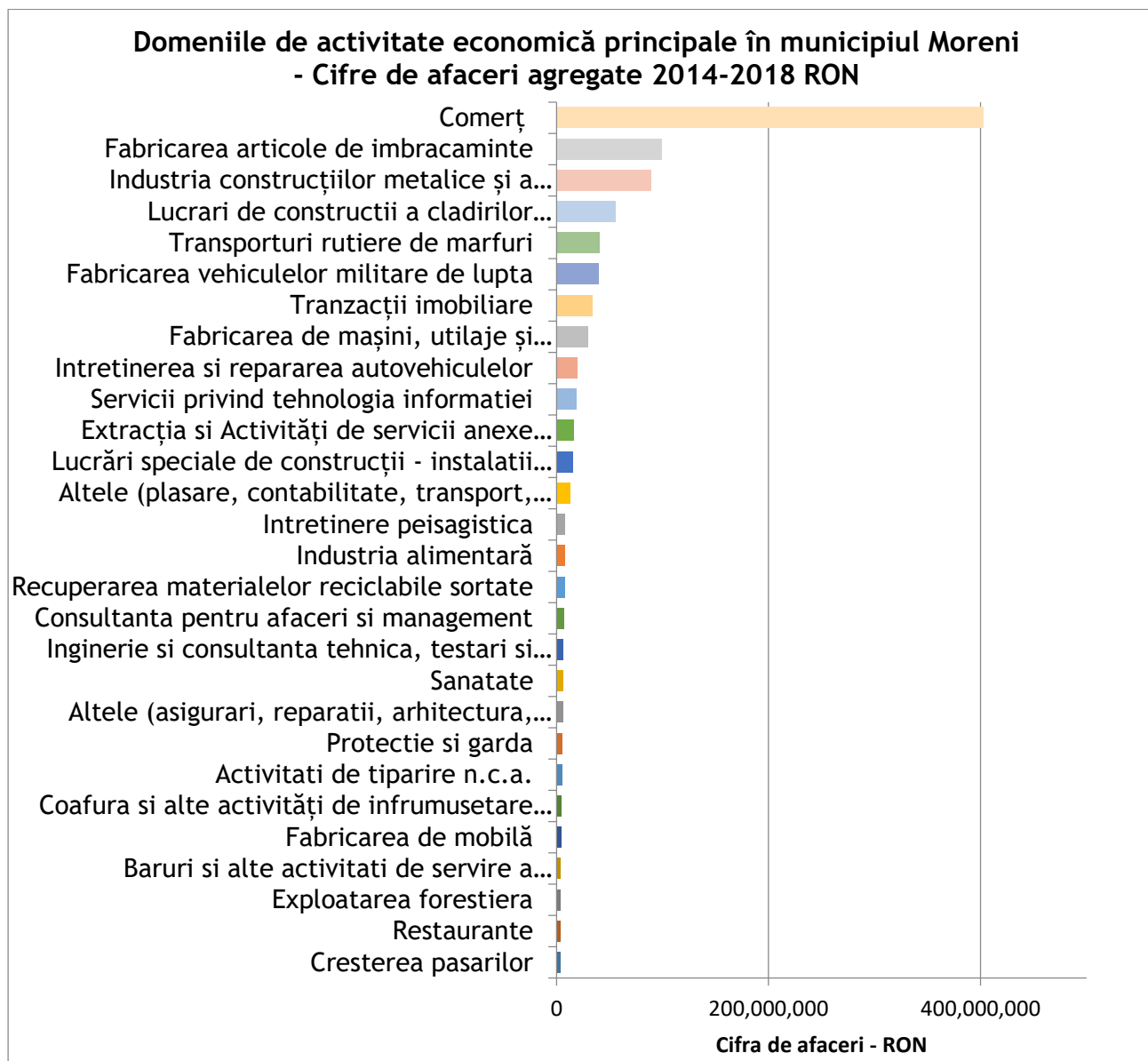
Figura 19 Număr angajați în întreprinderile societăți comerciale din municipiul Moreni 2014 -2018

Sursa Listafirme. Ro - prelucrarea autorilor

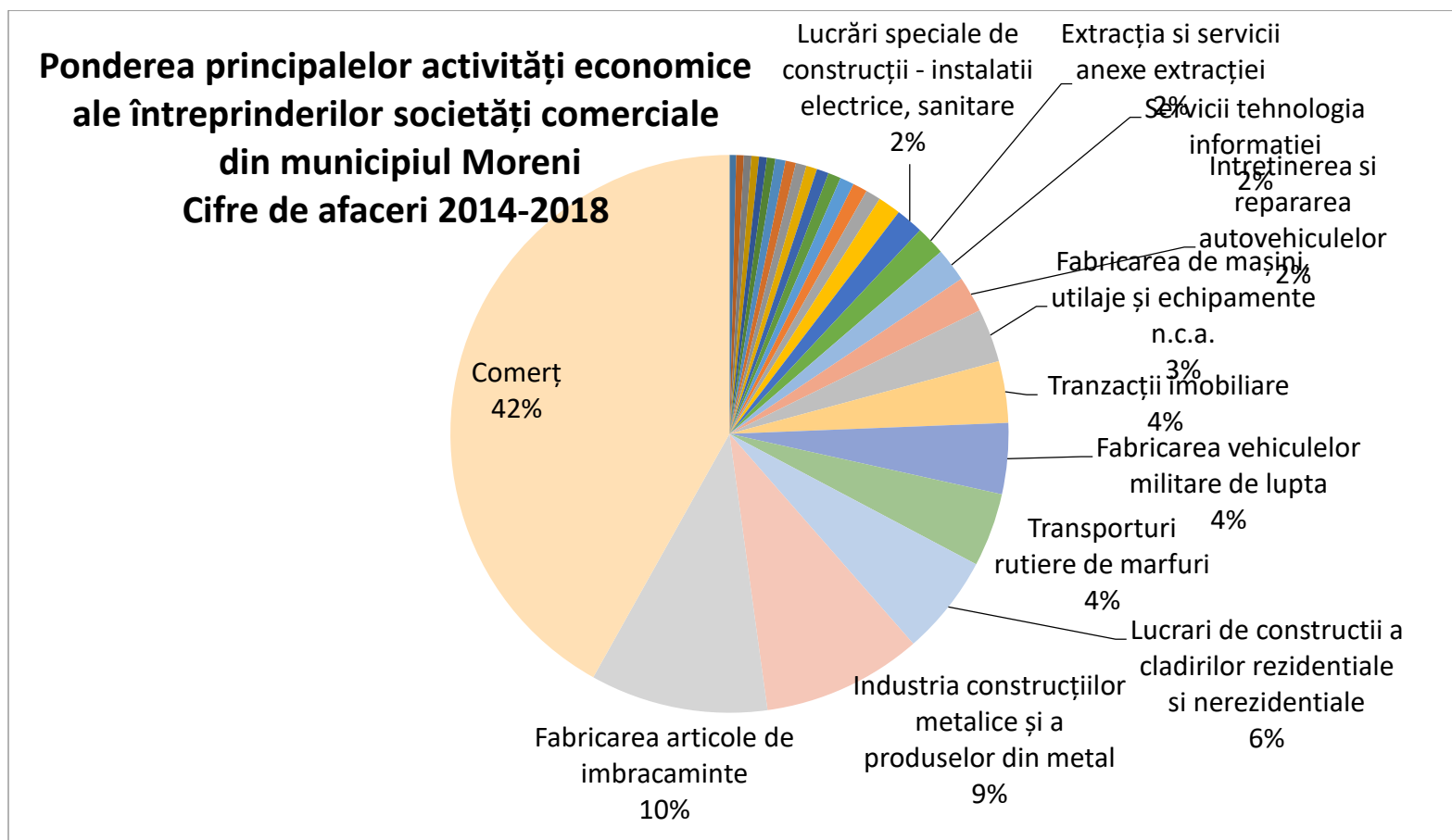
- Cifra de afaceri agregată a societăților cu sediul în Moreni a crescut în aceeași perioadă cu 72,5%, iar profitul declarat cu peste 112%, rezultate economice remarcabile.
- Sectoarele economice care au generat cele mai mari venituri localității sunt:

Figura 20 Domeniile de activitate economică principale în municipiul Moreni - Cifre de afaceri agregate 2014-2018

Sursa Listafirme. Ro - prelucrarea autorilor

Figura 21 Ponderea principalelor activități economice ale întreprinderilor societăți comerciale din municipiul Moreni Cifre de afaceri 2014-2018

Sursa Listafirme. Ro - prelucrarea autorilor

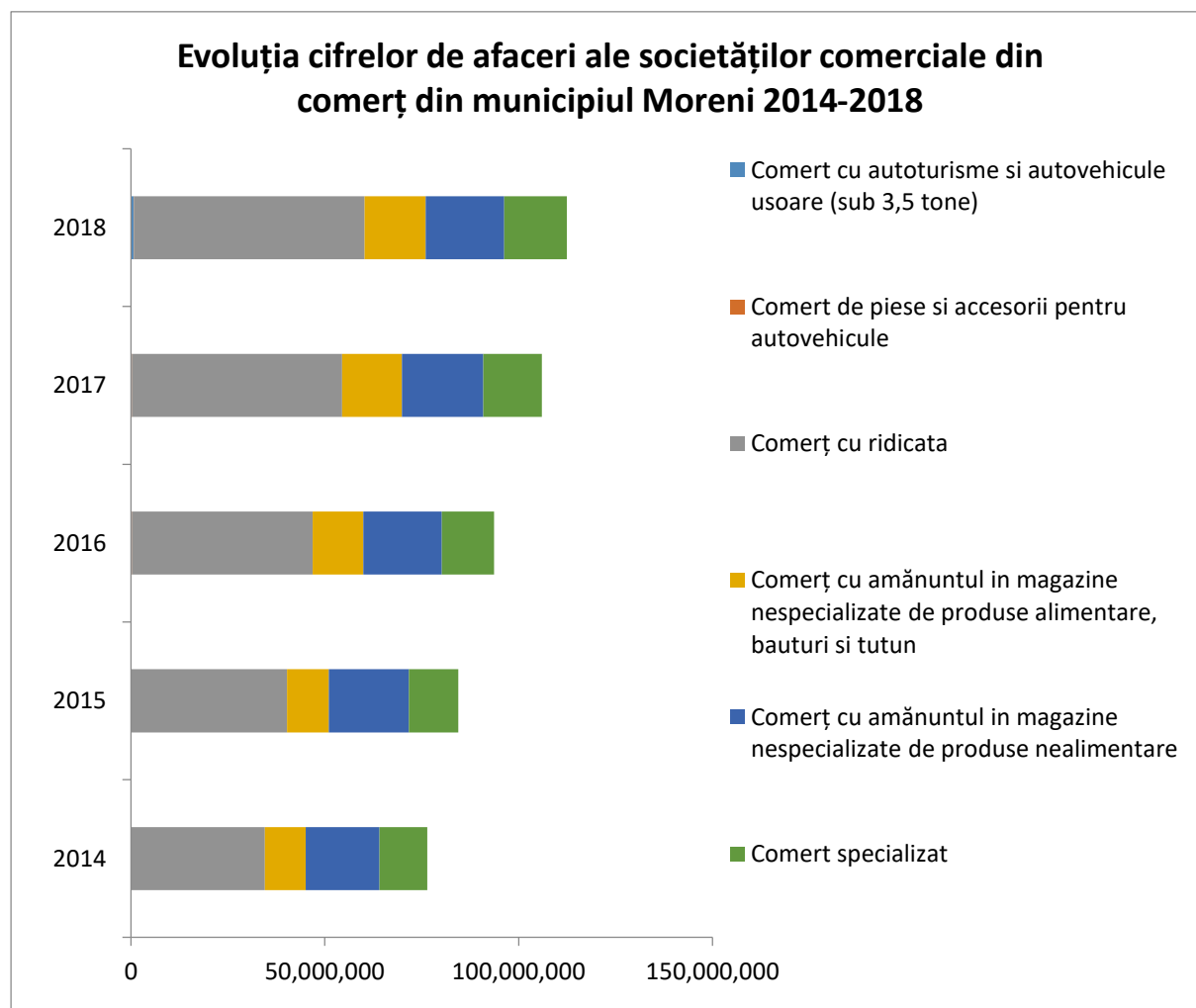
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

12.1.2 Comerț

Volumul vânzărilor din comerț a crescut constant în perioada analizată 2014-2018, consecință a creșterii standardului de viață și a puterii de cumpărare a agenților economici - instituții din zonă.

Comerțul are cea mai mare pondere, de 42% - acest fapt se datorează cel mai probabil rolului de oraș târg pe care Moreni îl joacă pentru zona rurală învecinată.

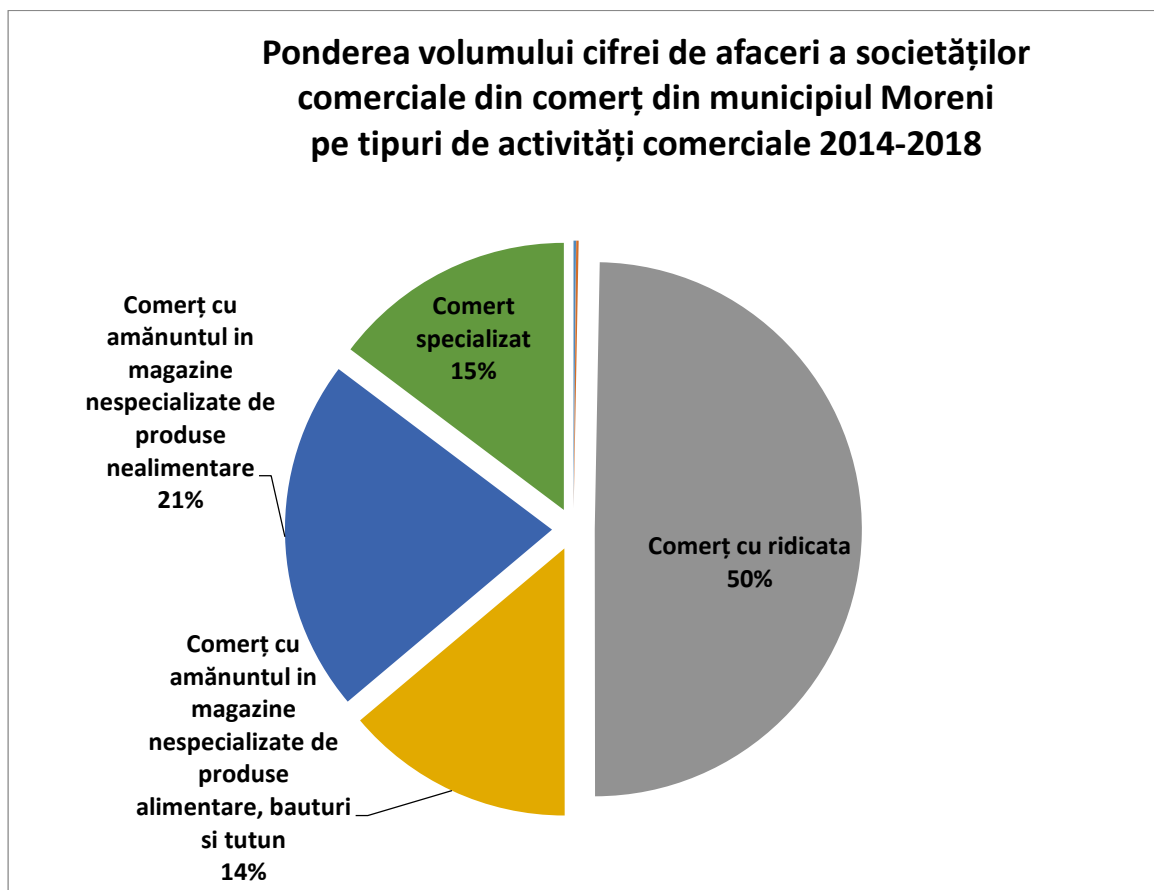
Figura 22 Evoluția cifrelor de afaceri ale societăților comerciale din comerț din municipiul Moreni 2014-2018

Sursa Listafirme. Ro - prelucrarea autorilor

Ponderea cea mai mare o înregistrează comerțul cu ridicata, care reprezintă 50% din volumul cifrei de afaceri în perioada analizată, probabil firmele specializate din Moreni servind ca furnizor en-gros pentru comercianții en-detail din localitățile aflate în sfera de influență a orașului.

Figura 23 Ponderea volumului cifrei de afaceri a societăților comerciale din comerț din municipiul Moreni pe tipuri de activități comerciale 2014-2018

Sursa Listafirme. Ro - prelucrarea autorilor

12.1.3 Industrie

Principalele sectoare industriale din municipiul Moreni sunt:

- Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte- care contribuie 34% la totalul cifrei de afaceri al întreprinderilor din sectorul industrial - sector aflat în creștere constantă mai accentuată cu începere din 2017 prin apariția unui nou agent economic de dimensiune mare în localitate;

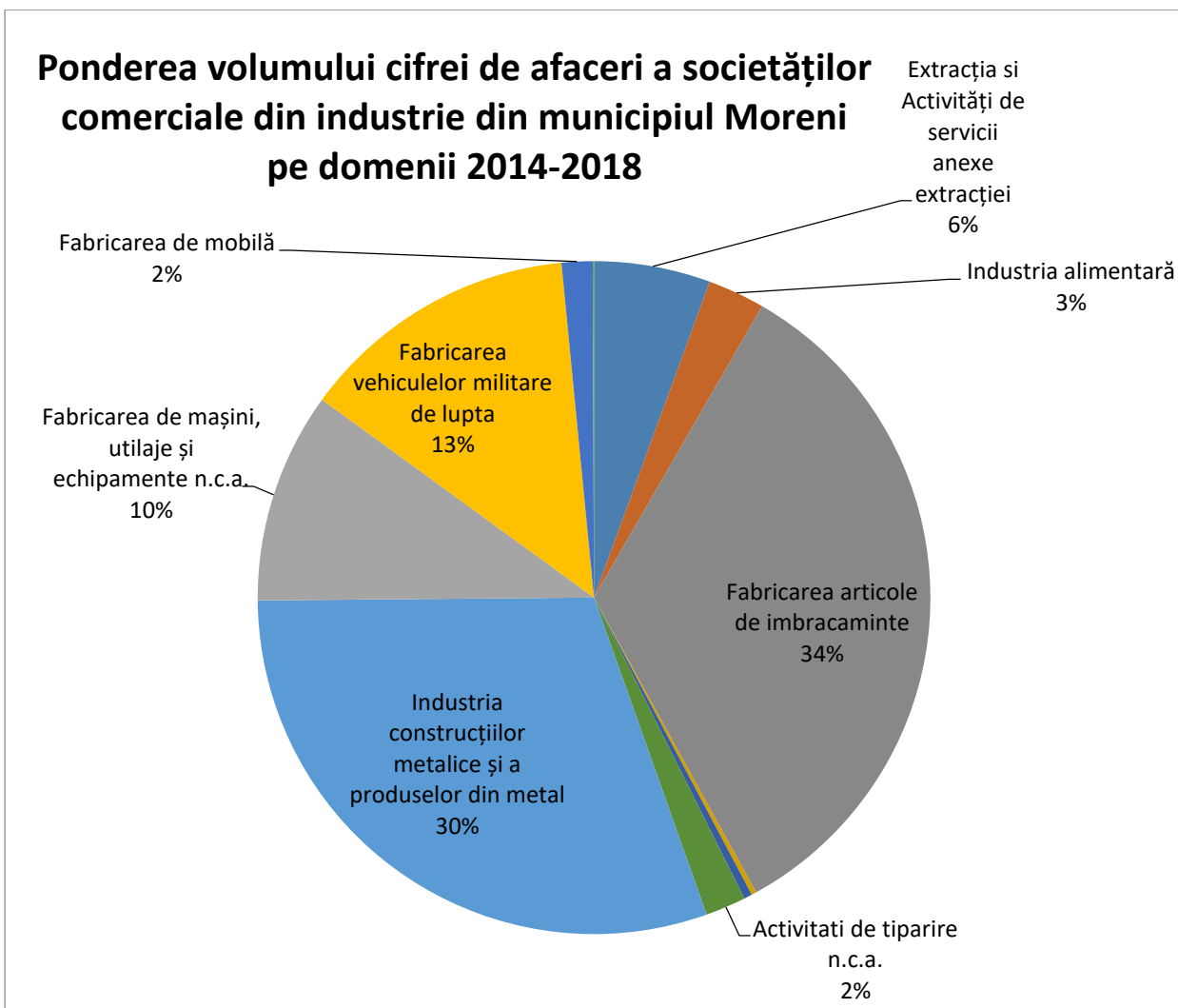
- Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal - cu un procent de 30%, cu o evoluție relativ constantă, fără creșteri spectaculoase în perioada analizată și chiar cu o ușoară scădere în anul 2017;
- Fabricarea vehiculelor militare de luptă - o industrie de tradiție în localitate, contribuie 30% la cifra de afaceri a sectorului;
- Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente - un sector care se bazează pe existența resursei umane cu cunoștințe tehnice în zonă, aduce 10% din cifra de afaceri și are o creștere constantă;
- Extracția și activități de servicii anexe extracției - un sector cu o pondere nesemnificativă la începutul perioadei 2014-2017 în ciuda tradiției existente în zonă, a înregistrat un reviriment în anul 2018 readucând sectorul extracției și al serviciilor conexe la o pondere de 6% în cifra de afaceri a agenților economici industriali din localitate.

Tabel 16 Principalele sectoare industriale din municipiul Moreni Cifre de afaceri Mil. RON pe ani 2014-2018

Sector industrial	Cifre de afaceri Mil. RON pe ani					
	2014	2015	2016	2017	2018	2014-2018
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	11.79	12.81	16.23	26.70	31.57	99.10
Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal	17.83	15.89	18.22	17.73	19.53	89.19
Fabricarea vehiculelor militare de luptă	7.95	6.37	6.78	8.92	9.56	39.58
Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.	4.65	4.73	6.08	6.73	7.66	29.85
Extracția și activități de servicii anexe extracției	0.10	0.11	0.10	1.26	14.88	16.46
Industria alimentară	1.86	2.32	1.88	1.09	0.92	8.07
Activități de tipărire n.c.a.	0.96	1.10	1.14	1.45	1.08	5.72
Fabricarea de mobilă	0.85	0.78	0.86	1.10	0.78	4.38
Fabricarea hârtiei ambalaje din hârtie și carton	0.26	0.24	0.25	0.21	0.20	1.16
Fabricarea produselor din lemn	0.04	0.04	0.10	0.23	0.27	0.68
Fabricarea de dispozitive, aparate și instrumente medicale stomatologice	0.02	0.03	0.04	0.04	0.04	0.17
Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice	0.01	0.01	0.01	0.00	0.00	0.03

Sursa Listafirme. Ro - prelucrarea autorilor

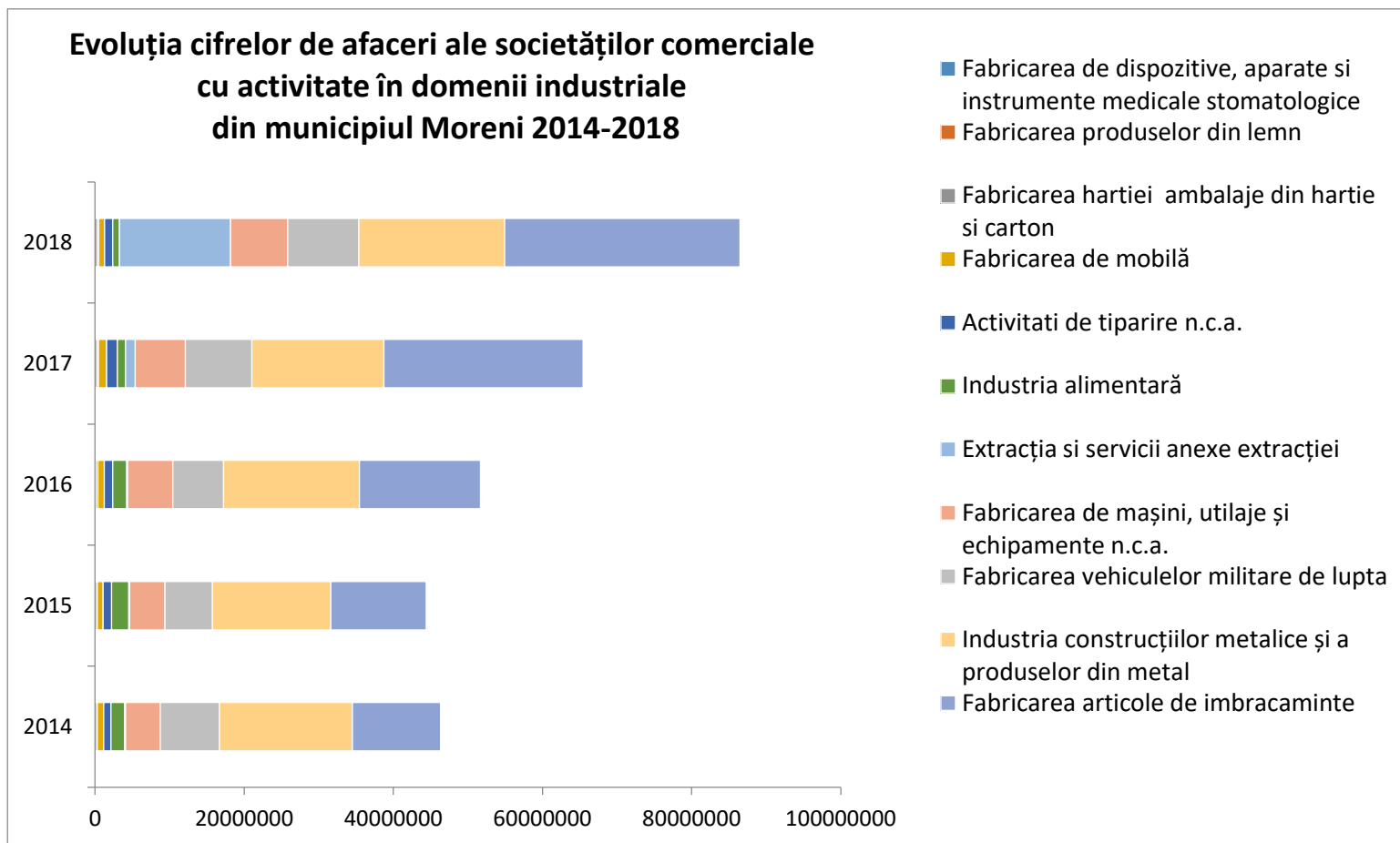
Figura 24 Ponderea volumului cifrei de afaceri a societăților comerciale din industrie din municipiul Moreni pe domenii 2014-2018

Sursa Listafirme. Ro - prelucrarea autorilor

Figura 25 Evoluția cifrelor de afaceri ale societăților comerciale cu activitate în domenii industriale din municipiul Moreni 2014-2018

Sursa Listafirme. Ro - prelucrarea autorilor

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

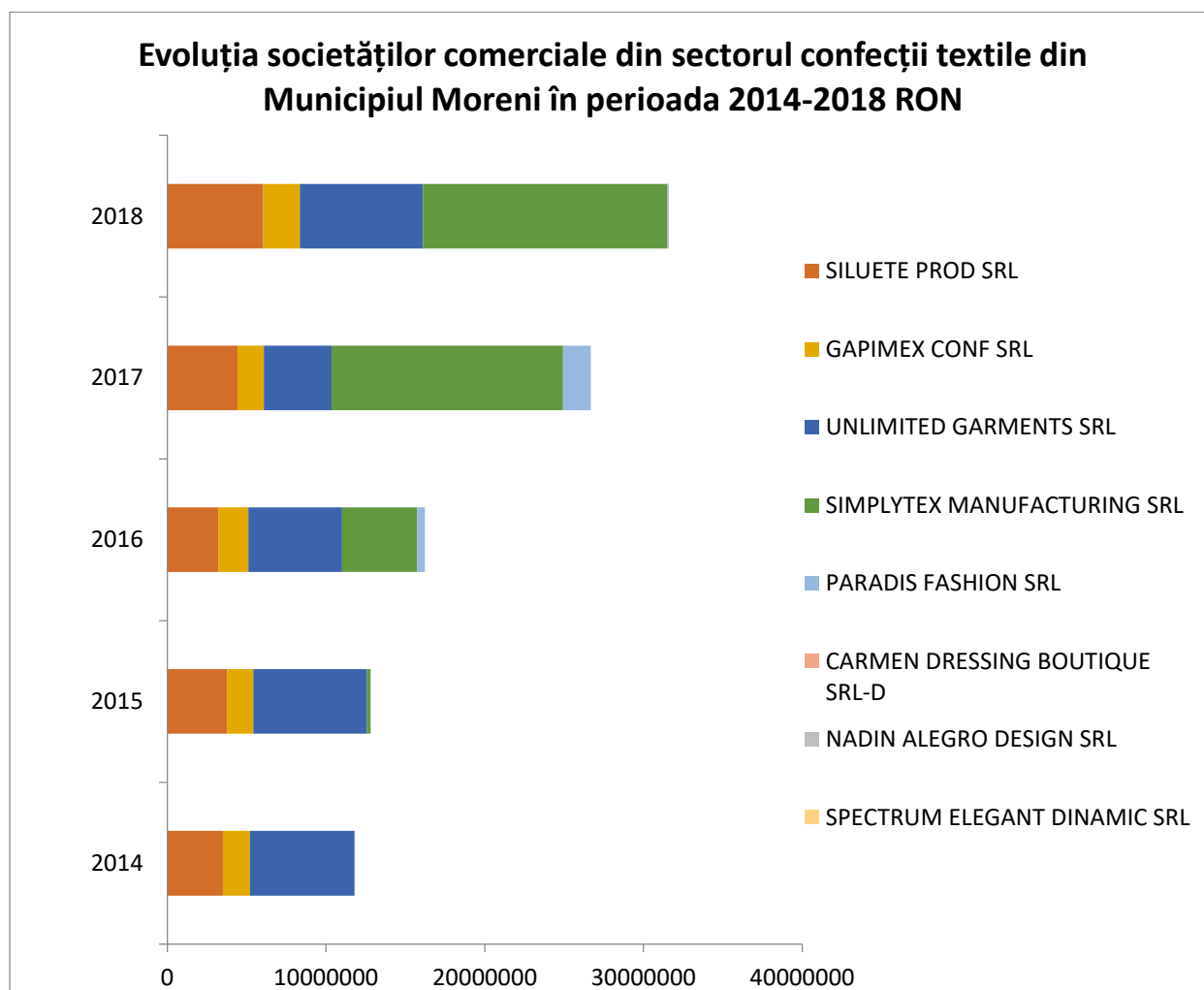

- Industria confecțiilor în municipiul Moreni.

Cel mai important domeniu industrial al localității ca și cifră de afaceri îl reprezintă confecțiile textile. Numărul de întreprinderi din acest sector a crescut de la 4 în anul 2014 la 8 în anul 2018. Dintre acestea, 5 au activitate economică semnificativă.

Cifra de afaceri la nivelul sectorului confecții textile a crescut constant în perioada analizată, cea mai mare parte a acestei creșteri datorându-se unei firme nou apărute - Simplytex Manufacturing S.R.L.

Figura 26 Dinamica întreprinderilor din sectorul confecții textile din Municipiul Moreni - Cifre de afaceri în perioada 2014-2018 RON

Sursa Listafirme. Ro - prelucrarea autorilor

Firmele din zonă colaborează cu unii din cei mai importanți actori din domeniu de pe plan mondial.

Prima întreprindere din sectorul textil apărută la Moreni, Siluete Prod SRL²¹ a început în 1996, prin exportarea articolelor de îmbrăcăminte produse în sistem Lohn într-o locație închiriată, cu 10 mașini de cusut folosite și 15 angajați. Angajamentul constant pentru calitate și livrarea la timp au fost factori determinanți pentru încheierea directă a noilor contracte externe. Compania a lucrat sau lucrează în parteneriat cu mărci precum ZARA și H&M, Sergio Tacchini, Benetton, Diesel de pe piața europeană. Compania a reușit să combine tehnologia cu artizanatul și arta. Achiziția recentă a 160 de mașini de cusut automate arată interesul constant al firmei pentru dezvoltarea proceselor în domeniu. Compania dispune de expertiza adecvată pentru a crea colecții personale, reînnoite la tendințele de modă.

12.1.4. Servicii

Principalele sectoare de servicii din municipiul Moreni sunt:

- Construcții - reprezentând 30% din totalul cifrei de afaceri a societăților comerciale cu activitate în servicii, cea mai mare parte fiind realizate prin lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale, venituri importante realizându-se și în lucrări speciale de construcții - instalații electrice, sanitare;
- Transporturi - Sectorul transporturilor care realizează de asemenea cifre de afaceri importate, având o contribuție de 18% la totalul generat în sectorul serviciilor - a înregistrat o evoluție semnificativă - cifra de afaceri crescând de peste 3 ori în intervalul analizat mai ales în domeniul transportului rutier de mărfuri în care activează numeroși agenți economici;
- Alt sector important este cel al tranzacțiilor imobiliare, cu o pondere de 14%, la Moreni existând câțiva agenți economici ca Parcul Industrial, care realizează venituri semnificative din închirieri de spații de producție sau birouri;
- Un sector în creștere semnificativă este cel al service-urilor auto - cifrele de afaceri rezultate din întreținerea și repararea autovehiculelor fiind în creștere;
- De notat și evoluția pozitivă a serviciilor privind tehnologia informației - producție de software la cerere - un sector care probabil va câștiga în importanță în perioada următoare marcată de digitalizare rapidă. Evoluții similare se înregistrează și la serviciile de consultanță pentru afaceri și management și în inginerie și consultanță tehnică, testări și analize tehnice;

---

²¹ <https://www.silueteprod.com/about-us/>

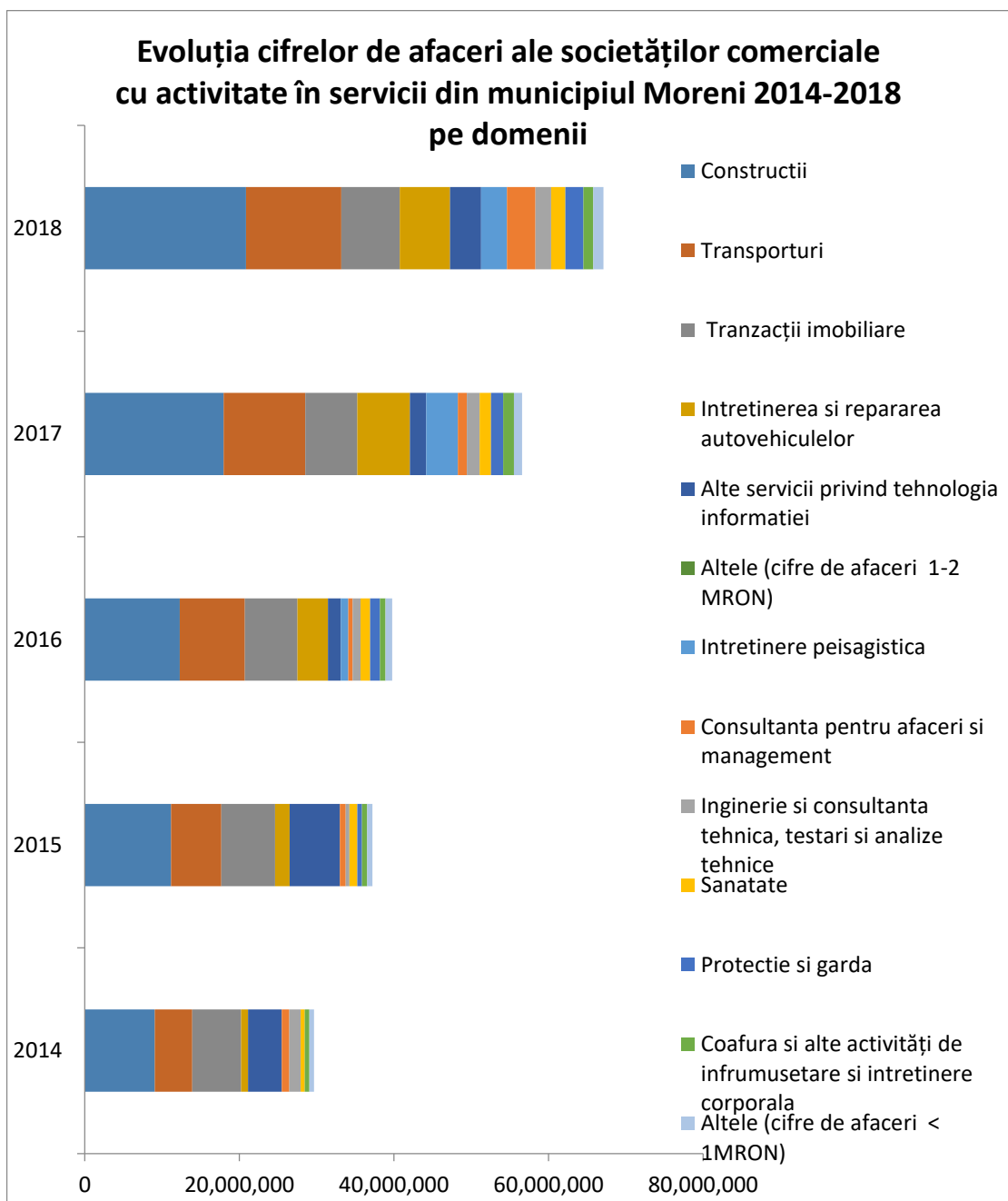

- Se constată o diversificare rapidă a activităților, existând numeroase sectoare de servicii pentru afaceri dar și servicii către persoane cu evoluții pozitive, cum ar fi întreținere peisagistică, sănătate, protecție și gardă, coafură și alte activități de înfrumusețare și întreținere corporală. Sectoare ce înregistrează cifre de afaceri mai mici cuprinse între 1 și 2 mil RON sunt medicina veterinară, transporturi cu taxiuri, servicii suport pentru întreprinderi, software orientat client, activități profesionale - foto, traduceri, contabilitate și audit financiar, consultanță în domeniul fiscal, învățământ, fotocopiere, secretariat, plasarea forței de muncă. Cele mai mici sectoare, cu cifre de afaceri sub 1 mil. RON, sunt cele de asigurări, creație și interpretare artistică, sportive, recreative și distractive, telecomunicații prin rețele fără cablu, arhitectură, îngrijire zilnică pentru copii, închiriere și leasing auto mașini și echipamente, alte activități de creditare, repararea calculatoarelor și a echipamentelor periferice.

Grafic...

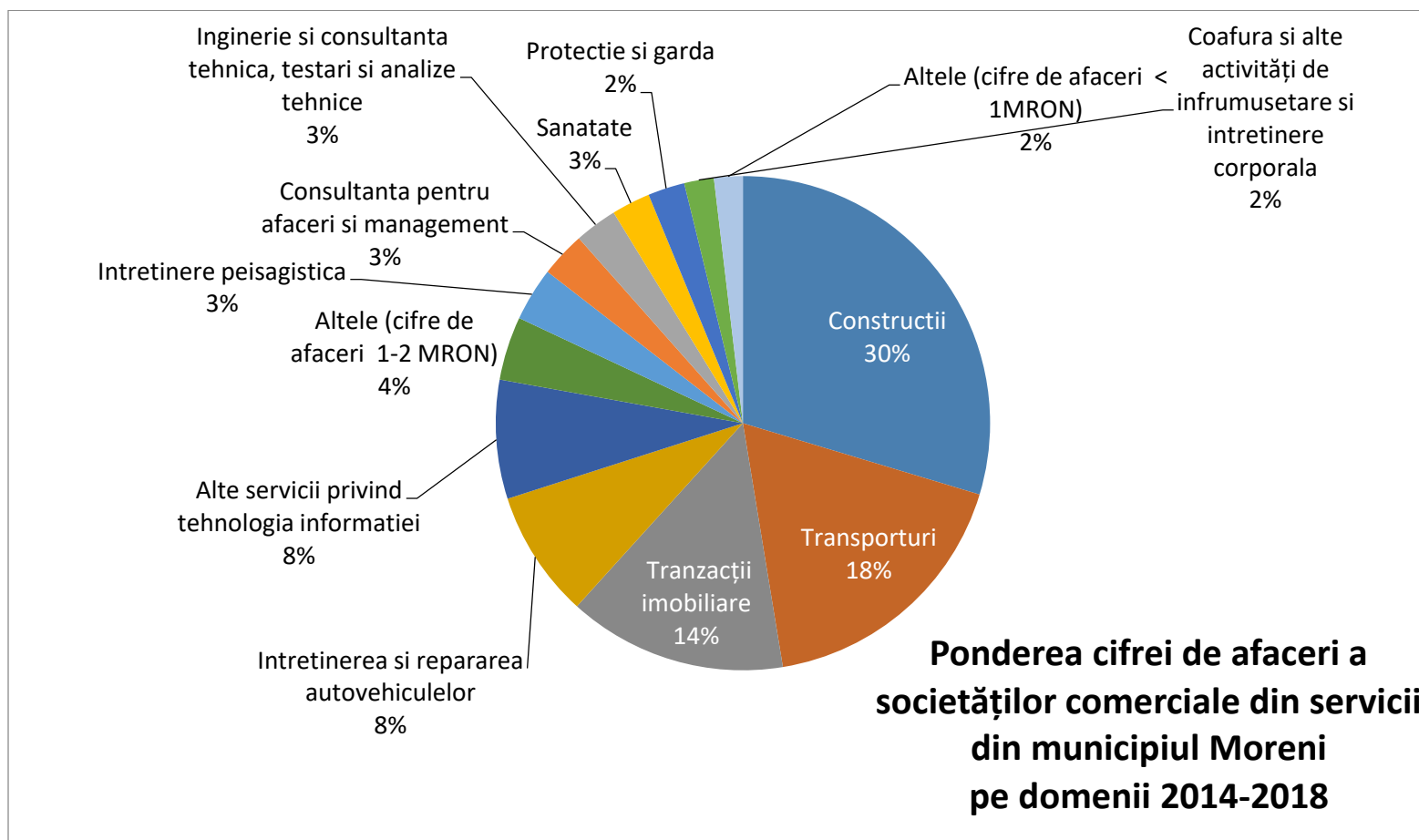

Figura 27 Evoluția cifrelor de afaceri ale societăților comerciale cu activitate în servicii din municipiul Moreni 2014-2018 pe domenii

Sursa Listafirme. Ro - prelucrarea autorilor

Figura 28 Ponderea cifrei de afaceri a societăților comerciale din servicii din municipiul Moreni pe domenii 2014-2018

Sursa Listafirme. Ro - prelucrarea autorilor

12.1.5. Turism și alimentație publică

Conform datelor Ministerului Turismului, în Moreni la data 02.10.2020 funcționa o singură structură de primire turistică cu funcțiuni de cazare clasificată și anume Hotel Central, 2 stele, 30 camere, 60 locuri, operată de VALAHIA S.A.

Valahia S.A. este o societate cu sediul în Târgoviște care operează în industria hotelurilor și a motelurilor, înființată în 1991. Societatea are în prezent (2019) un număr de 53 angajați. În 2019 compania a raportat o creștere a veniturilor nete din vânzări de 6,5%. A existat o creștere totală de 1,91% a activelor totale ale Valahia S.A. în aceeași perioadă. Marja de profit net a întreprinderii a scăzut cu 14,61% în 2019.²²

Moreni este remarcat în Planul de Dezvoltare a Regiunii Sud Muntenia varianta draft 2021-2027 ca unul din cele trei municipii din regiunea Sud Muntenia care nu dispune de o unitate de cazare de minim 3 stele - celelalte fiind Fetești și Roșiori de Vede.²³

Alte unități de cazare existente sunt Pensiunea Cetății care oferă 12 locuri de cazare și 6 camere matrimoniale, toate acestea au dotări moderne și mobilier de calitate.

În localitate funcționează un Centru de Informare Turistică.

În Moreni funcționează o singură agenție de turism licențiată deținută de societatea Smart Ways Turistic S.R.L., cu sediul în București.

În localitate funcționează 11 societăți cu obiect de activitate restaurante (7), alte servicii de alimentație n.c.a. (2) și baruri și alte activități de servire a băuturilor (5). După cum se poate vedea, acestea au avut o evoluție pozitivă urmare a creșterii calității vieții locuitorilor din zonă și în contextul rolului de oraș târg al localității, care atrage populația din zona rurală aflată în sfera de influență în tranzit diurn pentru accesarea serviciilor publice și private și facilități existente în oraș.

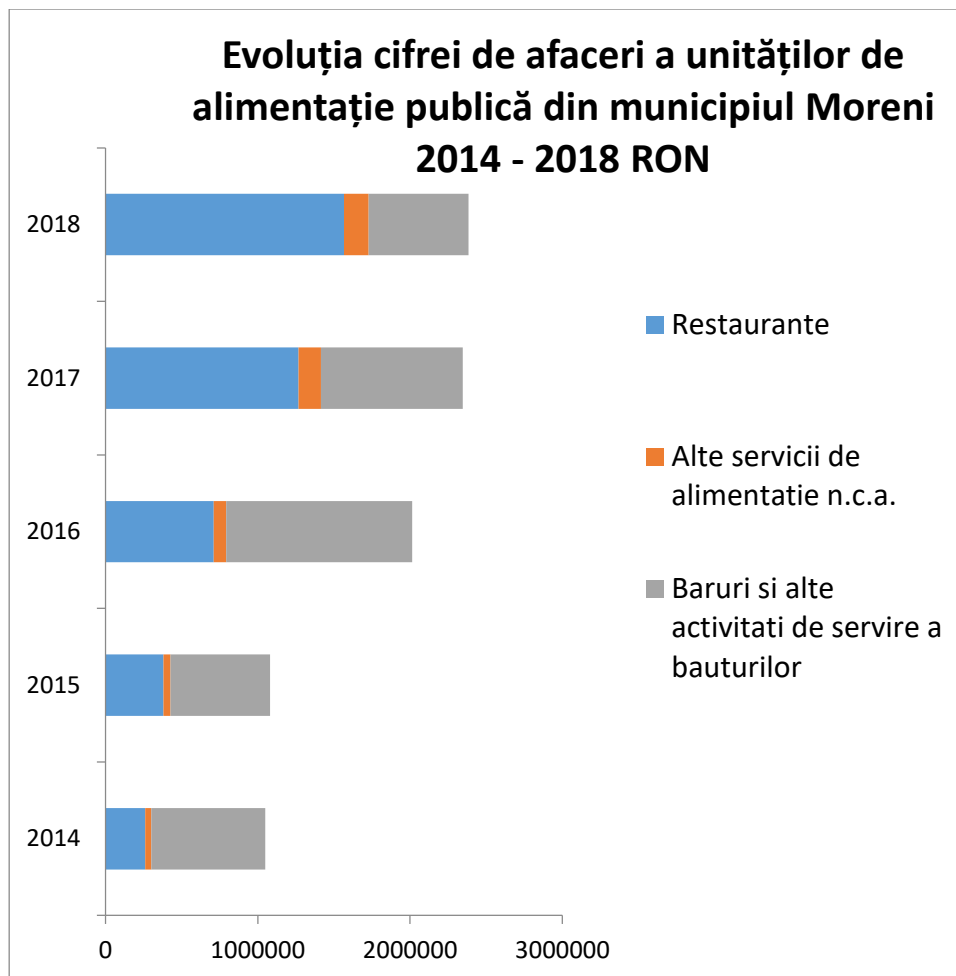
Figura 29 Evoluția cifrei de afaceri a unităților de alimentație publică din municipiul Moreni 2014-2018

²² https://www.emis.com/php/company-profile/RO/Valahia_SA__TARGOVISTE__en_1499733.html

²³ Planul de Dezvoltare a Regiunii Sud Muntenia varianta draft 2021-2027

Figura 30 Evoluția cifrei de afaceri a unităților de alimentație publică din municipiul Moreni 2014 - 2018

Sursa Listafirme. Ro - prelucrarea autorilor

Conform INS capacitatea de cazare turistică existentă în municipiul Moreni a variat, de la 58 în 2012 la 102 în 2014, scăzând la 90 începând cu 2015, valoare la care a și rămas.

Tabel 17 Sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistică din Municipiul Moreni 2014-2018

Tipuri de structuri de primire turistică	Ani					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hoteluri	2480	2103	2617	3010	3659	2647

Sursa INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Dacă numărul sosirilor a rămas relativ constant în perioada analizată, numărul înnoptărilor a scăzut semnificativ, reducându-se la mai puțin de jumătate.

Tabel 18 Înnoptări în structuri de primire turistică în municipiul Moreni 2014-2019

Tipuri de structuri de primire turistică	Ani					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	UM: Număr					
Hoteluri	10874	8556	4952	5544	6085	4903

Sursa INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Context economic regional - Regiunea Sud Muntenia

În regiunea Sud Muntenia, conform evidențelor Ministerului Economiei, funcționează 4 clustere (care își au sediul social în regiunea Sud Muntenia) în domeniul automotive (cluster al furnizorilor de componente pentru Renault-Dacia, SPRINT), al lemnului și al agriculturii ecologice, dintre care 2 sunt membre ale Asociației Clusterelor din România și medaliată cu bronz de către Secretariatul European pentru Analiza Clusterelor.

Există unele clustere din București Ilfov care sunt active și în județul Dâmbovița și anume Mechatrec Mectaronică (electronică) Smart Alliance IT (Digital) sau în sectoare în care sunt concentrate mai multe întreprinderi din Moreni cum ar fi Romanian Textile Concept textile București.

12.2. Fond funciar, agricultură, silvicultură și dezvoltare rurală

Municipiul Moreni are un teritoriu administrativ în suprafață de 3.514 ha, din care teren în intravilan 610 ha și teren extravilan 2.904 ha, structurată astfel:

- Suprafață agricolă 957 ha, din care:
  - arabil 148 ha;
  - pășuni 389 ha;
  - fânețe 404 ha;
  - vii și livezi - 16 ha.
- Vegetație forestieră - 1.897 ha.

Agricultura nu a reprezentat o activitate de bază decât în perioada medievală iar atunci, datorită solului nu foarte prielnic, ea s-a rezumat la creșterea viței de vie și a livezilor de pruni. Acest fapt este vizibil și în toponimia unora din părțile așezărilor: Vișorul, Țuicani. În prima jumătate a sec. al XIX-lea principala ocupație a locuitorilor era pomicultura.²⁴ În perioada recentă suprafețele de livezi au scăzut foarte mult, de la 214 hectare în 1990, la numai 15 ha în 2014, majoritatea acestor suprafețe fiind în prezent fânețe.

---

²⁴ REACTUALIZAREA PLANULUI URBANISTIC GENERAL AL MUNICIPIULUI MORENI – Revizia 1 2018 - S.C. "AMBIENT URBAN" S.R.L. Târgoviște

Tabel 19 Suprafața fondului funciar după modul de folosință municipiul Moreni 1990-2014

Tabel 20 Terenuri - mod de folosință Municipiul Moreni 1990-2014

Terenuri - mod de folosință	Ani						
	1990	2000	2010	2011	2012	2013	2014
	UM: Ha						
Total	3514	3514	3514	3514	3514	<u>3514</u>	3514
Agricolă	957	957	957	957	957	<u>957</u>	957
Arabilă	195	181	148	148	148	<u>148</u>	148
Pășuni	464	478	389	389	389	<u>389</u>	389
Fânețe	77	121	404	404	404	<u>404</u>	404
Vii și pepiniere viticole	7	7	1	1	1	<u>1</u>	1
Livezi și pepiniere pomicole	214	deav	15	15	15	<u>15</u>	15
Terenuri neagricole total	:	:	2557	2557	2557	<u>2557</u>	2557
Păduri și altă vegetație forestieră	:	:	1897	1897	1897	<u>1897</u>	1897
Ocupată cu ape, bălți	:	:	48	48	48	<u>48</u>	48
Ocupată cu construcții	:	:	490	490	490	<u>490</u>	490
Căi de comunicații și căi ferate	:	:	97	97	97	<u>97</u>	97
Terenuri degradate și neproductive	:	:	25	25	25	<u>25</u>	25
© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ							

Silvicultură

Pădurile din zona cartierelor municipiului sunt de gorun și stejar. În luncile principalului curs de apă (Cricovul Dulce) cresc păduri de esențe moi (zăvoaie din anin alb, anin negru, plop și salcie).

În pădure predomină făgetele, mestecănul, plopul, aninul alb și negru, carpen, gorun, frasin, tei, jugastru, paltin. Ca floră ierboasă de pădure întâlnim feriga, coada calului, ranunculacee, măseaua ciutei, ghiocelul, floarea paștelui, vioreaua, unișorul, mătrăguna, vinarița, pipiriga, ciuboțica cucului, măcriș, urzica, curpen, călin. Ca mușchi întâlnim Catherina undulată. În lunci găsim plopi, salcie, anin, răchită.

Zona este plină de plante medicinale, unele dintre ele folosite tot mai rar - mușetel, ciuboțica cucului, potbal, brusture, coada șoricelului, salcia, cimbrisor, plămânărica, soc, talpa găștei, pătlagina, sunătoare, tei, frag, țintaură, pelin, iarba mare, coada calului.

În cele șase păduri principale din zonă ce se întind și pe teritoriul administrativ al localității Moreni, ponderea o dețin arborii foioși, urmați de rășinoase și alte esențe.

Toate aceste suprafețe cu vegetație își aduc un mare aport la menținerea și stabilirea unui climat agreabil pentru localitatea Moreni și reprezintă în prezent, dar mai ales pentru viitor, o sursă pentru loisir.²⁵

- Pădurea cu suprafața cea mai mare pe teritoriul administrativ al localității este Pădurea Tisa (cca 460 ha.), formată în principal din arbori de foioase.
- Pădurea Pleașa, formată majoritar din foioase, cuprinde o suprafață de cca 184 ha.
- Pădurea Hula - Pâscov are în componență arbori foioși și o suprafață de cca 184 ha.
- Pădurea Bana deține pe teritoriul administrativ al Moreniului suprafața de cca 397 ha. și cuprinde esențe precum fagul, stejarul, carpenul și arinul.
- Pădurea Nisipoasa deține o suprafață de cca 157 ha. și este alcătuită din arbori foioși.
- Pădurea Cervenia are o suprafață de cca 94 ha. și este compusă din arbori de foioase.

Dezvoltare rurală

Moreni este identificat ca localitate urbană cu rol polarizator în Planul de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a - Rețeaua de localități, fiind municipiu cu o populație rurală în raza de influență de 58.000 locuitori - 9 comune, fiind depășit în județul Dâmbovița doar de reședința de județ și de orașul Pucioasa.

Din păcate până în prezent nu și-a asumat un rol activ în implementarea politicii de dezvoltare rurală. Comunele din sfera sa de influență sunt parte din Grupuri de Acțiune Locală Leader (Moreni nefiind, din păcate, parte din niciunul dintre ele).

Comunele Gura Ocniței (cu o populație de 7319 locuitori), I.L. Caragiale (cu o populație de 7697 locuitori), Dărmănești (cu o populație de 4810 locuitori), Vlădeni (cu o populație de 2807 locuitori) sunt afiliate Asociației Grupului de Acțiune Locală CRICOV-PROVIȚA-PRAHOVA format din 10 unități administrativ-teritoriale (UAT) - celalalte 6 fiind din județul Prahova, exclusiv din mediul rural (comune).

Celalalte comune din nordul sferei de influență a municipiului Moreni - Iedera, Valea Lungă, Vârfuri, Vișinești - s-au afiliat Grupului de Acțiune Locală "Dealurile Sultanului" care grupează 13 UAT-uri din nord-estul județului Dâmbovița și nord-vestul județului Prahova, de-a lungul râurilor Cricovul Dulce, Provița, Prahova și Doftana cuprinzând și orașul Comarnic.

12.3. Percepția cetățenilor asupra mediului economic

Din perspectiva sprijinirii dezvoltării sectorului economic, a întreprinderilor mici și mijlocii, a investitorilor în municipiu pentru crearea de locuri de muncă în municipiu, 56,9% dintre

---

²⁵ REACTUALIZAREA PLANULUI URBANISTIC GENERAL AL MUNICIPIULUI MORENI – Revizia 1 2018 - S.C. "AMBIENT URBAN" S.R.L. Târgoviște

respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 29,7% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți; un număr destul de mare de respondenți - 13,4% nu știu / nu răspund.

Figura 31 Percepția cetățenilor asupra sprijinirii dezvoltării sectorului economic

Nivelul de satisfacție privind sprijinirea dezvoltării sectorului economic, a întreprinderilor mici și mijlocii, a investitorilor în municipiu pentru crearea de locuri de muncă	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		96	35,688%
2 Parțial nemulțumit		57	21,190%
3 Parțial mulțumit		49	18,216%
4 Mulțumit		31	11,524%
Nu știu / Nu răspund		36	13,383%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

Referitor la diversificarea și dezvoltarea sectorului agro-alimentar în municipiu, 52,5% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 37,9% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți.

Figura 32 Percepția cetățenilor asupra diversificarea și dezvoltarea sectorului agro-alimentar

Nivelul de satisfacție privind diversificarea și dezvoltarea sectorului agro-alimentar în municipiu	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		76	28,253%
2 Parțial nemulțumit		65	24,164%
3 Parțial mulțumit		70	26,022%
4 Mulțumit		32	11,896%
Nu știu / Nu răspund		26	9,665%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

12.4. Analiza SWOT economie locală

Tabel 21 Analiza SWOT - economie locală

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Sector al întreprinderilor locale puternic - cu evoluție pozitivă în perioada de referință 2014-2018;</p> <p>Numărul angajaților în societățile comerciale din municipiul Moreni a crescut constant cu 36,4% în doar 5 ani 2014-2018;</p> <p>Cifra de afaceri agregată a societăților cu sediul în Moreni a crescut în aceeași perioadă cu 72,5%, iar profitul declarat cu peste 112%, rezultate economice remarcabile;</p> <p>Existența unor agenți economici cu experiență și competitivi pe plan național și internațional în principalele sectoare. Comerțul are cea mai mare pondere, de 42% în cifra de afaceri - acest fapt se datorează cel mai probabil rolului de oraș târg pe care Moreni îl joacă pentru zona rurală învecinată;</p> <p>Distanța redusă până la două centre urbane importante: Târgoviște și Ploiești;</p> <p>Distanța redusă până la DN 1;</p> <p>Existența unor capacități / spații de producție;</p> <p>Experiența și tradiția industrială;</p> <p>Existența și experiența pozitivă a Parcului Industrial.</p>	<p>Neasumarea unui rol activ în implementarea politicii de dezvoltare rurală - comunele din sfera de influență a localității sunt parte din Grupuri de Acțiune Locală Leader (Moreni nefiind, din păcate, parte din niciunul dintre ele) cu alte centre urbane;</p> <p>Concentrarea economiei locale în sectoare puternic afectate de criza economică - comerț 42% și textile 10%;</p> <p>Învățământ profesional insuficient dezvoltat pentru nevoile specifice ale întreprinderilor din zonă.</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Moreni este identificat ca localitate urbană cu rol polarizator în Planul de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a - Rețeaua de localități, fiind municipiu cu o populație rurală în raza de influență de 58.000 locuitori - 9 comune, fiind depășit în</p>	<p>Economia locală și mai ales comerțul din Moreni ca oraș mic este amenințat de evoluția rapidă a tendințelor globale ale consumatorilor și de schimbările structurale ale afacerilor locale cu amănuntul;</p> <p>Rolul și poziția comerțului din municipiul Moreni ca oraș mic sunt amenințate de</p>

județul Dâmbovița doar de reședința de județ și de orașul Pucioasa;

Programele de investiții - finanțare start-up dezvoltare întreprinderi cu fonduri publice și europene;

Oportunitatea dezvoltării unui cluster de industrie textilă;

Oportunitatea dezvoltării unui cluster de industrie.

orașele învecinate mai mari, care au o ofertă culturală și de comerț cu amănuntul mai diversificată, atragând oameni din zonele înconjurătoare;

Înteruperea fără precedent a activităților comerciale la nivel global din cauza crizei epidemiologice, de fabricație și de vânzare cu amănuntul, urmată de o criză economică majoră, va duce la scăderea cifrei de afaceri din industria textilă și a confecțiilor europene cu -19% în 2020 care va avea impact și asupra firmelor din domeniu din Moreni, a căror producție este orientată în mare parte către export;

Importurile Europei de Vest din Europa centrală și estică inclusiv de produse din sectoare în care sunt activi și agenți economici din Moreni - ex. Textile - au scăzut dramatic, în timp ce importurile din China au scăzut mult mai puțin și au revenit deja la nivelul pre-COVID până în aprilie 2020, dintre cele 13 țări CESEE, România fiind cea mai afectată după Slovacia, China re-orientându-și mai ușor sectorul textil către articolele necesare în contextul crizei Covid - măști și alte echipamente de protecție;

Distanța redusă până la două centre urbane importante: Târgoviște și Ploiești - crează oportunități pentru migrarea consumatorilor și forței de muncă locale.

13. Dezvoltarea socială

13.1. Piața muncii - ocupare, șomaj

Resursele de muncă reprezintă acea categorie de populație care dispune de ansamblul capacităților fizice și intelectuale care îi permit să desfășoare o muncă utilă în una din activitățile economiei naționale și includ populația în vârstă de muncă, aptă de a lucra, precum și persoanele sub și peste vârsta de muncă aflate în activitate.

Vârstele de muncă sunt: pentru perioada 2016-2019: 16-60 ani pentru femei, respectiv 16-65 ani pentru bărbați. 2020: 16-61 ani pentru femei, respectiv 16-65 ani pentru bărbați.

Vârsta medie a populației

Vârsta medie a populației din municipiul Moreni este de 42,7 ani în 2020, în creștere față de anul 2019, când era 42,3 ani.²⁶ În anul 2019 municipiul Moreni înregistra aceeași vârstă medie cu media județului la mediul de rezidență urban, dar se situa peste media generală. Putem spune că în ceea ce privește gradul de îmbătrânire al populației municipiul se situează în media regiunii în care este situat. Se poate însă constata și o creștere a vârstei medii - semn al unei îmbătrâniri accentuate a populației.

Tabel 22 Vârsta medie a populației în județele Dâmbovița și Prahova pe medii de rezidență 2019

Vârsta medie a populației după domiciliu	Ani		
	Total	Urban	Rural
Dâmbovița	41,6	42,3	41,2
Prahova	43	43,9	42,1

Sursa INS Tempo online

Populația activă (persoanele active) - din punct de vedere economic - cuprinde toate persoanele de 15 ani și peste care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii; include populația ocupată și șomerii.

Rata de activitate reprezintă raportul dintre populația activă și populația în vârstă de 15-64 ani și peste, exprimat procentual.

Rata de ocupare reprezintă raportul dintre populația ocupată și populația în vârstă de 15-64 ani și peste, exprimat procentual.

Numărul mediu al salariaților reprezintă o medie aritmetică simplă rezultată din suma efectivelor zilnice ale salariaților, inclusiv din zilele de repaus săptămânal, sărbători legale și alte zile nelucrătoare împărțită la numărul total al zilelor calendaristice (365 zile). Salariații care nu au fost angajați cu normă întreagă s-au inclus în numărul mediu proporțional cu timpul de lucru prevăzut în contractul de muncă.

Municipiul Moreni cunoaște o scădere semnificativă a numărului de locuri de muncă, acesta reducându-se la peste jumătate în ultimii 20 de ani. Și în intervalul de analiză 2014-2018 locurile de muncă au continuat să dispară - reducerea corespunzătoare perioadei fiind de 9,4% în doar 4 ani, cu un reviriment semnificativ în anul 2017.

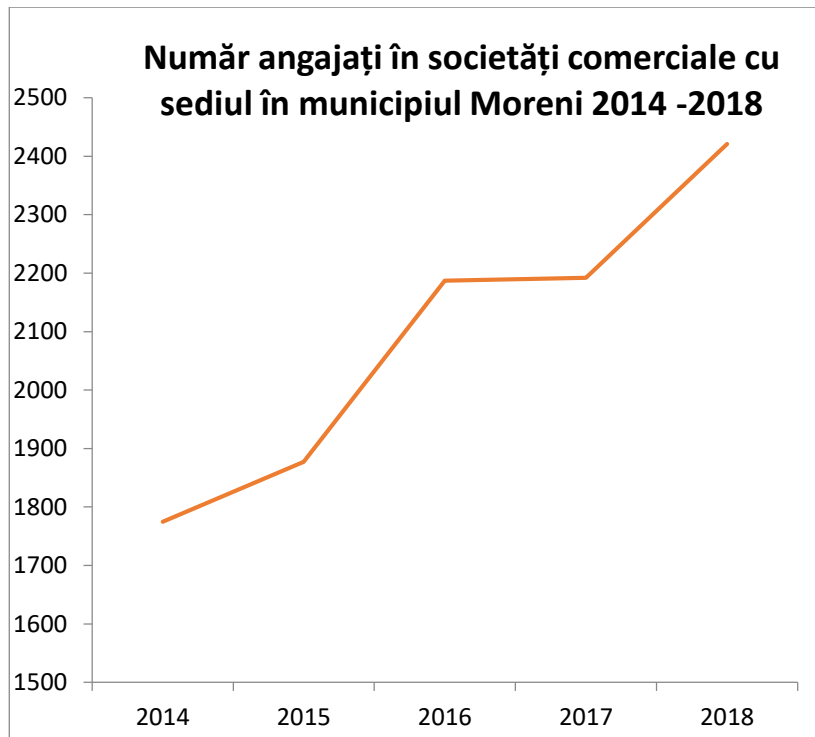
Tabel 23 Numărul mediu al salariaților din Municipiul Moreni 2000-2018

²⁶ Vârsta medie a fost calculată de autori după metodologia INS, reprezentând media vârstelor unei populații, prin vârstă înțelegând acea variabilă demografică continuă ce exprimă timpul scurs de la data nașterii unei persoane până la un anumit moment de observare. Vârsta medie a populației după domiciliu se determină după formula: $x = \frac{\sum(x+0,5)P_x}{\sum P_x}$ unde: x = vârsta în ani împliniți; P_x = numărul persoanelor de vârsta x ; 0,5 = jumătate de an considerată drept echivalent mediu al variației abaterilor față de data exactă a împlinirii unei vârste oarecare.

Numărul mediu al salariaților	Ani						
	2000	2010	2014	2015	2016	2017	2018
	UM: Număr persoane						
	7,767	4,287	3,420	3,398	3,089	3,488	3,098

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Figura 33 Număr angajați în societăți comerciale cu sediul în municipiul Moreni 2014 -2018

Sursa listafirme.ro

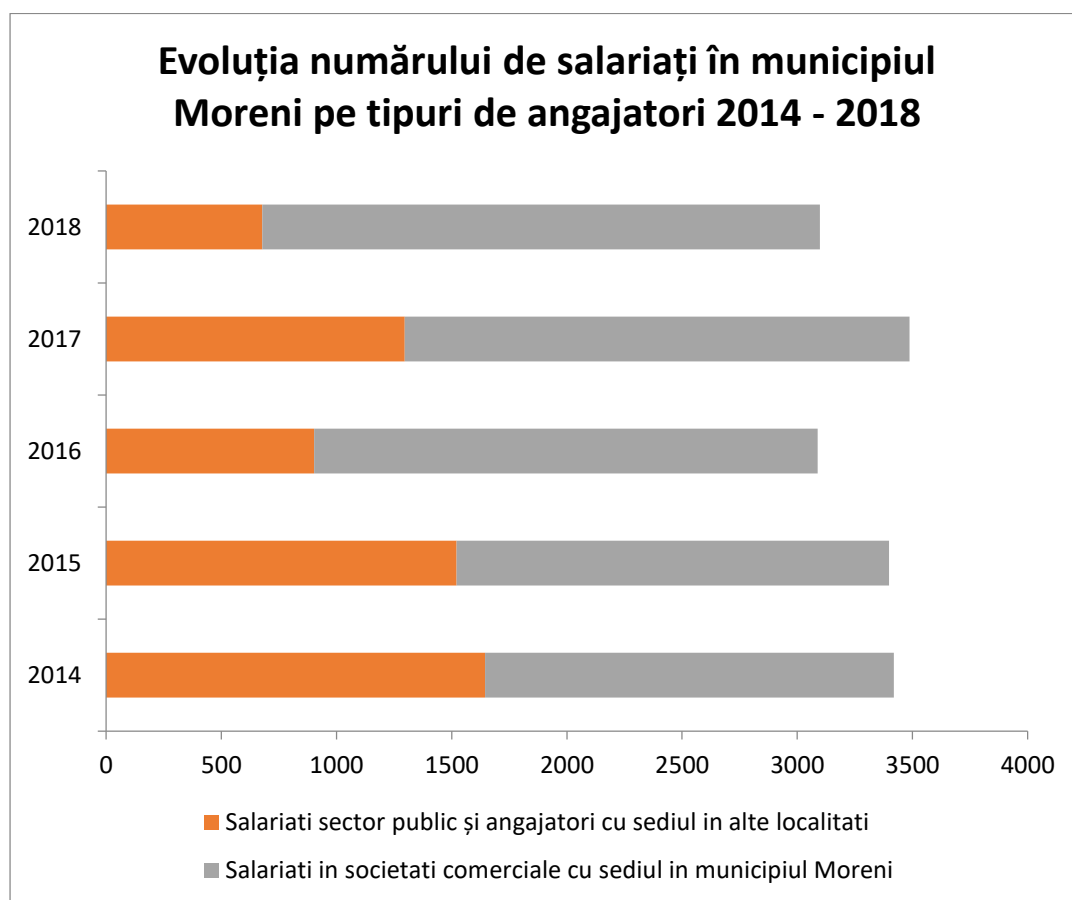
Tabel 24 Salariați pe tipuri de angajatori municipiul Moreni 2014-2018

An	2014	2015	2016	2017	2018
Salariați total ¹	3,420	3,398	3,089	3,488	3,098
Salariați sector public și angajatori cu sediul în alte localități ²	1,645	1,521	902	1,296	677
Salariați în societăți comerciale cu sediul în municipiul Moreni - Listafirme.ro ³	1,775	1,877	2,187	2,192	2,421

Sursa datelor ¹ INS Tempo ² calculele autorilor ³ Listafirme.ro

Figura 34 Evoluția numărului de salariați în municipiul Moreni pe tipuri de angajatori 2014-2018

Figura 35 Evoluția numărului de salariați în mun. Moreni pe tipuri de angajatori 2014 - 2018

Surse INS tempo număr total salariați, lista firme.ro salariați societăți comerciale cu sediul în Moreni - calculele autorilor

Se constată o creștere constantă a numărului salariaților - a locurilor de muncă generate de societăți comerciale cu sediul în Municipiul Moreni - cea mai bună ilustrare a importanței dezvoltării endogene bazate pe capital uman local. Fluctuațiile cele mai semnificative se înregistrează la ocuparea în alte sectoare decât cel privat local.

Toate întreprinderile cu sediul în municipiul Moreni sunt întreprinderi mici, mijlocii și micro-întreprinderi.

Un top al principalilor angajatori ne arată că 22 dintre aceștia oferă peste 70% din totalul locurilor de muncă al societăților comerciale cu sediul în municipiu - cu un număr de angajați între 18 și 417 în anul 2018. Dintre firmele considerate active, 121 nu aveau nici un angajat.

Tabel 25 Principalilor angajatorisocietati comerciale mun Moreni 2014-2018

Firmă	2014	2015	2016	2017	2018	Domeniu
SIMPLYTEX MANUFACTURING S.R.L.		27	172	199	417	Fabricare articole de îmbrăcăminte
COMPANIA NAȚIONALĂ ROMARM S.A.	328	323	309	294	289	Fabricarea ehiculelor militare de luptă
UNLIMITED GARMENTS S.R.L.	235	244	225	129	4	Fabricare articole de îmbrăcăminte
MILLION DESIGN S.R.L.	175	190	190	160	135	
SILUETE PROD S.R.L.	103	101	101	117	123	
WISE ACTIVITY MANAGEMENT S.R.L.	0	0	0	66	114	
METALICA PROD S.R.L.	74	82	88	85	89	Fabricarea utilajelor și a mașinilor-unelte pentru prelucrarea metalului
ELITE REGAL SECURITY S.R.L.		36	55	55	87	Activități de protecție și gardă
VALCHIR CONSTRUCT S.R.L.	0	0	0	8	80	Servicii anexe extracției petrolului brut și gazelor naturale
GAPIMEX CONF S.R.L.	88	87	83	74	76	Fabricare articole de îmbrăcăminte
PRESTĂRI SERVICII MUNICIPALE MORENI S.R.L.			52	66	67	Activități de întreținere peisagistică
ELIXDAN PROD COM IMPEX S.R.L.	57	60	63	68	64	Comerț cu ridicata al mat. lemnos și de construcție și echipamente sanitare
TEKNAUS S.R.L.	47	46	44	42	41	Operațiuni de mecanică generală
MECANICA MORENI S.R.L.	39	43	43	31	33	
ALEXBI LUX S.R.L.	12	16	24	30	32	Întreținerea și repararea autovehiculelor
AURORA L.C. S.R.L.	28	32	33	31	32	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate de prod. nealimentare
ORA TRANSLOC S.R.L.	17	27	23	0	28	Operațiuni de mecanică generală
ANDU CONCRETE & SERVICES S.R.L.	10	28	27	23	26	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale

GAZTEH CORPORATION S.A.	9	9	8	9	19	Intermedieri în comerțul cu mașini, echip. industriale, nave și avioane
GRUP MODAL S.R.L.	15	16	16	18	18	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate de prod. nealimentare
S.C.M. ÎNFRĂȚIREA MORENI	28	26	24	19	18	Coafură și alte activități de înfrumusețare
<i>Total</i>	<i>1265</i>	<i>1393</i>	<i>1580</i>	<i>1524</i>	<i>1792</i>	

Sursa

Tabel 26 Șomeri înregistrați la sfârșitul lunii 2014-2020

An/ lună	2010	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020						
								ian	feb	mar	apr	mai	iun	iul
	UM: Număr persoane													
Număr	1282	1215	1107	852	487	364	311	313	301	287	263	242	235	237

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

13.2. Sărăcie, excluziune și asistență socială

Sărăcia este situația în care se află cei ale căror venituri sunt atât de scăzute încât le este imposibilă atingerea unui standard de viață considerat acceptabil în societatea în care trăiesc, care se confruntă cu dezavantaje multiple legate de șomaj, venituri mici, condiții de locuit precare, îngrijirea inadecvată a sănătății și bariere în accesul la învățământ, cultură, sport și petrecerea timpului liber.

Excluziunea socială afectează indivizi și comunități în moduri foarte diverse, care nu pornesc doar de la sărăcie - așa cum se consideră de obicei - ci și de la neintegrarea socială cauzată de neparticiparea la relațiile sociale în care se implică majoritatea, de la lipsa unui loc de muncă, de la posibile disfuncționalități familiale, de la discriminare sau intoleranță etc. Excluziunea socială a unor persoane sau categorii de persoane are cauze numeroase și ia forme multiple, transmitându-se adeseori de la o generație la următoarea.

Aproximativ unul din patru locuitori ai României trăiește într-o gospodărie ale cărei venituri sunt mai mici decât pragul stabilit la nivelul de 60% din mediana veniturilor disponibile pe adult-echivalent. În perioada 2015-2018, rata sărăciei a scăzut de la 25,3% în 2016 la 23,5% în 2018. Pe întreaga perioadă analizată, cea mai înaltă incidență a sărăciei s-a înregistrat în rândul copiilor și tinerilor în vârstă de până la 18 ani, circa o treime dintre aceștia s-au aflat sub pragul de sărăcie, mult peste nivelurile corespunzătoare adulților.

Din punctul de vedere al factorilor de influență, adesea determinanți, ai apariției și creșterii riscului de sărăcie, statutul ocupațional și numărul de copii din gospodărie joacă un rol foarte important.

Existența unei ocupații și, în general, statutul ocupațional, poate crea un cadru de viață care să asigure bunăstarea sau sărăcia, existând totodată și diferențieri importante în ratele de sărăcie ale diferitelor categorii socio-ocupaționale. Existența unei ocupații oferă posibilitatea realizării unor venituri, pe ansamblu, în mod normal persoanele ocupate fiind mai ferite de pericolul sărăciei decât cele neocupate sau inactive. Dar chiar și o parte semnificativă din totalul persoanelor ocupate se aflau sub pragul de sărăcie - la nivel național în anul 2018, 15,3%, cu 13,1 puncte procentuale mai puțin decât în cazul persoanelor care nu au desfășurat nicio activitate economico-socială.

Referitor la persoanele neocupate, trebuie evidențiată situația șomerilor a căror rată de sărăcie este foarte mare. Practic, aproape un șomer din doi este sărac, bărbații șomeri având situația cea mai grea, comparativ cu femeile aflate în șomaj (mai mult de jumătate din bărbați sunt în această situație, față de aproape două din cinci dintre femeile aflate în situație similară).

Cu cât intensitatea muncii într-o gospodărie este mai mare cu atât se diminuează riscul de sărăcie.

Existența și numărul copiilor aflați în întreținerea gospodăriei reprezintă un factor important în apariția și intensificarea stării de sărăcie. La nivel național sărăcia este mai frecventă în rândul persoanelor care trăiesc în gospodăriile cu copii dependenți (în anul 2018 a atins 27,0%), decât în cazul celor care trăiesc în gospodăriile fără copii (19,2% în ultimul an).

Vârstnicii și mai ales vârstnicii singuri sunt o categorie vulnerabilă semnificativă care are nevoie de servicii sociale diverse - îngrijiri la domiciliu, centre de zi, locuire asistată sau cămine - centre rezidențiale.

Atlasul zonelor urbane marginalizate din România publicat în 2014 identifica zonele urbane care necesită intervenții pentru combaterea fenomenului de marginalizare în toate orașele din țară, acesta nefiind un fenomen restrâns la anumite unități administrativ-teritoriale urbane. După cum se poate vedea, municipiul Moreni se confruntă cu un grad de marginalizare superior mediei județului - 4,83% față de 3,28%. Cea mai mare provocare înregistrată în Municipiu o reprezintă ocuparea. Nivel de ocupare în sectorul formal este considerat scăzut dacă prezintă o concentrare de șomeri și / sau persoane neîncadrate pe piața formală a muncii, unde „concentrare” înseamnă o pondere a respectivei categorii în totalul populației active din zona ce se încadrează în cele mai mari 20% valori din toate sectoarele de recensământ din urban. Astfel procentul populației dezavantajată din punctul de vedere al ocupării în Municipiu este de 48,32%, mult peste media județeană de 10,32%.

Tabel 27 Grad de marginalizare % în zone urbane Jud. Dâmbovița și Municipiul Moreni

Regiune Județ Oraș	Județul Dâmbovița	MUNICIPIUL MORENI
Populația stabilă	150.043	18.687
% populație în zone nedezavantajate	61,79	34,76

% populație în zone dezavantajate pe locuire	3,10	0,70
% populație în zone dezavantajate pe ocupare	19,23	48,32
% populație în zone dezavantajate pe capital uman	11,48	10,71
% populație în zone marginalizate	3,28	4,83
% populație în zone cu instituții sau sub 50 de locuitori	1,12	0,67

Sursa Atlasul zonelor urbane marginalizate din România publicat în 2014

Conform *Listei Furnizorilor de Servicii Sociale Județul Dâmbovița, publicată de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița, care citează Harta serviciilor sociale elaborate de Ministerul Muncii și Justiției Sociale*, în municipiul Moreni funcționa Centrul de recuperare și reabilitare a persoanelor cu handicap Țuicani-Moreni încadrat în categoria Centrelor rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități, cu o capacitate de 122 de locuri, ca serviciu social al Primăriei Moreni. Acesta nu se regăsește pe lista serviciilor sociale licențiate - cu licență valabilă publicată de Ministerul Muncii iar primăria Moreni nu se regăsește pe lista furnizorilor de servicii sociale acreditați.²⁷ Centrul, cunoscut ca și căminul Spital Țuicani, este amplasat în cartierul cu același nume, aflat la o distanță de 2 km de centrul orașului Moreni. În cadrul așezământului trăiesc 185 de asistați. Aceștia sunt repartizați în spațiile de cazare pe sexe și categorii de vârstă, precum și pe categorii de handicap.²⁸

Dezinstituționalizarea centrelor rezidențiale pentru persoane cu dizabilități de capacitate mare este o prioritate națională asumată prin Strategia națională „O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități” 2016 - 2020 aprobată prin HG 655/2016, prin care țara noastră își propune să asigure tranziția de la un sistem bazat pe îngrijiri de tip rezidențial la unul bazat pe servicii alternative comunitare care, în prezent, sunt insuficient dezvoltate. Astfel, centrele rezidențiale cu capacitate mai mare de 120 de beneficiari sunt eligibile pentru a beneficia de finanțare prin intermediul Programului Operațional Regional 2014-2020 în vederea transformării în centre de dimensiuni mult mai mici.

După cum se vedea în 2020 în județul Dâmbovița erau licențiate numai centre rezidențiale de capacitate mică. Mai mult, majoritatea centrelor rezidențiale aparțin de Direcția Județeană. În acest context primăria Moreni este singura Unitate Administrativ Teritorială care are un astfel de serviciu - fără să fie acreditată ca furnizor de servicii sociale

²⁷ <http://mmuncii.ro/j33/index.php/ro/2014-domenii/familie/politici-familiale-incluziune-si-asistenta-sociala/4848>

²⁸ REACTUALIZAREA PLANULUI URBANISTIC GENERAL AL MUNICIPIULUI MORENI – Revizia 1 2018 - S.C. “AMBIENT URBAN” s.r.l. Târgoviște

Tabel 28 Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități licențiate din Județul Dâmbovița 2020

Public/ Privat	Denumire Furnizor	Denumire serviciu social	Localitate	Capaci- tate	Data licență de funcționare pe termen de 5 ani	Instituția care a eliberat licența de funcționare
Public	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița	Locuințe protejate din cadrul centrului de servicii comunitare Floarea Speranței Pucioasa Irina	Fieni	3	11-02-17	MMPS
Public		Marilena		5	25-01-17	
Public		Valentina		5	25-01-17	
Public		Locuința protejată "Simon"	Gura Ocniței	7	20-10-17	ANDPDC A - DDPD
Public		Locuința protejată "Petru"		10	20-10-17	
Public		Locuința protejată "Marta"		7	20-10-17	
Public		Locuința protejată "Sara"		6	20-10-17	
Public		Locuințe protejate din cadrul centrului de servicii comunitare Floarea Speranței Pucioasa Amalia	Pucioasa	5	14-01-17	MMPS
Public		Elena		7	14-12-16	
Public		Mara		12	20-01-17	
Public	Augusta	6		25-01-17		
Public	Centrul de îngrijire și asistență Pucioasa	60		14-12-16		
Public	Centrul de criză pentru adulți	12		04-12-17	ANDPDC A - DDPD	
Privat	Asociația Vârste	Centrul de îngrijire și asistență persoane adulte cu dizabilități	Târgoviște	18	27-04-18	

Sursa Autoritatea Nationala pentru Persoane cu Dizabilitati

Conform analizei ANPD de nevoi privind dezinstiționalizarea care a fundamentat selecția centrelor rezidențiale care vor intra în procesul de restructurare prin dezinstiționalizarea persoanelor adulte cu dizabilități prin finanțare din POR 2014 - 2020, în județul Dâmbovița existau 267 persoane cu dizabilități instiționalizate. Centrul Moreni figura pe lista centrelor cu un număr de 126 de beneficiari. Din păcate, centrul Moreni Țucani nu s-a regăsit pe lista centrelor rezidențiale cu capacitate mai mare de 120 de beneficiari, care sunt eligibile pentru

a beneficia de finanțare prin intermediul Programului Operațional Regional 2014-2020 (modificată prin Decizia nr. 171/28.03.2018).

13.3. Sănătatea

13.3.1. Starea de sănătate

Mortalitatea și mortalitatea infantilă

Mortalitatea măsoară totalitatea deceselor în cadrul unei populații pe parcursul unei perioade definite de timp. Variația ratelor de mortalitate, în mare măsură, determină nivelul sporului natural și al speranței de viață. Mortalitatea este indicatorul cel mai sensibil influențat de factorii socio-economici și biologici (mediul ambiant, stilul de viață), precum și de serviciile de sănătate.

În anul 2018 rata brută de mortalitate la nivel național a fost de 11,9‰ locuitori.

Tabel 29 Rata mortalității pe medii de rezidență județul Dâmbovița

Medii de rezidență	Ani						
	2010	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	UM: Decedați la 1000 locuitori						
Total	11,9	11,8	12	12	12,4	12,3	12,5
Urban	8,8	9,1	9	9,4	10,1	10	9,9
Rural	13,4	13,1	13,4	13,3	13,4	13,4	13,7

Sursa© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Rata de mortalitate conform Institutului Național de Statistică reprezintă numărul persoanelor decedate dintr-un an raportat la populația de la 1 iulie din statistica curentă și se exprimă în număr de decese la 1000 locuitori.

Tabel 30 Indicatori mortalitate municipiul Moreni 2014-2018

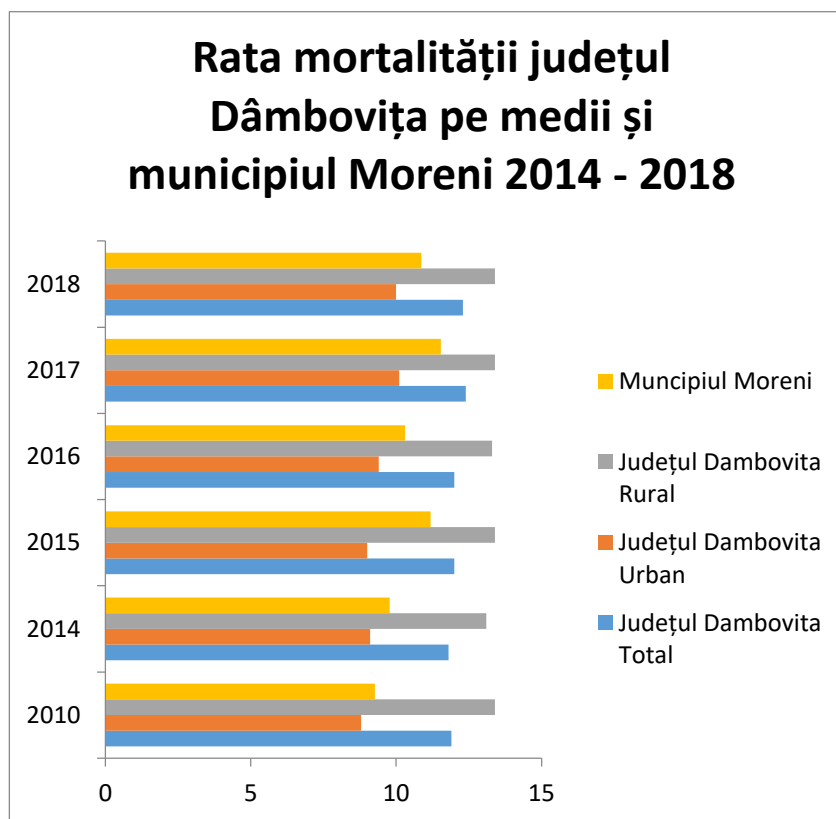
Număr persoane	Ani					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Decedați	193	202	228	209	230	213
POPULAȚIA la 1 iulie	20,834	20,660	20,392	20,207	19,930	19612
<i>Rata mortalității Decedați la 1000 locuitori</i>	9.3	9.8	11.2	10.3	11.5	10.9

Sursa

Rata mortalității a fost în creștere în municipiul Moreni în perioada 2014-2016 posibil și pe fondul îmbătrânirii accentuate a populației, începând cu anul 2017 având o evoluție fluctuantă, înregistrând scăderi în 2017 și 2019.

Figura 36 Rata mortalității județul Dâmbovița pe medii și municipiul Moreni 2014-2018

Sursa

Municipiul Moreni are constant o rată a mortalității generale peste media înregistrată în județ în mediul urban, posibil și din cauza unui grad superior de îmbătrânire a populației, dar starea de sănătate poate avea și aici un rol.

Mortalitatea infantilă este un indicator de bază al stării economico-sociale și de mediu al unei comunități umane, care ia în calcul decesele 0-1 an (de la naștere la 364 de zile). Într-o mare măsură, șansele de a supraviețui a nou-născutului în primul an de viață determină speranța de viață la naștere a unei populații. Împreună, mortalitatea infantilă și speranța de viață la naștere sunt cei mai sensibili și mai frecvenți utilizați indicatori care caracterizează nivelul de dezvoltare socio-economică și starea de sănătate a populației. Nivelul mortalității infantile este fundamental controlat de către factori sociali, politici și economici, calitatea serviciilor medicale având un impact secundar. Rata mortalității infantile în România (6,4% născuți vii) a ocupat primul loc în EU 28, cu o valoare mai mare decât media UE (3.6 % născuți vii). Rata mortalității infantile în județul Dâmbovița, de 2.8 % născuți vii în 2018, a fost cea mai mică rată în acel an.

Tabel 31 Indicatori demografici de natalitate și mortalitate infantilă în municipiul Moreni 2014-2019

Număr persoane	Ani
----------------	-----

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014-2019
Decedați sub 1 an	2	0	1	2	0	0	5
Născuți vii	176	134	153	139	143	123	868
<i>Rată mortalitate infantilă ‰ născuți vii</i>	11.4	0.0	6.5	14.4	0.0	0.0	5.8

Sursa INS Tempo online

Mortalitatea infantilă a avut o evoluție fluctuantă în municipiul Moreni în perioada analizată, cu valori cuprinse între 0 și 11,4 ‰ născuți vii, media pe intervalul de referință analizat fiind mult peste media județului. Deși din perspectiva acestui indicator municipiul s-a situat peste media județului pentru mediul de rezidență urban, în ultimii ani municipiul are o evoluție pozitivă sub media județeană.

Tabel 32 Rata mortalității infantile jud. Dâmbovița pe medii de rezidență 2014-2019

Medii de rezidență	Ani					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	UM: Decedați sub 1 an la 1000 născuți vii					
Total	7,4	6,5	5,7	6,4	2,8	3,5
Urban	4,5	6,5	7,8	5,1	2,3	1,7
Rural	8,6	6,4	4,8	6,8	3	4,2

Sursa INS Tempo online

Factori de risc pentru mortalitatea infantilă

Factori endogeni:

- care țin de mamă: vârsta (sub 20 ani și peste 35 de ani), rangul nașterii (risc crescut la prima naștere, scade la a doua naștere și crește la următoarele), caracteristicile fizice ale mamei (talie < 150 cm și greutatea < 45 kg), antecedente personale patologice (boli cardiovasculare și diabet sau hemopatii ori boli infecțioase - tuberculoză, sifilis, infecții virale din primul semestru de sarcină), medicamente luate în cursul sarcinii, toxicod dependența - fumatul, consumul de alcool, drogurile, alimentația necorespunzătoare, traumatismele psihice și fizice suferite de gravidă, afecțiunile obstetricale de pe parcursul sarcinii și al nașterii - toxemia gravidică, placenta praevia, accidentele din timpul nașterii).
- care țin de copil: prematuritatea și greutatea mică la naștere, sexul masculin, rangul nou-născutului, vârsta mică, handicapuri biologice (malnutriție, rahitism, anemie, malformații, infecții recurente).

Factori exogeni:

- de mediu natural: clima, sezonul, caracteristicile geografice ce pot suprasolicita organismul copilului - încă inadaptat;
- asistența medicală a gravidei și ulterioară a copilului;

- planificarea familială - astfel încât copiii să fie doriți și să nu aibă risc de abandon;
- socio-economici: nivelul scăzut de educație al mamei, starea civilă (mama necăsătorită), venitul familiei, domiciliul instabil sau condițiile de locuit inadecvate, alimentația incorectă (ritm, calitate, cantitate).

13.3.2. Sistemul de sănătate

Infrastructura sanitară a municipiului Moreni este formată din: 9 cabinete medicale de familie și un număr egal de cabinete medicale de specialitate și de spitalul municipal, cu un număr de 180 de paturi și cu următoarele secții: medicină internă, cardiologie, chirurgie, ATI, recuperare-medicină fizică și balneologie, pediatrie, obstetrică-ginecologie, neonatologie, radiologie, dispensar TBC, laborator de analize.

Tabel 33 Unități sanitare din Municipiul Moreni pe categorii, forme de proprietate 2014-2018

Categoriile de unități sanitare	Forme de proprietate	Ani				
		2014	2015	2016	2017	2018
		UM: Număr				
Spitale	publică	1	1	1	1	1
Ambulatorii integrate spitalului	publică	1	1	1	1	1
Dispensare medicale	publică	1	1	1	1	1
Centre medicale de specialitate	privată	1	1	1	1	1
Cabinete medicale școlare	publică	:	:	2	2	2
Cabinete medicale de familie	privată	9	9	9	9	9
Cabinete stomatologice	privată		12	13	14	16
Cabinete medicale de specialitate	privată	9	9	9	9	9
Farmacii	publică	1	1	1	1	1
	privată	7	7	6	7	7
Laboratoare medicale	publică	2	2	2	2	2
	privată	5	6	6	7	7
Laboratoare de tehnică dentară	privată	6	5	5	5	5

Sursa© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Spitalul municipal Moreni este cea mai mare și mai importantă instituție publică ce asigură starea de sănătate a populației din municipiu. Conform datelor INS numărul de paturi în unitatea sanitară spitalicească din Municipiul Moreni s-a redus la 180 în anul 2019.

La o analiză a numărului de paturi rezultă următoarele:

- Numărul de paturi la 1000 de locuitori la nivelul Municipiului este de 9,16, mult peste media națională de 6,4 paturi la 1000 locuitori, respectiv 4,8 în regiunea Muntenia-Sud și aproape de cea mai mare medie județeană de 9,3 în regiunea București-Ilfov;

- Dacă avem însă în vedere că spitalul deservește o populație de aproximativ 58.000 de locuitori rezidentă în sfera de influență a municipiului atunci numărul de paturi la 1000 de locuitori scade la 3,1, mult sub media națională și chiar sub media regională.

Tabel 34 Structura organizatorică a Spitalului Municipal Morreni

	Număr paturi 2010	Număr paturi 2020
Secția Medicină Internă	50 paturi	50 paturi
Secția Chirurgie generală	25 paturi	25 paturi
Compartiment A.T.I.	5 paturi	5 paturi
Compartiment Cardiologie	25 paturi	20 paturi
Secția Pediatrie	25 paturi	25 paturi
Secția Recuperare, Medicină Fizică și Balneologie	40 paturi	35 paturi
Compartiment Obstetrică ginecologie	13 paturi	13 paturi
Compartiment nou născuți	7 paturi	7 paturi
Serviciu Primire Urgențe (Camera de gardă)		7 paturi
Total	190	187

Sursa Structura organizatorică a unității conform Ord. M. S. Nr. 703/1 iun. 2010²⁹ citat

Figura 37 Activitate indicatori statistici Spital Municipal Moreni 2015-2018

DENUMIRE INDICATOR	2015	2016	2017	2018
Număr pacienți externați - total	8389	9241	8994	9049
Număr total pacienți spitalizare de zi	2221	3173	3003	3094
Durata medie de spitalizare pe spital	7.11	7.15	7.29	7
Indicele de utilizare a paturilor (IUP) - zile	44171	43645	43903	42026

²⁹ idem

Rata de utilizare a paturilor pe spital (%)	237.48	235.92	238.6	238,78
Indicele de complexitate al cazurilor - pe total spital	0.92	0.9840	1.0308	
Număr consultații / medic în spitalizare zi	171	212	215	200
Numărul mediu de bolnavi externați pe un medic	474	405	428	384
Numărul mediu de consultații / medic în ambulatoriu	759	651	974	990
Număr mediu de consultații pe un medic în camera de gardă	1567	1189	1352	1472
Număr examene paraclinice de laborator / an				91754
Număr examene imagistică medicală				8716
Rata mortalității intraspitalicești pe spital	0.23	0.44	0.63	0.37
Rata infecțiilor nosocomiale	0	0	0	0
Indice de concordanță între diagnosticul la internare și diagnosticul la externare	79.00	65.55	80.31	76.24
% pacienți internați și transferați către alte spitale	0.99	1.52	1.52	1.66
Număr reclamații / plângeri pacienți	0	0	0	0

Sursa <https://www.spitalmoreni.ro/despre-noi/activitate-indicatori-statistici/>

Se constată

- creșterea numărului mediu de consultații / medic în ambulatoriu, de la 759 în 2015 la 990 în 2018 - supraîncărcarea medicilor posibil din cauza reducerii numărului acestora;
- creșterea procentului pacienților internați și transferați către alte spitale, de la 0.99 în 2015 la 1.66 în 2018 - o creștere de peste 150% - ceea ce arată o incapacitate în creștere a spitalului local de a răspunde cazurilor medicale curente cu necesitatea transferării pacienților către alte unități medicale;
- creșterea numărului zilelor de spitalizare în regim de zi - ceea ce duce la o optimizare a costurilor.

13.3.3. Personalul medico-sanitar

Numărul total al cadrelor medico-sanitare din municipiul Moreni în perioada 2014-2018 a rămas relativ stabil, cu o ușoară scădere în anul 2018, înregistrându-se scăderi importante ale numărului medicilor specialiști de la 22 la 16 în contextul unei creșteri a numărului de farmaciști în sistem privat și personal mediu în sistemul public.

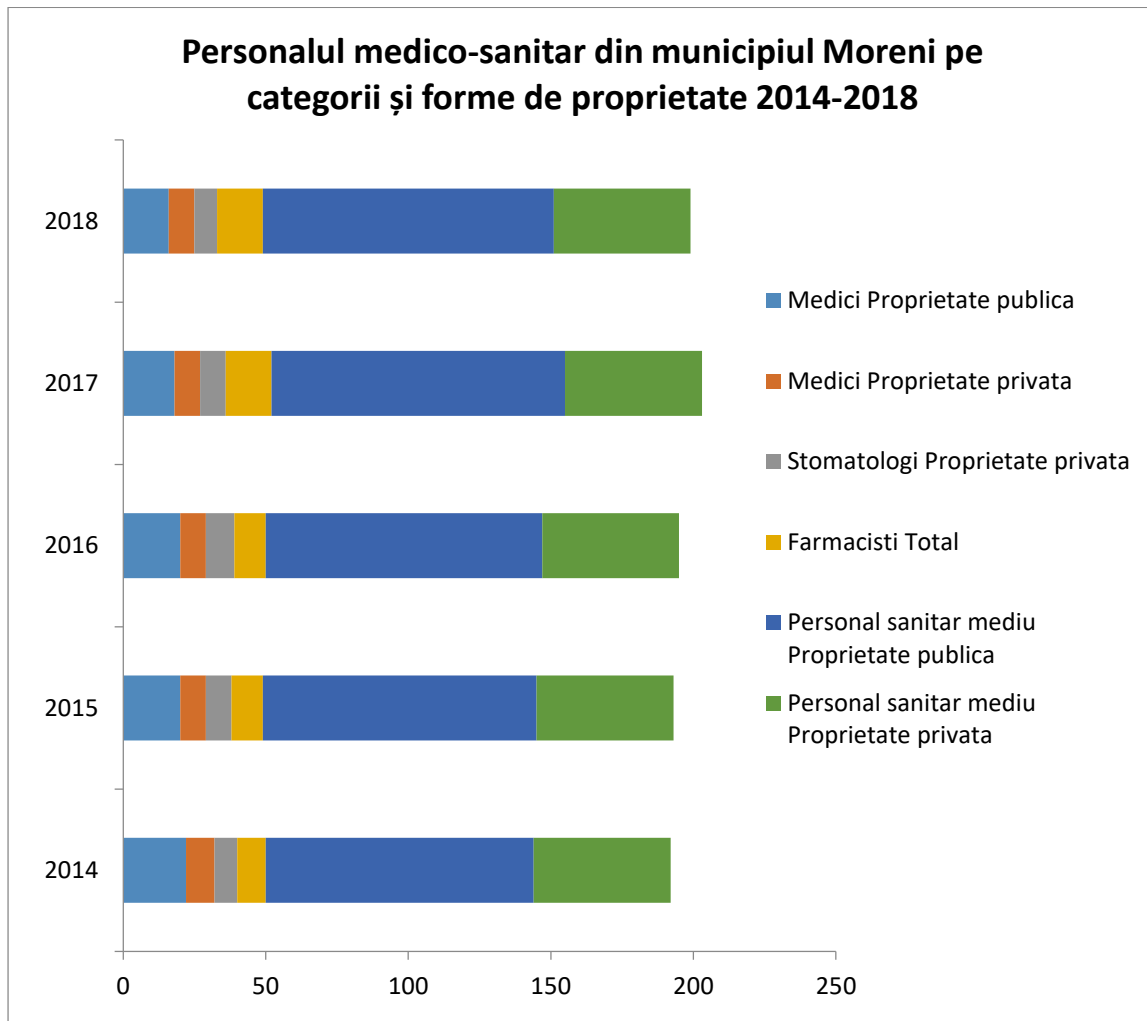
Tabel 35 Personalul medico-sanitar din municipiul Moreni pe categorii, forme de proprietate 2014-2018

Categoriile de cadre medico-sanitare	Forme de proprietate	Ani				
		2014	2015	2016	2017	2018
		UM: Număr persoane				
Medici	publică	22	20	20	18	16
	privată	10	9	9	9	9
	Total	32	29	29	27	25
<i>din care medici de familie</i>	privată	9	9	9	9	9
Stomatologi	privată	8	9	10	9	8
Farmaciști	publică	:	1	1	1	1
	privată	10	10	10	15	15
	Total	10	11	11	16	16
Personal sanitar mediu	publică	94	96	97	103	102
	privată	48	48	48	48	48

Sursa © 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Figura 38 Personalul medico-sanitar din municipiul Moreni pe categorii și forme de proprietate 2014-2018

Figura 39 Personalul medico-sanitar din mun. Moreni pe categorii și forme de proprietate 2014-2018

Sursa

România are mai puțini medici și asistenți medicali pe cap de locuitor decât majoritatea țărilor UE. În pofida creșterii forței de muncă în domeniul sănătății în decursul ultimului deceniu, sistemul de sănătate din România este afectat în continuare de deficite de medici și de asistenți medicali. Emigrarea personalului medical în căutarea unor perspective mai bune de carieră și remunerație în străinătate a contribuit la crearea unui deficit intern de profesioniști în domeniul sănătății, cu consecințe negative asupra accesului la serviciile de îngrijire.

În municipiul Moreni, numărul populației ce revine fiecărui cadru medico-sanitar evidențiază procentajul extrem de mic al acestui indicator, dacă luăm în calcul evoluția populației municipiului în perioada 1992-2017 și în paralel evoluția numărului cadrelor medico-sanitare.

În ce privește numărul de medici ce revin la 10,000 locuitori, municipiul Moreni înregistrează o scădere constantă în intervalul de referință, cu valori cuprinse între 15,4 în anul 2014 până la 12,5, mult sub media pe țară de 31,1 la 10,000 locuitori în anul 2018 dar ușor peste media

totală la nivelul județului Dâmbovița (11,6‰ loc.). Rata de asigurare a populației cu asistenți medicali în municipiul Moreni a înregistrat o creștere constantă în intervalul de referință, cu valori cuprinse între 68.2 în anul 2014 până la 75.3 în 2018, ușor peste valoarea medie pe țară de 74,9 asistenți medicali la ‰o locuitori.

Pentru a adresa barierele ce împiedică accesul la asistența medicală primară s-au introdus la nivel național cu finanțare de la Ministerul Sănătății programe de extindere a asistenței medicale comunitare. Strategia Națională de Sănătate a identificat asistența medicală comunitară ca fiind o modalitate cost-eficace de a asigura acces la servicii de bază în zonele rurale și pentru populațiile subdeservite.

13.4. Percepția cetățenilor asupra dezvoltării sociale

Gradul de satisfacție a celor 269 respondenți privind serviciile sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a familiei și a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială este: 43,9% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 42,4% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți; un număr destul de mare de respondenți - 13,8% nu știu / nu răspund.

Figura 40 Percepția cetățenilor asupra serviciilor sociale

Nivelul de satisfacție privind serviciile sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a familiei și a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		71	26,394%
2 Parțial nemulțumit		47	17,472%
3 Parțial mulțumit		61	22,677%
4 Mulțumit		53	19,703%
Nu știu / Nu răspund		37	13,754%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

17,5% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 57% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți de locul de muncă din municipiu.

Figura 41 Percepția cetățenilor asupra locului de muncă

Nivelul de satisfacție privind locul de muncă	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		27	10,037%
2 Parțial nemulțumit		20	7,435%
3 Parțial mulțumit		68	25,279%
4 Mulțumit		85	31,599%
Nu știu / Nu răspund		69	25,651%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

63,9% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 26,4% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți de promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei în municipiu.

Figura 42 Percepția cetățenilor asupra incluziunii sociale și combaterea sărăciei

Nivelul de satisfacție privind promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei în municipiu	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		112	41,636%
2 Parțial nemulțumit		60	22,305%
3 Parțial mulțumit		50	18,587%
4 Mulțumit		21	7,807%
Nu știu / Nu răspund		26	9,666%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

În ceea ce privește calitatea serviciilor publice de sănătate din municipiu, 59,9% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 37,9% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți.

Figura 43 Percepția cetățenilor asupra serviciilor publice de sănătate

Nivelul de satisfacție privind serviciile publice de sănătate - acțiuni și infrastructura de sănătate din municipiu (medici de	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
--	--------	----------------	---------

familie, clinici / cabinete, spitale, etc.)			
1 Total nemulțumit		87	32,342%
2 Parțial nemulțumit		74	27,509%
3 Parțial mulțumit		56	20,818%
4 Mulțumit		46	17,100%
Nu știu / Nu răspund		6	2,23%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

13.5. Analiza SWOT dezvoltare socială

Tabel 36 Analiza SWOT - dezvoltare socială

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Creștere constantă a numărului salariaților - a locurilor de muncă generate de societăți comerciale cu sediul în Municipiul Moreni;</p> <p>Existența Spitalului Municipal Moreni, ce asigură starea de sănătate a populației din municipiu;</p> <p>Rata bună de asigurare a populației cu asistenți medicali în municipiul Moreni, cu creștere constantă în intervalul de referință cu valori cuprinse ușor peste valoarea medie pe țară.</p>	<p>Vârsta medie a populației din municipiul Moreni în creștere în 2020, față de anul 2019;</p> <p>Număr total de locuri de muncă în scădere - peste jumătate în ultimii 20 de ani și cu 9,4% în 4 ani în intervalul de analiză 2014-2018;</p> <p>Fluctuațiile mari semnificative la ocuparea în alte sectoare decât cel privat local;</p> <p>Rata mortalității în creștere în perioada 2014-2016 posibil și pe fondul îmbătrânirii accentuate a populației, începând cu anul 2017 având o evoluție fluctuantă, înregistrând scăderi în 2017 și 2019;</p> <p>Mortalitatea infantilă, media pe intervalul de referință analizat mult peste media județului (municipiul s-a situat peste media județului pentru mediul de rezidență urban, în ultimii ani municipiul are totuși o evoluție pozitivă sub media județeană);</p> <p>Scădere importantă a numărului medicilor specialiști de la 22 la 16;</p>

	<p>Scăderea numărului de paturi în unitatea sanitară spitalicească din Municipiul Moreni, de la 190 în anul 2014 la 180 în anul 2019;</p> <p>Număr mare și în creștere de consultații / medic în ambulatoriu - supraîncărcarea medicilor posibil din cauza reducerii numărului acestora;</p> <p>Creșterea procentului pacienților internați și transferați către alte spitale, de la 0.99 în 2015 la 1.66 în 2018 - o creștere de peste 150% - incapacitate în creștere a spitalului local de a răspunde cazurilor medicale curente cu necesitatea transferării pacienților către alte unități medicale;</p> <p>Numărul de medici ce revin la 10,000 locuitori municipiul Moreni înregistrează o scădere constantă în intervalul de referință, fiind sub media pe țară;</p> <p>Grad redus de satisfacție al locuitorilor privind serviciile de sănătate - 20% mulțumiți;</p> <p>Existența unei instituții mari - centru rezidențial pentru persoane cu dizabilități.</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Stimularea dezvoltării endogene - a întreprinderilor locale bazate pe capital uman local;</p> <p>Folosirea pieței de achiziții publice sociale - de la întreprinderi locale - pentru a sprijini păstrarea locurilor de muncă în zonă;</p> <p>Dezvoltarea unor servicii sociale locale în regim public sau privat cu atragerea unor finanțări din afara localității - fonduri europene sau naționale poate contribui la creșterea calității vieții unor categorii de cetățeni - ex. persoane cu dizabilități, vârstnici - poate genera locuri de muncă;</p>	<p>Contextul economic general pune în pericol locurile de muncă din sectorul privat din localitate - majoritatea acestora fiind asigurate de întreprinderi mici și mijlocii care sunt mai vulnerabile.</p>

Existența la nivel național cu finanțare de la Ministerul Sănătății a unor programe de extindere a asistenței medicale comunitare; Programe cu finanțare publică și fonduri europene pentru dezinstituționalizarea persoanelor cu dizabilități către servicii comunitare de capacitate mai mică.	
---	--

14. Educație și formare

14.1. Populația școlară și unitățile școlare

Autoritățile administrației publice locale joacă un rol important în educație și formarea profesională printre altele prin suplimentarea finanțării către școli și funcționează ca parteneri valoroși ai Inspectoratelor Școlare Județene, responsabili pentru facilitățile școlare și înlăturarea obstacolelor în calea accesului la educație.

Obiectivele de referință pentru anul 2020 în materie de educație și formare profesională la nivel european sunt:

- cel puțin 95% dintre copii ar trebui să fie integrați în sistemul de educație a copiilor preșcolari;
- ponderea tinerilor de 15 ani care nu au suficiente cunoștințe de citire, matematică și științe ar trebui să fie sub 15%;
- ponderea tinerilor cu vârsta cuprinsă între 18 și 24 de ani care au părăsit timpuriu școala ar trebui să fie sub 10%;
- cel puțin 40% din persoanele cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani ar trebui să fi absolvit o formă de învățământ superior;
- cel puțin 15% din adulți ar trebui să participe la activități de învățare pe tot parcursul vieții;
- cel puțin 20% din absolvenții de învățământ superior și 6% din cei cu vârsta cuprinsă între 18 și 34 de ani care au o calificare profesională inițială ar trebui să fi urmat în străinătate o parte din studii sau din programul de formare, proporția de angajați absolvenți (persoane cu vârsta cuprinsă între 20 și 34 de ani, care au urmat cel puțin studii de nivel secundar superior și care și-au terminat studiile în urmă cu 1-3 ani) ar trebui să fie de cel puțin 82%.

Municipiul Moreni și localitățile aflate în raza sa de influență conform PNAT dispun de o rețea de unități școlare care a fost restructurată în ultimii ani pentru o mai mare eficiență organizatorică și managerială, numărul de unități scăzând de la 80 la 15 în zona de influență a Moreniului, care include municipiul și localitățile aflate în raza sa de influență, și de la 18 la 6

în municipiul propriu-zis. Se constată, în același timp, lipsa unor unități școlare dedicate învățământului profesional și lipsa creșelor.

Tabel 37 Număr unități școlare pe niveluri de educație din municipiul Moreni și localitățile aflate în raza sa de influență

Localități	Niveluri de instruire								
	Total		Preșcolar		Primar și gimnazial	Liceal		Profesional	
	1992	2019	1992	2019	2019	1992	2019	1992	2019
	Număr unități școlare								
MUNICIPIUL MORENI	18	6	8	1	3	2	2	2	:
DĂRMĂNEȘTI	6	1	3	:	1				
GURA OCNIȚEI	10	1	5	:	1				
I. L. CARAGIALE	8	1	4	:	1				
IEDERA	8	1	4	:	1				
OCNIȚA	4	1	2	:	1				
VALEA LUNGĂ	12	1	6	:	1				
VÂRFURI	8	1	4	:	1				
VIȘINEȘTI	6	1	3	:	1				
VLĂDENI	:	1			1				
Total	80	15	39	1	12	2	2	2	0

Sursa: Institutul Național de Statistică - Baza de date Tempo online

Populația școlară - reprezintă totalitatea copiilor din grădinițe și creșe, a elevilor și studenților cuprinși în procesul de instruire și educare dintr-un an școlar / universitar din cadrul educației formale, indiferent de formele de învățământ pe care le frecventează (de zi, seral, cu frecvență redusă și la distanță), programul de studii și de vârstă.

Învățământul antepreșcolar cuprinde copiii în vârstă de 0-2 ani. Datele sunt disponibile începând cu anul școlar 2014 / 2015. Învățământul preșcolar cuprinde copiii în vârstă de 3-6 ani și peste și, începând cu anul 2013, copiii în vârstă de 3-5 ani și peste din grădinițe de copii cu program prelungit; cu program săptămânal; cu program normal și grădinițe speciale.

Învățământul primar cuprinde, de regulă, copiii în vârstă de 7-10 ani și peste (6-10 ani și peste începând cu anul școlar 2012 / 2013).

Învățământul gimnazial - învățământ secundar inferior de nivel 2 cuprinde, de regulă, elevi în vârstă de 11-14 ani și peste; face parte din tipul de învățământ obligatoriu; funcționează cu formele de învățământ de zi și frecvență redusă.

Învățământul secundar superior - liceal are durata de școlarizare de 4-5 ani (clasele IX-XII / XIII) și asigură, de regulă, educația specializată a tinerilor în vârstă de 15-18 ani și peste.

Înscrierea în clasa a IX-a se face numai dintre absolvenții învățământului gimnazial cu certificat de test național (capacitate).

Învățământul secundar superior - profesional are durata de școlarizare de 1-4 ani și cuprinde tineri în vârstă de 15-18 ani. Funcționează cu formele de învățământ: zi, seral și frecvență redusă. Înscrierea în primul an de învățământ se face numai dintre absolvenții învățământului gimnazial cu sau fără examen de absolvire (test național). Funcționează cu următoarele tipuri de unități: - școli profesionale (școli de arte și meserii); - învățământ de ucenici; - școli profesionale (școli de arte și meserii) speciale; - școli speciale de reeducare.

Învățământul postliceal are durata de școlarizare de 2-3 ani și, de regulă, cuprinde tineri în vârstă de 19-21 de ani și peste. Înscrierea în primul an de învățământ se face dintre absolvenții învățământului liceal cu sau fără diplomă de bacalaureat. Formele de învățământ existente sunt: de zi, seral, frecvență redusă și deschis la distanță. Acest nivel de educație funcționează cu următoarele tipuri de unități: - școli postliceale; - școli de maiștri; - școli postliceale speciale.

Tabel 38 Copii și elevi înscriși în învățământul preuniversitar pe niveluri de educație în județul Dâmbovița, municipiul Moreni și localitățile aflate în raza sa de influență 2012-2019

Localități / Ani	Total		Copii înscriși în creșe	Copii înscriși în grădinițe		Elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial (incl. învățământul special)		Elevi înscriși în învățământul liceal		Elevi înscriși în învățământul profesional	
	2012	2019		2012	2019	2012	2019	2012	2019	2012	2019
	Număr persoane										
TOTAL Jud. Dâmbovița	83,703	73,942	437	13,199	11,746	44,359	38,698	18,972	14,116	314	2,245
MUNICIPIUL MORENI	3,717	3,297	41	477	401	1,614	1,433	1,593	1,231	33	191
DĂRMĂNEȘTI	548	446		125	91	423	355				
GURA OCNIȚEI	572	465		143	126	429	339				
I. L. CARAGIALE	639	638		121	149	518	489				
IEDERA	411	317		74	59	337	258				
OCNIȚA	457	326		100	82	357	244				
VALEA LUNGĂ	417	273		95	81	322	192				
VÂRFURI	218	198		50	36	168	162				
VIȘINEȘTI	152	76		26	26	126	50				
VLĂDENI	336	302		50	69	286	233				

Total Moreni și zona de influență	7,467	6,338	41	1,261	1,120	4,580	3,755	1,593	1,231	33	191
--	-------	-------	----	-------	-------	-------	-------	-------	-------	----	-----

Sursa: Institutul Național de Statistică - Baza de date Tempo online

După cum se poate vedea, populația școlară a scăzut constant în perioada analizată în toate teritoriile analizate. La nivelul municipiului Moreni populația școlară a scăzut cu 11,3% în intervalul de 7 ani analizat, scădere sub media celei înregistrate la nivelul județului de 11,7%, dar media la nivelul zonei Moreni - municipiu și localitățile aflate în zona sa de influență - este peste media județeană, înregistrându-se o scădere de 15,1%. În comunele aflate în raza de influență a municipiului, cele mai mari scăderi s-au înregistrat la Vișinești, unde populația școlară a scăzut la jumătate în numai 7 ani, Valea Lungă - scădere de 34.5%, Ocnița - 28.7%, Iedera - 22.9%, Gura Ocniței - 18.7%, Dărmănești - 18.6%. Comune cu scăderi mai puțin pronunțate ale populației școlare sunt Vlădeni - 10.1%, Vârfuri - 9.2% și I. L. Caragiale cu - 0.2%, având o populație școlară aproximativ constantă.

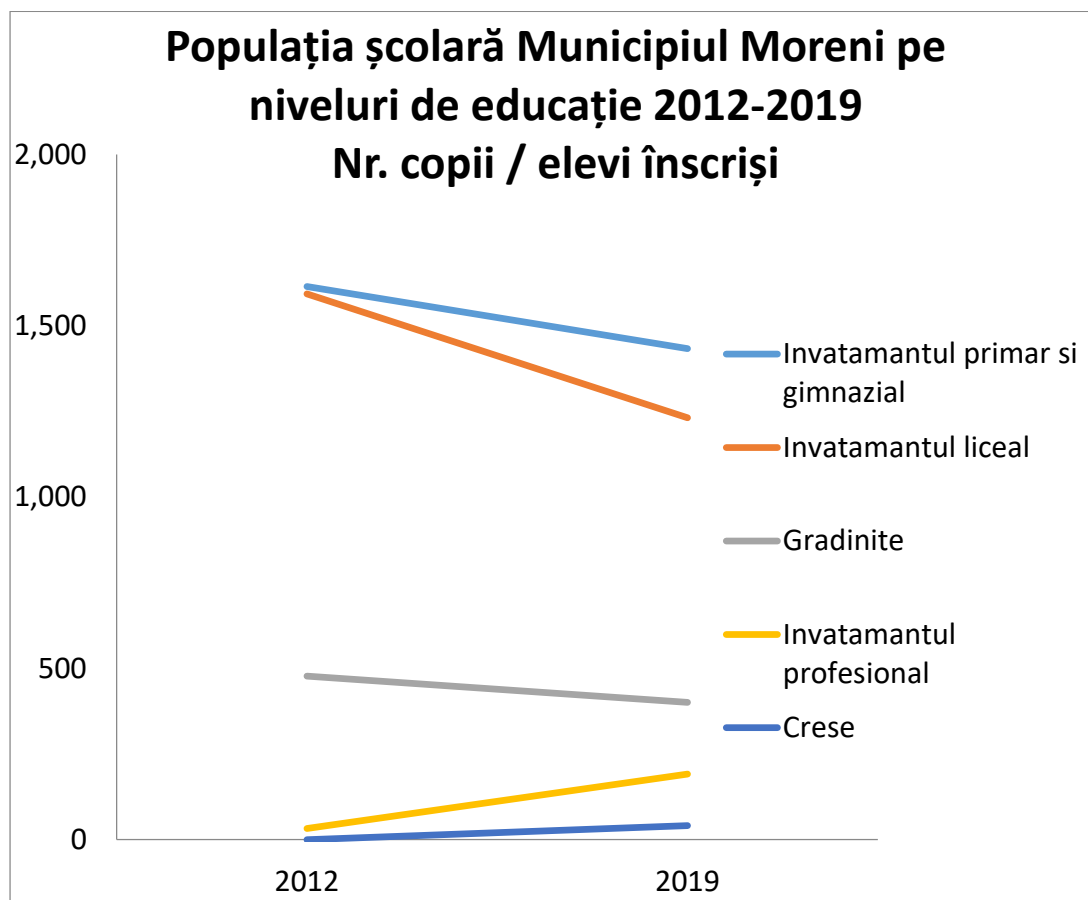
Cea mai mare scădere se înregistrează la nivelul populației preșcolare de peste 15% la nivelul municipiului Moreni. Evoluția populației preșcolare este diferită la nivelul localităților aflate în zona de influență a Moreniului, cu localități cum ar fi Vlădeni și I.L. Caragiale, unde numărul copiilor din grădinițe a crescut chiar semnificativ cu aproximativ 30%, posibil datorită implementării cu succes a unor programe cum ar fi tichetele pentru participare la învățământul preșcolar.

Și învățământul liceal cunoaște o reducere a numărului de elevi cu aproape un sfert, dar o parte din această scădere se datorează unei orientări mai mari a copiilor către învățământul profesional, numărul elevilor din învățământul profesional crescând de peste 4 ori în cei 7 ani analizați, dar sub creșterea înregistrată la nivel județean de peste 6 ori.

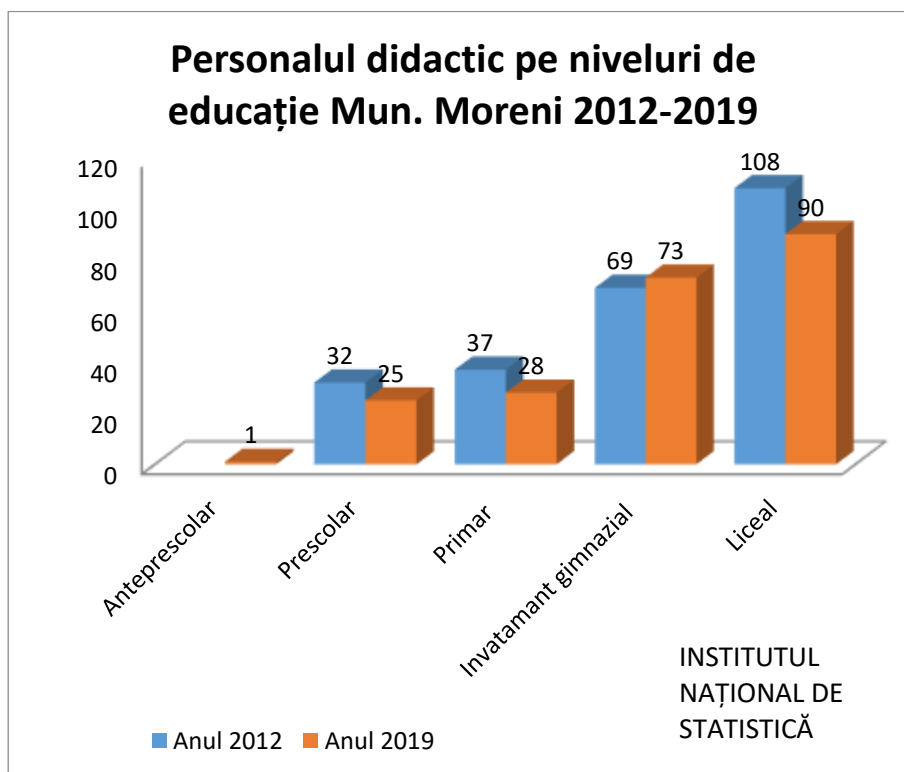
Figura 44 Populația școlară Municipiul Moreni pe niveluri de educație 2012-2019 Nr. copii / elevi înscriși

Sursa:INS Tempo online

Corespunzător scăderii populației școlare se înregistrează și o scădere a numărului de cadre didactice pe toate nivelele, cu excepția celui gimnazial.

Figura 45 Personalul didactic pe niveluri de educație Mun. Moreni 2012-2019

Sursa:INS Tempo online

14.2. Dotarea materială a unităților de învățământ

Numărul sălilor de clasă din unitățile școlare din municipiul Moreni a rămas aproximativ constant în perioada analizată 2012-2017, singura modificare notabilă fiind apariția din anul 2014 a două Săli de clasă / grupe de creșă.

Dotarea școlilor cu laboratoare - nivelul de dotare materială a școlilor rămâne relativ redus deși municipiul Moreni are, după Târgoviște, cel mai mare număr de laboratoare școlare din învățământul primar și gimnazial. Acest avantaj însă dispare la nivelul învățământului liceal.

Tabel 39 Laboratoare școlare pe niveluri de educație orașe jud. Dâmbovița 2019

Localități urbane	Niveluri de instruire		
	Număr laboratoare		
	Total	Învățământ primar și gimnazial	Învățământ liceal
MUNICIPIUL TÂRGOVIȘTE	104	20	84
MUNICIPIUL MORENI	16	7	9
ORAȘ FIENI	7	2	5
ORAȘ GĂEȘTI	16	3	13
ORAȘ PUCIOASA	14	3	11
ORAȘ RĂCARI	8	5	3
ORAȘ TITU	15	4	11

Sursa Institutul Național de Statistică - Baza de date Tempo online

Tabel 40 Laboratoare școlare Municipiul Moreni pe niveluri de educație 2013-2019

Niveluri de instruire	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Total	19	23	18	19	20	20	16
Învățământ primar și gimnazial	7	11	6	7	7	7	7
Învățământ liceal	12	12	12	12	13	13	9

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Sursa Institutul Național de Statistică - Baza de date Tempo online

Dotarea cu săli de sport a rămas constantă în învățământul primar și gimnazial și s-a redus ușor în învățământul liceal.

Tabel 41 Săli de gimnastică pe niveluri de educație Municipiul Moreni 2013-2019

Niveluri de instruire	Număr						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	Total	5	5	5	7	4	4
Învățământ primar și gimnazial	1	1	1	1	1	1	1
Învățământ liceal	4	4	4	6	3	3	3

Sursa Institutul Național de Statistică - Baza de date Tempo online

Nivelul de dotare cu calculatoare al școlilor din Moreni este important dar sub numărul de calculatoare din alte orașe din județ, cum ar fi Găești, Titu sau Pucioasa. Gradul de digitalizare al școlilor și accesul copiilor defavorizați la echipamente digitale capătă o importanță din ce în ce mai mare în contextul recenteii epidemii de Covid și al extinderii educației on-line.

Tabel 42 Nivelul de dotare cu calculatoare a școlilor din orașele din județul Dâmbovița inclusiv Municipiul Moreni 2019

Localități	Număr			
	Total	Învățământ preșcolar	Învățământ primar și gimnazial	Învățământ liceal
MUNICIPIUL MORENI	291	16	121	154
ORAȘ FIENI	154	11	45	98
ORAȘ GĂEȘTI	374	19	84	271
ORAȘ PUCIOASA	299	16	124	159
ORAȘ RĂCARI	124	2	82	40
ORAȘ TITU	303	9	128	166

© 1998 - 2018 INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Sursa Institutul Național de Statistică - Baza de date Tempo online

Numărul de calculatoare a rămas constant în ultimii 3 ani în învățământul preșcolar (16 calculatoare) și școlar (121 calculatoare) și a crescut ușor în învățământul liceal.

Municipiul Moreni dispune de o rețea importantă de unități școlare pentru toate nivelele.

Tabel 43 Unități Școlare Municipiul Moreni 2019 - 2020

Denumire	Statut	Unitate PJ căreia îi este arondată	Mod funcționare
COLEGIUL NAȚIONAL "ION LUCA CARAGIALE" MORENI	Cu personalitate juridică		Două schimburi/zi
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.4 MORENI	Cu personalitate juridică		Program prelungit
LICEUL TEHNOLOGIC PETROL MORENI	Cu personalitate juridică		Două schimburi/zi
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 MORENI	Cu personalitate juridică		Un schimb/zi
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.3 MORENI	Cu personalitate juridică		Un schimb/zi
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.4 MORENI	Cu personalitate juridică		Un schimb/zi
CLUBUL COPIILOR MORENI	Arondată	PALATUL COPIILOR TÂRGOVIȘTE	Un schimb/zi
GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL NR.1 MORENI	Arondată	ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.3 MORENI	Program normal
GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL NR.2 MORENI	Arondată	ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 MORENI	Program normal
GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL NR.6 SCHELA MARE MORENI	Arondată		Program normal
GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL TISA MORENI	Arondată		Program normal
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.2 MORENI	Arondată		Două schimburi/zi
GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL NR.8 MORENI	Arondată	GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.4 MORENI	Program normal

Sursa <https://data.gov.ro/dataset/reteaua-scolara-a-unitatilor-de-invatamant-2019-2020>

14.3. Învățământ primar și gimnazial

La nivelul municipiului în anul 2020 funcționează 6 școli gimnaziale - dintre care două în cadrul celor două licee din localitate. Trei dintre cele patru școli au personalitate juridică, Școala gimnazială nr. 2 fiind arondată Școlii nr.1.

Tabel 44 Numărul de elevi înscriși la evaluarea națională sesiunea 2020 municipiul Moreni

DENUMIRE	NUMĂR ELEVI ÎNSCRIȘI LA EVALUAREA NAȚIONALĂ
COLEGIUL NAȚIONAL "ION LUCA CARAGIALE" MORENI	28
LICEUL TEHNOLOGIC PETROL	20
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1	55
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 2	5
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 3	30
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 4	59

Sursa Site evaluare.edu.ro

În anul 2020 un număr de 197 de elevi s-au înscris la evaluarea națională din totalul de elevi care au frecventat clasa a VIII-a în anul școlar 2019-2020.

Rezultatele acestora la evaluarea națională au fost următoarele

- 2 elevi au fost absenți - ambii de la Liceul Tehnologic Petrol Moreni;
- 176 elevi au avut media peste 5 la limba română, 6 dintre ei obținând chiar nota 10 - 3 elevi de la Școala Generală nr. 1, 2 de la Școala nr. 3 și un elev de la Școala nr. 4;
- Doar 136 dintre elevi au avut media peste 5 la matematică, cu o singură notă maximă de 10 la Școala nr. 4.

Astfel, prin comparație cu situația la nivel național³⁰

- Rata de participare a elevilor de clasa a VIII-a din Municipiul Moreni la examenul de evaluare națională a fost de 98,9% - 195 de candidați prezenți dintr-un total de 197 de elevi înscriși, mult peste media națională de 93.10%;
- După rezultatele la proba de Limba și literatura română, ponderea candidaților care au obținut note peste sau egale cu 5 (cinci) a fost de 90,2%, mult peste media națională de 84%, ponderea candidaților care au fost notați cu 10 (zece) fiind de 3% peste media națională de 2,9%;

³⁰ <https://www.edu.ro/rezultatele-finale-%C3%AEnregistrate-de-absolven%C8%9Bii-clasei-viii-care-au-sus%C8%9Binut-evaluarea-na%C8%9Bional%C4%83-2020>

- După rezultatele la proba de Matematică, ponderea candidaților care au obținut note peste sau egale cu 5 (cinci) a fost de 69,7%, sub media națională de 70.2%, cu o pondere mult inferioară mediei naționale a candidaților care au reușit să obțină nota 10 (zece).

În cadrul Liceului Tehnologic Petrol în ciclul gimnazial funcționează o clasă (25 locuri) de Învățământ sportiv integrat (Fotbal).

14.4. Învățământ secundar - liceal și profesional

Numărul de elevi înscriși în învățământul liceal în Moreni a scăzut semnificativ în perioada analizată, de la 1,593 în 2012 la 1,231 în anul 2019, cu o creștere în paralel a numărului de elevi înscriși în învățământul profesional de la 33 la 191. Chiar și așa, numărul elevilor care frecventează o formă de învățământ secundar a scăzut cu peste 200 de elevi, adică cu 12,5% în doar 7 ani.

Inițierea de către Ministerul Educației a programului cu o durată de 3 ani care permite elevilor să se înscrie în învățământul profesional după promovarea clasei a VIII-a și orientarea elevilor către acest tip de învățământ au constituit principalele motive ale scăderii numărului de elevi înscriși în învățământul liceal începând cu 2016.

Tabel 45 Cifre de școlarizare 2019 - 2020 învățământ secundar liceal Municipiul Moreni

NUMELE LICEULUI	SPECIALIZAREA	NR. DE LOCURI	PROFILUL	FILIERA	ULTIMA MEDIE DE ADMITERE 2019
COLEGIUL NAȚIONAL "ION LUCA CARAGIALE"	Științe Sociale	28	Umanist	Teoretică	6.63
	Științe ale Naturii	28	Real		6.12
	Matematică-Informatică	56	Real		6.00
	Filologie	56	Umanist		5.40
LICEUL TEHNOLOGIC PETROL	Protecția mediului	28	Resurse naturale și protecția mediului	Tehnologică	3.04

Sursa: Institutul Național de Statistică - Baza de date Tempo online

Tabel 46 Planul de școlarizare pentru clasa a IX-a, învățământ profesional de zi, de masă, pentru anul școlar 2019 - 2020 Municipiul Moreni Liceul Tehnologic Petrol

Domeniu de pregătire	Calificarea profesională	Nr. de clase	Nr. de locuri	Operatori economici în parteneriat
Mecanică	Lăcătuș construcții metalice și utilaj tehnologic	1	28	Uzina Automecanica Moreni
	Sudor	1	28	Parc Industrial Moreni

Electromecanică	Electromecanic utilaje și instalații industriale	1	28	Uzina Automecanica Moreni
		1	28	Parc Industrial Moreni

Sursa: Institutul Național de Statistică - Baza de date Tempo online

LICEUL TEHNOLOGIC PETROL are și clase cu profil sportiv.

Rezultatele celor două unități de învățământ la sesiunea de bacalaureat 2020 sunt prezentate în tabelul 7.

Tabel 47 Rezultate bacalaureat 2020 prima sesiune - licee Moreni

	COLEGIUL NAȚIONAL "ION LUCA CARAGIALE"	LICEUL TEHNOLOGIC PETROL	Total licee Moreni
Sesiunea I iulie			
Nr. elevi înscriși	217	75	292
Nr. elevi prezenți	207	68	275
Nr. elevi reușiți	157	22	179
Rata de promovare			
- față de numărul elevilor înscriși	72,3%	29,3%	61,3%
- față de numărul elevilor prezenți	75,8%	32,3%	65,09%

Sursa <http://static.bacalaureat.edu.ro/2020/rapoarte/>

După cum se poate vedea, rata de promovare înregistrată la sesiunea iunie-iulie 2020 a examenului național de Bacalaureat la COLEGIUL NAȚIONAL "ION LUCA CARAGIALE" de 75,8% este peste media națională de 64,5%, în timp ce cea înregistrată la LICEUL TEHNOLOGIC PETROL, de 32,3%, este mult sub.³¹

În cadrul LICEULUI TEHNOLOGIC PETROL funcționează și o clasă de învățământ liceal - seral și Programul "A doua șansă" - Învățământ secundar inferior; Anul I - 10 locuri.

³¹ <https://www.edupedu.ro/rata-finala-de-promovare-a-bacalaureatului-2020-dupa-contestatii-a-crescut-cu-16-puncte-procentuale-procentul-final-de-promovare-a-bac-ului-este-de-645/>

Tabel 48 Ierarhizarea unităților școlare în funcție de nivelul de defavorizare

	LICEUL TEHNOLOGIC PETROL	ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1	ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.3
Elevi 2014-2015 cu situația școlară neîncheiată / repetenți	3%	2%	
Profesori fără pregătire (% total profesori)	0,0%	2,6%	
Elevi de a VIII-a care nu au dat evaluarea națională (%) 2016	14%	9%	
Media notelor la evaluarea națională	4,30	7,11	
Gradul de Marginalizare al UAT	2	2	
Clasa de defavorizare	3	4	

Sursa Ierarhizarea unităților școlare în funcție de nivelul de defavorizare ȘCOLI POCU 2016

14.5. Participarea la educație și rata abandonului școlar

La nivel național fenomenul de neparticipare la educație s-a accentuat în mod evident în perioada recentă, rata netă de cuprindere în învățământ înregistrând o tendință descrescătoare, de la 92,3% în anul școlar 2000/2001, la 82,8% în anul școlar 2018/2019.

Tabel 49 Populația de vârstă preșcolară din Municipiul Moreni cu vârste între 3-5 ani 2019-2020

	2012	2019
Populația de vârstă preșcolară 3-5 ani	560	425
Copii înscriși în grădinițe	477	401
Gradul de cuprindere în învățământul preșcolar	85.2	94.4

Sursa INS Tempo on-line calculele autorilor

Gradul de cuprindere în învățământul preșcolar în municipiul Moreni era în 2019 de 94,4% - dintr-un total de 425 copii cu vârste cuprinse între 3 și 5 ani cu domiciliul în Moreni, 401 erau înscriși la grădiniță. Media la nivel național era de 89,6% conform Education and Training Monitor 2019 - Country analysis September 2019 Romania al Comisiei Europene.

Strategia Europa 2020 subliniază creșterea ratelor de participare a copiilor mici în vederea pregătirii pentru începerea învățământului obligatoriu. Unul dintre obiectivele sale principale este de a crește ponderea copiilor care participă la învățământul preșcolar la cel puțin 95% până în anul 2020. Se poate constata că municipiul Moreni se află aproape de atingerea acestei ținte.

14.6. Percepția cetățenilor asupra educației și formării

Din perspectiva serviciilor de educație furnizate la nivelul municipiului, părerile sunt împărțite: 45,4% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 49,8% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți.

Figura 46 Percepția cetățenilor asupra educației

Nivelul de satisfacție privind educația - acțiunile și infrastructura educațională din municipiu (rețeaua de creșe, grădinițe, școli, licee, etc.)	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		63	23,420%
2 Parțial nemulțumit		59	21,933%
3 Parțial mulțumit		88	32,714%
4 Mulțumit		46	17,100%
Nu știu / Nu răspund		15	4,833%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

14.7. Analiza SWOT educație și formare

Tabel 50 Analiza SWOT - educație și formare

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Implementarea de proiecte cu finanțare din programele operaționale;</p> <p>Dotarea școlilor cu laboratoare - nivelul de dotare materială a școlilor rămâne relativ redusă deși municipiul Moreni are, după Târgoviște, cel mai mare număr de laboratoare școlare din învățământul primar și gimnazial;</p> <p>Nivelul de dotare cu calculatoare al școlilor din Moreni este important;</p>	<p>Scădere semnificativă a populației școlare - cu 11,3% în intervalul de 7 ani analizat, sub media celei înregistrate la nivelul județului de 11.7%;</p> <p>Scăderea numărului de cadre didactice pe toate nivelele, cu excepția celui gimnazial corespunzătoare scăderii populației școlare;</p> <p>Dotarea cu laboratoare este la un nivel redus în învățământul liceal;</p> <p>Numărul de calculatoare a crescut ușor în învățământul liceal;</p>

<p>Numărul de calculatoare a rămas constant în ultimii 3 ani în învățământul preșcolar (16 calculatoare) și școlar (121 calculatoare);</p> <p>Rezultate școlare bune la majoritatea școlilor gimnaziale din localitate - rata de participare la evaluarea națională și rezultatele la proba de limba și literatura română din cadrul acestui examen peste media națională;</p> <p>Calitatea educației la nivel liceal în localitate este peste media națională la COLEGIUL NAȚIONAL "ION LUCA CARAGIALE" - rata de promovare înregistrată la sesiunea iunie-iulie 2020 a examenului național de Bacalaureat la de 75,8% este peste media națională de 64.5%;</p> <p>Gradul de cuprindere în învățământul preșcolar în municipiul Moreni era în 2019 de 94,4% - dintr-un total de 425 copii cu vârste cuprinse între 3 și 5 ani cu domiciliul în Moreni 401 erau înscriși la grădiniță. Media la nivel național era de 89,6% conform Education and Training Monitor 2019 - Country analysis September 2019 Romania al Comisiei Europene.</p>	<p>Nivelul de dotare cu calculatoare al școlilor din Moreni este sub numărul de calculatoare din alte orașe din județ, cum ar fi Găești, Titu sau Pucioasa;</p> <p>Rezultate școlare mai slabe ale școlilor gimnaziale la proba de matematică din cadrul examenului de evaluare națională, sub media națională;</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Învățământul dual - în cooperare între instituții de învățământ profesional și angajatori;</p> <p>Existența unor programe publice și private care sprijină digitalizarea învățământului.</p>	<p>Scăderea populației școlare în localitățile aflate în zona de influență a muicipiului - pe ansamblu zona înregistrând o scădere peste media județeană - ceea ce poate duce la diminuarea populației școlare la nivelul de studii liceal și, pe termen mediu, la o scădere a forței de muncă disponibile a zonei;</p> <p>Extinderea educației on-line ridică probleme privind gradul de digitalizare al școlilor și accesul copiilor defavorizați la echipamente digitale.</p>

15. Mediu

15.1. Păduri

Pădurea exercită un rol pozitiv asupra naturii și mediului prin funcțiile de protecție pe care le îndeplinește:

- funcția hidrologică (de conservare a resurselor de apă, de protecție a surselor, a regimului cursurilor și a acumulărilor de apă);
- funcția antierozională a pădurii (de protecție a solului și de asigurare a stabilității terenului, împiedicând eroziunea solului și alunecările de teren);
- funcția climatică a pădurii (de ameliorare a factorilor climatici cum ar fi: reglarea umidității, reducerea vitezei vântului sau a excesului de temperatură din timpul verii);
- funcția de purificare a atmosferei;
- funcția recreativă și sanogenă;
- funcția estetică-peisagistică;
- funcția științifică.

Municipiul Moreni pe suprafața sa administrativ teritorială deține 1897 ha de pădure, din care 426 ha în proprietate privată.

Principalele păduri ce alcătuiesc suprafața forestieră a teritoriului administrativ al localității sunt:

- Pădurea Tisa, cu aproximativ 460 ha, formată în principal din specii de foioase.
- Pădurea Bana, care acoperă o suprafață de cca 397 ha și cuprinde esențe precum fagul, stejarul, carpenul și arinul.
- Pădurea Pleașa este formată majoritar din foioase, în suprafață de aproximativ 184 ha.
- Pădurea Hula - Pâscov are în componența sa arbori foioși și se întinde pe o suprafață de cca 184 ha.
- Pădurea Nisipoasa are o suprafață de cca 157 ha și este alcătuită din arbori de foioase.
- Pădurea Cervenia are o suprafață de cca 94 ha și este compusă de asemenea din arbori de foioase.

Pădurea oferă atât frumusețe peisajului urban din localitate cât și importante resurse pentru dezvoltare.

Principalele amenințări la adresa pădurii sunt:

- Defrișarea masivă a pădurii poate duce la schimbări radicale de relief, ale caracteristicilor termice și hidrice ale teritoriilor în cauză, ale solurilor, la o modificare pronunțată a mediului în ansamblu. Acest lucru este legat de rolul deosebit de mare pe care îl are pădurea în evoluția reliefului, în formarea înșușirilor stratului de aer de lângă

sol și a solului însuși, precum și în conservarea acestora de-a lungul unor perioade lungi de timp.

- La acestea se mai adaugă: fragmentarea pădurilor pentru construirea de drumuri, urbanizarea, obținerea de terenuri pentru agricultură sau alte obiective și schimbările climatice, materializate în special prin creșterea temperaturilor și scăderea precipitațiilor, care afectează pădurile din toate etajele fitoclimatice, pornind de la zona de câmpie și ajungând până în zona montană.

Fragmentarea pădurilor apare atunci când suprafețe întinse sunt divizate în trupuri mai mici. Astfel, fragmentarea pădurii poate fi un obstacol de netrecut pentru multe specii de animale, fiind dăunătoare pentru păsări sau chiar pentru lilieci. Habitatele fragmentate sunt diferite de habitatele originale prin două însușiri:

- fragmentele conțin habitate de lizieră mai mari decât cele normale;
- centrul fragmentului de habitat este mai aproape de lizieră decât la habitatele originale.

Fragmentarea habitatelor pune în pericol existența speciilor de păsări, mamifere și insecte din interiorul pădurii care nu traversează zonele deschise din cauza prădătorilor. Ca rezultat, multe specii nu vor recoloniza fragmentele de pădure izolate dacă populația originală va dispărea. Un alt aspect negativ al fragmentării habitatelor este acela că acest proces poate reduce capacitatea animalelor de a găsi hrană. Multe specii care trăiesc în grup sau solitar, funcție de variabilitatea sezonieră a resurselor de hrană, au nevoie de posibilitatea de a se mișca pentru a le găsi. Dacă specia este izolată într-un habitat fragmentat, aceasta poate să nu fie capabilă să migreze pentru a-și găsi hrana. De exemplu, îngrădirea unor terenuri împiedică mișcarea naturală a ierbivorelor mari (cerb, căprior, etc.), determinând suprapășunatul terenului, efectul fiind degradarea habitatului. Starea habitatelor poate grăbi declinul populațiilor, poate determina chiar dispariția lor, mecanismul fiind divizarea unei populații în două sau mai multe subpopulații, fiecare dintre acestea având un areal restrâns sub necesitățile minime.

Fragmentarea habitatelor determină creșterea dramatică a suprafeței de margine în comparație cu interiorul habitatelor. Micromediul suprafeței de limită este diferit de cel al zonei din interior. Unul dintre cele mai importante efecte de margine este fluctuația mare a nivelului de lumină, a temperaturii, umidității și vitezei vântului. Deoarece plantele sunt adaptate la anumite condiții de temperatură, umiditate sau nivel de lumină, aceste schimbări vor elimina unele specii din pădurea fragmentată.

Atunci când o pădure este fragmentată crește intensitatea vântului, scade umiditatea și crește temperatura, astfel că pădurea de limită este expusă la incendii într-o mai mare măsură decât în habitatul original, focul răspândindu-se de obicei de la terenurile adiacente cultivate cu cereale. Fragmentarea habitatelor crește vulnerabilitatea la invazia speciilor alohtone și parazite. Pădurea de limită este o pădure vulnerabilă în care speciile parazite se pot înmulți repede și apoi dispersa în interiorul pădurii. Din această cauză, fragmentarea habitatelor naturale de către căile de comunicație trebuie evitată pe cât posibil datorită efectelor negative multiple care pot afecta speciile.

Schimbările climatice prezintă următoarele efecte negative asupra pădurilor:

- Schimbări în compoziția arboretelor. Cele mai întâlnite cazuri sunt cele în care salcâmul (*Robinia pseudoacacia*) ia locul arboretelor de stejar (*Quercus* spp.), mai ales în zona de sud a țării ori pe versanții însoriți, cu expoziție sudică. Un alt exemplu este reprezentat de pădurile de conifere (brad, molid) situate în etajul montan care, suferind de pe urma schimbărilor climatice, se usucă treptat. Brazii și molizii (dar nu numai) uscați sunt înlocuiți de specii pioniere, cu caracter invaziv, mai puțin valoroase din punct de vedere ecologic, silvicultural și economic. Cele mai elocvente exemple în acest sens sunt: salcia căprească (*Salix caprea*), plopul tremurător (*Populus tremula*), mesteacănul (*Betula pendula*), murul târâtor (*Rubus hirtus*) și altele. În acest context, silvicultorii întâmpină greutăți în gestionarea acestor păduri, ducând adevărate "lupte" în vederea reintroducerii speciilor valoroase.
- Uscarea arborilor și arboretelor. Există multe arborete de rășinoase care se usucă într-un răstimp foarte scurt. O altă posibilă cauză o poate constitui extinderea rășinoaselor în afara arealului natural, extindere ce era la modă în urmă cu trei-patru decenii. Uscarea treptată a arborilor va conduce atât la moartea acestora și, implicit, la scăderea productivității arboretelor, cât și la infestări masive cu agenți patogeni. Acest proces este dovedit atât de volumul ridicat al lemnului recoltat prin „tăieri de igienă”, cât și de rezultatele monitorizării stării de sănătate a arborilor (evaluată după gradul de defoliere a coroanei acestora).
- Creșterea temperaturilor favorizează dezvoltarea exponențială a agenților patogeni. Poate cel mai cunoscut exemplu este cel al gândacilor de scoarță care rod partea cuprinsă între lemn și scoarță, adică partea vie a arborelui, ducând la moartea acestora.
- Un alt efect al temperaturilor ridicate îl reprezintă incendiile de pădure, din ce în ce mai frecvente.
- Este posibilă o translație a zonalității naturale din spațiul geografic românesc, respectiv trecerea stepei în semideșert, a silvostepii în stepă, a zonei forestiere de câmpie în silvostepă, precum și o ușoară translație altitudinală a gorunetelor, făgetelor, amestecurilor de fag cu rășinoase și a molidșurilor, cu o tendință de urcare a limitei superioare a vegetației forestiere.
- Nu în ultimul rând, schimbările climatice își pun amprenta și asupra biodiversității din ecosistemele forestiere, conducând de cele mai multe ori la scăderea acesteia. Un ecosistem forestier cu un grad scăzut de biodiversitate va face față mai greu provocărilor viitoare.

Contextul socio-economic, căutarea unor soluții energetice alternative și impactul schimbărilor climatice determină reevaluarea și reconsiderarea ecosistemelor forestiere.

Pentru creșterea eficacității funcționale a pădurilor, prin amenajamentele silvice se prevăd măsuri pentru asigurarea stabilității ecologice a fondului forestier iar în cazul constatării unor importante deteriorări, acțiuni de reconstrucție ecologică.

Amenajarea pădurilor se bazează pe conceptul dezvoltării durabile, respectând următoarele principii: principiul continuității, principiul eficacității funcționale și principiul conservării și ameliorării biodiversității.

Printr-o gestionare durabilă a pădurilor, administrarea și utilizarea ecosistemelor forestiere se realizează astfel încât să li se mențină și îmbunătățească biodiversitatea, productivitatea, capacitatea de regenerare, vitalitatea, sănătatea și să li se asigure pentru prezent și viitor capacitatea de a exercita funcțiile multiple ecologice, economice și sociale, fără a genera prejudicii altor ecosisteme.

15.2. Natură și biodiversitate

Municipiul Moreni se situează la o altitudine medie de 240 - 472 metri deasupra nivelului mării. Factorii climatici și de relief impun condițiile de floră și faună. Diversitatea biologică bogată, exprimată atât la nivel de specii de plante și animale din flora și fauna sălbatică, întregesc peisajul specific. Relieful este caracterizat în mare parte de dealuri și coline domoale și de culoarul văii Cricovului Dulce al localității.

Flora

Din punct de vedere floristic, Moreniul se găsește în zona forestieră, dominată de pădurea de foioase în proporție de 99,14% și numai 0,86% rășinoase. Acțiunea antropogenă de defrișări a vegetației lemnoase și instalarea treptată a regimului economic industrial a produs modificări profunde în ambianța bioclimatică a regiunii.

În pădure predomină fâgetele, mesteacanul, plopul, aninul alb și negru, carpenul, gorunul, frasinul, teiul, jugastrul și paltinul. Ca floră ierboasă de pădure întâlnim feriga, coada calului, ranunculacee, măseaua ciutei, ghiocelul, floarea paștelui, vioreaua, unișorul, mătrăguna, vinărița, pipiriga, ciuboțica cucului, măcriș, urzică, curpen, călin.

Pe alocuri întâlnim arbuști precum: alun, cătin, măceș, lemn câinesc, sânțer, mur, soc.

Zona este foarte bogată în plante medicinale. Găsim astfel mușețel, ciuboțica cucului, potbal, brusture, coada șoricelului, salcia, cimbrisor, plamânărică, soc, talpa găștei, pătlagină, sunătoare, tei, frag, țintaură, pelin, iarba mare, coada calului.

Pe lunca Cricovului găsim: plopi, salcie, anin, răchită.

Toate aceste suprafețe cu vegetație își aduc un mare aport la menținerea și stabilirea unui climat agreabil pentru localitatea Moreni.

Fauna

Variatatea condițiilor geografice asigură răspândirea multor specii de animale de interes cinegetic și peisagistic, dar dezvoltarea economică a determinat retragerea din pădure a multor specii de animale (cunoscut fiind că sondele s-au răspândit pretutindeni). Vulpea, cerbul, căprioara au părăsit zonele locuite, retrăgându-se spre pădurile întunecoase din Ocnița și Schela Mare.

Cel mai numeros reprezentată este clasa păsărilor prin: uliu, potârnicie, sitar, guguștuc, cuc, cucuvea, ciufurez, ciuf, lăstun, ciocănitore, pupăză, rândunică, grangure, corb, cioară, coțofană, gaiță, pițigoi, mierlă, privighetoare, vrăbie, etc.

Din clasa mamiferelor, pe raza localității se pot întâlni ariciul, cârțița, liliacul, iepurele, veverița, șobolanul de casă, șoarecele de pădure, porcul mistreț, nevăstuica, dihorul de casă. Principalele specii de insecte sunt: lăcustele, greierii, coropișnița, gândacul, cărăbușul, gândacul de Colorado, gărgărița, buburuza, croitorul, buhaiul, albina și diverse specii de fluturi (coada rândunicii, molia, fluturele de varză).

În apa Cricovului și în lacul de agrement se pot întâlni: crap, mreană, lostriță, plătică, roșioară, clean.

Din clasa batracienilor întâlnim salamandra, broasca de pământ, broasca de lac; din clasa reptilelor se întâlnesc gușterul, șopârla cenușie, șarpele de casă, năpârca.

Dintre nevertebrate amintim viermii lați și cilindri, râma, lipitorile, melcul de livadă, păianjenul, căpușa, racul, urechelnița.

Principalele amenințări la adresa naturii și biodiversității sunt:

- Poluarea și încărcarea cu nutrienți

Toate formele de poluare amenință biodiversitatea, dar mai ales încărcarea cu nutrienți (azot și fosfor), care reprezintă o cauză majoră și în continuă creștere a pierderii biodiversității și a degradării ecosistemelor. Ca și în cazul substanțelor organice, emisiile de nutrienți se datorează atât surselor punctiforme (ape uzate urbane, industriale și agricole neepurate sau insuficient epurate), cât și surselor difuze (în special cele agricole: creșterea animalelor, utilizarea fertilizanților). Nutrienții conduc la eutrofizarea apelor (îmbogățirea cu nutrienți și creștere algală excesivă), în special a corpurilor de apă stagnante sau semi-stagnante (lacuri naturale și de acumulare, râuri puțin adânci, cu curgere lentă), ceea ce determină schimbarea compoziției speciilor, scăderea biodiversității speciilor, precum și reducerea utilizării resurselor de apă (apă potabilă, recreere, etc.).

- Reducerea habitatelor naturale și semi-naturale

În anul 2019, la nivelul județului Dâmbovița a fost scoasă temporar din fondul forestier o suprafață de 1,2781 ha pentru exploatare sonde de către S.C. OMV Petrom S.A.

- Schimbările climatice

Potrivit scenariilor de schimbare a regimului climatic efectuate de Administrația Națională de Meteorologie pentru perioada 2001-2030, proiecțiile schimbărilor temperaturii medii lunare a aerului realizate cu ajutorul modelelor statistice arată semnalul de creștere a temperaturii aerului, cu unele diferențe în intensitatea semnalului. Acest lucru va avea un impact important asupra speciilor de plante și animale, contribuind fie la extincția unora dintre acestea, fie la relocarea altora către zone mai reci.

- Fragmentarea habitatelor

La nivelul județului, principalele cauze care pot determina modificarea structurii biocenozelor, a capacității productive și de suport a ecosistemelor și, implicit, diminuarea biodiversității, sunt reprezentate de:

- tăieri ilegale de arbori, mai ales datorită schimbării regimului juridic;
- poluarea apelor de suprafață, subterane și a solului cu produse petroliere sau apă sărată, ape menajere, deșeuri;
- modificarea morfologiei terenurilor datorită activității de exploatare a unor resurse minerale (cariere, balastiere);
- schimbarea categoriei de folosință a terenurilor (extinderea intravilanului, scoaterea temporară din circuitul silvic);
- aplicarea necorespunzătoare a tehnologiilor agricole (folosirea pesticidelor);
- împădurirea de-a lungul timpului cu alte specii decât cele edificatoare pentru o anumită zonă sau introducerea de specii invazive;
- turismul necontrolat.

15.3. Calitatea mediului

15.3.1. Calitatea aerului

Poluarea aerului afectează negativ sănătatea umană, mediul și clima. Atât expunerea de scurtă durată, cât și cea de lungă durată dăunează sănătății, fie prin expunerea directă la poluanții atmosferici, fie indirect, prin poluanții transportați prin aer, depozitați și apoi acumulați în lanțul trofic. Poluarea aerului afectează, de asemenea, și ecosistemele prin contribuția la eutrofizarea și acidifierea apei și solului, conducând astfel la pierderi de vegetație și faună. Poluarea aerului poate afecta culturile agricole și pădurile, cauzând pierderea unor recolte. Mai mult decât atât, anumiți poluanți atmosferici afectează sistemul climatic, declanșând modificări în radiația globală.

Datele privind calitatea aerului în județul Dâmbovița sunt furnizate de sistemele de monitorizare a calității aerului, rețeaua de supraveghere a calității aerului, gestionată de Agenția pentru Protecția Mediului Dâmbovița care, conform Raportului privind Starea Mediului pentru 2019, asigură monitorizarea numai în Târgoviște și Fieni, acestea supraveghează nivelul de poluare cu pulberi în suspensie (pulberi totale respirabile-fracția PM 10), noxe (NO₂, SO₂, NH₃, CH₂O) și crom din pulberi (CrO₃).

Pentru Moreni este însă caracteristică poluarea cu pulberi în suspensie. Sursele majore de poluare atmosferică cu pulberi sunt cele amplasate în zona platformei industriale având, în principal, activități în domeniile metalurgiei, confecțiilor metalice, transportului auto, producerii materialelor de construcție (stații de betoane) și traficul rutier.

Principalii factori de poluare atmosferică din municipiul Moreni sunt:

- poluarea atmosferei cu pulberi sedimentabile emise de sursele din industrie;
- poluarea atmosferei generată de traficul rutier;
- poluarea atmosferei prin emisiile de compuși organici volatili proveniți din depozitare și distribuție carburanți, utilizare solvenți.

O sursă importantă de poluare a aerului o constituie autovehiculele, datorită în primul rând numărului foarte mare al acestora, dar și faptului că nu există o centură ocolitoare a orașului.

Indiferent de tipul motorului pe combustie, autovehiculele poluează aerul cu oxizi de carbon și de azot, hidrocarburi nearchidice, oxizi de sulf, aldehide, plumb, azbest, funingine etc.

Poluarea aerului produsă de autovehicule prezintă două mari particularități: în primul rând eliminarea se face foarte aproape de sol, fapt care duce la realizarea unor concentrații ridicate la înălțimi foarte mici, chiar pentru gazele cu densitate mică și mare capacitate de difuzie în atmosferă.

În al doilea rând emisiile se fac pe întreaga suprafață a localității, diferențele de concentrații depinzând de intensitatea traficului și posibilitățile de ventilație ale străzii.

15.3.2. Poluarea apelor

Apa reprezintă o sursă naturală regenerabilă, vulnerabilă și limitată, element indispensabil pentru viață și pentru societate, materie primă pentru activități productive, sursă de energie și cale de transport, factor determinant în menținerea echilibrului ecologic.

Obiectivele protecției apelor sunt:

- Protejarea sănătății populației de efectele oricărui tip de contaminare a apei destinate consumului uman;
- Asigurarea calității apei destinate consumului uman;
- Conservarea, dezvoltarea și protecția resurselor de apă, precum și asigurarea unei curgeri libere a apelor;
- Protecția împotriva oricărei forme de poluare și de modificare a caracteristicilor resurselor de apă;
- Refacerea calității apelor de suprafață și subterane;
- Asigurarea alimentării cu apă potabilă a populației și a salubrității publice;
- Gospodărirea durabilă a apei și repartitia rațională și echilibrată a acestei resurse, cu menținerea și ameliorarea calității și regenerării naturale.

Calitatea apei potabile și a apei uzate

Calitatea și încadrarea strictă în normele de potabilitate a apei distribuite prin rețelele de distribuție orășenești este asigurată de unitatea care prestează serviciul de producere, transport și distribuție a apei potabile. Toate sursele de apă folosite de aceste unități sunt autorizate să funcționeze din punct de vedere sanitar.

Compania de Apă Târgoviște - Dâmbovița este producător și distribuitor de apă potabilă pentru județul Dâmbovița. În municipiul Moreni operează prin secția Moreni care deservește localitățile: Moreni, Iedera, Valea Lungă și Vișinești.

În municipiul Moreni alimentarea cu apă potabilă este realizată în proporție de 99% din totalul locuințelor.

Principala problemă în ceea ce privește calitatea și cantitatea apei potabile este uzura infrastructurii sistemului de alimentare cu apă în special în domeniul de folosință privat, ce se poate rezolva prin:

- Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă în municipiul Moreni;

- Reabilitarea sursei de apă ledera și Podej;
- Igienizarea subsolurilor inundate ale clădirilor (proiect de ecologizare a cartierelor municipiului Moreni).

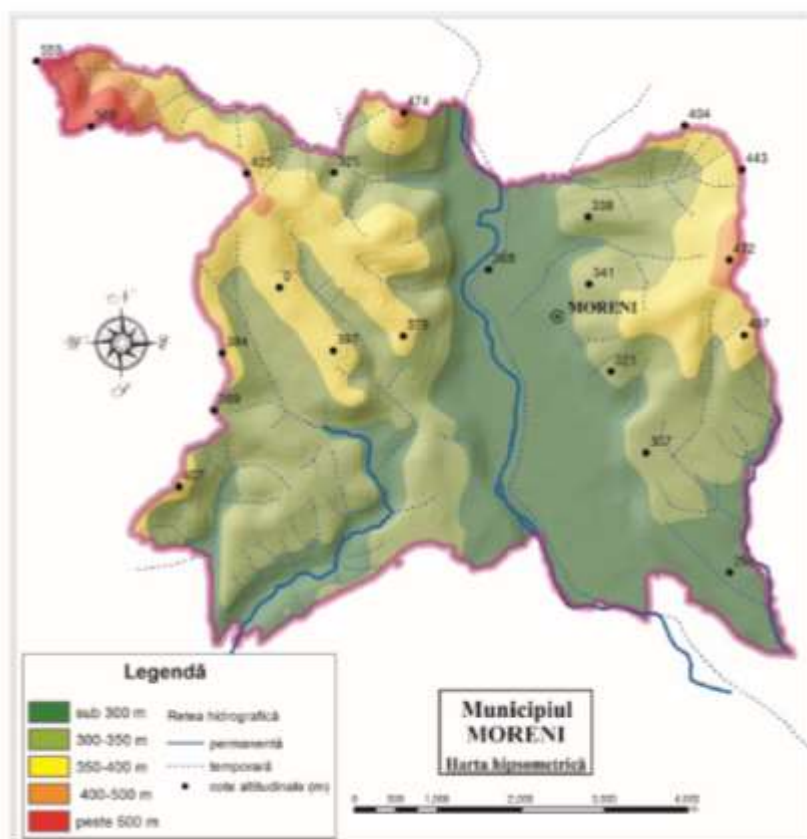
Racordarea la rețeaua de canalizare și epurare a apelor uzate și menajere este realizată în municipiul Moreni în proporție de 90% din totalul locuințelor.

Calitatea apelor de suprafață și subterane

Râul Cricovul Dulce este cel mai important afluent al Ialomiței. Este un râu tipic subcarpatic, în arealul municipiului Moreni și primește mai mulți afluenți scurți, care au caracter temporar, dar care exercită o intensă acțiune de eroziune în rocile moi ale cutelor subcarpatice. Denumirea de Cricov o primește după ieșirea în cursul superior a pâraielor Strâmburi - Tisa. În depresiunea ledera primește pe partea stângă pâraul Ruda, iar pe partea dreaptă în Depresiunea Moreni pe Tisa, care își are obârșia în Dealul Ocnița.

Cricovul Dulce, la stația hidrometrică Bălțița din aval de Moreni are un debit mediu multianual de 2,60 m³/s, cu o suprafață bazinală de 577 km², o altitudine medie a bazinului hidrografic de 391 m și o lungime a cursului apei de 69 km.

Figura 47 Harta râurilor din municipiul Moreni

Principalele cauze ce determină poluarea apelor de suprafață sunt:

- cauze datorate deversării apelor uzate insuficient epurate;
- cauze datorate unui sistem de canalizare învechit și uzat;
- deversarea de ape uzate necorespunzătoare din punct de vedere al calității, în rețeaua de canalizare;
- poluarea apei de suprafață cu țigări și apă sărată, în arealul de activitate al Schelei Petroliere Moreni;
- poluarea râului datorită depozitării necontrolate de deșeuri în albie.

Principalele acțiuni care vor trebui întreprinse în scopul diminuării poluării apelor de suprafață și subterane sunt:

- extinderea sistemului de alimentare cu apă în municipiul Moreni;
- reabilitarea sistemului de alimentare cu apă în municipiul Moreni;
- reducerea cantităților de poluanți descărcați în apele de suprafață, prin reconstrucția stației de epurare Moreni - la capacitatea rezultată din calcule;
- reabilitarea decantorului existent, a canalizării spre emisar (Cricovul Dulce).

Calitatea apelor de suprafață este influențată în mod direct de evacuările de ape uzate, neepurate sau insuficient epurate, provenite din surse punctiforme, urbane, industriale și agricole. Impactul acestor surse de poluare asupra receptorilor naturali depinde de debitul apei și de încărcarea acesteia cu substanțe poluante.

Poluarea apelor este un proces de alterare a calității fizice, chimice sau biologice a acesteia, produsă de o activitate umană, în urma căreia apele devin improprie pentru folosință.

15.3.3. Poluarea solului

Solurile întâlnite aici s-au format în condiții diferite de relief, rocă, climă, vegetație, etc. Din cauza precipitațiilor abundente, datorită reliefului și unui orizont argilos la diferite adâncimi, puțin permeabil, unele din solurile identificate prezintă fenomene de pseudoghizare la nivelul acestui orizont. De asemenea, în prezența rocilor parentale la unele soluri, orizontul apare cu o culoare roșcat-argintie, datorită faptului că solurile sunt formate pe marne sau argile.

Se constată că solurile brune argiloiluviale și cele brune luvice au cea mai mare răspândire, dezvoltându-se pe pante mai mult sau mai puțin înclinate, luvisolurile albice sunt răspândite pe suprafețele orizontale, iar pseudorendzinele apar pe argile și marne, bogate în carbonați.

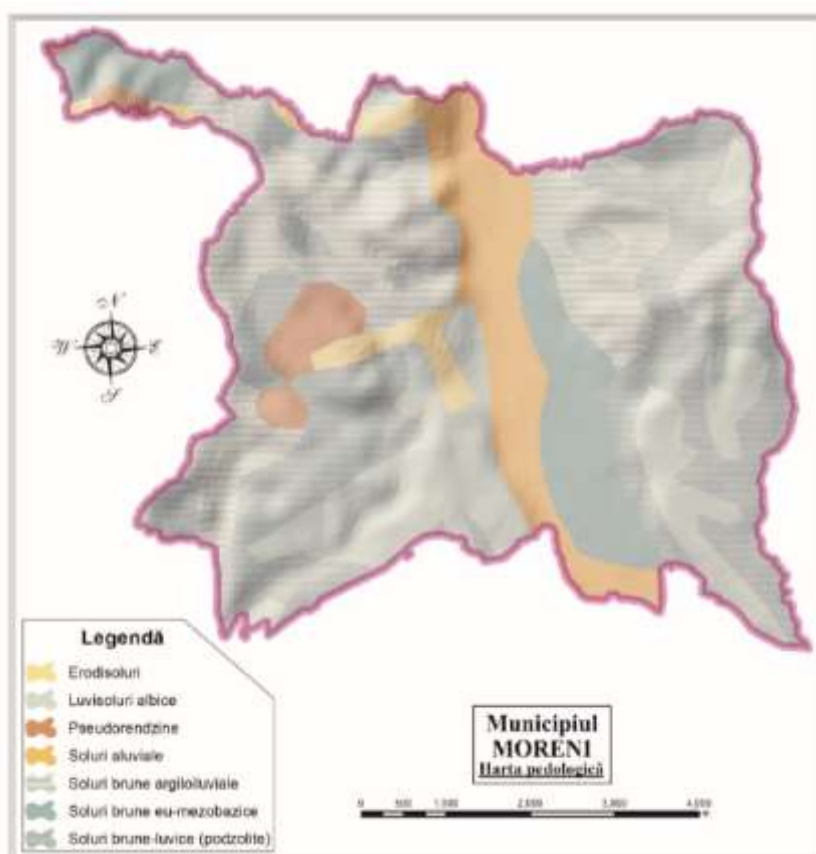
În lunca râurilor Cricovul Dulce și Pâscov se întâlnesc soluri neevoluate, soluri aluviale iar în sectoarele afectate de eroziune apar erodisoluri, regosoluri și chiar roca la zi. Solurile brune argiloiluviale ocupă suprafețe însemnate pe terasele Cricovului Dulce, pe Dealul Moreni și în Plaiul Pleașa.

Pe prima terasă de 5-10 m a Râului Cricov, cât și pe depozitele de pantă, care parazitează terasa, se găsesc soluri brune argiloiluviale, ce vor evolua în timp către stadiul de sol brun luvic sau luvisol albic. Sunt soluri forestiere, ce pot fi folosite în agricultură sub formă de pășuni și fânețe.

Solurile brun lovice au o largă răspândire în Dealul Moreni și în dealurile de pe dreapta Cricovului. Fragmentarea puternică a reliefului și neuniformitatea rocilor parentale determină o repartiție mozaicată a solurilor, fără să aibă un caracter zonal.

Figura 48 Harta solurilor din municipiul Moreni

Luvisolurile albice reprezintă o fază înaintată a solurilor de pădure, ca urmare a procesului eluvial intens, față de cel acumulativ. Sunt răspândite pe podurile interfluviale înalte. Se formează sub păduri de fag în amestec cu stejar, gorun.

Depozitele pe care se formează sunt pliocene: pietrișuri, argile, marne, nisipuri.

Pajiștile și fânețele, alături de pădurile de stejar și fag au o pondere ridicată pe aceste soluri. Pomicultura constituie una din ramurile de bază în această zonă.

Pseudorendzinele sunt soluri molice humice calcice, formate în condiții de climă umedă. Au o răspândire insulară pe interfluvii. Relieful pe care se dezvoltă este alcătuit din culmi prelungi. Pe suprafețele cu înclinări de peste 10° și drenate afectate de alunecări, apar pseudorendzinele erodate.

Pseudorendzinele sunt totdeauna argiloase sau luto-argiloase, lipsite de material scheletic. Din cauza argilovității sunt puțin permeabile, iar în perioadele umede pot prezenta exces de apă. În general, acestea sunt soluri forestiere, dar pot fi folosite și în agricultură ca pășuni, fânețe sau culturi de pomi fructiferi.

Poluarea solurilor din municipiul Moreni provine din următoarele surse principale:

- poluarea istorică cu țiței și sare;
- depozitarea ilegală a deșeurilor municipale;
- poluarea cu substanțe chimice utilizate în agricultură și industrie;
- dejecții animaliere.

Principalele măsuri de combatere a poluării solurilor ar trebui să aibă în vedere reabilitarea solurilor poluate istoric, aplicarea legislației privind colectarea și managementul deșeurilor și conștientizarea populației cu privire la managementul deșeurilor.

15.4. Deșuri

Deșeurile municipale reprezintă totalitatea deșeurilor generate în mediul urban și rural din gospodării, instituții, unități comerciale, unități economice (deșuri menajere și asimilabile), deșuri stradale colectate din spații publice, străzi, parcuri, spații verzi, precum și deșuri din construcții și demolări.

Abordarea în ceea ce privește gestionarea deșeurilor se bazează pe trei direcții principale de acțiune:

- **Prevenirea generării deșeurilor** - factor considerat a fi extrem de important în cadrul oricărei strategii de gestionare a deșeurilor, direct legat atât de îmbunătățirea metodelor de producție cât și de determinarea consumatorilor să își modifice obiceiurile de consum, generând astfel cantități mai reduse de deșuri;
- **Reciclarea și valorificarea** - încurajarea unui nivel ridicat de recuperare a materialelor componente, preferabil prin reciclare materială. În acest sens sunt identificate câteva fluxuri de deșuri pentru care reciclarea materială este prioritară: deșeurile de ambalaje, vehicule scoase din uz, deșuri de baterii, deșuri din echipamente electrice și electronice;
- **Eliminarea finală a deșeurilor** - în cazul în care deșeurile nu pot fi valorificate, acestea trebuie eliminate în condiții de siguranță pentru mediu și sănătatea umană, cu un program strict de monitorizare.

Cantitatea anuală de deșuri pe locuitor la nivelul județului Dâmbovița a ajuns în 2019 la valoarea de 307,16 kg/locuitor/an, atingând cea mai mare valoare față de anii anteriori.

Tabel 51 Indicatorul de generare a deșeurilor municipale în județul Dâmbovița (kg/loc/an)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Indicatorul de generare a deșeurilor municipale (kg/loc/an)	278,31	275,24	283,73	292,74	283,25	307,16

(Sursa APM Dâmbovița, Operatori Economici)

Deșuri municipale

Din datele preliminare ale anchetelor statistice privind gestionarea deșeurilor municipale din județ, pe care Agenția pentru Protecția Mediului Dâmbovița a realizat-o, cantitatea totală de deșuri municipale generate și colectate în județ, în anul 2019 a fost de 156,48 mii tone. Aceste deșuri au avut următoarea structură:

Tabel 52 Structura deșeurilor municipale generate (%) în perioada 2014 - 2019
Sursa APM Dâmbovița

Structura deșeurilor menajere generate	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Deșuri menajere și asimilabile	94,17	90,38	90,31	95,82	92,62	93,69
Deșuri din servicii municipale	3,37	3,23	2,91	2,73	3,05	2,66
Deșuri din construcții și demolări	2,46	6,38	6,78	1,45	4,33	3,66

Compoziția medie a deșeurilor menajere la nivelul județului în perioada 2014 - 2019 se prezintă astfel:

Tabel 53 Structura deșeurilor menajere (%) în perioada 2014 - 2019

Structura deșeurilor menajere generate	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Deșuri hârtie/carton	8,21	7,82	7,75	7,79	7,86	7,83
Deșuri lemnoase	2,20	2,26	2,26	2,33	2,32	2,25
Deșuri masă plastică	8,70	8,31	8,30	8,41	8,41	8,25
Deșuri sticlă	3,97	4,07	4,08	4,03	4,04	4,03
Deșuri metalice	2,15	2,21	2,21	2,17	2,18	2,11
Deșuri biodegradabile	50,60	51,83	51,85	52,18	52,21	52,55
Deșuri inerte	21,93	22,51	22,59	22,25	22,24	22,01
Altele	1,49	2,24	0,98	0,96	0,74	0,96

Sursa APM Dâmbovița

Majoritatea deșeurilor municipale din județ se trimit la depozitele de deșuri conforme (Aninoasa și Titu). Conform informațiilor furnizate de S.C. EUROGAS PRESCOM S.A. Fieni,

operatorul unic de depozit, în RAPORTUL ANUAL privind funcționarea depozitelor de deșuri municipale Aninoasa și Titu, în anul 2019 la Stația de sortare de la Depozitul Aninoasa a fost supusă sortării în vederea valorificării o cantitate de 2489,04 tone deșuri reciclabile. Compoziția deșurilor sortate și supuse valorificării este următoarea: 1419,77 tone deșuri de plastic, 928,77 tone deșuri de hârtie și carton și 140,50 tone sticlă.

Deșeurile biodegradabile

Din totalul cantității de deșuri municipale, deșeurile biodegradabile reprezintă o componentă majoră de peste 50%. În această categorie sunt cuprinse:

- deșuri biodegradabile rezultate din gospodării și unități de alimentație publică;
- deșuri vegetale din parcuri, grădini;
- deșuri biodegradabile din piețe;
- o componentă biodegradabilă din deșeurile stradale;
- nămol de la epurarea apelor uzate orășenești.

Soluțiile de recuperare / reciclare și de reducere a materiilor biodegradabile trimise spre depozitare finală, disponibile la acest moment, sunt:

- compostarea (degradare aerobă) - cu producere de compost utilizabil;
- degradare anaerobă cu producere de gaz utilizabil;
- tratare mecano-biologică (degradare aerobă) - cu producere de deșuri stabilizate, depozitabile.

Încurajarea compostării deșeurilor biodegradabile municipale și conlucrarea cu toți factorii implicați în gestionarea deșeurilor municipale sunt măsuri ce contribuie la atingerea țintei de reducere a cantității de deșuri biodegradabile municipale depozitate.

Colectarea, tratarea și eliminarea deșeurilor cauzează efecte asupra mediului (emisii de gaze cu efect de sera (GES) și alte emisii de poluanți în aer, în apă și sol). Trecerea de la depozitare la mai multă reciclare și recuperare care a avut loc în ultimul timp a contribuit la reducerea presiunii deșeurilor asupra mediului. În cazul în care se realizează înlocuirea materialelor virgine cu materiale reciclate și recuperate, beneficiile de mediu sunt chiar mai mari.

Proiectul ISPA “Reabilitarea colectării, transportului, tratării și depozitării deșeurilor solide în județul Dâmbovița” a prevăzut atât închiderea depozitelor orășenești neconforme cât și reabilitarea spațiilor de depozitare rurale, alături de construirea celor două depozite conforme la Aninoasa și respectiv Titu, respectându-se termenele impuse de legislația europeană în domeniul depozitării deșeurilor.

În prezent, conform Raportului privind Starea Mediului 2019, în județul Dâmbovița nu mai există nici un depozit neconform pentru deșuri municipale.

15.5. Percepția cetățenilor asupra mediului

În ceea ce privește starea mediului în municipiu, 53,2% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 44,2% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți.

Figura 49 Percepția cetățenilor asupra stării mediului

Nivelul de satisfacție privind starea mediului (poluare aer, apă, sol, deșeuri, etc.) în municipiul în care trăiți	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		80	29,740%
2 Parțial nemulțumit		63	23,420%
3 Parțial mulțumit		76	28,253%
4 Mulțumit		43	15,985%
Nu știu / Nu răspund		7	2,602%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

Din perspectiva protejării și conservării mediului la nivelul municipiului, 53,5% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 38,7% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți.

Figura 50 Percepția cetățenilor asupra protejării și conservării mediului

Nivelul de satisfacție privind protejarea și conservarea mediului (aer, apă, sol) și a biodiversității în municipiu (conservarea pădurilor, etc.)	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		90	33,457%
2 Parțial nemulțumit		54	20,074%
3 Parțial mulțumit		71	26,394%
4 Mulțumit		33	12,268%
Nu știu / Nu răspund		21	7,807%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

Din perspectiva punerii în valoare, în interesul comunității locale, a resurselor naturale de pe raza municipiului, percepția este preponderent negativă: 63,6% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 22,3% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți; 14% dintre respondenți au completat nu știu / nu răspund.

Figura 51 Percepția cetățenilor asupra punerii în valoare a resurselor naturale

Nivelul de satisfacție privind punerea în valoare, în interesul comunității locale, a resurselor naturale de pe raza municipiului)	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		106	39,405%
2 Parțial nemulțumit		65	24,164%
3 Parțial mulțumit		41	15,242%
4 Mulțumit		19	7,063%
Nu știu / Nu răspund		38	14,126%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

În ceea ce privește reducerea vulnerabilității la riscuri și adaptarea la schimbări climatice în municipiu (valuri de căldură, valuri de frig, etc.) la nivelul municipiului, 43,49% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți, 36,06% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți, iar un procent semnificativ - 20,45% nu știu / nu răspund.

Figura 52 Percepția cetățenilor asupra reducerii vulnerabilității la riscuri și adaptării la schimbări climatice

Nivelul de satisfacție privind reducerea vulnerabilității la riscuri și adaptarea la schimbări climatice în municipiu (valuri de căldură, valuri de frig, etc.)	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		62	23,048%
2 Parțial nemulțumit		55	20,446%
3 Parțial mulțumit		74	27,509%
4 Mulțumit		23	8,550%
Nu știu / Nu răspund		55	20,446%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

15.6. Analiza SWOT mediu

Tabel 54 Analiza SWOT - mediu

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Patrimoniul natural valoros, peste 1700 ha de pădure și 48 ha ape și bălți;</p> <p>Resurse naturale (floră, faună, izvoare, ape, petrol, sare etc.);</p> <p>Potențial major de punere în valoare a patrimoniului natural;</p> <p>Acces la diverse surse de finanțare (locale, naționale și europene) destinate protecției mediului;</p> <p>Resurse umane bine pregătite în domeniul protecției mediului și conservării biodiversității;</p> <p>ONG-uri cu expertiză în domeniul protecției mediului și conservării biodiversității.</p>	<p>Poluarea aerului, în mod special în zonele industriale;</p> <p>Lipsa unei șosele de centură a orașului care să degreveze traficul rutier;</p> <p>Poluarea istorică a solurilor cu produse petroliere;</p> <p>Poluarea istorică a râului Cricovul Dulce datorată depozitului de deșeuri neconform;</p> <p>Extragerea și utilizarea combustibililor fosili și a gazelor naturale contribuind la creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră;</p> <p>Lipsa infrastructurii pentru colectarea separată a deșeurilor în vederea reciclării;</p> <p>Lipsa controlului și a acțiunilor punitive la nivel local în caz de încălcare a legislației de mediu;</p> <p>Lipsa de educație ecologică;</p> <p>Lipsa de informații a autorităților publice pentru noile tendințe ecologice și de mediu de la nivel european;</p> <p>Insuficiența datelor sintetice, utile și relevante în domeniul protecției mediului la nivelul instituțiilor specializate.</p> <p>Funcționarea necorespunzătoare a ADI-urilor, din perspectiva protecției mediului.</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>O economie dezvoltată ce permite trecerea către digitalizare și inovare;</p> <p>Fonduri europene destinate dezvoltării durabile, digitalizării și inovării pentru exercițiul financiar 2021 - 2027;</p> <p>Absorbția fondurilor europene destinate dezvoltării durabile, inovării și reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră pentru exercițiul financiar 2021 - 2027;</p>	<p>Legislație stufoasă și contradictorie în domeniu;</p> <p>Mecanisme ineficiente de implementare a legislației în domeniu;</p> <p>Cooperarea inter-instituțională ineficientă în vederea monitorizării și controlului factorilor de mediu;</p> <p>Sanționarea necorespunzătoare a celor ce încalcă legislația de mediu;</p>

Implementarea noului program de dezvoltare - Pactul Ecologic European (European Green Deal).

Posibile sancțiuni la nivel de UAT pentru neîndeplinirea obligațiilor de mediu (în special în ceea ce privește gestionarea deșeurilor).

16. Cultură, culte, sport și agrement

16.1. Instituții de cultură, culte

Patrimoniul cultural și identitatea locală reprezintă acele elemente importante, lăsate ca moștenire de generațiile anterioare și pe care comunitatea locală are obligația de a le păstra, nealterate, pentru viitor.

Patrimoniul cultural, la nivelul municipiului Moreni, este reprezentat printr-o serie de monumente istorice și arhitecturale de valoare deosebită, incluse pe Lista Monumentelor Istorice.

Astfel, pe raza municipiului au fost identificate urmele așezării medievale de la Moreni-Piscu, datând din perioada medievală târzie, sec. XVII-XIX, dar și două biserici ortodoxe, una datând din anul 1868 (Biserica Schimbarea la Față), respectiv 1891 (Adormirea Maicii Domnului, Sf. Dimitrie):

Tabel 55 Lista monumentelor istorice și arhitecturale

Lista monumentelor istorice și arhitecturale				
Cod LMI (Lista Monumentelor Istorice)	Categorie	Nume	Reper	Descriere
DB-I-s-B-17081	Monument istoric	Așezarea medievală de la Moreni – Piscu http://ran.cimec.ro/sel.asp	la 2 km E de localitate și la 1 km N de șoseaua spre Filipeștii de Pădure, pe un platou al dealului Moreni	așezare civilă, epoca medievală târzie (sec. XVII - XIX)
DB-II-m-B-17583	Monument arhitectural	Biserica Adormirea Maicii Domnului, Sf. Dimitrie http://www.cimec.ro/scripts/Monumente/Biserici/sel.asp	Moreni (str. Cimitirului)	Biserică ortodoxă
DB-II-m-B-17584	Monument arhitectural	Biserica Schimbarea la Față http://www.cimec.ro/scripts/Monumente/Biserici/sel.asp	Moreni (str. Mihai Viteazu 3)	Biserică ortodoxă

Sursa: <http://www.cimec.ro/Baze-date-online.html>

Biserici

În Moreni există opt biserici care contribuie la patrimoniul cultural al orașului. Dintre acestea cinci sunt biserici ortodoxe, una adventistă, una baptistă și o casă de rugăciune evanghelică:

- Biserica „Schimbarea la față” - datată din anul 1868 - a fost construită prin contribuția locuitorilor clăcași, săraci pe atunci, proprietari după reforma lui Cuza. Lucrarea, începută către sfârșitul domniei lui Alexandru Ioan Cuza, a fost terminată în 1868. Au contribuit la ridicarea noului lăcaș toți locuitorii, dar cele mai mari cheltuieli au fost făcute de către fruntașii pomeniți în pisania bisericii. A fost pictată de Mihalache Dragomirescu din București. În anul 1928 s-a renovat pictura de pictorul N.T.Vintilescu din Ploiești, ultima activitate asupra picturii fiind făcută de Victor Corlățean.
- Biserica “Sfântul Dumitru” din Stavropoleos - construcție care pare să dateze din a doua jumătate a secolului al XX-lea, dar datele nu sunt concludente.
- Biserica "Izvorul Tămăduirii" Schela Mare - a cărei construcție a început în 1945, în timpul războiului;
- Biserica “Sfântul Mare Mucenic Pantelimon” - construită în 2008, în apropierea Spitalului Municipal Moreni;
- Biserica “Sfinții Împărați Constantin și Elena”;
- Biserica Adventistă;
- Biserica Baptistă;
- Casa de rugăciune Evanghelică.

Monumente

Lista monumentelor istorice și a clădirilor cu valoare arhitecturală și ambientală include și trei monumente istorico-memoriale:

- Monumentul eroilor din primul război mondial se află aproape de Biserica "Schimbarea la față", datată din 1868. Este creația sculptorului Alexandru Irimescu. A fost inaugurat în anul 1921. În terminație coloana prezintă o urnă cu figurarea unei flăcări. Pe fațada coloanei în partea superioară este montată o coroană de frunze de stejar din metal, iar la bază sunt reprezentate în relief două drapele, ramuri de măslin, o cască militară și două proiectile. Pe fațada monumentului stă scris: "1916-1918. Eroilor morți pentru patrie";
- Un alt monument al primului război mondial a fost ridicat de locuitorii comunei Stavropoleos. Monumentul se înalță într-un scuar din apropierea actualei primării din Moreni și a fost dezvelit în anul 1934. Pe un pedestal înalt de circa 4 m se află statuia roude - bosse din bronz a unui ostaș cu arma în mâini surprins în poziție de atac;
- Monumentul eroilor din războiul antifascist se află în parcul din centrul orașului și a fost ridicat din inițiativa unui comitet local. Inaugurarea a avut loc la 23 august 1958. Înălțat în memoria luptătorilor români care în zilele de 24-26 august 1944 au dus lupte grele pentru dezarmarea trupelor germane din zona Moreni. Pe o placă de marmură montată pe fațada monumentului se află următoarea inscripție: "În amintirea ostașilor și

locuitorilor din orașul Moreni care în august 1944 au luptat pentru libertatea și independența patriei noastre, zdrobind unitățile armatei hitleriste din această zonă”.

Muzee

La Școala Generală nr.1 Moreni a fost amenajat un muzeu școlar, pe o suprafață de aproximativ 200 m2, unde sunt expuse în mod original peste 3000 de exponate. Muzeul conține exponate etnografice și de artă populară, acte și documente legate de istoria petrolului, cărți vechi, picturi cotate cu valoare istorică semnificativă etc.

Muzeul Petrolului Moreni a fost desființat în urmă cu aproximativ 10 ani, iar clădirea care l-a găzduit se află într-o stare avansată de degradare. Există însă un proiect pentru redeschiderea unui muzeu al petrolului în aer liber.

Biblioteci

Municipiul Moreni are un număr de 7 biblioteci, din care numai una este publică - Biblioteca Municipală Moreni. La aceasta se mai adaugă bibliotecile școlare cu o tradiție îndelungată.

Biblioteca Municipală Moreni desfășoară și găzduiește anual numeroase evenimente culturale.

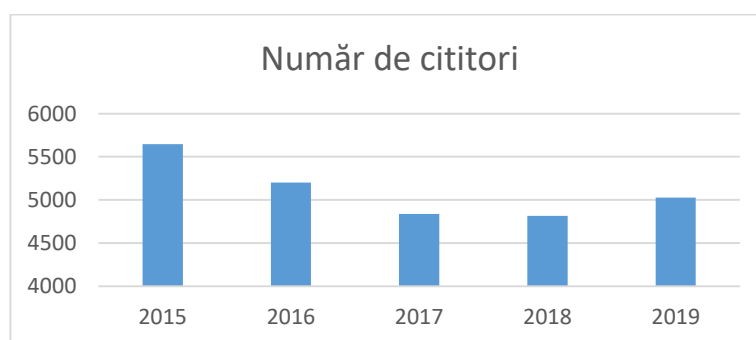
Tabel 56 Evoluția numărului de biblioteci, cititori și volume împrumutate

	2015	2016	2017	2018	2019
Nr. biblioteci	8	8	8	7	7
Nr. volume	88050	85344	88346	88065	89281
Nr. cititori	5644	5202	4836	4814	5028

Sursa Sursa INS Tempo

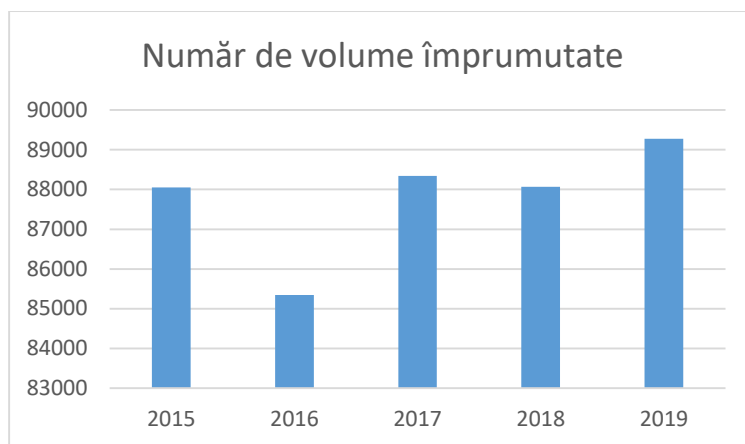
Evoluția numărului de cititori și a numărului de volume împrumutate se prezintă în felul următor:

Figura 53 Evoluția numărului de cititori în ultimii 5 ani

Sursa INS Tempo

Figura 54 Evoluția numărului de volume împrumutate în ultimii 5 ani

Sursa INS Tempo

16.2. Patrimoniul cultural

Folclor

Costumul popular dâmbovițean păstrează elemente specifice locale (gheba, scurteica, vâlnicul, cămașa bărbătească cu fustă), confecționat în gospodăria țărănească și se compune din: zeghea de lână, cămașa, izmenele din cânepă, ștergarele și ciorapii, dar s-a îmbogățit și cu influențe ale zonelor folclorice limitrofe ce se regăsesc în coloritul costumației sau ornamentația fotei și a iei. Cu toate acestea, se poate afirma că portul popular zonal se remarcă prin valoare artistică, linie elegantă, compoziție ornamentală și cromatică.

Alături de arhitectura care se încadrează în caracteristicile zonelor geografice (câmpie și subcarpatice), arta populară locală este sugestivă prin textilele de interior (ștergare, covoare, peretare) cu un conținut bogat în forme geometrice și o cromatică armonioasă care redau o atmosferă personală interioarelor țărănești.

Zona etnografică Cricovul Dulce

Zonele etnografice, unele foarte bine delimitate, au constituit regiuni de studiu multilateral pentru multe categorii de cercetători: muzeografi, etnografi, folcloriști, lingviști, istorici, arhitecți. În ultimul timp se încearcă impunerea în harta etnografică a României a zonei Dâmbovița, care nu a fost clar definită și delimitată. Coordonatele istorico-geografice și etnofolclorice ale ținutului dâmbovițean a făcut obiectul de studiu pentru mulți specialiști. Succesiunea secvențelor și a "evenimentelor" (geografice, istorice, etnografice și de creație folclorică) s-au axat pe ideea generatoare a multor specialiști, aceea că ținutul dâmbovițean este o vatră materială și spirituală de referință a neamului românesc.

În acest context sub-zona etno-geografică Cricovul Dulce, având ca element constitutiv valea râului cu același nume, ar putea reprezenta un element distinctiv, aflat la confluența zonei Prahova cu zona Muscel. Ultimele documente ale zonei etnogeografice Cricovul Dulce evidențiază frumusețea tradițiilor culturale ale zonei Moreni, Dâmbovița: case vechi de peste 100 de ani mai mult la Ursei sau Vârfuri, ceramica remarcabilă cu rădăcini medievale se mai meșterește la Dărmănești, țesăturile din lână, cu modele deosebite, sunt numeroase în casele din zonă, și fote îmbogățesc varietatea costumelor strânse la Muzeul Școlii nr. 1 din Moreni.

Obiceiuri locale

Nunta, în comunitatea rurală dâmbovițeană, mai reprezintă și astăzi un adevărat spectacol la care participă membrii întregii obști. Ea are un caracter fastuos fiind, în același timp, obiceiul cel mai deschis înnoirilor astfel că momentele arhaice se îmbină cu cele moderne, de tip citadin (înlocuirea costumului tradițional cu haine civile), reflectându-se și în creațiile muzicale integrate. Ceremonialul de nuntă prezintă similitudini în toate zonele țării, atât ca desfășurare a scenariului cât și ca sensuri, originea acestei practici fiind străveche. Desfășurarea nunții propriu-zise cuprinde o serie de momente cu semnificații anume, menite să asigure trecerea tinerei perechi de la o stare socială la alta, momente ce sunt respectate cu strictețe și care sunt însoțite de un anume repertoriu muzical, mersul la apă, îmbrăcatul miresei, bărbieritul ginereului, îmbroboditul miresei, nuneasca. Aceste creații muzicale rituale și ceremoniale sunt interpretate de lăutari în zona dâmbovițeană și reprezintă adevărate valori folclorice.

Ceremonialul funerar la români face parte din ciclul adecvat mortului și este centrat pe ideea că nu există teamă pentru mort, în legătura dintre lumea reală și cea de dincolo găsim și explicația și ideea continuității neamului. În evoluția obiceiurilor de înmormântare un rol important l-a avut cultul Zamolxis, la care s-au adăugat mai târziu elemente romane (noenia). În desfășurarea ritualului în zona Dâmbovița se disting trei etape importante: despărțirea de cei vii, pregătirea trecerii către neființă, integrarea în lumea morților și restabilirea echilibrului social rupt prin plecarea defunctului. Etapa a treia cuprinde înmormântarea propriu-zisă, ce reprezintă încheierea celei de-a doua secvențe a ceremonialului și începutul celei de a treia. Alaiul mortuar este alcătuit din rudele defunctului, alți membri ai comunității, iar dacă cel dispărut a făcut parte dintr-o categorie socio-profesională anume, atunci înmormântarea propriu-zisă va îmbraca forme specifice. În timpul celor trei zile când mortul rămâne în familie, dar și după aceea au loc manifestări folclorice precum bocetul și muzica instrumentală.

Obiceiurile din perioada de iarnă cunosc o largă apreciere și se produc cu o frecvență foarte mare, perioada de manifestare fiind cuprinsă între 24 decembrie - 7 ianuarie. Elementele

precreștine, păgâne ale sărbătorilor de iarnă au determinat biserica să interzică sau să asimileze aceste obiceiuri "drăcești", cum era cunoscut până nu demult colindul. Acest fapt nu a reușit să înlăture caracterul profan al acestuia, care s-a perpetuat până în zilele noastre, demonstrând vechimea și originalitatea acestor obiceiuri la români.

Colindul este cel mai bogat și cel mai reprezentativ din ciclul sărbătorilor de iarnă, are funcții de felicitare și îmbracă două forme de manifestare:

- a) colindul cu mască animalieră care este considerat ca fiind cea mai veche formă de întâmpinare cu bucurie și urări a Anului Nou, măștile întâlnite la noi fiind: Capra/Brezaia, Vasilca și mai recent Ursul.
- b) colindatul propriu-zis practicat de copii și adulți. Exemplele muzicale prezentate poartă amprenta unor denumiri locale: Moș Ajun, La Moș Ajun, Bună dimineața, Astă seară-i seară mare, La colindat, colindețe etc. Sorcova - se practică înaintea Anului Nou și se întâlnește frecvent în spațiul dâmbovițean, crenguța de pom înmugurită fiind înlocuită în timp de un bețisor împodobit cu flori artificiale. Chiar dacă ea este atestată ca fiind de origine slavă ("surova"), datina era întâlnită și la români, la Calendele lui Ianuar, odată cu darurile se împărțeau și crengi verzi (Steve), Steva reprezentând zeița sănătății.

Cântecul de stea - este atestat din secolul al XVIII-lea și a fost creat de către biserică sub influența creațiilor luterane și calvine. El s-a contopit cu Vicleimul, nemaiputându-se face o delimitare clară între ele. Spre deosebire de colinde, cântecele de stea nu au refren și datorită aceleiași lungimi a versului și a coincidenței datei de manifestare, unele texte de colinde au trecut pe melodii de cântece de stea și invers. Atât sub aspectul textului poetic, cât și al melodiei, cântecul de stea prezintă interes în ceea ce privește raportul dintre creația cultă și cea populară.

Plugușorul și semănatul au un substrat agricol arhaic, urmărind prin "magia imitativă" să asigure abundența recoltelor, fiind practicat și în Muntenia, precum și în zonele limitrofe. Plugușorul dâmbovițean cunoaște două moduri de manifestare : unul scandat, recitat și altul cântat, care se găsește într-o frecvență mai mare față de primul.

16.3. Sport și agrement

Motocros

Motocrosul are o lungă tradiție în municipiul Moreni. Campionatul Național Individual de Motocros se organizează anual în superba locație de sub dealul Sângeriș.

Câteva mii de oameni urmăresc cursele de motocros, contând ca etapă națională. În acest sens au fost realizate unele amenajări pentru o bună desfășurare a competiției: a fost trasă conductă cu apă curentă, a fost delimitat spațiul pentru comercianții veniți și ei în număr foarte mare și chiar amenajată o parcare cu 250 de locuri.

Trasee pentru ciclo-turism

Ciclismul a început să devină din ce în ce mai popular atât la nivel național cât și în municipiul Moreni. Deși nu beneficiază de o infrastructură adecvată, s-a dezvoltat totuși un număr de

trasee pentru ciclism către localitățile învecinate, cu vizitarea unor obiective turistice, precum:

- Moreni - Filipeștii de Pădure - biserica Trei Ierarhi, ruinele Conacului Matei și Toma Cantacuzino, biserica Sfânta Treime Măgureni, ruinele Conacului Drăghici Cantacuzino, Cetatea dacică de la Iedera, Moreni;

Harta traseului se poate găsi la <https://www.plotaroute.com/route/167206>

- Moreni - Filipeștii de Pădure - biserica Trei Ierarhi, ruinele Conacului Matei și Toma Cantacuzino, biserica Adormirea Maicii Domnului Călinești, Conacul Pană Filipescu, ruinele Conacului Drăghici Cantacuzino, Casa Memorială I. L. Caragiale - Moreni;

Harta traseului se poate găsi la <https://www.plotaroute.com/route/167210>

- Moreni - fostul conac Cantacuzino - azi spitalul comunal din satul Valea Lungă - Cricov, muzeul de etnografie Pucioasa, muzeul de aeromodelism Pucioasa, Complexul muzeal Curtea Domnească Târgoviște, Muzeul de Istorie, Muzeul Scriitorilor Târgovișteni, Casa atelier Gheorghe Petrașcu, Muzeul de artă, Casa atelier Vasile Bledea, Muzeul regional de istorie, Muzeul național al Poliției Române, Muzeul tiparului și al cărții vechi, Complexul monumental Stelea, Complexul monumental metropolitan, Complexul monumental Mănăstirea Dealu, Grădina Zoologică - Moreni.

Harta traseului se poate găsi la <https://www.plotaroute.com/route/172761>

Drumeții la cazemate

Dealurile Moreniului adăpostesc încă un număr de cazemate construite în perioada celui de-al doilea Război Mondial, acestea reprezentând un punct de atracție pentru iubitorii de drumeții. Din păcate, acestea se găsesc într-o stare avansată de degradare și lipsesc și indicațiile de a ajunge la ele.

Turism

Oferta turistică pentru Moreni este aproape inexistentă. Baza de cazare la nivelul municipiului Moreni este formată dintr-un singur hotel, unitate de primire turistică, clasificată la 2 stele, cu anumite vechime și tradiție, ce a asigurat primirea turiștilor în bune condiții.

În privința numărului de locuri de cazare, acestea au fluctuat în ultimii 5 ani în funcție de cerere și ofertă astfel:

Tabel 57 Evoluția numărului de persoane sosite în unitățile turistice

	2015	2016	2017	2018	2019
Sosiri ale turiștilor - număr de persoane	2103	2617	3010	3659	2647

Sursa INS TEMPO

16.4. Percepția cetățenilor asupra culturii, cultelor, sport și agrement

Din perspectiva serviciilor de cultură furnizate la nivelul municipiului, părerile sunt preponderent negative: 75,8% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 20,1% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți.

Figura 55 Percepția cetățenilor asupra culturii

Nivelul de satisfacție privind cultura - acțiuni și infrastructura culturală din municipiu (casă de cultură, cinematograful, teatru, muzeu, etc.)	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		152	56,506%
2 Parțial nemulțumit		52	19,331%
3 Parțial mulțumit		32	11,896%
4 Mulțumit		22	8,178%
Nu știu / Nu răspund		11	4,089%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

În ceea ce privește patrimoniul cultural al municipiului, se mențin părerile preponderent negative: 71,4% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 19,7% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți.

Figura 56 Percepția cetățenilor asupra patrimoniului cultural

Nivelul de satisfacție privind patrimoniul cultural - conservarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice și de arhitectură	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		136	50,558%
2 Parțial nemulțumit		56	20,818%
3 Parțial mulțumit		34	12,639%
4 Mulțumit		19	7,063%
Nu știu / Nu răspund		24	8,922%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

Din perspectiva acțiunilor și infrastructurii dedicate tineretului la nivelul municipiului, 57,6% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 39,4% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți.

Figura 57. Percepția cetățenilor asupra acțiunilor și infrastructurii dedicate tineretului

Nivelul de satisfacție privind acțiuni și infrastructură dedicată tineretului (cluburi, parcuri, grădini publice, locuri de joacă pentru copii, ștranduri, etc.)	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		84	31,227%
2 Parțial nemulțumit		71	26,394%
3 Parțial mulțumit		67	24,907%
4 Mulțumit		39	14,498%
Nu știu / Nu răspund		8	2,973%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

Din perspectiva acțiunilor și infrastructurii de sport la nivelul municipiului, 49,4% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 48% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți.

Figura 57 Percepția cetățenilor asupra sportului

Nivelul de satisfacție privind sportul - acțiuni și infrastructură de sport (terenuri de sport, săli de sport, etc.)	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		72	26,766%
2 Parțial nemulțumit		61	22,677%
3 Parțial mulțumit		73	27,138%
4 Mulțumit		56	20,818%
Nu știu / Nu răspund		7	2,602%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

16.5. Analiza SWOT cultură, culte, sport și agrement

Tabel 58 Analiza SWOT - cultură, culte, sport și agrement

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>O localitate cu istorie care a supraviețuit diverselor etape de dezvoltare;</p> <p>Patrimoniul natural valoros;</p> <p>Patrimoniul cultural moștenit;</p> <p>Obiceiuri și tradiții locale;</p> <p>Biserici cu valoare istorică deosebită;</p> <p>Existența unor vestigii arheologice locale din epoca medievală;</p> <p>Existența cazematelor din perioada celui de-al doilea război mondial;</p> <p>Locuitori iubitori de artă și cultură;</p> <p>Peisaj natural propice petrecerii timpului liber;</p> <p>Traseu de motocros;</p> <p>Trasee ciclo-turistice.</p>	<p>Grad foarte scăzut de satisfacție a comunității privind cultura și patrimoniul cultural;</p> <p>Dispariția cinematografului și a Clubului Flacăra;</p> <p>Număr redus de evenimente culturale;</p> <p>Lipsa promovării patrimoniului natural, cultural și arheologic;</p> <p>Lipsa unui muzeu al petrolului;</p> <p>Lipsa marketingului cultural și de petrecere a timpului liber;</p> <p>Bază de cazare limitată;</p> <p>Lipsa atracțiilor locale;</p> <p>Lipsa locurilor de petrecere a timpului liber;</p> <p>Slaba punere în valoare a tradițiilor și meșteșugurilor locale;</p> <p>Slaba punere în valoare a clădirilor de patrimoniu;</p> <p>Insuficiența datelor sintetice, utile și relevante în domeniul culturii și patrimoniului.</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Interesul vizitatorilor români și străini în domeniu;</p> <p>Potențialul de marketing online pentru promovarea culturii și patrimoniului;</p> <p>Resurse financiare pentru implementarea de proiecte din fonduri europene;</p>	<p>Legislație stufoasă / contradictorie în domeniu;</p> <p>Competiție sporită în atragerea turiștilor cu localitățile învecinate;</p> <p>Lipsa locurilor de cazare;</p>

<p>Surse pentru dezvoltarea de parteneriate cu ONG-uri sau companii în vederea dezvoltării de proiecte culturale și turistice;</p> <p>Conștientizarea locuitorilor cu privire la patrimoniul natural și cultural existent;</p> <p>Revigorarea tradițiilor și meșteșugurilor locale;</p> <p>Dezvoltarea unor evenimente integrate de punere în valoare a tradițiilor și meșteșugurilor locale;</p> <p>Creșterea numărului de consumatori / beneficiari;</p> <p>Dezvoltarea turismului cultural;</p> <p>Punerea în valoare a evenimentelor care au marcat istoria orașului, precum focul de la Țuicani;</p> <p>Punerea în valoare a cazematelor, prin reabilitare și dezvoltarea unor evenimente.</p>	<p>Dificultăți în întreținerea / modernizarea infrastructurii existente la standarde ridicate;</p> <p>Oferirea de servicii de calitate superioară în alte localități;</p> <p>Dificultatea atragerii de sponsorizări în domeniu;</p> <p>Constrângeri din perspectiva resurselor de promovare externă a patrimoniului natural și cultural existent;</p> <p>Lipsa de promovare.</p>
---	--

17. Instituții locale

17.1. Planificare strategică

Planificarea strategică este efortul organizat de luare a deciziilor fundamentale și de planificare a acțiunilor într-o organizație care arată cine este acea organizație, ce face și de ce face ceea ce face în sensul atingerii scopului ideal pe care și l-a propus (Bryson's Strategic Planning in Public and Non-profit Organizations).

Performanța include ansamblul etapelor logice elementare ale acțiunii, de la intenție la rezultatul efectiv. Aceasta nu trebuie doar urmărită și măsurată ci trebuie gestionată avându-se în vedere patru variabile: costul, calitatea, timpul și organizarea.

Managementul performanței presupune obținerea rezultatelor cele mai bune de la organizație, echipe și indivizi, prin cunoașterea și gestionarea performanței. Este o abordare sistematică pe baza unor procese permanente de planificare, evaluare și măsurare a rezultatelor, în concordanță cu obiectivele sale strategice. Premisa de bază este că realizarea rezultatelor dorite conduce la îndeplinirea obiectivelor organizației și la asigurarea performanței acesteia.

La nivelul comunității municipiului Moreni, din punct de vedere strategic, UAT Municipiul Moreni are în implementare Strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni 2016 - 2020 și în proces de elaborare Strategia de dezvoltare locală a municipiului Moreni 2021 - 2028.

Este de menționat că dinamica schimbărilor politice atât din perioada analizată, cât și cele preconizate în următoarea perioadă au influențat / au influențat asupra sustenabilității intervențiilor / proiectelor, iar criza Covid-19 a avut impact negativ asupra implementării planului de acțiuni și implicit asupra sustenabilității intervențiilor, inclusiv prin redistribuirea resurselor în funcție de nivel priorități din domeniul sănătății, educației, etc.

Analiza ex-post (Anexa 1) este realizată aproape de termenul de finalizare a implementării Strategiei de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni 2016 - 2020 și urmărește evaluarea rezultatelor implementării acestei strategii la nivelul municipiului Moreni pentru a formula un diagnostic al efectelor (planificate și neplanificate) și implicit pentru a indica direcțiile de dezvoltare și modificarea intervențiilor viitoare.

Menționăm câteva dintre recomandările cuprinse în analiza ex-post, cu impact direct asupra calității managementului strategic la nivelul UAT Municipiul Moreni:

- Pentru a crește eficiența intervențiilor publice, este nevoie de strategii de dezvoltare multi-anuale coerente, capabile să transpună viziunea comunității în practică pe un orizont mediu de timp;
- Existența unei legături logice între obiectivele, prioritățile și măsurile propuse în cadrul analizelor făcute și strategii;
- Îmbunătățirea procesului de consultare a părților interesate în procesul de elaborare / implementare / monitorizare / evaluare / revizuire a noilor documente strategice;
- Îmbunătățirea mecanismelor pentru ridicarea nivelului de suport a intervențiilor / proiectelor din partea cetățenilor, a sectorului neguvernamental, a mediului de afaceri, a celorlalte autorități / instituții publice, a mediului politic;
- Abordare realistă, în funcție de capacitatea locală de absorbție de fonduri și de factorii cu impact asupra investițiilor în municipiu (statut juridic al terenurilor, durata de evaluare proiectelor și a procesului de achiziții, potențiale situații de criză, etc.);
- Elaborarea unui proces de evaluare periodică a gradului de satisfacție a beneficiarilor (cetățeni, mediu de afaceri, societate civilă etc.) strategiei de dezvoltare a municipiului.

Direcțiile majore ale amenajării teritoriului cuprinse în Planul Urbanistic General al Municipiului Moreni actualizat la nivelul anului 2020 sunt:

- realizarea coeziunii economice și sociale la nivelul întregului teritoriu urban;
- asigurarea unei dezvoltări durabile;
- crearea condițiilor unei competiții echilibrate în teritoriu.

Se impune pentru viitor și dezvoltarea de strategii / planuri sectoriale care să contribuie la dezvoltarea durabilă a comunității municipiului Moreni.

17.2. Bună guvernare locală

Administrația publică se realizează printr-o multitudine de forme organizatorice, care alcătuiesc sistemul administrației publice. Acest angrenaj este la rândul său un subsistem al sistemului organizării sociale a societății globale.

În contextul administrației publice locale, performanța reprezintă îmbunătățirea continuă a parametrilor serviciului public furnizat atât în ceea ce privește eficacitatea și eficiența, dar și asigurarea unui grad ridicat de satisfacție al cetățenilor în raport cu nevoile și așteptările lor.

Guvernarea deschisă reprezintă o caracteristică esențială a unui stat democratic și un factor important în modernizarea activității publice. Portalul Național Open Data <http://data.gov.ro/> este punctul central de acces pentru seturile de date deschise livrate de autoritățile și instituțiile administrației publice, ajutând publicul să găsească, să descarce și să folosească informațiile generate și deținute de structurile administrative.

Este de menționat că în timp ce transparența decizională este stabilită drept obligație a administrației publice (Legea nr. 52/2003), standard de bună administrare, criteriu de legalitate și predictibilitate, în stabilirea impactului deciziilor luate, transparența organizațională este consființită de către conducerea autorității publice prin normele sau procedurile interne ale organizației.

Accesul la informația de interes public poate fi definit drept posibilitatea oricărei persoane de a obține informații aflate în posesia autorităților / instituțiilor publice. Accesul la informația de interes public a devenit, în ultimii ani, unul dintre criteriile cele mai importante în funcție de care o societate este sau nu considerată democratică. Instituțiile publice, în ansamblul lor, generează, administrează și stochează o cantitate impresionantă de informații. Aceste informații pot privi fundamentarea unor decizii (statistici, studii de fezabilitate etc.), procesul de luare a deciziilor, conținutul însuși al deciziilor, implementarea și efectele actului decizional.

Cooperarea inter-instituțională și parteneriatul public-public și public-privat sunt esențiale pentru creșterea eficienței și eficacității administrației publice locale.

La nivelul autorităților publice locale, lipsa de transparență este, de multe ori, asociată cu neîncrederea și lipsa de loialitate care afectează atât funcționarii publici din organizație cât și entitățile publice și private care relaționează cu organizația și, în final, modul de comunicare. Studiile și statisticile care privesc managementul organizațional au arătat că transparentizarea proceselor din cadrul organizației aduce beneficii, în primul rând în eficientizarea activităților organizației.

Simplificarea procedurilor birocratice în administrația publică locală, adoptată prin decizii administrative, ar garanta o mai mare transparență organizațională cu efect direct în gestionarea mai eficientă a resurselor.

În general, la nivelele operaționale deciziile sunt structurate și există reguli cunoscute de decizie și obiective clar definite. Aceste decizii sunt rezolvate cu ajutorul digitalizării ca parte a procesărilor zilnice a activităților într-o organizație. Deciziile semi- și nestructurate există și la nivelele operaționale, dar se regăsesc mult mai des la nivelele superioare. Aceste decizii

trebuie să fie luate de manageri, dar aceștia au nevoie de informații care să-i ajute în definirea problemei, evaluarea rezultatelor probabile ale diferitelor alternative, testarea efectelor, etc.

Dezvoltarea rapidă a noilor tehnologii IT, generată și de transferul serviciilor publice în mediul online, conduce la necesitatea adaptării de către UAT Municipiul Moreni a strategiilor / programelor în funcție de potențialul noilor tehnologii IT, dar și la necesitatea ca autoritatea locală să asigure instruirea personalului cu noile tehnologii IT și să reprojeteze structural și procesual serviciile pe care le furnizează cu scopul adaptării și modernizării acestora, precum și al îmbunătățirii comunicării și apropierii sale de cetățeni.

Din perspectiva managementului calității, UAT Municipiul Moreni are în curs de implementare două instrumente specifice:

- Sistemul de management al calității ISO 9001:2015;
- Modelul CAF - Cadrul comun de autoevaluare a modului de funcționare a instituțiilor publice.

Din perspectiva implementării Sistemului de control intern managerial (SCIM) sunt în curs de actualizare 75 proceduri; există încă probleme pentru înțelegerea, internalizarea și aplicarea acestor proceduri la nivelul întregului personal.

Există preocupare pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție la nivel local, dar sunt încă probleme pentru înțelegerea, internalizarea și aplicarea acestor proceduri la nivelul întregului personal.

Există preocupare constantă pentru asigurarea formării continue a angajaților și a aleșilor locali din UAT Municipiul Moreni.

Menționăm câteva dintre recomandările cuprinse în analiza ex-post, cu impact direct asupra creșterii capacității administrației publice locale din Moreni de a contribui în principal la creșterea calității vieții cetățenilor din Moreni:

- Creșterea capacității instituționale a UAT Municipiul Moreni pentru bună guvernare și utilizarea noilor tehnologii;
- Dezvoltarea de acțiuni care să valorifice principiile de bună guvernare locală - valorificarea publică a rezultatelor obținute, campanii de informare / conștientizare / implicare părți interesate, implicarea personalului în procesul decizional, creșterea accesului la informații de interes public, date deschise, transparență decizională, digitalizare, etc.;
- Elaborarea și implementarea unui plan de comunicare a rezultatelor și a impactului intervențiilor prevăzute în strategie / plan de acțiuni;
- Definirea unui număr de indicatori pentru a reflecta acțiunile privind obiectivele prioritare și alocarea bugetului;
- Dezvoltarea unui sistem de management al riscurilor pentru ca eficiența viitoarelor intervenții / proiecte să se îmbunătățească;

- Promovarea de parteneriate pentru consumul responsabil de resurse;
- O mai bună corelare a capacității locale de implementare de proiecte cu oportunitatea accesării fondurilor europene nerambursabile (în contextul planului pentru bugetul multianual 2021-2027 și al planului național de relansare subsecvent mecanismului de relansare economică "Next Generation EU" (NGEU)) și a finanțărilor din programele guvernamentale.

17.3. Egalitatea de șanse

Egalitatea de șanse reprezintă conceptul conform căruia toate ființele umane sunt libere să-și dezvolte capacitățile personale și să aleagă fără limitări impuse de roluri stricte; faptul că diferitele comportamente, aspirații și necesități ale femeilor și bărbaților sunt luate în considerare, evaluate și favorizate în mod egal înseamnă că femeile și bărbații se bucură de aceeași libertate de a-și realiza aspirațiile.

Egalitatea de șanse are la bază asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală.

Dezvoltarea unei culturi a oportunităților egale presupune implicarea directă a tuturor actorilor sociali din sectorul public și privat, inclusiv societatea civilă.

Deși există încă inegalități, UE a făcut progrese semnificative în ultimele decenii în realizarea egalității între femei și bărbați, prin legislația tratamentului egal și integrarea dimensiunii egalității de gen și măsurile specifice pentru avansarea femeilor. Egalitatea între femei și bărbați pe piața muncii este de importanță crucială în spațiul comunitar, plasând problematica egalității de șanse în centrul Strategiei Europene pentru Ocupare.

În plus față de dispozițiile legale referitoare la egalitatea de tratament dintre bărbați și femei, legislația UE anti-discriminare a fost completată de asigurarea unui nivel minim de protecție și un tratament egal pentru toată lumea de viață și de muncă în Europa. Aceste legi sunt proiectate pentru a asigura un tratament egal, indiferent de:

- rasă sau origine etnică
- religie și credință
- dizabilități
- orientare sexuală
- vârstă.

Discriminarea pe criterii de dizabilitate - în vederea garantării conformării cu principiul egalității de tratament în legătură cu persoanele cu dizabilități, art. 5 din Directiva Consiliului privind relațiile de muncă 2000/78/CE prevede ca, în cazurile particulare în care se impune, angajatorii trebuie să ia măsurile necesare pentru a permite unei persoane cu dizabilități să aibă acces, să participe sau să promoveze la locul de muncă sau să beneficieze de instruire, cu excepția cazului în care astfel de măsuri ar presupune un efort disproporționat din partea angajatorului.

17.4. Percepția cetățenilor asupra instituțiilor publice

Din perspectiva modului de implementare a Strategiei de dezvoltare a municipiului Moreni pentru perioada 2016 - 2020, 48% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 31,6% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți; un număr semnificativ de respondenți - 19,3% nu știu / nu răspund.

Figura 58 Percepția cetățenilor asupra implementării Strategiei 2016 - 2020

Nivelul de satisfacție privind implementarea Strategiei de dezvoltare a municipiului Moreni pentru perioada 2016 - 2020	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		81	30,112%
2 Parțial nemulțumit		48	17,844%
3 Parțial mulțumit		52	19,331%
4 Mulțumit		33	12,268%
Nu știu / Nu răspund		55	19,331%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

În ceea ce privește situațiile de urgență - reacția autorităților la inundații, incendii, pandemii, etc. și infrastructura dedicată, 42% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 50,9% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți.

Figura 60 Percepția cetățenilor asupra situațiilor de urgență

Nivelul de satisfacție privind situații de urgență - reacția autorităților la inundații, incendii, pandemii, etc. și infrastructura dedicată	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		58	21,561%
2 Parțial nemulțumit		55	20,446%
3 Parțial mulțumit		71	26,394%
4 Mulțumit		66	24,535%

Nu știu / Nu răspund		19	7,063%
----------------------	---	----	--------

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

Referitor la unități subordonate primăriei municipiului Moreni, menționăm următoarele tendințe:

- 58% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 40,1% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți de serviciile publice ordine publică - acțiuni și infrastructură poliție locală, siguranța personală și a bunurilor, etc.;
- 36,8% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 45% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți de serviciile publice de evidența persoanelor - accesibilitate și infrastructură dedicată.

În relație cu elemente importante ce țin de buna guvernare - transparență, integritate, activitatea aleșilor locali și a funcționarilor publici, menționăm următoarele tendințe:

- 45,4% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 46,1% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți de transparență - gradul de acces la date relevante și utile / informații de interes public în relația cu autoritățile / instituțiile publice din municipiu;
- 48% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 38,3% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți (13,8% nu știu / nu răspund) de nivelul de integritate al reprezentanților autorităților / instituțiilor publice din municipiu;
- 54,3% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 42% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți de activitatea Primarului municipiului Moreni;
- 64,3% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 28,3% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți de activitatea Consiliului Local Moreni, a consilierilor locali;

Referitor la activitatea Primăriei Moreni în general (a funcționarilor publici și personalului contractual care furnizează servicii în cadrul acesteia), 49,8% dintre respondenți sunt total sau parțial nemulțumiți și 47,2% sunt mulțumiți sau parțial mulțumiți.

Figura 59 Percepția cetățenilor asupra activității primăriei municipiului Moreni în general

Nivelul de satisfacție privind activitatea primăriei Moreni în general (a funcționarilor publici și personalului contractual care furnizează servicii în cadrul acesteia)	Grafic	Nr. răspunsuri	Procent
1 Total nemulțumit		83	30,855%
2 Parțial nemulțumit		51	18,959%
3 Parțial mulțumit		61	22,677%
4 Mulțumit		66	24,535%
Nu știu / Nu răspund		8	2,974%

Sursa: prelucrare a consultantului a datelor din chestionare

Pentru personalul angajat în instituțiile publice (79 respondenți), putem menționa următoarele tendințe:

- 7,6% dintre respondenți se consideră nemotivați iar 92,4% sunt motivați și foarte motivați de faptul ca lucrează într-o instituție publică;
- 10,12% dintre respondenți sunt nesatisfăcuți și 89,88% sunt satisfăcuți sau foarte satisfăcuți de relația și comunicarea cu șeful ierarhic și echipa de conducere;
- 21,5% dintre respondenți sunt nesatisfăcuți și 78,5% sunt satisfăcuți sau foarte satisfăcuți de posibilitățile interne de dezvoltare și promovare profesională;
- 26,6% dintre respondenți sunt nesatisfăcuți și 73,4% sunt satisfăcuți sau foarte satisfăcuți de condițiile de muncă existente;
- 19% dintre respondenți sunt nesatisfăcuți și 81% sunt satisfăcuți sau foarte satisfăcuți de calitatea și utilitatea instructajelor și cursurilor de perfecționare profesională;
- 36,7% dintre respondenți sunt nesatisfăcuți și 63,3% sunt satisfăcuți sau foarte satisfăcuți de dotarea locului de muncă cu materiale, aparatură și echipamente necesare activității;
- 44,3% dintre respondenți sunt nesatisfăcuți și 55,7% sunt satisfăcuți sau foarte satisfăcuți de sistemul IT al instituției / gradul de digitalizare;
- 92,4% dintre respondenți consideră că știu cel puțin parțial rezultatele așteptate de conducere de la ei;

- 95% dintre respondenți consideră că își utilizează cel puțin parțial toate cunoștințele și abilitățile în activitatea desfășurată;
- 92,4% dintre respondenți consideră că știu cel puțin parțial perspectivele de dezvoltare și promovare profesională;
- 89,8% dintre respondenți consideră că sunt sprijiniți și încurajați cel puțin parțial în activitatea lor.

Pentru reprezentanții mediului de afaceri din Moreni (32 respondenți), putem menționa următoarele, din perspectiva procedurilor administrative și care ar putea împiedica buna desfășurare a activității unei firmei:

- 65,6% dintre respondenți consideră că nivelul impozitelor și taxelor locale nu împiedică deloc sau în mică măsură desfășurarea activității iar 34,4% consideră că aceste reglementări influențează oarecum sau în mare măsură;
- 71,9% dintre respondenți consideră că educația și pregătirea profesională a angajaților nu împiedică deloc sau în mică măsură desfășurarea activității iar 28,1% consideră că aceste reglementări influențează oarecum sau în mare măsură;
- 59,4% dintre respondenți consideră că accesul la contracte / sub-contracte de achiziții publice nu împiedică deloc sau în mică măsură desfășurarea activității iar 40,6% consideră că aceste reglementări influențează oarecum sau în mare măsură;
- 56,25% dintre respondenți consideră că accesul IMM la achiziții publice nu împiedică deloc sau în mică măsură desfășurarea activității iar 43,75% consideră că aceste reglementări influențează oarecum sau în mare măsură;
- 65,6% dintre respondenți consideră că infracționalitatea, furtul și ordinea publică nu împiedică deloc sau în mică măsură desfășurarea activității iar 34,4% consideră că aceste reglementări influențează oarecum sau în mare măsură;
- 65,6% dintre respondenți consideră că conflictele de interese în cadrul administrației publice locale nu împiedică deloc sau în mică măsură desfășurarea activității iar 34,4% consideră că aceste reglementări influențează oarecum sau în mare măsură;
- 68,75% dintre respondenți consideră că accesul la informații despre acte administrative locale, planuri, regulamente nu împiedică deloc sau în mică măsură desfășurarea activității iar 31,25% consideră că aceste reglementări influențează oarecum sau în mare măsură;
- 65,6% dintre respondenți consideră că autorizațiile ce țin de autoritatea locală (construire, pompieri, etc.) nu împiedică deloc sau în mică măsură desfășurarea activității iar 34,4% consideră că aceste reglementări influențează oarecum sau în mare măsură.

17.5. Analiza SWOT instituții locale

Tabel 59 Analiza SWOT - instituții locale

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Cadru strategic dezvoltat privind dezvoltarea durabilă la nivel de municipiu;</p> <p>Planul Urbanistic General actualizat în 2020;</p> <p>Capacitate crescută de atragere și gestionare de finanțări externe pentru proiecte;</p> <p>Utilizarea fondurilor europene pentru eficientizarea activității - implementarea de soluții de tip e-guvernare;</p> <p>Resurse umane specializate;</p> <p>Dezvoltarea resurselor umane prin formare continuă;</p> <p>Departamente specializate funcționale la nivelul UAT Municipiul Moreni;</p> <p>Site funcțional cu impact în diseminarea informațiilor.</p>	<p>Concentrarea activității pe zona operațională, în detrimentul abordărilor strategice;</p> <p>Comunicare deficitară inter și intra-instituțională;</p> <p>Lipsa unei culturi a monitorizării / evaluării implementării documentelor strategice;</p> <p>Lipsă studii de impact ale implementării documentelor strategice în UAT;</p> <p>Formalism relativ în procesele de consultare publică;</p> <p>Insuficiența exercițiului și a deschiderii spre colaborare inter-instituțională;</p> <p>Parteneriate insuficiente cu părți interesate (mediul de afaceri, ONG-uri, parteneri sociali, etc.);</p> <p>Inexistența la nivelul UAT-ului a unei zone de cooperare de tip Grupuri de Acțiune Locală (GAL) constituite în interiorul județului;</p> <p>Lipsă de baze de date pentru colectarea, raportarea, analiza și publicarea de date relevante la nivelul UAT-ului;</p> <p>Birocratizarea circuitului documentelor.</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Cadru strategic dezvoltat la nivel național privind consolidarea administrației publice;</p> <p>Legislație specifică actualizată (Codul administrativ);</p> <p>Acces crescut la baze de date deschise - Parteneriatul pentru o Guvernare deschisă - Planul Național de Acțiune 2018 - 2020;</p>	<p>Criza economică / sanitară globală;</p> <p>Grad scăzut de încredere a cetățenilor în autoritățile / instituțiile publice;</p> <p>Instabilitate și incoerență legislativă, supra-reglementare la nivel național;</p> <p>Competiție crescută pentru accesarea fondurilor dedicate;</p>

Resurse externe / mecanisme financiare alocate în relație cu dezvoltarea capacității administrației publice - accesul la finanțări europene alocate în baza programelor operaționale naționale, regionale, județene sau sectoriale;

Dezvoltarea de noi tehnologii;

Elaborarea Strategiei de dezvoltare a județului Dâmbovița 2021 - 2027;

Elaborarea planului regional de dezvoltare 2021 - 2027 a regiunii Sud Muntenia;

Prezența unor ADI-uri active în județ (alimentare apă și gestiunea deșeurilor).

Grad deficitar de coeziune / comunicare între autoritățile publice de la nivel central și local;

Societate civilă slab reprezentată în municipiu.

Referințe bibliografice

Pactul Ecologic European 2030;

Agenda 2030 - noua agendă globală;

Strategia Europa 2020 - o strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii;

Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice (SCAP) 2014-2020;

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030;

Strategia de dezvoltare teritorială a României studii de fundamentare Studiul 15. Rețeaua de localități după rang și importanță 2014;

Strategia Națională Anticorupție SNA 2016-2020;

Profilul socio-economic al regiunii Sud Muntenia; Disparități regionale, secțiune componentă a Planului de dezvoltare regională 2021 - 2027 al Regiunii Sud Muntenia (draft februarie 2020, în consultare publică);

Proiect Strategia de dezvoltare durabilă a județului Dâmbovița pentru perioada 2021-2027 (draft septembrie 2020, în consultare publică);

Strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni pentru perioada 2016 - 2020;

Reactualizarea Planului Urbanistic General al Municipiului Moreni - Revizia 1/2018;

Migrația - factori determinanți și modele economice - Constantin Anghelache, Georgiana Niț Romanian Statistical Review - Supplement nr. 5 / 2018:144;

Eurostat regional yearbook 2019 edition;

Audit urban Institutul Național de Statistică 2018;

Dimensiuni ale incluziunii sociale în România, în anul 2018 Institutul Național de Statistică;

Repere economice și sociale regionale: Statistică teritorială Institutul Național de Statistică 2018;

Atlasul zonelor urbane marginalizate din România 2014;

Buletin informativ - Principalii indicatori ai cunoașterii stării de sănătate pe 9 luni 2019 comparativ cu 9 luni 2018 Ministerul Sănătății Institutul Național de Sănătate Publică Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică;

Raport Național privind Starea de Sănătate a Populației României 2018 Centrul Național de Evaluare și Promovare a Stării de Sănătate;

OCDE/European Observatory on Health Systems and Policies (2019), România: Profilul de țară din 2019 în ceea ce privește sănătatea, State of Health in the EU, OECD Publishing, Paris/European Observatory on Health Systems and Policies, Bruxelles;

Program pentru rezultate în domeniul sănătății în România (P169927) - Evaluarea sistemului social și de mediu Iunie 2019 Banca Mondială;

Education and Training Monitor 2019 - Country analysis September 2019;

Analiza sistemului de învățământ preuniversitar din România din perspectiva unor indicatori statistici. Politici educaționale bazate pe date Institutul de Științe ale Educației 2015;

Institutul Național de Statistică - Baza de date Tempo online;

<https://ec.europa.eu/eurostat/statistical-atlas/gis/viewer>

Website-ul UAT Municipiul Moreni: <https://primariamoreni.ro/>

Website-ul Consiliului Județean Dâmbovița: <http://www.cjd.ro/>

Website-ul ADR Sud Muntenia: <https://www.adrmuntenia.ro/>

Website-ul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor: www.mmediu.ro

www.analizeeconomice.ro

<http://ogp.gov.ro/planul-national/>

<http://data.gov.ro/>

**ANEXA 1 Analiză ex-post a strategiei de dezvoltare durabilă a
Municipiului Moreni 2016 - 2020**

**ANALIZĂ EX-POST a
STRATEGIEI DE DEZVOLTARE DURABILĂ A
MUNICIPIULUI MORENI 2016 - 2020**

Septembrie 2020

**Proiectul „Eficiența instituțională și buna guvernare la
nivelul Municipiului Moreni”**

**Strategia de dezvoltare locală a municipiului Moreni 2021 -
2028**

COD SIPOCA 671 / COD SMIS 129704

Proiect finanțat în cadrul *Programului Operațional Capacitate Administrativă (POCA) 2014 - 2020*, Componenta 1 - CP12/2018 (pentru regiunile mai puțin dezvoltate) - Fundamentarea deciziilor, planificare strategică și măsuri de simplificare pentru cetățeni la nivelul administrației publice locale din regiunile mai puțin dezvoltate

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!*

Axa Prioritară - Administrația publică și sistem judiciar accesibile și transparente

CUPRINS

I. Introducere

II. Context

II.1. Scopul analizei ex-post

II.2. Metodologie

III. Analiză generală strategie

III.1 Context elaborare strategie

III.2 Relevanța planificării strategice față de nevoile identificate

III.3. Procesul de monitorizare / evaluare / revizuire a strategiei

III.4 Percepția cetățenilor municipiului Moreni la nivelul anului 2020

IV. Analiza rezultatelor intervențiilor

IV.1 Gradul de realizare a obiectivelor strategiei

IV.2. Gradul de realizare a proiectelor din Planul de acțiuni

V. Concluzii / recomandări

V.1 Relevanță

V.2 Eficacitate

V.3 Eficiență

V.4 Impact

V.5 Sustenabilitate

ANEXA 1 - Fișă analiză ex-post a Strategiei de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni 2016 - 2020

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!*

I. Introducere

Analiza ex-post a Strategiei de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni 2016 - 2020 este parte componentă a Strategiei de dezvoltare locală a municipiului Moreni 2021 - 2028, în curs de elaborare în cadrul proiectului „Eficiența instituțională și buna guvernare la nivelul Municipiului Moreni” al cărui beneficiar este UAT Municipiul Moreni.

Proiectul este cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul Social European în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă și are ca obiectiv general îmbunătățirea procesului decizional, a capacității administrative și a calității și eficienței serviciilor furnizate la nivelul Municipiului Moreni, din regiunea mai puțin dezvoltată Sud-Muntenia, prin implementarea de proceduri de sistem și inițierea de măsuri de simplificare a unor proceduri de lucru și a unor politici publice de dezvoltarea cunoștințelor și abilităților personalului din cadrul instituției.

Realizarea analizei ex-post contribuie la atingerea Obiectivului specific 1 asumat în cadrul proiectului și anume: implementarea unor mecanisme și proceduri standard (elaborare Strategie de dezvoltare a Municipiului Moreni, un set de proceduri de sistem și operaționale aplicabile la nivelul instituției) pentru a crește eficiența acțiunilor administrative la nivelul municipiului.

Analiza ex-post este realizată aproape de termenul de finalizare a implementării Strategiei de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni 2016 - 2020 și urmărește evaluarea rezultatelor implementării acestei strategii la nivelul municipiului Moreni pentru a formula un diagnostic al efectelor (planificate și neplanificate) și implicit pentru a indica direcțiile de dezvoltare și modificarea intervențiilor viitoare.

Analiza implementării / monitorizării / evaluării / revizuirii Strategiei de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni 2016 - 2020 este realizată luând în considerare în principal următoarele criterii:

- Relevanța strategiei;
- Eficacitatea;
- Eficiența;
- Impactul;
- Sustenabilitatea.

În practică, în cadrul proiectului, analiza ex-post reprezintă un document suport pentru elaborarea Strategiei de dezvoltare locală a municipiului Moreni 2021 - 2028, din perspectiva analizei diagnostic și a identificării direcțiilor de dezvoltare a municipiului Moreni pentru perioada 2021 - 2028.

II. Context

II.1. Scopul analizei ex-post

Analiza ex-post a Strategiei de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni 2016 - 2020 presupune analiza rezultatelor reale ale implementării strategiei aproape finalizate, care să permită înțelegerea factorilor de succes, respectiv eșec și impactul în comunitate.

Principalul scop al analizei ex-post este de a trage concluzii și de a propune recomandări ce ar putea fi generalizate și aplicate pentru elaborarea Strategiei de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni 2016 - 2020.

Analiza ex-post vizează în principal modul în care obiectivele asumate în strategia implementată au fost atinse și urmărește:

- Îmbunătățirea performanțelor autorității publice locale;
- Îmbunătățirea eficienței utilizării resurselor;
- Creșterea responsabilității factorilor de decizie și a personalului în implementarea / monitorizarea / evaluarea / revizuirea documentelor strategice;
- Obținerea informațiilor cu privire la lecțiile învățate și formularea de recomandări pentru viitor.

Analiza ex-post urmărește determinarea efectelor reale și justificarea intervențiilor în implementarea strategiei, prin:

- evaluarea gradului de atingere a obiectivelor și rezultatelor planificate;
- stabilirea dacă obiectivele și prioritățile de intervenție și-au menținut până la final adecvarea în raport cu problemele formulate inițial;
- determinarea capacității administrației locale de a implementa strategia;
- identificarea de factori majori ce au influențat implementarea / sustenabilitatea strategiei;
- identificarea de puncte tari și puncte slabe ale intervențiilor;
- aprecierea durabilității intervențiilor;
- identificarea de probleme transversal;
- identificarea de lecții învățate cu privire la procesul de proiectare și implementare a documentelor strategice.

Este de luat în calcul valoarea adăugată a strategiei analizate prin identificarea beneficiilor care sunt obținute datorită aplicării documentului strategic, comparativ cu acele beneficii care ar fi fost obținute fără aplicarea acestuia.

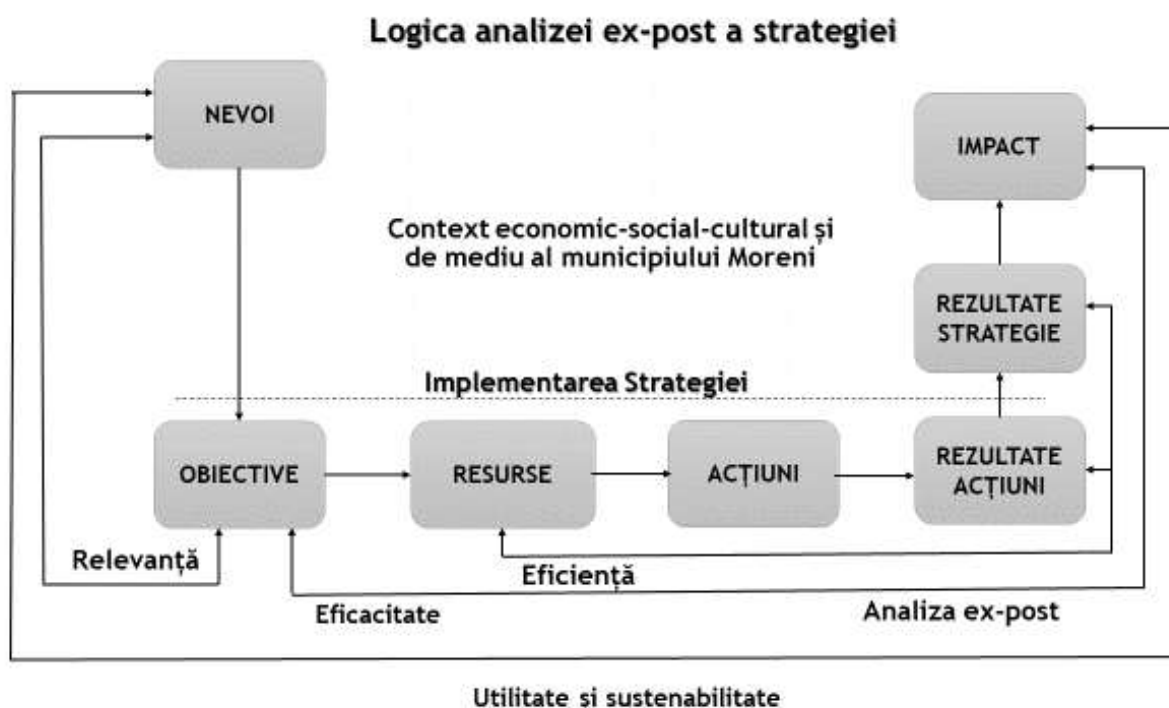
II.2. Metodologie

Metodologia de analiză ex-post a Strategiei de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni 2016 - 2020 utilizează un mix de instrumente de evaluare cantitative și calitative care să faciliteze obținerea de răspunsuri la următoarele întrebări tip:

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!*

- În ce măsură obiectivele asumate în strategie reflectă nevoile identificate la nivelul municipiului?
- Implementarea strategiei a decurs conform planificării? Ce "a mers" și ce "nu a mers" în implementarea strategiei?
- Care este progresul raportat la obiectivele specifice? Au fost atinse obiectivele strategiei?
- Cum au contribuit diverse instrumente de finanțare la atingerea obiectivelor / rezultatelor strategiei?
- În ce măsură și cum ar fi putut fi făcute lucrurile mai bine?
- În ce măsură efectele implementării strategiei sunt sustenabile?

În ceea ce privește riscurile anticipate ale procesului de analiză ex-post, acestea sunt în principal în corelare cu metodele de analiză utilizate și accesul la date utile și relevante.

Metodologia de realizare a analizei ex-post a strategiei urmărește următoarele etape principale:

- Planificarea metodologiei;
- Dezvoltarea și aplicarea de instrumente de analiză;
- Analiza și prelucrarea datelor.

Metodologia pentru realizarea analizei ex-post utilizează un mix de instrumente de colectare de date, pentru a asigura suport consistent pentru elaborarea analizei.

Principalele instrumente specifice de culegere de date utilizate pentru elaborarea analizei ex-post sunt:

- Analiză pe documente;
- Fișă de analiză;
- Interviu;
- Chestionar.

Analiza pe documente este o analiză calitativă, ce se desfășoară în trei etape:

- Preanaliza (identificarea documentelor relevante, accesarea acestora)
- Exploatarea materialului (studiu documente)
- Prelucrarea și interpretarea rezultatelor.

Tipuri de informații relevante:

- Date despre implementarea / monitorizarea / evaluarea / revizuirea Strategiei de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni 2016 - 2020;
- Legislația / mecanismele / procedurile în domeniu la nivel național / local;
- Mecanisme - proces participativ de luare a deciziilor;
- Informații site <https://www.google.com/search?client=firefox-b-d&q=primaria+moreni>

Principala sursă de colectare centralizată a datelor o reprezintă completarea Fișei de analiză ex-post a Strategiei de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni 2016 - 2020, prezentată în ANEXA 1.

Se recomandă și utilizarea interviului de verificare, documentare, pentru clarificarea și completarea informațiilor privind problematica abordată în Fișa de analiză.

Interviul este personal, unic (presupune o singură convorbire cu respondentul), semidirectiv (centrat pe persoana interviuată cu privire la tematica prestabilită), cu întrebări deschise, ce lasă respondentului libertatea deplină de exprimare a răspunsurilor. Se iau în calcul 3 - 5 interviuri cu factori de decizie din Primăria Municipiului Moreni.

Pentru analiza ex-post se utilizează ca metodă de cercetare calitativă o întrebare dintr-un chestionar mai amplu aplicat la nivelul cetățenilor municipiului Moreni pentru elaborarea Strategiei de dezvoltare locală a Municipiului Moreni pentru perioada 2021 - 2028.

În funcție de disponibilitatea documentelor elaborate și de situația în teren (grad de răspuns la fișa de analiză / chestionare, grad de participare la interviuri etc.), se poate insista pe un instrument de cercetare sau altul.

III. Analiză generală strategie

III.1 Context elaborare strategie

Strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Moreni 2016 - 2020³² a fost elaborată într-un proces participativ, în decembrie 2015 având loc ședința de prezentare a draftului strategiei, “document programatic pe termen mediu prin care este conturată viziunea de dezvoltare a localității noastre pentru anul 2020 și în care sunt stabilite obiective de dezvoltare, măsuri, acțiuni și proiecte concrete la nivel local”.³³

Scopul elaborării Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Moreni îl reprezintă cercetarea avansată a acestui sistem teritorial, pentru înțelegerea tiparelor funcționale și identificarea direcțiilor de dezvoltare, pentru asigurarea unei evoluții sustenabile, racordată la dinamica supra-sistemelor în care acesta se încadrează.

Obiectivul Strategiei de Dezvoltare Durabilă îl reprezintă construirea unui instrument metodologic, cu etape bine structurate, care să permită dezvoltarea sustenabilă a sistemului teritorial Moreni, dezvoltare bazată pe implementarea unor politici, programe și proiecte.

Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă și procesul de implementare presupun o planificare strategică, o abordare integrată a proceselor decizionale, prin care factorii implicați stabilesc obiectivele, planul de acțiuni și prioritățile de dezvoltare.

Principii:

- Sustenabilitatea - elaborarea unui plan integrat de acțiune, care să asigure generarea de efecte de multiplicare la nivelul tuturor componentelor sistemului teritorial;
- Competitivitatea economiei locale - dezvoltarea integrată a economiei locale, în contextul județean, regional și național;
- Dezvoltarea emergentă - dezvoltarea sistemului teritorial, astfel încât intensitatea și complexitatea legăturilor cu spațiul din jur să crească;
- Managementul teritorial eficient - asigurarea unei bune coordonări a sistemului decizional, în strânsă legătură cu factorii implicați și cu etape de evaluare bine stabilite.”³⁴

În ceea ce privește contextul european, național, regional și județean privind planificarea strategică (elaborarea strategiei), se fac referiri exprese la următoarele documente strategice:

- Strategia Europa 2020

---

³² Sursa: <https://primariamoreni.ro/wp-content/uploads//static/files/Strategia de Dezvoltare/Strategie dezvoltare-final pentru aprobare.pdf>

³³ Sursa: <https://m.facebook.com/primariamunicipiulimoreni/posts/1526899767625353>

³⁴ Strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni 2016-2020, pg. 5

- Strategia de dezvoltare durabilă a județului Dâmbovița 2012 - 2020.

Totodată, strategia cuprinde performanța actorilor locali în implementarea proiectelor cofinanțate în perioada de programare 2007-2013 la nivelul municipiului Moreni.

Strategia cuprinde următoarele capitole / subcapitole principale:

- I. Contextul european, național, regional și județean privind planificarea strategică
- II. Performanța actorilor locali în implementarea proiectelor cofinanțate în perioada 2007 - 2013
- III. Caracteristicile sistemului socio-economic
  - III.1 Capitalul natural
  - III.2 Capitalul antropoc și infrastructura edilitară
  - III.3 Capitalul social
  - III.4 Dezvoltarea economică
  - III.5 Analiza SWOT
- IV. Evaluarea riscurilor de mediu
- V. Viziune, misiune și valori comune
  - V.1 Viziunea strategică
  - V.2 Obiectivele strategice de dezvoltare
  - V.3 Domenii prioritare, măsuri și acțiuni pentru dezvoltarea integrată
  - V.4 Potofoliul de proiecte prioritare
- VI. Bugetul necesar pentru implementarea proiectelor propuse.

III.2 Relevanța planificării strategice față de nevoile identificate

“Viziunea pe termen lung conduce la concluzia că Municipiul Moreni dispune de un avantaj comparativ, ce se poate dezvolta prin creșterea complexității funcționale și orientarea profilului economic, astfel încât localitatea să poată deservi spațiul din jur.”³⁵

Formularea viziunii este vagă și este formulată ca o concluzie la situația existentă, nu oferă niciun fel de direcție strategică spre care Municipiul Moreni s-ar putea îndrepta pe termen lung, valorificându-și potențialul și resursele existente.

---

³⁵ Strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni 2026-2020, pg. 186

Din perspectiva obiectivelor strategice ale dezvoltării, **obiectivul general** al strategiei este proiecția modelului de dezvoltare durabilă a sistemului teritorial Moreni, model ce are ca direcții de acțiune creșterea nivelului de trai și valorificarea resurselor.

Obiectivul general face referire la “modelul de dezvoltare durabilă a sistemului teritorial Moreni” fără, însă, ca acest model să fie definit sau prezentat în contextul strategiei, dar se înțelege că acest model vizează două deziderate:

- Creșterea nivelului de trai;
- Valorificarea resurselor (fără a se specifica despre ce fel de resurse se face referire în document, dacă acestea sunt naturale, umane, financiare etc.).

Obiectivul general este formulat vag și ambiguu, fără a putea fi cuantificat gradul său de realizare atât timp cât nu corespunde caracteristicilor unui obiectiv SMART.

SMART este un acronim al caracteristicilor considerate esențiale pentru corecta formularea unui obiectiv. Aceste caracteristici sunt următoarele: S - specific; M - măsurabil; A - (de) atins / abordabil; R - relevant; T - încadrat în timp.

Obiectivele specifice ale strategiei sunt următoarele:

- Creșterea atractivității localității și dezvoltarea durabilă a acesteia prin îmbunătățirea infrastructurii și valorificării resurselor de care dispune;
- Dezvoltarea economică și creșterea competitivității localității prin sprijinirea micilor investitori, dezvoltarea infrastructurii specifice;
- Protecția și îmbunătățirea mediului prin creșterea calității infrastructurii de mediu și creșterea eficienței energetice.

Similar obiectivului general, obiectivele specifice sunt formulate ambiguu, fără a respecta caracteristicile SMART, ceea ce face dificilă cuantificarea gradului de realizare a acestora.

După obiectivele strategice urmează o listă de domenii prioritare, măsuri și acțiuni pentru dezvoltarea integrată, fără a exista o legătură clară între acestea și obiectivele specifice.

Strategia conține un set de **obiective operaționale** formulate de multe ori sub formă de măsuri, a căror legătură / corelare cu obiectivele specifice este dificil de identificat. În baza acestor obiective operaționale a fost dezvoltat planul de acțiune pentru perioada 2016 - 2020, plan din care lipsesc indicatorii de rezultat / de realizare și sursele de verificare.

Planul de acțiuni, inclus în strategie, reprezintă practic un portofoliu de propuneri de proiecte (inclusiv estimarea de surse de finanțare și de buget alocat) ce s-ar putea implementa în perioada 2014 - 2020.

Toate cele 42 de proiecte propuse în plan vizează în principal partea de infrastructură. Nu sunt cuprinse, de exemplu, proiecte de creștere a capacității instituționale, bună guvernare sau creștere a competențelor și abilităților capitalului uman.

III.3. Procesul de monitorizare / evaluare / revizuire a strategiei

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Moreni 2016 - 2020 nu cuprinde nici o secțiune privind procesul de monitorizare / evaluare / revizuire a strategiei în general și a Planului de acțiuni.

În urma interviurilor cu factori de decizie, s-a constatat că nu s-au stabilit în documente publice termene intermediare / indicatori / surse de verificare, etc. Totodată, nu sunt elaborate, diseminate și utilizate documente sintetice suport ca: plan de comunicare privind implementarea strategiei, proceduri de monitorizare / evaluare a obiectivelor, a proiectelor / acțiunilor și rapoarte de progres.

Proiectele finanțate prin fonduri europene și / sau guvernamentale au propriile proceduri de monitorizare / evaluare și progres, dar aceste date nu sunt sintetizate în corelare cu strategia din perspectiva obiectivelor / rezultatelor / acțiunilor / impactului.

Nu există indicatori care să permită estimarea unui scor privind impactul implementării strategiei în cele nouă domenii majore de acțiune menționate în strategie.

Nu a avut loc nici un proces de revizuire a strategiei în perioada 2016 - 2020.

III.4 Percepția cetățenilor municipiului Moreni la nivelul anului 2020

Pentru elaborarea Strategiei de dezvoltare locală a municipiului Moreni pentru perioada 2021 - 2028, a fost elaborat un chestionar care vizează colectarea de date referitoare atât la analiza diagnostic, cât și direcțiile de dezvoltare ale municipiului Moreni. Cetățenii care sunt angajați în autorități / instituții publice sau reprezentanți ai mediului de afaceri au avut de completat în plus câte o secțiune cu întrebări dedicate expres.

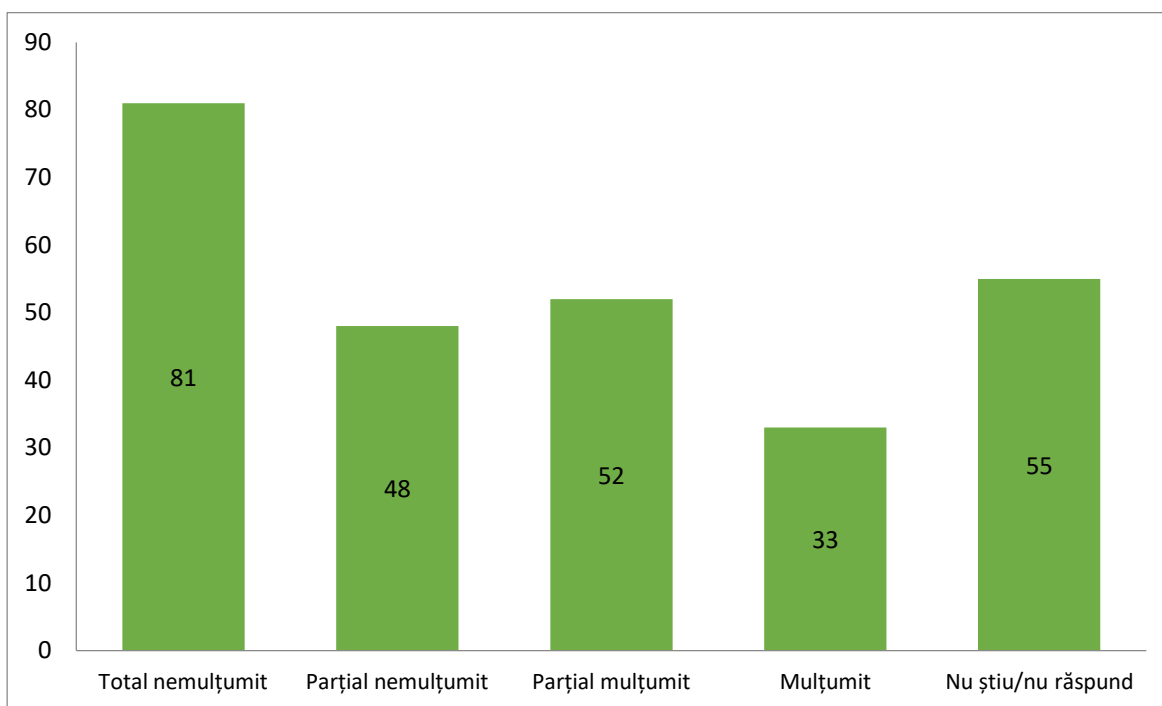
Chestionarul a fost aplicat atât în regim online, cât și direct, în perioada 10 - 28 august 2020. Au răspuns la chestionar 269 cetățeni ai municipiului Moreni (190 direct și 79 în regim online), dintre care 76 angajați în instituții publice și 39 reprezentanți ai mediului de afaceri.

Chestionarul a cuprins în secțiunea III "Evaluarea generală a satisfacției ca locuitor al municipiului Moreni" o întrebare referitoare la Strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni pentru perioada 2016 - 2020 și anume:

"Cât de mulțumiți sunteți de implementarea Strategiei de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni pentru perioada 2016 - 2020?"

Graficul nr. 1: Implementare Strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni pentru perioada 2016 - 2020 (cetățeni)

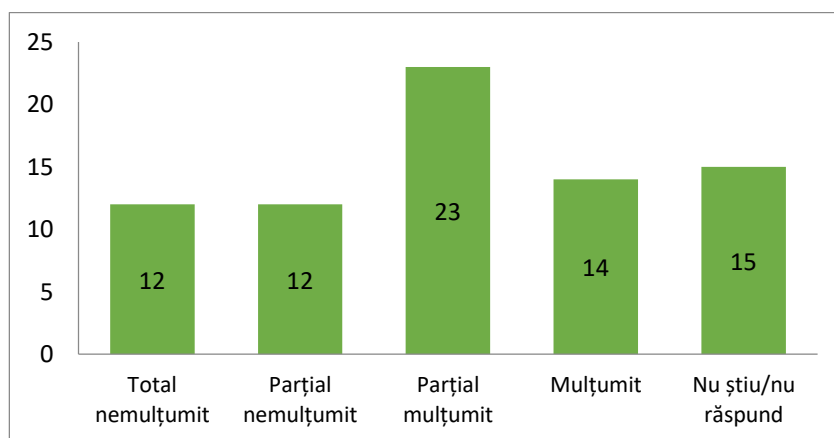

Sursa: autorul în baza datelor completate în Chestionar de către toți respondenții

Dintre cei 269 cetățeni respondenți, 47,96% sunt total sau parțial nemulțumiți, 31,59% sunt parțial mulțumiți sau mulțumiți, iar 20,45% nu știu / nu răspund.

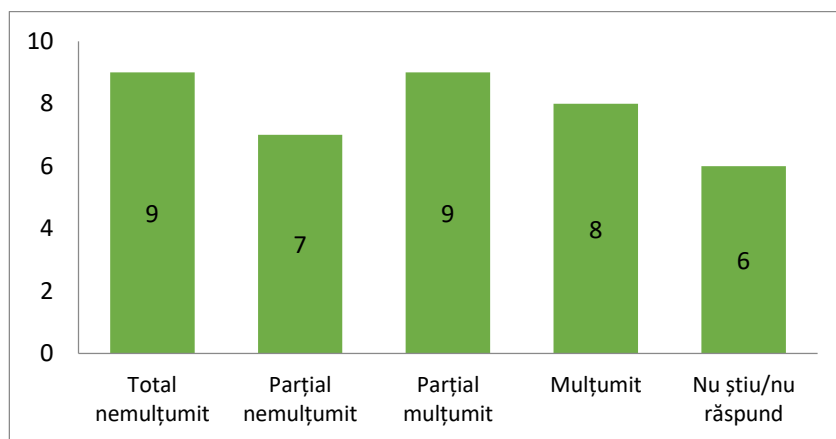
Graficul nr. 2: Implementare Strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni pentru perioada 2016 - 2020 (angajați instituții publice)

Sursa: autorul în baza datelor completate în Chestionar de către angajații din instituții publice

Dintre cei 76 cetățeni - angajați în instituții publice, 31,58% sunt total sau parțial nemulțumiți, 48,68% sunt parțial mulțumiți sau mulțumiți, iar 19,74% nu știu / nu răspund.

Graficul nr. 3: Implementare Strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni pentru perioada 2016 - 2020 (reprezentanți mediu de afaceri)

Sursa: autorul în baza datelor completate în Chestionar de către reprezentanți ai mediului de afaceri

Dintre cei 39 cetățeni respondenți - reprezentanți ai mediului de afaceri, 41,03% sunt total sau parțial nemulțumiți, 43,59% sunt parțial mulțumiți sau mulțumiți, iar 15,38% nu știu / nu răspund.

Ținând cont de gradul relativ mare de non-răspunsuri, putem susține că este nevoie de monitorizare / evaluare valorificată prin rapoarte periodice de progres o și de o diseminare mai mare a rezultatelor implementării strategiei.

IV. Analiza rezultatelor intervențiilor

IV.1 Gradul de realizare a obiectivelor strategiei

În urma interviurilor cu factori de decizie, în lipsa unor indicatori / mecanisme / proceduri de monitorizare / evaluare, gradul de realizare a obiectivelor strategice (obiectivul general și cele 3 obiective specifice) nu a putut fi apreciat.

Totodată, nu s-au putut acorda scoruri cu privire la aprecierea impactului implementării strategiei / planului de acțiuni în comunitate.

Prin urmare, analiza gradului de realizare a Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Moreni se concentrează pe estimarea gradului de implementare al proiectelor prevăzute în Planul de acțiuni.

IV.2. Gradul de realizare a proiectelor din Planul de acțiuni

Planul de acțiuni este formulat sub formă tabelară și conține următoarele date / coloane:

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!*

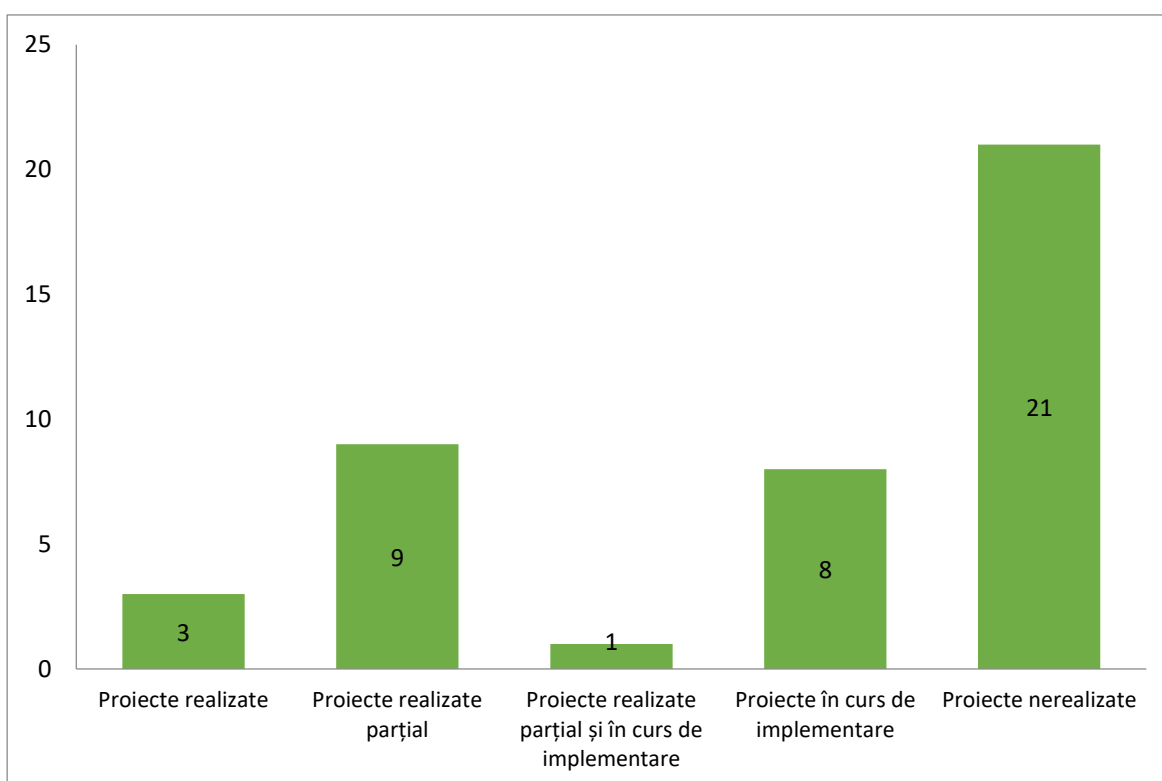

- Obiectiv operațional
- Proiect
- Obiective
- Perioada de implementare
- Sursa de finanțare.

În absența din Planul de acțiuni a unor indicatori de rezultat, a surselor de verificare a indicatorilor, a responsabililor de proiecte, a unor termene defalcate și a unor indicatori de referință, gradul de realizare a celor 42 de proiecte prevăzute în planul de acțiuni a fost estimat în interviurile cu factorii de decizie și prin corelarea cu informații disparate privind managementul acestor proiecte.

În continuare, prezentăm estimări privind gradul de realizare a proiectelor din planul de acțiuni, pe baza interviurilor și a documentației corespunzătoare secțiunilor dedicate din Fișa de analiză ex-post a Strategiei de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni 2016 - 2020, elaborată ca document suport.

Graficul nr. 4: Implementare Plan de acțiuni din Strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni pentru perioada 2016 - 2020

Sursa: autorul în baza datelor disponibile - site, documente interne, interviuri

Monitorizare Plan de acțiuni 2016 - 2020 Municipiul Moreni

Obiectiv operațional 1 - Dezvoltarea economică durabilă						
Nr. crt.	Proiect	Obiective	Status proiect + explicații	Buget alocat [mii lei]	Surse finanțare / perioada	Propuneri măsuri corective
1.	1.1. Extinderea parcului industrial cu 20 de ha	Dezvoltarea sustenabilă a economiei locale;	Parțial realizat. Au fost alocate 10 ha teren din domeniul public al municipiului pentru Parcul industrial Moreni, dar acesta este ocupat. Există un proiect de extindere parcuri la nivel de SF.		Surse proprii Teren aflat în fondul public al UAT Moreni	Se dorește un parteneriat public - privat în care UAT să devină acționar al Parcului, în schimbul terenului. <i>Rămâne o prioritate pentru următoarea perioadă</i>
		Creșterea numărului de locuri de muncă;				
		Creșterea atractivității economice a sistemului teritorial Moreni;				
		Creșterea complexității funcționale a economiei locale				
2.	1.2. Incubator de afaceri	Sprijinirea tinerilor antreprenori din Municipiul Moreni;	Nerealizat			<i>Rămâne o prioritate pentru următoarea perioadă</i>
		Creșterea numărului de locuri de muncă;				

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!

		Atragerea de tineri antreprenori din alte sisteme teritoriale.				
3.	1.3. Muzeul petrolului	Dezvoltarea turismului ca activitate complementară în sistemul teritorial Moreni; Amplificarea efectelor de multiplicare în economia locală; Promovarea Municipiului Moreni.	Nerealizat. Lipsă de fonduri și lipsa spațiului necesar realizării. Este o inițiativă atractivă, mai există un singur muzeu la Ploiești.			Se caută soluții pentru amplasare într-un parc în care este de cumpărat o clădire privată adecvată. <i>Rămâne o prioritate pentru următoarea perioadă</i>
4.	1.4. Amenajarea unui traseu de motocros la standard internațional	Promovarea Municipiului Moreni; Dezvoltarea activităților economice complementare în sistemul teritorial Moreni; Amplificarea efectelor de multiplicare în economia locală; Asigurarea forței de muncă solicitată de economia locală.	Nerealizat. Lipsă de fonduri, în condițiile în care este nevoie de investiții consistente. Lipsă de specialiști în domeniu în România.			Poate reprezenta o perspectivă pentru viitor de dezvoltare a unui circuit la nivel european, în cazul în care se vor identifica fondurile necesare. Se pune problema de înființare a unui club public al primăriei și de

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!

						dezvoltare a unui parteneriat public-privat. <i>Rămâne o prioritate pentru următoarea perioadă</i>
5.	1.5. Reconversie profesională multisectorială	Pregătirea profesională continuă în conformitate cu nevoile dinamice ale economiei locale; Asigurarea de locuri de muncă pentru categoriile defavorizate.	Parțial realizat Activitate permanentă. Există Liceu Tehnologic și parteneriat - s-au dezvoltat două clase la Moreni și două la Târgoviște.			Se dorește un parteneriat public - privat cu OMV Petrom pentru învățământ dual în domeniul petrolului
6.	1.6. Dezvoltarea unei infrastructuri de bază pentru activități specifice economiei sociale	Creșterea calității vieții pentru categoriile defavorizate; Creșterea numărului de locuri de muncă; Dezvoltarea sustenabilă a economiei locale.	Nerealizat Este nevoie de fonduri mari pentru posibilitățile UAT Municipiul Moreni. Se speră în implicarea Consiliului Județean în acest demers.			

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!*

Obiectiv operațional 2 - Dezvoltarea infrastructurii						
Nr. crt.	Proiect	Obiective	Status proiect + explicații	Buget alocat [mii lei]	Surse finanțare / perioada	Propuneri măsuri corective
7.	2.1. Construirea șoselei de centură	<p>Orientarea traficului greu pe un traseu ce evită spațiul locuit;</p> <p>Reducerea poluării cu pulberi în suspensie;</p> <p>Reducerea poluării fonice în localitate;</p> <p>Dezvoltarea accesibilității către parcul industrial.</p>	<p>Nerealizat.</p> <p>Există probleme cu regimul juridic al terenului pe care va trebui să treacă șoseaua de centură a orașului</p>			<p>Negocieri cu comunele din jur.</p> <p><i>Rămâne o prioritate pentru următoarea perioadă</i></p>
8.	2.2. Asfaltarea și modernizarea infrastructurii rutiere urbane	<p>Dezvoltarea imaginii urbane;</p> <p>Asigurarea unui trafic fluent la nivelul localității;</p> <p>Creșterea avantajelor competitive oferite de sistemul teritorial Moreni.</p>	<p>Parțial realizat și în curs de implementare</p> <p>Din 64 km de drumuri, 42 km sunt modernizați. Sunt în lucru 5 proiecte pe Axa 13</p> <p>Lucrări de reparații și modernizare străzi urbane Ion Negoescu, str.Panduri, Eroilor, B-dul Panduri</p>	2.225.755,87 lei	Parteneriat CJD	<p><i>Rămâne o prioritate pentru următoarea perioadă</i></p>

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!*

			Sunt 4 drumuri de modernizat în asociere cu Consiliul Județean, 1 drum se modernizează prin finanțare PNDL, 2 drumuri urmează a fi modernizate din bugetul local			
9.	2.3. Modernizarea infrastructurii rutiere din parcul industrial	Creșterea atractivității parcului industrial; Dezvoltarea sustenabilă a parcului industrial.	Realizat		Fonduri private	
10.	2.4. Amenajarea spațiilor de parcare ce deserveșc piața centrală - modernizare, sisteme de alimentare a autoturismelor electrice	Asigurarea unui comerț civilizat; Evitarea blocajelor de trafic din zona pieței centrale prin asigurarea unor locuri de parcare bine delimitate; Încurajarea achiziționării de mașini electrice; Reducerea poluării generate de trafic prin fluidizarea traficului și reducerea noxelor.	Parțial realizat prin apariția unui supermarket în zonă. Sistemul de alimentare pentru autoturisme electrice nerealizat. Există proiect depus pentru finanțare.			Rămâne o prioritate pentru următoarea perioadă

11.	2.5. Amenajarea spațiilor de parcare din apropierea instituțiilor de interes public - modernizare, sisteme de alimentare a autoturismelor electrice	Evitarea blocajelor de trafic din zona instituțiilor publice prin asigurarea unor locuri de parcare bine delimitate;	Nerealizat. Sistemul de alimentare pentru autoturisme electrice nerealizat.			<i>Rămâne o prioritate pentru următoarea perioadă</i>
		Încurajarea achiziționării de mașini electrice;				
		Reducerea poluării generate de trafic prin fluidizarea traficului și reducerea noxelor.				
12.	2.6. Construirea unui sediu nou pentru Primărie	Creșterea funcționalității la nivelul administrației publice locale;	Parțial realizat Există SF și proiect ce urmează a fi depuse la CNI pentru finanțare			<i>Rămâne o prioritate pentru următoarea perioadă</i>
		Asigurarea unei infrastructuri optime pentru APL Moreni.				
13.	2.7. Construirea unui pod pietonal în zona centrală	Atenuarea disfuncționalităților generate de valea Cricovului Dulce	În implementare. Reabilitarea și modernizarea a 2,58 km de infrastructură stradală și a unei pasarele în lungime de 40,80 m.	*Valoarea totală, inclusiv T.V.A. 22.961.966,62 lei; Contribuție proprie	POR Bugetul național Bugetul local	
		Creșterea calității vieții				

			Amenajarea a 161 locuri de parcare și 907 m zonă pietonală.	459.239,46 lei. *Proiectul se realizează împreună cu activitatea 6.5 Construirea Centrului Cultural Moreni. Bugetul prezentat este aferent ambelor proiecte.		
14.	2.8. Modernizare drum acces Islazurile Sângeriș și Nisipoasa	Creșterea calității vieții;	Realizat parțial prin pietruire			Se dorește asfaltarea. De identificat sursa de finanțare.
		Dezvoltarea funcționalității teritoriale.				
15.	2.9. Modernizare DJ710 Moreni - I.L. Caragiale	Orientarea traficului greu pe un traseu ce evită spațiul locuit;	În implementare Există un proiect european în lucru.			
		Reducerea poluării cu pulberi în suspensie;				

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!*

		Reducerea poluării fonice.				
16.	2.10. Zonă promenadă Str. Cp. Pantea	Creșterea calității vieții; Dezvoltarea imaginii urbane.	În implementare. Îmbunătățirea mediului urban prin reducerea emisiilor de carbon - Modernizarea coridorului de mobilitate urbană integrate în zona centrală prin amenajare promenade - se depune prin POR /2019/3/3.2/4/2 Axa Prioritară 3 Prioritatea de investiții 4e	21.803.274,81 lei	POR "Axa 3 2019/3/3.2/4/2"	<i>Rămâne o prioritate pentru următoarea perioadă</i>
17.	2.11. Achiziție și modernizare autogară	Dezvoltarea capacității autogării de a face față unui număr de navetiști în creștere; Creșterea capacității de polarizare a Municipiului Moreni.	Nerealizat Sunt demersuri începute cu Kaufland pentru realizarea unui parteneriat.			<i>Rămâne o prioritate pentru următoarea perioadă</i>
18.	2.12. Amenajare parc cu echipamente de	Creșterea calității vieții; Asigurarea de echipamente de fitness în spațiu deschis	Parțial realizat Se eliberează un spațiu de garaje pentru			

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!*

	fitness în spațiu deschis	pentru categorii sociale defavorizate	amenajarea unui parc cu echipamente de fitness			
--	----------------------------------	---------------------------------------	--	--	--	--

Obiectiv operațional 3 - Dezvoltarea rețelelor de utilități						
Nr. crt.	Proiect	Obiective	Status proiect + explicații	Buget alocat [mii lei]	Surse finanțare / perioada	Propuneri măsuri corective
19.	3.1. Extinderea rețelelor de apă și canal	Creșterea calității vieții; Protecția mediului; Creșterea atractivității sistemului teritorial Moreni.	În implementare la operatorul de apă - Compania de Apă Târgoviște; în Proiectul Regional de Dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Dâmbovița, în perioada 2014 - 2020 au fost cuprinse 51 U.A.T.-uri. A rămas neacoperit cartierul Țuicani.	Valoarea contractului este de 26.757.817,55 lei, la care se adaugă TVA	POIM Bugetul național Bugetele locale ale membrilor ADI	<i>Rămâne o prioritate pentru următoarea perioadă</i>

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!*

Obiectiv operațional 4 - Dezvoltarea infrastructurii educaționale						
Nr. crt.	Proiect	Obiective	Status proiect + explicații	Buget alocat [mii lei]	Surse finanțare / perioada	Propuneri măsuri corective
20.	4.1. Modernizarea spațiilor de învățământ din unitățile școlare din Moreni	Creșterea calității vieții; Creșterea atractivității pentru populația școlară din aria de influență a Municipiului Moreni; Creșterea performanței școlare.	În curs de implementare.		Proiect aprobat pe Axa 10 POR	
21.	4.2. Construirea unei săli de sport	Creșterea atractivității pentru populația școlară din aria de influență a Municipiului Moreni; Creșterea performanței școlare.	Realizat. Sala de sport de la Școala 1		CNI Bugetul local	
22.	4.3. Amenajarea unei săli de evenimente	Creșterea funcționalității instituționale	Nerealizat			
23.	4.4. Construirea unei biblioteci municipale	Creșterea performanței școlare; Creșterea atractivității pentru populația școlară din aria de	Parțial realizat. A fost întocmit Studiul de fezabilitate.			Rămâne o prioritate pentru următoarea perioadă

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!

		influență a Municipiului Moreni.				
24.	4.5. Modernizarea și extinderea bazei sportive Flacăra Moreni	Dezvoltarea unor infrastructuri sportive moderne; Creșterea calității vieții; Atragerea unui număr cât mai mare de tineri în programe sportive.	Parțial realizat. A fost recuperată baza sportivă Flacăra de la OMV Petrom.			Rămâne o prioritate pentru următoarea perioadă
25.	4.6. Reabilitarea clădirii Liceului Teoretic I.L. Caragiale Moreni - creșterea performanței energetice a clădirilor	Creșterea atractivității pentru populația școlară din aria de influență a Municipiului Moreni; Creșterea performanței școlare.	Nerealizat			
26.	4.7. Reabilitarea și dotarea Grupului Școlar Petrol - finalizare investiție	Creșterea atractivității pentru populația școlară din aria de influență a Municipiului Moreni; Creșterea performanței școlare	Realizat Sala de sport			
27.	4.8. Construire Grădiniță în	Creșterea atractivității pentru populația școlară din aria de	Nerealizat			

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!

	cartierul Schela Mare - de finalizat	influență a Municipiului Moreni; Creșterea performanței educaționale.				
28.	4.9. Reabilitare Grădinița nr.8	Creșterea atractivității pentru populația școlară din aria de influență a Municipiului Moreni; Creșterea performanței educaționale.	Nerealizat			
29.	4.10. Extinderea, modernizarea și reabilitarea energetică a Grădiniței nr.4 (sala de mese și spațiu activități recreative)	Creșterea atractivității pentru populația școlară din aria de influență a Municipiului Moreni; Creșterea performanței școlare.	În curs de implementare. Reabilitare, modernizare și extindere Grădinița nr.4 Moreni (sedii - Tineretului și Petrolului). Reabilitarea, refuncționalizarea, echiparea și extinderea unității de învățământ. Clădirea va dispune de un număr de 11 săli de clasă, o sală de mese și o sală multifuncțională;	Valoarea totală a proiectului: 12.451.615,40 lei (Petrolului) 6.664.140,97 LEI. (tineretului)	Bugetul național Bugetul local POR AXA 10.1B POR AXA 10.1A	

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!*

			Extinderea Corpului C2 cu funcțiunea de sală de mese și sală multifuncțională în vederea satisfacerii condițiilor necesare desfășurării în condiții optime a activităților din cadrul grădiniței.			
--	--	--	---	--	--	--

Obiectiv operațional 5 - Creșterea eficienței energetice

Nr. crt.	Proiect	Obiective	Status proiect + explicații	Buget alocat [mii lei]	Surse finanțare / perioada	Propuneri măsuri corective
30.	5.1. Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe	Reducerea costurilor cu energia;	Nerealizat Au fost fonduri alocate numai pentru municipii reședință de județ			
		Creșterea calității vieții;				
		Îmbunătățirea imaginii urbane				
31.	5.2. Modernizarea sistemului de iluminat public	Reducerea costurilor cu energia;	Realizat parțial S-a înlocuit iluminatul public pe 2 străzi		Buget local	Sunt oportunități de finanțare prin Ministerul Mediului.
		Îmbunătățirea imaginii urbane				

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!*

						<i>Rămâne o prioritate pentru următoarea perioadă</i>
32.	5.3. Modernizarea sistemului de iluminat în instituțiile publice	Reducerea costurilor cu energia; Creșterea calității vieții	Nerealizat			

Obiectiv operațional 6 - Creșterea calității vieții						
Nr. crt.	Proiect	Obiective	Status proiect + explicații	Buget alocat [mii lei]	Surse finanțare / perioada	Propuneri măsuri corective
33.	6.1. Modernizarea spațiilor publice de agrement	Creșterea calității vieții; Îmbunătățirea imaginii urbane	Nerealizat Demersuri pentru realizarea unui Teatru de vară în aer liber			<i>Rămâne o prioritate pentru următoarea perioadă</i>
34.	6.2. Amenajarea spațiilor verzi din jurul blocurilor de locuințe	Creșterea calității vieții; Îmbunătățirea imaginii urbane	Nerealizat			
35.		Creșterea calității vieții;	Nerealizat			

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!*

	6.3. Creșterea suprafeței de spații verzi	Îmbunătățirea imaginii urbane; Reducerea poluării urbane				<i>Rămâne o prioritate pentru următoarea perioadă</i>
36.	6.4. Înființarea unui centru de primiri urgențe	Creșterea calității serviciilor medicale; Creșterea calității vieții	În curs de implementare. Dotarea Ambulatoriului din cadrul Spitalului Municipal Moreni cu aparatură complexă. Diagnosticarea pacienților în stadiul incipient și tratarea cu succes a unor afecțiuni mai ușoare. Scăderea numărului de pacienți internați.	Valoarea totală a proiectului, inclusiv T.V.A. 10.620.854,72 lei Contribuție buget local 459.239,46 lei	POR Bugetul național Bugetul local	
37.	6.5. Înființarea Centrului Cultural Moreni	Creșterea calității serviciilor culturale; Creșterea calității vieții	În curs de implementare. Reabilitarea și dotarea centrului cultural.	*Valoarea totală, inclusiv T.V.A. 22.961.966,62 lei. Contribuție proprie	POR Bugetul național Bugetul local	

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!*

				459.239,46 lei. Proiectul se realizează împreună cu activitatea 2.7 Construirea unui pod pietonal în zona centrală. *Bugetul prezentat este aferent ambelor proiecte		
38.	6.6. Înființarea unei cantine sociale	Asigurarea unui trai decent pentru populația cu venituri reduse; Creșterea calității vieții	Nerealizat			Rămâne o prioritate pentru următoarea perioadă
39.	6.7. Amenajarea unui spațiu de agrement în lungul Cricovului Dulce	Creșterea calității vieții; Dezvoltarea imaginii urbane	Nerealizat			Rămâne o prioritate pentru următoarea perioadă

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!

40.	6.8. Modernizare și dotare Spital Municipal Moreni - reabilitarea sistemului energetic	Creșterea calității serviciilor medicale;	Nerealizat			
		Creșterea calității vieții;				
		Reducerea costurilor cu energia				
41.	6.9. Construirea de locuințe sociale	Creșterea calității vieții pentru populația cu venituri reduse	Nerealizat			
42.	6.10. Amenajare zonă agrement Nisipoasa	Creșterea calității vieții;	Nerealizat			
		Dezvoltarea imaginii urbane				

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!*

V. Concluzii / recomandări

V.1 Relevanță

Relevanța Strategiei de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni 2016 - 2020 se referă la modul cum a fost proiectată și reprezintă măsura în care obiectivele formulate se adresează problemelor identificate și problemelor reale.

Din perspectiva relevanței strategiei, menționăm:

- Ponderea mică (6%) din întreg documentul strategic, fără anexe - Strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni 2016 - 2020 - alocată capitolelor “V. Viziune, misiune și valori comune” ce cuprinde sub-capitolele - viziunea strategică, obiectivele strategice ale dezvoltării, domeniul prioritar, măsuri și acțiuni pentru dezvoltarea integrată, obiectivele operaționale și planul de acțiuni și respectiv “VI. Bugetul necesar pentru implementarea proiectelor propuse”;
- În ceea ce privește analiza diagnostic a municipiului Moreni la nivelul anului 2015, “Caracteristicile sistemului socio-economic”, aceasta acoperă 85,5% din întreg documentul strategic, fără anexe - Strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni 2016 - 2020, are consistență și cuprinde analiza principalilor factori ce influențează dezvoltarea la nivelul municipiului;
- Considerăm că nevoile acoperite sunt cele reale și în concordanță cu situația din municipiu;
- Principalele puncte slabe vizează:
  - Ambiguitatea definirii viziunii, misiunii și a valorilor comune;
  - Neformularea sub formă SMART a obiectivului general, a obiectivelor specifice și a obiectivelor operaționale și insuficienta corelare a acestora;
  - Necorelarea obiectivelor strategice cu domeniile prioritare și respectiv cu obiectivele operaționale;
  - Abordarea din planul de acțiuni - lipsa indicatorilor de progres, a surselor de verificare a acestora și a responsabililor;
  - Lipsa din documentul strategic a unui mecanism de monitorizare / evaluare / revizuire a strategiei și de luare a deciziilor în mod participativ;
  - Insuficient realism în elaborarea planului de acțiuni și a alocărilor bugetare estimate și lipsa revizuirii strategiei pe parcursul implementării acesteia, în condițiile în care au fost realizate doar 50% dintre cele 42 proiecte cuprinse în plan, în condițiile în care UAT Municipiul Moreni a derulat în perioada 2016 - 2020 alte proiecte, inclusiv pentru dezvoltarea capacității administrative.
- Recomandări pentru Strategia 2021 - 2028:
  - O mai bună coerență cu politicile și planurile județene / regionale / naționale / UE;
  - Existența unei legături logice între obiectivele, prioritățile și măsurile propuse în cadrul analizelor făcute și strategiei;
  - O mai bună corelare a capacității locale de implementare de proiecte cu oportunitatea accesării fondurilor europene nerambursabile (în contextul

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!*

planului pentru bugetul multianual 2021-2027 și al planului național de relansare subsecvent mecanismului de relansare economică "Next Generation EU" (NGEU)) și a finanțărilor din programele guvernamentale;

- Abordare realistă, funcție de capacitatea locală de absorbție de fonduri și de factorii cu impact asupra investițiilor în municipiu (statut juridic al terenurilor, durata de evaluare proiectelor și a procesului de achiziții, potențiale situații de criză, etc.);
- Formularea unui Plan de acțiuni integrat, cu menționarea responsabililor, a indicatorilor de progres și a surselor de verificare a acestora;
- Formularea unui mecanism clar de monitorizare / evaluare / revizuire a viitoarei strategii;
- Formularea unui mecanism de îmbunătățire a guvernării locale, din perspectiva accesului la informații de interes public, a transparenței decizionale și a încurajării participării reprezentanților societății civile, a mediului de afaceri și a cetățenilor în general în procesul de luare a deciziilor;
- Utilizarea de expertiză externă pentru asigurarea de asistență tehnică pentru elaborarea documentelor strategice.

V.2 Eficacitate

Criteriul de eficacitate se referă la modul în care au fost utilizate rezultatele intervenției sau au fost realizate beneficiile previzionate - cu alte cuvinte, dacă scopul proiectului a fost atins. Întrebarea cheie este ce diferență a făcut implementarea strategiei în practică, măsurând gradul în care beneficiarii au avut de câștigat în mod real de implementarea strategiei.

Din perspectiva eficacității strategiei, menționăm:

- Este dificil de estimat gradul de îndeplinire a obiectivului general și a obiectivelor specifice și operaționale asumate în cadrul strategiei, în absența din planul de acțiuni a unor indicatori de progres și a unor surse de verificare;
- 21 dintre cele 42 de proiecte asumate nefiind realizate (50%), reprezintă un punct slab din perspectiva eficacității și nivelului de reacție a managementului proiectelor, cel puțin din perspectiva absenței revizuirii documentului strategic;
- În urma procesului de consultare publică în 2020 la nivelul municipiului Moreni, dintre cei 269 cetățeni respondenți, 47,96% sunt total sau parțial nemulțumiți de Strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Moreni 2016 - 2020, 31,59% sunt parțial mulțumiți sau mulțumiți, iar 20,45% nu știu / nu răspund;
- Recomandări pentru Strategia 2021 - 2028:
  - Elaborarea unui mecanism de evaluare a gradului de implementare a obiectivelor asumate;
  - Elaborarea unui proces de evaluare periodică a gradului de satisfacție a beneficiarilor (cetățeni, mediu de afaceri, societate civilă etc.) strategiei de dezvoltare a municipiului;

- Dezvoltarea de acțiuni care să valorifice principiile de bună guvernare locală - valorificarea publică a rezultatelor obținute, campanii de informare / conștientizare / implicare părți interesate, implicarea personalului în procesul decizional, creșterea accesului la informații de interes public, date deschise, transparență decizională, digitalizare, etc.;
- Managementul riscurilor și creșterea capacității de adaptabilitate la situații de urgență;
- Utilizarea de expertiză externă pentru asigurarea de asistență tehnică pentru formularea obiectivelor și a planurilor de acțiuni în documentele strategice.

V.3 Eficiență

Criteriul de eficiență se referă la modul în care diversele activități au transformat resursele disponibile în rezultate intenționate, în termeni de cantitate, calitate și respectarea termenelor.

Din perspectiva eficienței strategiei, menționăm:

- Din perspectiva managementului, se remarcă implicarea totală a conducerii de vârf a primăriei în atragerea de finanțări pentru realizarea proiectelor cuprinse în strategia 2016 - 2020;
- Nu s-a reușit realizarea unui incubator de afaceri în municipiu, deși a existat preocuparea managementului pentru acest demers pentru sprijinirea activităților economice generatoare de venituri pentru populația municipiului, a zonelor din apropiere (efectul de spillover) și, nu în ultimul rând, generarea de venituri la bugetul local;
- Din perspectiva resurselor umane, implementarea planului de acțiuni a contribuit la îmbunătățirea cunoștințelor și abilităților personalului implicat în tot ceea ce presupune managementul de proiect;
- Problemele de personal și administrative au împiedicat obținerea tuturor rezultatelor estimate;
- Managementul informațiilor poate fi mult îmbunătățit, atât la nivel intern (Consiliul local, primărie, instituții subordonate), cât și extern - relația cu parteneri / furnizori / contractanți, cu alte autorități / instituții publice, mediul de afaceri, societatea civilă, cetățeni;
- Managementul proprietăților și a statutului juridic al acestora a reprezentat uneori o constrângere în atragerea de resurse pentru implementarea de proiecte asumate;
- Recomandări pentru Strategia 2021 - 2028:
  - Pentru a crește eficiența intervențiilor publice, este nevoie de strategii de dezvoltare multi-aniuale coerente, capabile să transpună viziunea comunității în practică pe un orizont mediu de timp;
  - Promovarea de parteneriate pentru consumul responsabil de resurse;
  - Definirea unui număr de indicatori pentru a reflecta acțiunile privind obiectivele prioritare și alocarea bugetului;

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!*

- Dezvoltarea unui sistem de management al riscurilor pentru ca eficiența viitoarelor intervenții / proiecte să se îmbunătățească;
- Se impune asumarea unor termene de timp realiste pentru finalizarea proiectelor;
- Corelarea costurilor estimate în condițiile asigurării unui raport optim calitate - preț.

V.4 Impact

Termenul impact denotă relația dintre scopul proiectului și obiectivele de ansamblu pe termen lung, adică măsura în care beneficiile obținute de către beneficiarii-țintă au avut un efect de ansamblu extins asupra unui număr mai mare de persoane în cadrul sectorului sau regiunii, sau la nivelul țării în ansamblu.

La nivelul Impactului strategiei, menționăm:

- Conducerea UAT Municipiul Moreni a asigurat demersuri pentru elaborarea și implementarea unora dintre proiectele asumate în Strategia 2016-2020 cu expertiză tehnică calificată, dar fără a lua în considerare în mod regulat rezultatul și impactul intervențiilor;
- Nu s-au făcut studii de impact al dezvoltării infrastructurii asupra îmbunătățirii calității vieții cetățenilor municipiului Moreni și a celor din zonele adiacente, sau dacă impactul de ansamblu dorit ar fi putut fi obținut mai bine într-un alt mod;
- Recomandări pentru Strategia 2021 - 2028:
  - Elaborarea și implementarea unui plan de comunicare a rezultatelor și impactului intervențiilor prevăzute în strategie / plan de acțiuni;
  - Prevederea unor indicatori corespunzători, cu posibilitatea managementului de a interveni cu corecții pe parcursul implementării strategiei, dacă este cazul.

V.5 Sustenabilitate

Criteriul sustenabilitate se referă la modul în care rezultatele pozitive ale intervențiilor se pot păstra și după finalizarea proiectului (finanțării) și dacă impactul pe termen lung asupra procesului de dezvoltare poate fi susținut la nivelul UAT Municipiul Moreni.

Din acest punct de vedere menționăm:

- Proiectele prevăzute / implementate sunt în concordanță cu politicile județene / regionale / naționale și cu liniile de finanțare dezvoltate la nivelul Uniunii Europene;
- UAT Municipiul Moreni este capabilă de a păstra beneficiile după încheierea proiectelor din perspectiva resurselor umane, bugetare, logistică etc.;
- Dinamica schimbărilor politice atât din perioada analizată, cât și cele preconizate în următoarea perioadă au influențat / au influențat asupra sustenabilității intervențiilor / proiectelor;

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Competența face diferența!*

- Criza Covid-19 a avut impact negativ asupra implementării planului de acțiuni și implicit asupra sustenabilității intervențiilor, inclusiv prin redistribuirea resurselor în funcție de nivel priorități din domeniul sănătății, educație, etc.;
- Recomandări pentru Strategia 2021 - 2028:
  - Asigurarea continuității din perspectivă strategică, prin preluarea în viitoarea strategie a acelor obiective / proiecte nerealizate, dar care rămân o prioritate pentru următoarea perioadă;
  - Îmbunătățirea procesului de consultare a părților interesate în procesul de elaborare / implementare / monitorizare / evaluare / revizuire a noilor documente strategice;
  - Îmbunătățirea mecanismelor pentru ridicarea nivelului de suport a intervențiilor / proiectelor din partea cetățenilor, a sectorului neguvernamental, a mediului de afaceri, a celorlalte autorități / instituții publice, a mediului politic;
  - Creșterea capacității instituționale a UAT Municipiul Moreni pentru bună guvernare și utilizarea noilor tehnologii;
  - Corelarea cu sursele de finanțare disponibile pentru perioada 2021 - 2027.

ANEXA 2 Chestionar

CHESTIONAR

pentru CETĂȚENII din municipiul MORENI

Strategia de dezvoltare locală a municipiului Moreni 2021 - 2028

I. INTRODUCERE

Consiliul Local Moreni elaborează strategia de dezvoltare a municipiului.

Elaborarea strategiei se bazează atât pe date statistice și studii, cât și pe opiniile dvs., cetățeni* ai Municipiului Moreni, exprimate prin acest chestionar.

*Notă: Cetățenii care sunt angajați în autorități / instituții publice sau reprezentanți ai mediului de afaceri au de completat în plus câte o secțiune cu întrebări dedicate expres.

Pentru ca strategia să răspundă cât mai bine nevoilor dvs. și oportunităților de dezvoltare pentru municipiu și să contribuie eficient la rezolvarea problemelor cetățenilor municipiului, vă invităm să completați acest chestionar. **Chestionarul poate fi completat online la <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/STRATEGIAMORENI2028> sau transmis la adresa de e-mail office@almaro-training.ro până la data de 28 august 2020.**

Opiniile dvs. sunt importante pentru noi, de aceea vă rugăm să răspundeți cât mai complet la toate rubricile chestionarului pentru a putea înregistra date relevante pentru această cercetare. Folosiți rubrica de comentarii pentru a explica mai bine mulțumirea sau nemulțumirea dvs. cu serviciul public respectiv, problema concretă cu care vă confrunțați și pentru a propune rezolvările pe care dumneavoastră le considerați adecvate la problemele semnalate.

Pentru clarificări legate de modalitatea de completare, prelucrare și utilizare a rezultatelor, persoana de contact este Adrian Bădilă, expert elaborare strategii, e-mail adbadila@yahoo.com, mobil 0723562407.

Răspunsul dvs. poate rămâne anonim (opțional) și va fi utilizat strict pentru documentare și cercetare și nu va fi folosit în alte scopuri. Toate informațiile primite vor fi prelucrate fără referiri la identitatea respondenților.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Competența face diferența!*

Acest sondaj în rândul cetățenilor din municipiul Moreni este parte a procesului de elaborare a Strategiei de dezvoltare locală a municipiului Moreni 2021 - 2028 a Consiliului Local Moreni, cu sprijinul S.C. Public Research S.R.L. în cadrul proiectului “Eficiența instituțională și buna guvernare la nivelul Municipiului Moreni” ce vizează eficientizarea administrației publice locale din cadrul Municipiului Moreni prin implementarea de mecanisme și proceduri standard pentru fundamentarea deciziilor și planificare strategică pe termen lung (pentru perioada 2021 - 2028).

II. EVALUAREA SATISFACȚIEI PRIVIND CALITATEA SERVICIILOR PUBLICE DIN MUNICIPIUL MORENI

Pe o scară de la 1 la 4 cât de mulțumit(ă) sunteți de calitatea următoarelor servicii publice asigurate de UAT Municipiul Moreni ?

- 1 Total nemulțumit
- 2 Parțial nemulțumit
- 3 Parțial mulțumit
- 4 Mulțumit
- NS / NR - Nu știu / Nu răspund

Nr. crt	Serviciul public	Grad de satisfacție				NS / NR
		1	2	3	4	
1.	Educație - acțiuni și infrastructura educațională din municipiu (rețeaua de creșe, grădinițe, școli, licee, etc)					
<i>Comentarii și sugestii 1</i>						
2.	Social - servicii sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a familiei și a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială					
<i>Comentarii și sugestii 2</i>						
3.	Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei în municipiu					
<i>Comentarii și sugestii 3</i>						
4.	Sănătate - acțiuni și infrastructura de sănătate din municipiu (medic de familie, rețeaua de policlinici, spitale, etc)					
<i>Comentarii și sugestii 4</i>						
5.	Cultură - acțiuni și infrastructura culturală din municipiu (casă de cultură, cinematograful, teatru, muzeu, etc)					

<i>Comentarii și sugestii 5</i>					
6.	Patrimoniul cultural - conservarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice și de arhitectură				
<i>Comentarii și sugestii 6</i>					
7.	Tineret - acțiuni și infrastructură dedicată (cluburi, parcuri, grădini publice, locuri de joacă pentru copii, ștranduri, etc)				
<i>Comentarii și sugestii 7</i>					
8.	Sport - acțiuni și infrastructură de sport (terenuri de sport, săli de sport, etc)				
<i>Comentarii și sugestii 8</i>					
9.	Ordine publică - acțiuni și infrastructură poliție locală, siguranța personală și a bunurilor, etc				
<i>Comentarii și sugestii 9</i>					
10.	Situații de urgență - reacția autorităților la inundații, incendii, pandemii, etc și infrastructura dedicată				
<i>Comentarii și sugestii 10</i>					
11.	Reducerea vulnerabilității la riscuri și adaptarea la schimbări climatice în municipiu (valuri de căldură, valuri de frig, etc)				
<i>Comentarii și sugestii 11</i>					
12.	Protejarea și conservarea mediului (aer, apă, sol) și a biodiversității în municipiu (spații verzi, păduri, etc)				
<i>Comentarii și sugestii 12</i>					
13.	Dezvoltarea urbană - habitatul și arhitectura urbană a municipiului (termoizolația clădirilor, aspectul clădirilor, rezistența clădirilor, etc)				
<i>Comentarii și sugestii 13</i>					
14.	Evidența persoanelor - accesibilitate și infrastructură dedicată				
<i>Comentarii și sugestii 14</i>					
15.	Infrastructura rutieră din municipiu - rețeaua de drumuri, poduri, străzi, trotuare, zone pietonale, piste pentru biciclisti, etc				
<i>Comentarii și sugestii 15</i>					

16.	Infrastructura utilitară și serviciile aferente din municipiu (apă, canalizare, iluminat public, salubritate, etc)						
<i>Comentarii și sugestii 16</i>							
17.	Eficiența consumului de energie și promovarea utilizării resurselor regenerabile în municipiu						
<i>Comentarii și sugestii 17</i>							
18.	Accesibilitate de transport - transport public, CFR, transport școlar, etc						
<i>Comentarii și sugestii 18</i>							
19.	Punerea în valoare, în interesul comunității locale, a resurselor naturale de pe raza municipiului						
<i>Comentarii și sugestii 19</i>							
20.	Infrastructura informațională - internet - și de telecomunicații la nivel de municipiu						
<i>Comentarii și sugestii 20</i>							
21.	Sprijinirea dezvoltării sectorului economic, a întreprinderilor mici și mijlocii, a investitorilor în municipiu						
<i>Comentarii și sugestii 21</i>							
22.	Diversificarea și dezvoltarea sectorului agro-alimentar în municipiu						
<i>Comentarii și sugestii 22</i>							
23.	Transparență - Gradul de acces la date relevante și utile / informații de interes public în relația cu autoritățile / instituțiile publice din municipiu						
<i>Comentarii și sugestii 23</i>							
24.	Nivelul de integritate al reprezentanților autorităților / instituțiilor publice din municipiu						
<i>Comentarii și sugestii 24</i>							

III. EVALUAREA GENERALĂ A SATISFACȚIEI CA LOCUITOR AL MUNICIPIULUI MORENI

Pe o scară de la 1 la 4 cât de mulțumit(ă) sunteți de ...

- 1** Total nemulțumit
- 2** Parțial nemulțumit
- 3** Parțial mulțumit

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Competența face diferența!

4 Mulțumit NS / NR - Nu știu / Nu răspund							
Nr. crt	Temă	Grad de satisfacție	1	2	3	4	NS / NR
25.	Nivelul dvs.de trai						
<i>Comentarii și sugestii 25</i>							
26.	Locuința în care trăiți						
<i>Comentarii și sugestii 26</i>							
27.	Municipiul în care trăiți						
<i>Comentarii și sugestii 27</i>							
28.	Locul dvs. de muncă din Moreni						
<i>Comentarii și sugestii 28</i>							
29.	Starea mediului (poluare aer, apă, sol, deșeuri, etc.) în municipiul în care trăiți						
<i>Comentarii și sugestii 29</i>							
30.	Implementarea Strategiei de dezvoltare a municipiului Moreni pentru perioada 2016 - 2020						
<i>Comentarii și sugestii 30</i>							
31.	Activitatea Consiliului Local Moreni, a consilierilor locali						
<i>Comentarii și sugestii 31</i>							
32.	Activitatea Primarului municipiului Moreni						
<i>Comentarii și sugestii 32</i>							
33.	Activitatea Primăriei Moreni în general (a funcționarilor publici și personalului contractual care furnizează servicii în cadrul acesteia)						
<i>Comentarii și sugestii 33</i>							

III. PRIORITĂȚI ALE MUNICIPIULUI MORENI 2021 - 2028

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Competența face diferența!

34. Care sunt principalele 3 probleme cu care dvs. ca cetățean al Municipiului Moreni vă confrunțați, a căror rezolvare considerați că ar trebui să fie prioritare pentru dezvoltarea durabilă a localității dumneavoastră, în următorii 8 ani?

- 1.
- 2.
- 3.

35. Care considerați că ar trebui să fie principalele 3 acțiuni / programe / măsuri / care ar trebui întreprinse cu prioritate de autoritățile publice locale - Consiliul local / Primărie în Municipiului Moreni pentru dezvoltarea durabilă a localității dumneavoastră, în următorii 8 ani?

36. Alte comentarii și propuneri / sugestii:

IV. DATE SOCIO-DEMOGRAFICE			
Nume și / sau prenume (opțional)			
Vârsta dvs.			
Sex (marcați cu x)	Masculin	Feminin	
Data completării chestionarului			
De cât timp locuiți în Moreni	dintotdeauna		
	_____ ani (numărul de ani de cand v-ați stabilit domiciliul sau reședința în Moreni)		
Localitatea / cartierul aparținător de domiciliu / reședință		Marcați cu X o singură opțiune	Cod
Moreni - centru			100
Bana			70
Țuicani			50
Pleașa			40
Schela Mare			30
Ocupația principală - statut profesional		Marcați cu X o singură opțiune	Cod
Angajat într-o instituție publică Daca da, continuă la modul Angajati în instituții publice			1
Salariat în sectorul privat			2
Întreprinzător - patron societate comercială, persoană fizică autorizată, întreprindere individuală, asociație familială, etc. Dacă da, continuă la modul Agenți economici			3
Șomer sau persoană fără loc de muncă			4

Lucrator fără contract / zilier		5
Pensionar		6
Elev / student		8
Altele, ca de ex. Producător agricol (titularul gospodăriei agricole), sau membru al familiei acestuia - lucrător agricol familial neremunerat		7

Vă mulțumim că ați decis să completați acest chestionar!

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Competența face diferența!*

ANEXA 3. Grup de lucru Economie și infrastructură edilitară și de transport

Entitate	Rol
Public Research - Expert elaborare strategii	FACILITATOR
PMM - Direcția Economică	Membru
PMM - Arhitect Șef	Membru
PMM - Investiții	Membru
PMM - Urbanism	Membru
PMM - Direcția Tehnică	Membru
Consiliul Județean Dâmbovița	Membru
AJFP Dâmbovița - Serviciul Fiscal Moreni	Membru
APIA Moreni	Membru
Prestări Servicii Municipale Moreni	Membru
Raiffeisen Bank - Moreni	Membru
Uzina Automecanica Moreni	Membru
Compania de Apă - Secția Moreni	Membru
DSP Dâmbovița	Membru
Grup Modal SRL	Membru
Many Com SRL	Membru
Daniela SRL	Membru
Asociația 9	Membru
Asociația 12	Membru
S.C. MPI S.A.	Membru
SC TEKNAUS SRL	Membru
ELIT PARC	Membru
SC OVIDIU PROD COM SRL	Membru
S.C. Million Design SRL	Membru
S.C. ASUC INT SRL	Membru

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Competența face diferența!*

S.C. SITMA SRL	Membru
BUCUROIU CONSTANTIN II	Membru
Urbioled SRL	Membru
S.C.ELECTRORELA S.A.	Membru
UNLIMITED GARMENTS	Membru
UNLIMITED GARMENTS SRL	Membru
SC GEOMA SRL	Membru
S.C. GAPIMEX SRL	Membru
S.C. TACROM DRILLING SRL	Membru
TRICON WOOD	Membru
BIOBUILDS SRL	Membru
FREEWELD SRL	Membru
CABELSYS SRL	Membru
DRUPAS CONSTRUCT SRL	Membru
Mecanica SRL	Membru
Poliția Municipiului Moreni	Membru
Public Research - Expert	Persoană resursă

ANEXA 4. Grup de lucru Dezvoltare socială

Entitate	Rol
Public Research - Expert elaborare strategii	FACILITATOR
PMM - Direcția Asistență Socială	Membru
PMM - Direcția Asistență Socială	Membru
PMM - Informatica	Membru
Consiliul Județean Dâmbovița	Membru
AJOFM Dta, Punct de lucru Moreni	Membru
CRRPH - Moreni Țuicani	Membru
CRRPH - Moreni Țuicani	Membru
DGASPC Dâmbovița	Membru
Farmacia Maxi Farma	Membru
Farmacia Mușețel	Membru
Asociația 19	Membru
Asociația 35 și 23	Membru
DSP Dâmbovița	Membru
Poliția Municipiului Moreni	Membru
Spitalul Municipal Moreni	Membru
Spitalul Municipal Moreni	Membru
Public Research - Expert	Persoană resursă

ANEXA 5. Grup de lucru Educație și formare

Entitate	Rol
Public Research - Expert	FACILITATOR
PMM - Secretar General	Membru
PMM - Achiziții publice	Membru
PMM - Achiziții publice	Membru
Colegiul Național I.L. Caragiale	Membru
Colegiul Național I.L. Caragiale	Membru
Grădinița nr.1 Moreni	Membru
Grădinița nr.8 Moreni-Pol.	Membru
Școala gimnazială nr.3	Membru
Școala gimnazială nr.4	Membru
Direcția Județeană de Sport și Tineret	Membru
Asociația 22	Membru
Politia Municipiului Moreni	Membru
Public Research - Expert	Persoană resursă

ANEXA 6. Grup de lucru Mediu și cultură

Entitate	Rol
Public Research - Expert schimbări climatice, mediu și energie	FACILITATOR
PMM - Mediu	Membru
PMM - Direcția Cultură	Membru
PMM - Situații de urgență	Membru
Apele Române Dâmbovița	Membru
Apele Române Dâmbovița	Membru
Asociația Terra Rosa	Membru
Detășamentul de pompieri Moreni	Membru
ONG Respiro	Membru
DSP Dâmbovița	Membru
Asociația Art Canto Morena	Membru
Biblioteca Municipală Moreni	Membru
Biblioteca Municipală Moreni	Membru
Asociația Câinele meu	Membru
Poliția Municipiului Moreni	Membru
Public Research - Expert elaborare strategii	Persoană resursă